

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Khuddakanikāye

Therāpadānapāli

(Dutiyo bhāgo)

43. Sakimśammajjakavaggo

1. Sakimśammajjakattheraapadānam

1. “Vipassino bhagavato, pāṭalim bodhimuttamam; Disvāva tam pādapaggam, tattha cittam pasādayim.
2. “Sammajjanim gahetvāna, bodhim sammajji tāvade; Sammajjītvāna tam bodhim, avandim pāṭalim aham.
3. “Tattha cittam pasādetvā, sire katvāna añjalim; Namassamāno tam bodhim, gañchim paṭikuṭim aham.
4. “Tādimaggena gacchāmi, saranto bodhimuttamam; Ajagaro maṇi pīlesi, ghorarūpo mahabbalo.
5. “Āsanne me kataṁ kammaṁ, phalena tosayī mamaṁ; Kalevaram me gilati, devaloke ramāmahaṁ.
6. “Anāvilam mama cittam, visuddham pañḍaram sadā; Sokasallam na jānāmi, cittasantāpanam mama.
7. “Kuṭṭham gaṇḍo kilāso ca, apamāro vitacchikā; Daddu kaṇḍu ca me natthi, phalam sammajjanāyidam [sammajjane idam (sī.)].
8. “Soko ca paridevo ca, hadaye me na vijjati; Abhantam ujukam cittam, phalam sammajjanāyidam.
9. “Samādhīsu na majjāmi [samādhīsu na sajjāmi (sī.), samādhiṁ puna pajjāmi (syā)], visadaṁ hoti mānasam; Yam yan samādhīmicchāmi, so so sampajjate mamaṁ.
10. “Rajanīye na raijāmi, atho dussaniyesu [dosaniyesu (sī. syā. ka.)] ca; Mohanīye na muyhāmi, phalam sammajjanāyidam.
11. “Ekanavutito [ekanavute ito (sī. syā.)] kappe, yan kammamakariṁ tadā; Duggatim nābhijānāmi, phalam sammajjanāyidam.
12. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.

13. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
14. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chalabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā sakim̄sammajjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sakim̄sammajjakattherassāpadānam̄ pathamam̄.

2. Ekadussadāyakattheraapadānam̄

15. “Nagare ham̄savatiyā, ahosiṁ tiṇahārako;
Tiṇahārena jīvāmi, tena posemi dārake.
16. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Tamandhakāram̄ nāsetvā, uppajji lokaṇāyako.
17. “Sake ghare nisīditvā, evam̄ cintesi tāvade;
‘Buddho loke samuppanno, deyyadhammo na vijjati.
18. ““Idam̄ me sāṭakaṁ ekam̄, natthi me koci dāyako;
Dukkho nirayasamphasso, ropayissāmi dakkhiṇam̄”.
19. “Evāham̄ cintayitvāna, sakam̄ cittam̄ pasādayim̄;
Ekaṁ dussaṁ gahetvāna, buddhaseṭṭhassadāsaham̄.
20. “Ekam̄ dussaṁ daditvāna, ukkuṭṭhim̄ sampavattayim̄;
‘Yadi buddho tuvam̄ vīra, tārehi maṁ mahāmuni’.
21. “Padumuttaro lokavidū, āhutīnam̄ paṭiggaho;
Mama dānam̄ pakittento, akā me anumodanam̄.
22. ““Iminā ekadussena, cetanāpañidhīhi ca;
Kappasatasahassāni, vinipātaṁ na gacchasi.
23. ““Chattiṁsakkhattum̄ devindo, devarajjaṁ karissasi;
Tettiṁsakkhattum̄ rājā ca, cakkavattī [cakkavatti (syā.)] bhavissasi.
24. ““Padesarajjam̄ vipulam̄, gaṇanāto asaṅkhiyam̄ [asaṅkayam̄ (syā. ka.) evamuparipi];
Devaloke manusse vā, saṁsaranto tuvam̄ bhave.
25. ““Rūpavā guṇasampanno, anavakkantadehavā [anuvattanta... (syā.)];
Akkhobham̄ amitaṁ dussaṁ, labhissasi yadicchakam̄”.
26. “Idam̄ vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako;
Nabham̄ abbhuggamī vīro [dhīro (sī. syā.)], ham̄sarājāva ambare.
27. “Yam̄ yaṁ yonupapajjāmi, devattam̄ atha mānusam̄;

Bhoge me ūnatā natthi, ekadussassidam phalam.

28. “Paduddhāre paduddhāre, dussaṁ nibbattate mamaṁ;
Heṭṭhā dussamhi tiṭṭhāmi, uparicchadanam mama.
29. “Cakkavālam upādāya, sakānanam sapabbataṁ;
Icchamāno caham ajja, dussehacchādayeyya tam.
30. “Teneva ekadussena, saṁsaranto bhavābhave;
Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṁsarāmi bhavābhave.
31. “Vipākam viekadussassa, nājjhagam katthacikkhayam;
Ayaṁ me antimā jāti, vipaccati idhāpi me.
32. “Satasahassito kappe, yaṁ dussamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, ekadussassidam phalam.
33. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
34. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
35. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ekadussadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti;

Ekadussadāyakattherassāpadānam dutiyam.

3. Ekāsanadāyakattheraapadānam

36. “Himavantassāvidūre, gosito nāma pabbato;
Assamo sukato mayham, paṇṇasālā sumāpitā.
37. “Nārado nāma nāmena, kassapo iti maṁ vidū;
Suddhimaggam gavesanto, vasāmi gosite tadā.
38. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Vivekakāmo sambuddho, agañchi anilañjasā.
39. “Vanagge gacchamānassa, disvā raṁsiṁ mahesino;
Kaṭṭhamañcam paññāpetvā, ajinañca apatthariṁ.
40. “Āsanam paññāpetvāna, sire katvāna añjaliṁ;
Somanassam paveditvā, idam vacanamabraviṁ.
41. ““Sallakatto mahāvīra, āturānam tīkicchako;
Mamaṁ rogaparetassa [rāga... (syā.)], tīkicchaṁ dehi nāyaka.
42. ““Kallatthikā ye passanti, buddhaseṭṭha tuvaṁ mune;
Dhuvatthasiddhim papponti, etesam ajaro [jajjaro (sī. pī. ka.)] bhave.
43. ““Na me deyyadhammo atthi, pavattaphalabhojiham;
Idam me āsanam atthi [na me deyyaṁ tava atthi (sī. syā.)], nisīda kaṭṭhamañcake’.
44. “Nisīdi tattha bhagavā, asambhītova [acchambhitova (syā. ka.)] kesarī;
Muhuttam vītināmetvā, idam vacanamabravi.

45. “Visattho [vissattho (sī. pī), vissaṭṭho (syā. ka.)] hohi mā bhāyi, laddho jotiraso tayā; Yam tuyham patthitam sabbaṁ, paripūrissatināgate [paripūrissatāsanam (syā. ka.)].
46. “Na mogham tam kataṁ tuyham, puññakkhette anuttare; Sakkā uddharitum attā, yassa cittam paññhitam [sunīhitam (syā. ka.)].
47. “Imināsanadānena, cetanāpañidhīhi ca; Kappasatasahassāni, vinipātam na gacchasi.
48. “Paññāsakkhattum devindo, devarajjam karissasi; Asītikkhattum rājā ca, cakkavattī bhavissasi.
49. “Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam; Sabbattha sukhito hutvā, saṃsāre saṃsarissasi”.
50. “Idam vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako; Nabham abbhuggamī vīro, hamṣarājāva ambare.
51. “Hatthiyānam assayānam, saratham sandamānikam; Labhāmi sabbamevetam, ekāsanassidam phalam.
52. “Kānanam pavisitvāpi, yadā icchāmi āsanam; Mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatiṭṭhati.
53. “Vārimajjhagato santo, yadā icchāmi āsanam; Mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatiṭṭhati.
54. “Yam yaṁ yonupapajjāmi, devattam atha mānusam; Pallāṅkasatasahassāni, parivārenti maṁ sadā.
55. “Duve bhave saṃsarāmi, devatte atha mānuse; Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe.
56. “Ekāsanam daditvāna, puññakkhette anuttare; Dhammapallaṅkamādāya [dhammapallaṅkamaññāya (syā. ka.)], viharāmi anāsavo.
57. “Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadim tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, ekāsanassidam phalam.
58. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
59. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
60. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ekāsanadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekāsanadāyakattherassāpadānam tatiyam.

4. Sattakadambapupphiyattheraapadānam

61. “Himavantassāvidūre, kukkuṭo [kadambo (sī. syā. pī.)] nāma pabbato; Tamhi pabbatapādamhi, satta buddhā vasiṁsu te.

62. “Kadambam pupphitam disvā, paggahetvāna añjaliṁ;
Satta mālā gahetvāna, puññacittena [puññacittena (ka.)] okiriṁ.
63. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
64. “Catunnavutito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalaṁ.
65. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
66. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
67. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā sattakadambapupphiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sattakadambapupphiyattherassāpadānam catuttham.

5. Koraṇḍapupphiyattheraapadānam

68. “Vanakammiko pure āsiṁ, pitumātumatenaham [pitupitāmahenaham (sī. syā. pī.)];
Pasumārena jīvāmi, kusalam me na vijjati.
69. “Mama āsayasāmantā, tisso lokagganāyako;
Padāni tīṇi dassesi, anukampāya cakkhumā.
70. “Akkante ca pade disvā, tissanāmassa satthuno;
Haṭṭho haṭṭhena cittena, pade cittam pasādayim.
71. “Koraṇḍam pupphitam disvā, pādapam dharanīruham;
Sakosakaṁ gahetvāna, padasetṭhamapūjayim.
72. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
73. “Yam yaṁ yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
Koraṇḍavanṇakoyeva, suppabhāso bhavāmaham.
74. “Dvenavute ito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, padapūjāyidam phalaṁ.
75. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
76. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
77. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā koraṇḍapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti;

Koraṇḍapupphiyattherassāpadānam pañcamam.

6. Ghatamaṇḍadāyakattheraapadānam

78. “Sucintitam bhagavantam, lokajeṭṭham narāsabham;
Upaviṭṭham mahāraññam, vātabādhena pīlitam.

79. “Disvā cittam̄ pasādetvā, ghatamaṇḍamupānayim; Katattā ācitattā ca, gaṅgā bhāgīrathī ayam.
80. “Mahāsamuddā cattāro, ghatam̄ sampajjare mama; Ayañca pathavī ghorā, appamāṇā asaṅkhiyā.
81. “Mama saṅkappamaññāya, bhavate madhusakkarā; Cātuddīpā [catuddisā (syā.)] ime rukkhā, pādapā dharaṇīruhā.
82. “Mama saṅkappamaññāya, kapparukkhā bhavanti te; Paññāsakkhattum devindo, devarajjamakārayim.
83. “Ekapaññāsakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ; Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
84. “Catunnavutito kappe, yam dānamadadim tadā; Duggatim nābhijānāmi, ghatamaṇḍassidaṁ phalam.
85. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
86. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
87. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham sudam̄ āyasmā ghatamaṇḍadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ghatamaṇḍadāyakattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Ekadhammassavaniyattheraapadānam

88. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū; Catusaccam̄ pakāsento, santāresi bahum̄ janam̄.
89. “Aham̄ tena samayena, jaṭilo uggatāpano; Dhunanto vākacīrāni, gacchāmi ambare tadā.
90. “Buddhaseṭṭhassa upari, gantum na visahāmaham̄; Pakkhīva selamāsajja, gamanaṁ na labhāmaham̄.
91. “Udake vokkamitvāna, evam̄ gacchāmi ambare; Na me idam̄ bhūtapubbam̄, iriyāpathavikopanaṁ.
92. “Handa metam̄ gavesissam̄, appevattham̄ labheyayaham̄; Orohanto antalikkhā, saddamassosi satthuno.
93. “Sarena rajañyena, savanīyena vaggunaṁ; Aniccatam̄ kathentassa, taññevara uggahiṁ tadā;
Aniccasaññamuggayha, agamāsim̄ mamassamam̄.
94. “Yāvatāyum̄ vasitvāna, tattha kālaṅkato aham̄; Carime vattamānamhi, saddhammassavanam̄ sarim̄.

95. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhī ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchham.
96. “Tiṁsakappasahassāni, devaloke ramiṁ ahaṁ;
Ekapaññāsakkhattuñca, devarajjamakārayim.
97. “Ekavīsatikkhattuñca [ekatiṁsati... (syā.)], cakkavattī ahosaham;
Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
98. “Anubhomī sakam puññam, sukhitoham bhavābhave;
Anussarāmi tam saññam, saṁsaranto bhavābhave;
Na koṭim paṭivijjhāmi, nibbānam accutam padam.
99. “Pitugehe nisīditvā, samaṇo bhāvitindriyo;
Kathaṁsa [kathayaṁ (sī. pī. ka.)] paridīpento, aniccatamudāhari.
100. ““Aniccā vata saṅkhārā, uppādavayadhammino;
Uppajjītvā nirujjhanti, tesam vūpasamo sukho’.
101. “Saha gātham suṇitvāna, pubbasaññamanussariṁ;
Ekāsane nisīditvā, arahattamapāpuṇim.
102. “Jātiyā sattavassena, arahattamapāpuṇim;
Upasampādayī buddho, dhammassavanassidaṁ phalam.
103. “Satasaṁhassito kappe, yam dhammamasuṇim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, dhammassavanassidaṁ phalam.
104. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavō.
105. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
106. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ekadhammassavaniyo therō imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Ekadhammassavaniyattherassāpadānam sattamam.

8. Sucintitattheraapadānam

107. “Nagare hamṣavatiyā, ahosiṁ kassako tadā;
Kasikammena jīvāmi, tena posemi dārake.
108. “Susampannam tadā khettam, dhaññam me phalinam [phalitam (sī. pī.)] ahu;
Pākakāle ca sampatte, evam cintesaham tadā.
109. “Nacchannaṁ nappatirūpaṁ, jānantassa guṇāguṇam;
Yoham saṅghe adatvāna, aggam bhuñjeyya ce tadā [mattanā (syā.)].
110. “Ayam buddho asamasamo, dvattiṁsavaralakkhaṇo;
Tato pabhāvito saṅgho, puññakkhetto anuttaro.
111. “Tattha dassāmaham dānam, navasassam pure pure;

Evāham cintayitvāna, haṭṭho pīṇitamānaso [pīṭika... (syā.)].

112. “Khettato dhaññamāhatvā, sambuddham upasaṅkamim; Upasaṅkamma sambuddham, lokajeṭṭham narāsabham; Vanditvā satthuno pāde, idam vacanamabравим.
113. ““Navasassañca sampannaṁ, āyāgosi [idha hosi (syā.)] ca tvam mune; Anukampamupādāya, adhivāsehi cakkhuma’.
114. “Padumuttaro lokavidū, āhutīnam paṭiggaho; Mama saṅkappamaññāya, idam vacanamabрави.
115. ““Cattāro ca paṭipannā, cattāro ca phale ṭhitā; Esa saṅgho ujubhūto, paññāśilasamāhito; Yajantānam manussānam, puññapekkhāna pāṇinam.
116. ““Karotopadhikam puññam, saṅghe dinnam mahapphalam; Tasmīm saṅgheva [samghe ca (syā. pī.)] dātabbam, tava sassam tathetaram.
117. ““Saṅghato uddisitvāna, bhikkhū netvāna samgharam; Paṭiyattam ghare santam, bhikkhusaṅghassa dehi tvam’.
118. “Saṅghato uddisitvāna, bhikkhū netvāna samgharam; Yam ghare paṭiyattam me, bhikkhusaṅghassadāsaham.
119. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhī ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
120. “Tattha me sukataṁ byamham, sovaṇṇam sappabhassaram; Saṭṭhiyojanamubbedham, tiṁsayojanaviththataṁ.

Ekūnavīsatimam bhānavāram.

121. “Ākiṇṇam bhavanam mayham, nārīgaṇasamākulam; Tattha bhutvā pivitvā ca, vasāmi tidase aham.
122. “Satānam tīnikkhattuñca, devarajjamakārayim; Satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham; Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
123. “Bhavābhavē samsaranto, labhāmi amitam dhanam; Bhoge me ūnatā natthi, navasassassidam phalam.
124. “Hatthiyānam assayānam, sivikam sandamānikam; Labhāmi sabbamevetam [sabbametampi (ka.)], navasassassidam phalam.
125. “Navavattham navaphalam, navagarasabhojanam; Labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.
126. “Koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca; Labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.

127. “Dāsīgaṇam dāsagaṇam, nāriyo ca alankatā;
Labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.
128. “Na mām sītam vā uṇham vā, pariṇāho na vijjati;
Atho cetasikam dukkham, hadaye me na vijjati.
129. “Idam khāda idam bhuñja, imamhi sayane saya;
Labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.
130. “Ayam pacchimako dāni, carimo vattate bhavo;
Ajjāpi deyyadhammo me, phalam tosesi sabbadā.
131. “Navasassam daditvāna, saṅghe gaṇavaruttame;
Aṭṭhānisamse anubhomī, kammānucchavike mama.
132. “Vanṇavā yasavā homi, mahābhogo anītiko;
Mahāpakkho [mahābhakkho (syā. ka.)] sadā homi, abhejjapariso sadā.
133. “Sabbe mām apacāyanti, ye keci pathavissitā;
Deyyadhammā ca ye keci, pure pure labhāmahaṇ.
134. “Bhikkhusaṅghassa vā majjhe, buddhaseṭṭhassa sammukhā;
Sabbepi samatikkamma, denti mameva dāyakā.
135. “Paṭhamam navasassañhi, datvā saṅghe gaṇuttame;
Imānisamse anubhomī, navasassassidam phalam.
136. “Satasaḥassito kappe, yam dānamadadiṁ tada;
Duggatiṁ nābhijānāmi, navasassassidam phalam.
137. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo;
138. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
139. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ āyasmā sucintito therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sucintitattherassāpadānam atṭhamam.

9. Sovanṇakiṅkaṇiyattheraapadānam

140. “Saddhāya abhinikkhamma, pabbajīm anagāriyam;
Vākacīradharo āsim, tapokammamapassito.
141. “Atthadassī tu bhagavā, lokajeṭṭho narāsabho;
Uppajji tamhi samaye, tārayanto mahājanam.
142. “Balañca vata me khīṇam, byādhinā paramena tam;
Buddhaseṭṭham saritvāna, puline thūpamuttamam.
143. “Karitvā haṭṭhacittham, sahatthena [pasādena (ka.)] samokirīm;
Soṇṇakiṅkaṇipupphāni, udaggamanaso aham.

- 144.** “Sammukhā viya sambuddham, thūpam paricarim aham;
Tena cetopasādena, atthadassissa tādino.
- 145.** “Devalokam gato santo, labhāmi vipulam sukham;
Suvaṇṇavaṇṇo tatthāsim, buddhapūjāyidam phalam.
- 146.** “Asītikoṭiyo mayham, nāriyo samalaṅkatā;
Sadā mayham upaṭṭhanti, buddhapūjāyidam phalam.
- 147.** “Saṭṭhituriyasahassāni [saṭṭhitūriya... (ka.)], bheriyo paṇavāni ca;
Saṅkhā ca ḥiṇḍimā tattha, vaggū vajjanti [nadanti (sī.), vadanti (pī.)] dundubhī.
- 148.** “Cullāsītisahassāni, hatthino samalaṅkatā;
Tidhāpabhinnamātaṅgā, kuñjarā saṭṭhihāyanā.
- 149.** “Hemajālābhisañchannā, upaṭṭhānam karonti me;
Balakāye gaje ceva, ūnatā me na vijjati.
- 150.** “Soṇṇakiṅkanipupphānam, vipākam anubhomaham;
Aṭṭhapaññāsakkhattuñca, devarajjamakārayim.
- 151.** “Ekasattatikkhattuñca, cakkavattī ahosaham;
Pathabyā rajjam ekasataṁ, mahiyā kārayim aham.
- 152.** “So dāni amataṁ patto, asaṅkhataṁ sududdasam [gambhīram duddasam padam (syā.)];
Samyojanaparikkhīño, natthi dāni punabbhavo.
- 153.** “Aṭṭhārase kappasate, yam pupphamabhiropayim;
Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
- 154.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 155.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 156.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā sovaṇṇakiṅkaṇiyo thero imā
Gāthāyo abhāsitthāti.

Sovaṇṇakiṅkaṇiyattherassāpadānam navamam.

10. Soṇṇakontarikattheraapadānam

- 157.** “Manobhāvaniyam buddham, attadantam samāhitam;
Iriyamānam brahmapathe, cittavūpasame rataṁ.
- 158.** “Nittiṇṇaogham sambuddham, jhāyim jhānaratam munim;
Upatittham samāpannam, indivaradalappabham.
- 159.** “Alābunodakam gayha, buddhaseṭṭham upāgamim;
Buddhassa pāde dhovitvā, alābukamadāsaham.
- 160.** “Ānāpesi ca sambuddho, padumuttaranāmako;
‘Iminā dakamāhatvā, pādamūle ṭhapehi me’.

161. “Sādhūtihaṁ paṭissutvā, satthugāravatāya ca;
Dakam alābunāhatvā, buddhaseṭṭham upāgamiṁ.
162. “Anumodi mahāvīro, cittam nibbāpayam mama;
‘Iminālābudānena, saṅkappo te samijjhatu’.
163. “Pannarasesu kappesu, devaloke ramiṁ aham;
Tiṁsatikkhattum rājā ca, cakkavattī ahosaham.
164. “Divā vā yadi vā rattim, caṅkamantassa tiṭṭhato;
Sovaṇṇam kontaram gayha, tiṭṭhate purato mama.
165. “Buddhassa datvānalābum, labhāmi soṇṇakontaram;
Appakampi kataṁ kāram, vipulaṁ hoti tādisu.
166. “Satasaṁhassito kappe, yamḷābumadadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, alābussa idam phalaṁ.
167. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
168. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
169. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.

Ittham sudam āyasmā soṇṇakontariko thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sonṇakontarikattherassāpadānam dasamaṁ.

Sakiṁsammajjakavaggo tecattālīsamo.

Tassuddānam –

Sakiṁsammajjako thero, ekadussī ekāsanī;
Kadambakorāṇḍakado, ghatassavanikopi ca.

Suciṇiko kiṅkaṇiko, soṇṇakontarikopi ca;
Ekagāthāsatañcettha, ekasattatimeva ca.

44. Ekavihārivaggo

1. Ekavihārikattheraapadānam

1. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
2. “Nippapañco nirālambo, ākāsasamamānaso;
Suññatābahulo tādī, animittarato vasī.
3. “Asaṅgacitto nikleso [nillepo (syā. ka.)], asaṁsaṭṭho kule gaṇe;
Mahākāruṇiko vīro, vinayopāyakovidō.
4. “Uyyutto parakiccesu, vinayanto sadevake;

Nibbānagamanam maggam, gatim pañkavisosanam.

5. “Amataṁ paramassādaṁ, jarāmaccunivāraṇaṁ;
Mahāparisamajjhe so, nisinno lokatārako.
6. “Karavīkaruto [karavīkarudo (syā. pī. ka.)] nātho, brahmaghoso tathāgato;
Uddharanto mahāduggā, vippanaṭṭhe anāyake.
7. “Desento virajaṁ dhammaṁ, diṭṭho me lokanāyako;
Tassa dhammaṁ suṇitvāna, pabbajim anagāriyam.
8. “Pabbajitvā tadāpāhaṁ, cintento jinasāsanam;
Ekakova vane ramme, vasiṁ samsaggapīlito.
9. “Sakkāyavūpakāso me, hetubhūto mamābhavī [mamāgamī (syā. pī.)];
Manaso vūpakāsassa, samsaggabhadassino.
10. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
11. “Svāgatam vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
12. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ekavihāriko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekavihārikattherassāpadānam paṭhamam.

2. Ekasaṅkhiyattheraapadānam

13. “Vipassino bhagavato, mahābodhimaho ahu;
Mahājanā samāgamma, pūjenti bodhimuttamam.
14. “Na hi tam orakam maññe, buddhaseṭṭho bhavissati;
Yassāyaṁ īdisā bodhi, pūjanīyā [īdiso bodhi, pūjanīyo (syā.)] ca satthuno.
15. “Tato saṅkham gahetvāna, bodhirukkhamupaṭṭhahim;
Dhamanto sabbadivasam, avandim bodhimuttamam.
16. “Āsannake kataṁ kammam, devalokam apāpayī;
Kaṭṭevaram me patitam, devaloke ramāmaham.
17. “Saṭṭhituriyahassāni, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā;
Sadā mayhaṁ upaṭṭhanti, buddhapūjāyidam phalam.
18. “Ekasattatime kappe, rājā āsim sudassano;
Cāturanto vijitāvī, jambumaṇḍassa issaro.

19. “Tato aṅgasatā turiyā [tūrā (sī. ka.)], parivārenti mām sadā;
Anubhomi sakam kammam, upaṭṭhānassidam phalam.
20. “Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
Mātukucchigatassāpi, vajjare bheriyo sadā.
21. “Upaṭṭhitvāna sambuddham, anubhutvāna sampadā;
Sivam sukhemam amataṁ, pattomhi acalaṁ padam.
22. “Ekanavutito kappe, yam kammamakariṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
23. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
24. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
25. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ekasāñkhiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekasāñkhiyattherassāpadānam dutiyam.

3. Pāṭihīrasaññakattheraapadānam

26. “Padumuttaro nāma jino, āhutinam paṭiggaho;
Vasīsatasahassehi, nagaram pāvisī tadā.
27. “Nagaram pavasantassa, upasantassa tādino;
Ratanāni pajjotiṁsu [panādiṁsu (pī.)], nigghoso āsi tāvade.
28. “Buddhassa ānubhāvena, bherī vajjumaghaṭṭitā;
Sayam vīṇā pavajjanti, buddhassa pavisato puram.
29. “Buddhaseṭṭham namassāmi [na passāmi (sī.)], padumuttaramahāmuniṁ;
Pāṭihīrañca passitvā, tattha cittam pasādayim.
30. “Aho buddho aho dhammo, aho no satthusampadā;
Acetanāpi turiyā, sayameva pavajjare.
31. “Satasahassito kappe, yam saññamalabhiṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhasaññāyidaṁ phalam.
32. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
33. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
34. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā pāṭihīrasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pāṭihīrasaññakattherassāpadānam tatiyam.

4. Nānatthavikattheraapadānam

35. “Kaṇikāramva jalitam, dīparukkhamva jotitam;
Kañcanamva virocantam, addasam dvipaduttamam.
36. “Kamaṇḍalam thapetvāna, vākacīrañca kuṇḍikam;
Ekaṁsam ajinam katvā, buddhaseṭṭham thavim aham.
37. ““Tamandhakāram vidhamam, mohajālasamākulam;
Ñāṇālokaṁ dassetvāna, nittiṇṇosi mahāmuni.
38. ““Samuddharasimam lokam, sabbāvantamanuttaram;
Ñāṇe te upamā natthi, yāvatā jagatogati [yāvatā ca gatogati (pī. ka.)].
39. ““Tena ñāṇena sabbaññū, iti buddho pavuccati;
Vandāmi tam mahāvīram, sabbaññutamanāvaram”.
40. “Satasahassito kappe, buddhaseṭṭham thavim aham;
Duggatim nābhijānāmi, ñāṇatthavāyidaṁ phalam;
41. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavō;
42. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
43. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham sudam āyasmā ñāṇatthaviko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ñāṇatthavikattherassāpadānam catuttham.

5. Ucchukhaṇḍikattheraapadānam

44. “Nagare bandhumatiyā, dvārapālo ahosaham;
Addasam virajaṁ buddham, sabbadhammāna pāragum.
45. “Ucchukhaṇḍikamādāya, buddhaseṭṭhassadāsaham;
Pasannacitto sumano, vipassissa mahesino.
46. “Ekanavutito kappe, yam ucchumadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, ucchukhaṇḍassidam phalam.
47. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavō.
48. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
49. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham sudam āyasmā ucchukhaṇḍiko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ucchukhaṇḍikattherassāpadānam pañcamam.

6. Kaṭambadāyakattheraapadānam

50. “Romaso nāma sambuddho, vasate pabbatantare;
Kaṭambam tassa pādāsim, pasanno sehi pāṇibhi.

51. “Catunnavutito kappe, yaṁ dānamadadim tada; Duggatiṁ nābhijānāmi, kaṭambassa idam phalam.
52. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
53. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
54. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā kaṭambadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kaṭambadāyakattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Ambāṭakadāyakattheraapadānam

55. “Vipine buddham disvāna, sayambhuṁ aparājitat; Ambāṭakam gaheṭvāna, sayambhussa adāsaham.
56. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalamadadim tada; Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
57. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
58. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
59. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ambāṭakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ambāṭakadāyakattherassāpadānam sattamam.

8. Harītakadāyakattheraapadānam

60. “Harītakam āmalakam, ambajambuvibhītakam; Kolam bhallātakam billam, sayameva harāmahaṁ.
61. “Disvāna pabbhāragataṁ, jhāyim jhānarataṁ munim; Ābādhena āpīlentam, adutīyam mahāmuniṁ.
62. “Harītakam gaheṭvāna, sayambhussa adāsaham; Khādamattamhi bhesajje, byādhi passambhi [passaddhi (ka.)] tāvade.
63. “Pahīnadaratho buddho, anumodamakāsi me; ‘Bhesajjadāneniminā, byādhivūpasamena ca.
64. “Devabhūto manusso vā, jāto vā aññajātiyā; Sabbattha sukhito hotu, mā ca te byādhimāgamā’.
65. “Idam vatvāna sambuddho, sayambhū aparājito; Nabham abbhuggamī dhīro, hamṣarājāva ambare.
66. “Yato harītakam dinnam, sayambhussa mahesino; Imam jātim upādāya, byādhi me nupapajjatha.

67. “Ayam pacchimako mayham, carimo vattate bhavo;
Tisso vijjā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam.
68. “Catunnavutito kappe, bhesajjamadadiṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, bhesajjassa idaṁ phalam.
69. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
70. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
71. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā harītakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Harītakadāyakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Ambapiṇḍiyattheraapadānam

72. “Hatthirājā tadā āsim, īsādanto uruḷhavā;
Vicaranto brahāraññe, addasam lokanāyakaṁ.
73. “Ambapiṇḍam gahetvāna, adāsim satthuno aham;
Paṭigāṇhi mahāvīro, siddhattho lokanāyako.
74. “Mama nijjhāyamānassa, paribhuñji tadā jino;
Tattha cittam pasādetvā, tusitam upapajjaham.
75. “Tato aham cavityāna, cakkavattī ahosaham;
Eteneva upāyena, anubhutvāna sampadā.
76. “Padhānapahitattoham, upasanto nirūpadhi;
Sabbāsave pariññaya, viharāmi anāsavo.
77. “Catunnavutito kappe, yaṁ phalamadadiṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
78. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
79. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
80. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ambapiṇḍiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ambapiṇḍiyattherassāpadānam navamam.

10. Ambaphaliyattheraapadānam

81. “Padumuttarabuddhassa, lokajeṭṭhassa tādino;
Piṇḍāya vicarantassa, dhārato uttamam yasam.
82. “Aggaphalam gahetvāna, vippasannena cetasā;
Dakkhiṇeyyassa vīrassa, adāsim satthuno aham.

83. “Tena kammena dvipadinda [dipadinda (sī. syā. pī.)], lokajeṭṭha narāsabha; Pattomhi acalam ṭhānam, hitvā jayaparājayam.
84. “Satasahassito kappe, yam dānamadadim tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, aggadānassidam phalam.
85. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
86. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
87. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ āyasmā ambaphaliyo therō imā gāthāyo abhāsitthāti;

Ambaphaliyattherassāpadānam dasamam.

Ekavihārivaggo catucattālīsamo.

Tassuddānam –

Thero ekavihārī ca, saṅkhiyo pāṭihīrako;
Thaviko ucchukhaṇḍī ca, kaṭambaambāṭakado.

Harītakambapiṇḍī ca, ambado dasamo yati;
Chalaśīti ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

45. Vibhītakavaggo

1. Vibhītakamiñjiyattheraapadānam

1. “Kakusandho mahāvīro, sabbadhammāna pāragū; Gaṇamhā vūpakaṭṭho so, agamāsi vanantaram.
2. “Bījamiñjam gahetvāna, latāya āvunīm aham; Bhagavā tamhi samaye, jhāyate pabbatantare.
3. “Disvānaham devadevam, vippasannena cetasā; Dakkhinēyyassa vīrassa, bījamiñjamadāsaham.
4. “Imasmimyeva kappamhi, yam miñjamadadim [phalamadadim (sī. pī.), bījamadadim (syā.)] tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, bījamiñjassidam phalam.
5. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
6. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
7. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā vibhītakamiñjiyo [vibhedaka... (syā. ka.)] therō imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Vibhītakamīñjiyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Koladāyakattheraapadānam

8. “Ajinena nivatthoham, vākacīradharo tadā;
Khāriyā pūrayitvāna, kolañhāsim mamassamañ [khāribhāram haritvāna,
kolamāharimassamam (sī. pī.)].
 9. “Tamhi kāle sikhī buddho, eko adutiyo ahu;
Mamassamam upāgacchi, jānanto sabbakālikam.
 10. “Sakam cittam pasādetvā, vanditvāna ca subbatam;
Ubho hatthehi paggayha, kolam buddhassadāsaham.
 11. “Ekatimse ito kappe, yam phalamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, koladānassidam phalam.
 12. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 13. “Svāgatañ vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanam.
 14. “Pañisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudañ āyasmā koladāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Koladāyakattherassāpadānam dutiyam.

3. Billiyattheraapadānam

15. “Candabhāgānadītire, assamo sukato mama;
Billarukkhehi [beluvarukkhehi (syā.)] ākiñño, nānādumanisevito.
 16. “Sugandham beluvam disvā, buddhaseṭṭhamanussariñ;
Khāribhāram pūrayitvā, tuṭṭho samviggamānaso.
 17. “Kakusandham upāgamma, billapakkamadāsaham;
Puññakkhattassa vīrassa, vippasannena cetasā.
 18. “Imasmiñyeva kappasmim, yam phalamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
 19. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 20. “Svāgatañ vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanam.
 21. “Pañisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudañ āyasmā billiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Billiyattherassāpadānam tatiyam.

4. Bhallātadāyakattheraapadānam

22. “Suvanṇavaṇṇam sambuddham, dvattiṇsavaralakkhaṇam;
Vipinaggena [pavanaggena (sī. syā. pī.)] gacchantam, sālarājaṇva phullitam.
23. “Tinattharam paññāpetvā, buddhaseṭṭham ayācaham;
‘Anukampatu mama buddho, bhikkham icchāmi dātave’.
24. “Anukampako kāruṇiko, atthadassī mahāyaso;
Mama saṅkappamaññāya, orūhi mama assame.
25. “Orohitvāna sambuddho, nisīdi paṇṇasanthare;
Bhallātakam gahetvāna, buddhaseṭṭhassadāsaham.
26. “Mama nijjhāyamānassa, paribhuñji tadā jino;
Tattha cittam pasādetvā, abhivandim tadā jinaṇam.
27. “Aṭṭhārase kappasate, yan phalamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
28. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
29. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
30. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā bhallātadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bhallātadāyakattherassāpadānam catuttham.

5. Uttalipupphiyattheraapadānam

31. “Nigrodhe haritobhāse, saṃvirulhamhi pādape;
Uttalimālam [ummā mālam hi (syā.)] paggayha, bodhiyā abhiropayim.
32. “Imasmiṃyeva kappamhi, yan bodhimabhipūjayim;
Duggatim nābhijānāmi, bodhipūjāyidam phalam.
33. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
34. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
35. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā uttalipupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Uttalipupphiyattherassāpadānam pañcamam.

6. Ambāṭakiyattheraapadānam

36. “Supupphitam sālavanam, ogayha vessabhū muni;
Nisīdi giriduggesu, abhijātova kesarī.

37. “Pasannacitto sumano, ambāṭakamapūjayim;
Puññakkhettam anuttaram [mahāvīram (sī. syā.)], pasanno sehi pāñibhi.
38. “Ekatimse ito kappe, yam pupphamabhiropayim;
Duggati nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
39. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
40. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
41. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham sudam āyasmā ambāṭakiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ambāṭakiyattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Sīhāsanikattheraapadānam

42. “Padumuttarassa bhagavato, sabbabhūtahitesino;
Pasannacitto sumano, sīhāsanamadāsaham.
43. “Devaloke manusse vā, yattha yattha vasāmahaṁ;
Labhāmi vipulam byamham, sīhāsanassidaṁ phalam.
44. “Sonṇamayā rūpimayā, lohitaṅgamayā [lohitaṅkamayā (sī. syā. pī.)] bahū;
Maṇimayā ca pallaṅkā, nibbattanti mamaṁ sadā.
45. “Bodhiyā āsanaṁ katvā, jalajuttamanāmino;
Ucce kule pajāyāmi, aho dhammasudhammatā.
46. “Satasaṁhassito kappe, sīhāsanamakāsaham;
Duggatiṁ nābhijānāmi, sīhāsanassidaṁ phalam.
47. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
48. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
49. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham sudam āyasmā sīhāsaniko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sīhāsanikattherassāpadānam sattamam.

8. Pādapīṭhiyattheraapadānam

50. “Sumedho nāma sambuddho, aggo kāruṇiko muni;
Tārayitvā bahū satte, nibbuto so mahāyaso.
51. “Sīhāsanassa sāmantā, sumedhassa mahesino;
Pasannacitto sumano, pādapīṭhamakārayim.
52. “Katvāna kusalaṁ kammaṁ, sukhapākam sukhudrayam;
Puññakammaṇa samyutto, tāvatimsamagacchaham.

53. “Tattha me vasamānassa, puññakammasamaṅgino;
Padāni uddharantassa, soṇṇapīṭhā bhavanti me.
54. “Lābhā tesam suladdham vo, ye labhanti upassutim;
Nibbute kāram katvāna, labhanti vipulam sukham.
55. “Mayāpi sukataṁ kammam, vānijjam suppayojitaṁ;
Pādapīṭham karitvāna, soṇṇapīṭham labhāmaham.
56. “Yam Yam disam pakkamāmi, kenaci kiccyenaham [paccayenaham (sī. pī.)];
Soṇṇapīṭhe akkamāmi [soṇṇapīṭhena kamāmi (ka.)], puññakammassidam phalam.
57. “Tiṁsakappasahassamhi, yan kammamakariṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, pādapīṭhassidam phalam.
58. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
59. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
60. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā pādapīṭhiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pādapīṭhiyattherassāpadānam atthamam.

9. Vedikārakattheraapadānam

61. “Padumuttarassa bhagavato, bodhiyā pādaputtame;
Vedikam sukataṁ katvā, sakam cittam pasādayim.
62. “Atoḷārāni [athoḷārāni (sī. pī.), aggoḷārāni (syā.)] bhaṇḍāni, katāni akatāni ca;
Antalikkhā pavassanti, vedikāya idam phalam.
63. “Ubhato byūlhasaṅgāme, pakkhandanto bhayānake;
Bhayabheravam na passāmi, vedikāya idam phalam.
64. “Mama saṅkappamaññāya, byamham nibbattate subham;
Sayanāni mahagghāni, vedikāya idam phalam.
65. “Satasahassito kappe, yan vedikamakārayim;
Duggatiṁ nābhijānāmi, vedikāya idam phalam.
66. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
67. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
68. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā vedikārako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vedikārakattherassāpadānam navamaṁ.

10. Bodhigharadāyakattheraapadānam

69. “Siddhatthassa bhagavato, dvipadindassa tādino;
Pasannacitto sumano, bodhigharamakārayim.
70. “Tusitam upapannomhi, vasāmi ratane ghere;
Na me sītam vā uṇham vā, vāto gatte na samphuse.
71. “Pañcasatṭhimhito kappe, cakkavattī ahosahaṁ;
Kāsikam nāma nagaram, vissakamma [visukamma (syā. ka.)] māpitam.
72. “Dasayojanaāyāmam, aṭṭhayojanavitthatam;
Na tamhi nagare atthi, kaṭṭham vallī ca mattikā.
73. “Tiriyam yojanam āsi, addhayojanavitthatam;
Maṅgalo nāma pāsādo, vissakamma māpito.
74. “Cullāsītisahassāni, thambhā soṇṇamayā ahum;
Maṇimayā ca niyyūhā, chadanam rūpiyam ahu.
75. “Sabbasonṇamayam gharam, vissakamma māpitam;
Ajjhāvuttham mayā etam, gharadānassidam phalam.
76. “Te sabbe anubhotvāna, devamānusake bhave;
Ajjhapattomhi nibbānam, santipadamanuttaram.
77. “Timṣakappasahassamhi, bodhigharamakārayim;
Duggatim nābhijānāmi, gharadānassidam phalam.
78. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
79. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
80. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā bodhigharadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bodhigharadāyakattherassāpadānam dasamam.

Vibhītakavaggo pañcacattālīsamo.

Tassuddānam –

Vibhītakī kolaphalī, billabhallātakappado;
Uttalambaṭakī ceva, āsanī pādapīṭhako.

Vediko bodhighariko, gāthāyo gaṇitāpi ca;
Ekūnāsītikā sabbā, asmim vagge pakittitā.

46. Jagatidāyakavaggo

1. Jagatidāyakattheraapadānam

1. “Dhammadassissa munino, bodhiyā pādaputtame;

Pasannacitto sumano, jagatim kārayim aham.

2. “Darito pabbatato vā, rukkhato patito aham;
Cuto patitthaṁ vindāmi, jagatiyā idam phalam.
3. “Na me corā vihesanti, nātimaññanti khattiya [pasahanti, nātimaññati khattiyo (sī. pī.)];
Sabbāmittetikkamāmi, jagatiyā idam phalam.
4. “Yam Yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
Sabbattha pūjito homi, jagatiyā idam phalam.
5. “Aṭṭhārase kappasate, jagatim kārayim aham;
Duggatim nābhijānāmi, jagatidānassidam phalam.
6. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
7. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
8. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā jagatidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Jagatidāyakatherassāpadānam paṭhamam.

2. Morahatthiyattheraapadānam

9. “Morahattham gahetvāna, upesiṁ lokanāyakam;
Pasannacitto sumano, morahatthamadāsaham.
10. “Iminā morahatthena, cetanāpanidhīhi ca;
Nibbāyiṁsu tayo aggī, labhāmi vipulam sukham.
11. “Aho buddho aho dhammo, aho no satthusampadā;
Datvānahaṁ morahattham, labhāmi vipulam sukham.
12. “Tiyaggī [tidhaggī (syā. ka.), tivaggī (pī.)] nibbutā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Sabbāsavā parikkhīnā, natthi dāni punabbhavo.
13. “Ekatimse ito kappe, Yam dānamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, morahatthassidam phalam.
14. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
15. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
16. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā morahatthiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Morahatthiyattherassāpadānam dutiyam.

3. Sīhāsanabījiyattheraapadānam

17. “Tissassāham bhagavato, bodhirukkhamavandiyam;
Paggayha bijaniṁ tattha, sīhāsanamabījaham [mabījayim (sī.), mavijjaham (syā.)].
18. “Dvenavute ito kappe, sīhāsanamabījaham;
Duggatiṁ nābhijānāmi, bījanāya idam phalam.
19. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
20. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
21. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā sīhāsanabījyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sīhāsanabījiyattherassāpadānam tatiyam.

4. Tiṇukkadhbāriyattheraapadānam

22. “Padumuttarabuddhassa, bodhiyā pādaputtame;
Pasannacitto sumano, tayo ukke adhbārayim.
23. “Satasaṁhassito kappe, soham ukkamadhārayim;
Duggatiṁ nābhijānāmi, ukkadānassidam phalam.
24. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
25. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
26. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā tiṇukkadhbāriyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Tiṇukkadhbāriyattherassāpadānam catuttham.

5. Akkamanadāyakattheraapadānam

27. “Kakusandhassa munino, brāhmaṇassa vusīmato;
Divāvihāram vajato, akkamanamadāsaham.
28. “Imasmīmyeva kappamhi, yam dānamadadiṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, akkamanassidam phalam.
29. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
30. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
31. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā akkamanadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Akkamanadāyakatherassāpadānam pañcamam.

6. Vanakorāṇḍiyattheraapadānam

- 32. “Siddhatthassa bhagavato, lokajeṭṭhassa tādino;
Vanakorāṇḍamādāya, buddhassa abhiropayim.
- 33. “Catunnavutito kappe, yam pupphamabhiropayim;
Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
- 34. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 35. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 36. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā vanakorāṇḍiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vanakorāṇḍiyattherassāpadānam chatṭham.

Vīsatimam bhāṇavāram.

7. Ekachattiyattheraapadānam

- 37. “Aṅgārajātā pathavī, kukkuṭānugatā mahī;
Padumuttaro bhagavā, abbhokāsamhi caṅkami.
- 38. “Paṇḍaram chattamādāya, addhānam paṭipajjaham;
Tattha disvāna sambuddham, vitti me upapajjatha.
- 39. “Marīciyotthaṭā [maricimophunā (syā.), marīcivophuṭā (pī.)] bhūmi, aṅgārāva mahī ayam;
Upahanti [upavāyanti (sī. pī.)] mahāvātā, sarīrassāsukhepanā [sarīrakāyukhepanā (syā.)].
- 40. “Sītam uṇhaṁ vihanantam [vihānati (syā. ka.)], vātātapanivāraṇam;
Paṭiggaṇha imam chattam, phassayissāmi [passayissāmi (ka.)] nibbutim.
- 41. “Anukampako kāruniko, padumuttaro mahāyaso;
Mama saṅkappamaññāya, paṭiggaṇhi tadā jino.
- 42. “Timṣakappāni devindo, devarajjamakārayim;
Satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
- 43. “Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
Anubhomi sakam kammam, pubbe sukamatattano.
- 44. “Ayam me pacchimā jāti, carimo vattate bhavo;
Ajjāpi setacchattam me, sabbakālam dharīyati.
- 45. “Satasahassito kappe, yam chattamadadiṁ tadā;
Duggatim nābhijānāmi, chattadānassidam phalam.

46. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 47. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 48. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam āyasmā ekachattiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekachattiyattherassāpadānam sattamam.

8. Jātipupphiyattheraapadānam

49. “Parinibbutे bhagavati, padumuttare mahāyase;
 Pupphavaṭaṁsake katvā [pupphacañkoṭake gahetvā (syā.)], sarīramabhiropayim.

 50. “Tattha cittam pasādetvā, nimmānam agamāsaham;
 Devalokagato santo, puññakammam sarāmahaṁ.

 51. “Ambarā pupphavasso me, sabbakālam pavassati;
 Saṁsarāmi manusse ce [ve (syā.)], rājā homi mahāyaso.

 52. “Tahiṁ kusumavasso me, abhvassati sabbadā;
 Tasseva [kāyesu (syā.), kāyeva (pī.)] pupphapūjāya, vāhasā sabbadassino.

 53. “Ayam pacchimako mayham, carimo vattate bhavo;
 Ajjāpi pupphavasso me, abhvassati sabbadā.

 54. “Satasaṁhassito kappe, yam pupphamabhiropayim;
 Duggatiṁ nābhijānāmi, dehapūjāyidaṁ phalam.

 55. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 56. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 57. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam āyasmā jātipupphiyō therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Jātipupphiyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Paṭṭipupphiyattheraapadānam

58. “Nīharante sarīramhi, vajjamānāsu bherisu;
 Pasannacitto sumano, paṭṭipupphamapūjayim [satti... (syā. pī.)].

 59. “Satasaṁhassito kappe, yam pupphamabhipūjayim;
 Duggatiṁ nābhijānāmi, dehapūjāyidaṁ phalam.

 60. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 61. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 62. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam āyasmā paṭṭipupphiyō [sattipaññīyo (syā. pī.)] therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Paṭṭipupphiyattherassāpadānam navamam.

10. Gandhapūjakattheraapadānam

63. “Citāsu kurumānāsu [cittesu kayiramānesu (sī.)], nānāgandhe samāhaṭe; Pasannacitto sumano, gandhamutṭhimapūjayim.
64. “Satasahassito kappe, citakam yamapūjayim; Duggatiṁ nābhijānāmi, citapūjāyidam phalam.
65. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
66. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
67. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā gandhapūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Gandhapūjakattherassāpadānam dasamam.

Jagatidāyakavaggo chacattālīsamo.

Tassuddānam –

Jagatī morahathī ca, āsanī ukkadhdhārako;
Akkami vanakorāṇḍi, chattado jātipūjako.

Paṭṭipupphī ca yo thero, dasamo gandhapūjako;
Sattasaṭṭhi ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

47. Sālakusumiyavaggo

1. Sālakusumiyattheraapadānam

1. “Parinibbutे bhagavati, jalajuttamanāmake;
Āropitamhi citake, sālapupphamapūjayim.
2. “Satasahassito kappe, yam pupphamabhiropayim [pupphamabhipujayim (syā.)];
Duggatiṁ nābhijānāmi, citapūjāyidam [buddhapūjāyidam (syā.)] phalam.
3. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
4. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
5. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā sālakusumiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sālakusumiyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Citakapūjakattheraapadānam

6. “Jhāyamānassa bhagavato, sikhino lokabandhuno;
Aṭṭha campakapupphāni, citakam abhiropayim.
7. “Ekatimse ito kappe, yam pupphamabhiropayim;
Duggatim nābhijānāmi, citapūjāyidam phalam.
8. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
9. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
10. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā citakapūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Citakapūjakattherassāpadānam dutiyam.

3. Citakanibbāpakaṭṭheraapadānam

11. “Dayhamāne sarīramhi, vessabhussa mahesino;
Gandhadakam gahetvāna, citam nibbāpayim aham.
12. “Ekatimse ito kappe, citam nibbāpayim aham;
Duggatim nābhijānāmi, gandhadakassidaṁ phalam.
13. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
14. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
15. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā citakanibbāpako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Citakanibbāpakaṭṭherassāpadānam tatiyam.

4. Setudāyakattheraapadānam

16. “Vipassino bhagavato, caṅkamantassa sammukhā;
Pasannacitto sumano, setum kārāpayim aham.
17. “Ekanavutito kappe, yam setum kārayim aham;
Duggatim nābhijānāmi, setudānassidaṁ phalam.
18. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
19. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
20. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā setudāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Setudāyakattherassāpadānam catuttham.

5. Sumanatālavanṭiyattheraapadānam

21. “Siddhatthassa bhagavato, tālavanṭamadāsaham; Sumehehi paṭicchannam, dhārayāmi mahāyasam.
22. “Catunnavuto kappe, tālavanṭamadāsaham; Duggatim nābhijānāmi, tālavanṭassidam phalam.
23. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
24. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
25. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam āyasmā sumanatālavanṭiyō therō imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sumanatālavanṭiyattherassāpadānam pañcamaṁ.

6. Avaṭaphaliyattheraapadānam

26. “Sataramsī nāma bhagavā, sayambhū aparājito; Vivekakāmo sambuddho, gocarāyābhinikkhami.
27. “Phalahattho aham disvā, upagacchim narāsabham; Pasannacitto sumano, adāsimi avaṭam phalam.
28. “Catunnavuto kappe, yaṁ phalam adadiṁ tadā; Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
29. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
30. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
31. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam āyasmā avaṭaphaliyo therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Avaṭaphaliyattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Labujaphaladāyakattheraapadānam

32. “Nagare bandhumatiyā, ārāmiko aham tadā; Addasam virajam buddham, gacchantam anilañjase.
33. “Labujam phalamādāya, buddhaseṭṭhassadāsaham; Ākāseva ṭhito santo, paṭiggaṇhi mahāyaso.
34. “Vittisañjanano mayham, diṭṭhadhammasukhāvaho; Phalam buddhassa datvāna, vippasannena cetasā.

35. “Adhigañchim tadā pītim, vipulaṁ sukhamuttamam; Uppajjateva [uppajjate me (syā.)] ratanam, nibbattassa tahiṁ tahiṁ.
36. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
37. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
38. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
39. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam āyasmā labujaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Labujaphaladāyakattherassāpadānam sattamam.

8. Pilakkhaphaladāyakattheraapadānam

40. “Vanantare buddham disvā [vanante buddham disvāna (sī. pī.)], atthadassim mahāyasam; Pasannacitto sumano, pilakkhassa [pilakkhussa (pī.)] phalam adā.
41. “Aṭṭhārase kappasate, yaṁ phalam adadim tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
42. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
43. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
44. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam āyasmā pilakkhaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Pilakkhaphaladāyakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Sayampatibhāniyattheraapadānam

45. “Kakudham vilasantamva, devadevam narāsabham; Rathiyam paṭipajjantam, ko disvā na pasīdati.
46. “Tamandhakāram nāsetvā, santāretvā bahum janam; Nāṇālokena jotantam, ko disvā na pasīdati.
47. “Vasīsatasahassehi, nīyantam lokanāyakam; Uddharantam bahū satte, ko disvā na pasīdati.
48. “Āhanantam [āhanitvā (syā. ka.)] dhammadherim, maddantam titthiye gaṇe; Sīhanādaṁ vinadantam, ko disvā na pasīdati.
49. “Yāvatā brahmalokato, āgantvānā sabrahmakā; Pucchanti nipiṇe pañhe, ko disvā na pasīdati.
50. “Yassañjalim karitvāna, āyācanti sadevakā; Tena puññam anubhonti, ko disvā na pasīdati.

51. “Sabbe janā samāgantvā, sampavārenti cakkhumam; Na vikampati ajjhīṭho, ko disvā na pasīdati.
52. “Nagaram pavisato yassa, ravanti bheriyo bahū; Vinadanti gajā mattā, ko disvā na pasīdati.
53. “Vīthiyā [rathiyā (sī.)] gacchato yassa, sabbābhā jotate sadā; Abbhunnatā samā honti, ko disvā na pasīdati.
54. “Byāharantassa buddhassa, cakkavālampi suyyati; Sabbe satte viññāpeti, ko disvā na pasīdati.
55. “Satasahassito kappe, yam buddhamabhikkittayim; Duggatim nābhijānāmi, kittanāya idam phalam.
56. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
57. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
58. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudamāyasmā sayampaṭibhāniyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sayaṭpaṭibhāniyattherassāpadānam navamam.

10. Nimittabyākaraniyattheraapadānam

59. “Ajjhogāhetvā himavam, mante vāce maham tada; Catupaññāsasahassāni, sissā mayham upaṭṭhahum.
60. “Adhitā vedagū sabbe, chaṭaṅge pāramim gatā; Sakavijjāhupatthaddhā, himavante vasanti te.
61. “Cavivā tusitā kāyā, devaputto mahāyaso; Uppajji mātukucchismim, sampajāno patissato.
62. “Sambuddhe upapajjante, dasasahassi kampatha; Andhā cakkhum alabhimsu, uppajjantamhi nāyake.
63. “Sabbākāram pakampittha, kevalā vasudhā ayam; Nigghosasaddam sutvāna, ubbijjimṣu [vimhayimṣu (syā. ka.)] mahājanā.
64. “Sabbe janā samāgamma, āgacchum mama santikam; Vasudhāyam pakampittha, kiṁ vipāko bhavissati.
65. “Avacāsim [vidassāmi (syā.)] tadā tesam, mā bhetha [mā roda (ka.), mābhāyittha (syā.)] natthi vo bhayam; Visatṭhā hotha sabbepi, uppādoyam suvatthiko [sukhatthiko (syā.)].
66. “Aṭṭhahetūhi samphussa [aṭṭhahetūhi samphassa (syā. pī.), atthahetu nisaṃsayam (ka.)], vasudhāyam pakampati; Tathā nimittā dissanti, obhāso vipulo mahā.

67. “Asaṁsayam buddhaseṭṭho, uppajjissati cakkhumā; Saññāpetvāna janataṁ, pañcasīle kathesaham.
68. “Sutvāna pañca sīlāni, buddhuppādañca dullabham; Ubbegajātā sumanā, tuṭṭhahaṭṭhā ahamsu te.
69. “Dvenavute ito kappe, yaṁ nimittam viyākariṁ; Duggatim nābhijānāmi, byākaraṇassidam phalam.
70. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
71. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
72. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā nimittabyākaraniyo therō imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Nimittabyākaraniyattherassāpadānam dasamam.

Sālakusumiyavaggo sattacattalīsamo.

Tassuddānam –

Sālakusumiyo therō, pūjā nibbāpaki ca;
Setudo tālavantī ca, avaṭalabujappado.

Pilakkhaṭibhānī ca, veyyākaraṇiyo dijo;
Dvesattati ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

48. Nālamālivaggo

1. Nālamāliyattheraapadānam

1. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddham, āhutīnam paṭiggaham; Vipinagenna gacchantaṁ, addasam lokanāyakam.
2. “Nālamālam gahetvāna, nikhamanto ca tāvade; Tatthaddasāsim sambuddham, oghatiṇṇamanāsavam.
3. “Pasannacitto sumano, nālamālamapūjayim; Dakkhineyyam mahāvīram, sabbalokānukampakam.
4. “Ekatimse ito kappe, yaṁ mālamabhiropayim [pupphamabhiropayim (sī. syā. pī.)]; Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
5. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
6. “Svāgatam vata me āsi, mama buddhassa santike; Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
7. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca atṭhime;

Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā naṭamāliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Naṭamāliyattherassāpadānam̄ paṭhamam̄.

2. Maṇipūjakattheraapadānam̄

8. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Vivekakāmo sambuddho, gacchate anilañjase.
9. “Avidūre himavantassa, mahājātassaro ahu;
Tattha me bhavanam̄ āsi, puññakammena samyutam.
10. “Bhavanā abhinikkhamma, addasam̄ lokanāyakam̄;
Indīvaraṇva jalitaṁ, ādittaṇva hutāsanam̄.
11. “Vicinam̄ naddasam̄ puppham̄, pūjayissanti nāyakam̄;
Sakaṁ cittaṁ pasādetvā, avandim̄ satthuno ahaṁ.
12. “Mama sīse maṇim̄ gayha, pūjayim̄ lokanāyakam̄;
Imāya maṇipūjāya, vipāko hotu bhaddako.
13. “Padumuttaro lokavidū, āhutīnam̄ paṭiggaho;
Antalikkhe ṭhito satthā, imam̄ gātham̄ abhāsatha.
14. ‘So te ijjhatu saṅkappo, labhassu vipulam̄ sukham̄;
Imāya maṇipūjāya, anubhohi mahāyasam̄’.
15. “Idam̄ vatvāna bhagavā, jalajuttamanāmako;
Agamāsi buddhaseṭṭho, yattha cittaṁ paññhitam̄.
16. “Saṭṭhikappāni devindo, devarajjamakārayim̄;
Anekasatakkhattuñca, cakkavattī ahosaham̄.
17. “Pubbakammam̄ sarantassa, devabhūtassa me sato;
Maṇi nibbattate mayham̄, ālokakaraṇo mamaṁ.
18. “Chālaśītisahassāni, nāriyo me pariggahā;
Vicittavatthābharaṇā, āmukkamaṇikuṇḍalā [āmuttamaṇikuṇḍalā (sī. syā. pī.)].
19. “Alārapamhā hasulā, susaññā tanumajjhimā;
Parivārenti maṁ niccam̄, maṇipūjāyidaṁ phalam̄.
20. “Soṇṇamayā maṇimayā, lohitangamayā tathā;
Bhaṇḍā me sukatā honti, yadicchasi [yadicchāya (sī. pī.)] piṭandhanā.
21. “Kūṭāgārā gahārammā, sayanañca mahāraham̄;
Mama saṅkappamaññāya, nibbattanti yadicchakam̄.

22. “Lābhā tesam suladdhañca, ye labhanti upassutim;
Puññakkhettam manussānam, osadham sabbapāṇinam.
23. “Mayhampi sukataṁ kammaṁ, yoham adakkhi nāyakaṁ;
Vinipātā pamuttomhi, pattomhi acalam padam.
24. “Yam yaṁ yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
Divasañceva rattiñca [samantā sattaratanā (sī. pī. ka.)], āloko hoti me sadā.
25. “Tāyeva maṇipūjāya, anubhotvāna sampadā;
Ñāṇaloko mayā diṭṭho, pattomhi acalam padam.
26. “Satasahassito kappe, yaṁ maṇīm abhipūjayim;
Duggatim nābhijānāmi, maṇipūjāyidaṁ phalaṁ.
27. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
28. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
29. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā maṇipūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Maṇipūjakattherassāpadānam dutiyam.

3. Ukkāsatikattheraapadānam

30. “Kosiko nāma bhagavā, cittakūte vasī tadā;
Jhāyī jhānarato buddho, vivekābhirato muni.
31. “Ajjhogāhetvā [ajjhogahetvā (sī. syā. pī.)] himavantam, nārīgaṇapurakkhato;
Addasam kosikam buddham, puṇṇamāyeva candimam.
32. “Ukkāsate gahetvāna, parivāresaham tadā;
Sattarattindivam ṭhatvā [buddho (syā. ka.)], aṭṭhamena agacchaham.
33. “Vuṭṭhitam kosikam buddham, sayambhum aparājitaṁ;
Pasannacitto vanditvā, ekaṁ bhikkham adāsaham.
34. “Tena kammena dvipadinda, lokajeṭṭha narāsabha;
Uppajjim tusite kāye, ekabhikkhāyidaṁ phalaṁ.
35. “Divasañceva rattiñca, āloko hoti me sadā;
Samantā yojanasataṁ, obhāsenā pharāmahaṁ.
36. “Pañcapaññāsakappamhi, cakkavattī ahosaham;
Cāturanto vijitāvī, jambumaṇḍassa [jambusaṇḍassa (pī.)] issaro.
37. “Tadā me nagaram āsi, iddham phītam sunimmitam;
Timṣayojanamāyāmaṁ, vitthārena ca vīsatī.
38. “Sobhaṇam nāma nagaram, vissakammena māpitam;
Dasasaddāvivittam tam, sammatālasamāhitam.

39. “Na tamhi nagare atthi, vallikatthañca mattikā;
Sabbasoṇṇamayamyeva, jotate niccakālikam.
40. “Catupākāraparikkhittam, tayo āsum maṇimayā;
Vemajhe tālapantī ca, vissakammaṇa māpitā.
41. “Dasasahassapokkharañño, padumuppalachāditā;
Puṇḍarīkehi [puṇḍarīkādi (syā.)] sañchannā, nānāgandhasamīritā.
42. “Catunnavutito kappe, yaṁ ukkaṁ dhārayim aham;
Duggatiṁ nābhijānāmi, ukkadhrassidam phalaṁ.
43. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
44. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
45. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ukkāsatiko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ukkāsatikattherassāpadānam tatiyam.

4. Sumanabījaniyattheraapadānam

46. “Vipassino bhagavato, bodhiyā pādaputtame;
Sumanō bījaniṁ gayha, abījim bodhimuttamam.
47. “Ekanavutito kappe, abījim bodhimuttamam;
Duggatiṁ nābhijānāmi, bījanāya idam phalaṁ.
48. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
49. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
50. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā sumanabījaniyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sumanabījaniyattherassāpadānam catuttham.

5. Kummāsadāyakattheraapadānam

51. “Esanāya carantassa, vipassissa mahesino;
Rittakam pattam disvāna, kummāsam pūrayim aham.
52. “Ekanavutito kappe, yaṁ bhikkham adadiṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, kummāsassa idam phalaṁ.
53. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
54. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
55. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā kummāsadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kummāsadāyakattherassāpadānam pañcamam.

6. Kusaṭṭhakadāyakattheraapadānam

- 56. “Kassapassa bhagavato, brāhmaṇassa vusīmato; Pasannacitto sumano, kusaṭṭhakamadāsaham.
- 57. “Imasmiṃyeva kappasmiṃ, kusaṭṭhakamadāsaham; Duggatiṃ nābhijānāmi, kusaṭṭhakassidam phalam.
- 58. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 59. “Svāgataṃ vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
- 60. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā kusaṭṭhakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kusaṭṭhakadāyakattherassāpadānam chattham.

7. Giripunnāgiyattheraapadānam

- 61. “Sobhito nāma sambuddho, cittakūte vasī tadā; Gahetvā giripunnāgam, sayambhum abhipūjayim.
- 62. “Catunnavutito kappe, yam buddhamabhipūjayim; Duggatiṃ nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
- 63. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 64. “Svāgataṃ vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
- 65. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā giripunnāgiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Giripunnāgiyattherassāpadānam sattamam.

8. Vallikāraphaladāyakattheraapadānam

- 66. “Sumano nāma sambuddho, takkarāyam vasī tadā; Vallikāraphalam gayha, sayambussa adāsaham.
- 67. “Ekatimse ito kappe, yam phalam adadim tadā; Duggatiṃ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
- 68. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 69. “Svāgataṃ vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
- 70. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā vallikāraphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Vallikāraphaladāyakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Pānadhidāyakattheraapadānam

71. “Anomadassī bhagavā, lokajeṭṭho narāsabho; Divāvihārā nikkhamma, pathamāruhi [piṭimāruyhi (syā.)] cakkhumā.
72. “Pānadhim sukataṁ gayha, addhānaṁ paṭipajjham; Tatthaddasāsiṁ sambuddham, pattiκam cārudassanaṁ.
73. “Sakaṁ cittam pasādetvā, nīharitvāna pānadhim; Pādamūle ṭhapetvāna, idam vacanamabrami.
74. ““Abhirūha mahāvīra, sugatinda vināyaka; Ito phalaṁ labhissāmi, so me attho samijjhatu’.
75. “Anomadassī bhagavā, lokajeṭṭho narāsabho; Pānadhim abhirūhitvā, idam vacanamabrami.
76. ““Yo pānadhim me adāsi, pasanno sehi pāñibhi; Tamaham kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato’.
77. “Buddhassa giramaññāya, sabbe devā samāgatā; Udaggacittā sumanā, vedajātā katañjalī.
78. “Pānadhīnam padānena, sukhito yaṁ bhavissati; Pañcapaññāsakkhattuñca, devarajjaṁ karissati.
79. “Sahassakkhattum rājā ca, cakkavattī bhavissati; Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
80. “Aparimeyye ito kappe, okkākakulasambhavo; Gotamo nāma gottena [nāmena (sabbattha)], satthā loke bhavissati.
81. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; Sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.
82. “Devaloke manusse vā, nibbattissati puññavā; Devayānapaṭibhāgam, yānam paṭilabhissati.
83. “Pāsādā sivikā vayham, hatthino samalañkatā; Rathā vājaññasamayuttā, sadā pātubhavanti me.
84. “Agārā nikkhamantopi, rathena nikkhamiṁ aham; Kesesu chijjamānesu, arahattamapāpuṇiṁ.
85. “Lābhā mayham suladdham me, vāṇijjam suppayojitaṁ; Datvāna pānadhim ekam, pattomhi acalam padam.
86. “Aparimeyye ito kappe, yam pānadhimadāsahaṁ; Duggatiṁ nābhijānāmi, pānadhissa idam phalam.

87. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 88. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 89. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam āyasmā pānadhidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pānadhidāyakattherassāpadānam navamam.

10. Pulinacaṅkamiyattheraapadānam

90. “Migaluddo pure āsim, araññe kānane aham;
 Vātamigam gavesanto, caṅkamaṁ addasam aham.

 91. “Ucchaṅgena pulinam [pulinam (sī. syā. pī. ka.)] gayha, caṅkame okirīm aham;
 Pasannacitto sumano, sugatassa sirimato.

 92. “Ekatiṁse ito kappe, pulinam okirīm aham;
 Duggatiṁ nābhijānāmi, pulinassa idam phalam.

 93. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 94. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 95. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam āyasmā pulinacaṅkamiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pulinacaṅkamiyattherassāpadānam dasamam.

Naḷamālivaggo aṭṭhacattālīsamo.

Tassuddānam –

Naḷamālī maṇidado, ukkāsatikabījanī;
 Kummāso ca kusaṭṭho ca, giripunnāgiyopi ca.

Vallikāro pānadhido, atho pulinacaṅkamo;
 Gāthāyo pañcanavuti, gaṇitāyo vibhāvibhi.

49. Paṁsukūlavaggo

1. Paṁsukūlasaññakattheraapadānam

1. “Tisso nāmāsi bhagavā, sayambhū aggapuggalo;
 Paṁsukūlam ṭhapetvāna, vihāram pāvisī jino.

 2. “Vinataṁ [sajjitaṁ (syā.), tiyantaṁ (pī.)] dhanumādāya, bhakkhatthāya carīm aham;
 Maṇḍalaggam gahetvāna, kānanam pāvisim aham.

 3. “Tathaddasam paṁsukūlaṁ, dumagge laggitaṁ tadā;
 Cāpaṁ tattheva nikhippa, sire katvāna añjaliṁ.

4. “Pasannacitto sumano, vipulāya ca pītiyā;
Buddhaseṭṭham saritvāna, paṃsukūlam avandaham.
5. “Dvenavute ito kappe, paṃsukūlamavandahaṃ;
Duggatiṃ nābhijānāmi, vandanāya idam phalam.
6. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
7. “Svāgataṃ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanam.
8. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca atṭhime;
Chalabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanam”.

Itham sudam āyasmā paṃsukūlasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Paṃsukūlasaññakattherassāpadānam paṭhamam.

2. Buddhasaññakattheraapadānam

9. “Ajjhāyako mantadharo, tiṇam vedāna pāragū;
Lakkhaṇe itihāse ca, sanighaṇḍusakeṭubhe.
10. “Nadīsotapaṭibhāgā, sissā āyanti me tādā;
Tesāham mante [mantam (syā. ka.)] vācemi, rattindivamatandito.
11. “Siddhattho nāma sambuddho, loke uppajji tāvade;
Tamandhakāram nāsetvā, nāṇālokaṃ pavattayi.
12. “Mama aññataro sисо, sissānam so kathesi me;
Sutvāna te etamatthaṃ, ārocesum mamaṃ tādā.
13. “Buddho loke samuppanno, sabbaññū lokanāyako;
Tassānuvattati janō, lābho amham na vijjati [na hessati (sī. pī.)].
14. “Adhicuppattikā buddhā, cakkhumanto mahāyasā;
Yaṇnūnāham buddhaseṭṭham, passeyyam lokanāyakam.
15. “Ajinam me gahetvāna, vākacīram kamaṇḍalum;
Assamā abhinikkhamma, sisse āmantayim aham.
16. “Odumbarikapupphaṇva, candamhi sasakam yathā;
Vāyasānam yathā khīram, dullabho lokanāyako [dullabhā lokanāyakā (sī.), dullabham lokanāyakam (syā. pī. ka.)].
17. “Buddho lokamhi uppanno, manussattampi dullabham;
Ubhosu vijjamānesu, savanañca sudullabham.

18. “Buddho loke samuppanno, cakkhum̄ lacchāma no bhavam̄;
Etha sabbe gamissāma, sammāsambuddhasantikam̄.
19. “Kamañdaludharā sabbe, kharājinanivāsino;
Te jaṭā bhārabharitā, nikhamum̄ vipinā tadā.
20. “Yugamattam̄ pekkhamānā, uttamaththam̄ gavesino;
Āsattidosarahitā, asambhītāva kesarī.
21. “Appakiccā aloluppā, nipakā santavuttino;
Uñchāya caramānā te, buddhaseṭṭhamupāgamum̄.
22. “Diyaḍḍhayojane sese, byādhi me upapajjatha;
Buddhaseṭṭham̄ saritvāna, tattha kālaṅkato ahaṁ.
23. “Catunnavutito kappe, yam̄ saññamalabhim̄ tadā;
Duggatim̄ nābhijānāmi, buddhasaññāyidam̄ phalam̄.
24. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
25. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
26. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā buddhasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Buddhasaññakattherassāpadānam̄ dutiyam̄.

3. Bhisadāyakattheraapadānam̄

27. “Ogayha yam̄ [ogayhāham̄ (sī. syā. pī.)] pokkharaṇim̄, nānākuñjarasevitam̄;
Uddharāmi bhisam̄ tattha, ghāsahetu [asanahetu (syā.)] aham̄ tadā.
28. “Bhagavā tamhi samaye, padumuttarasavhayo;
Rattambaradharo [rattakambaladharo (syā.)] buddho, gacchatī anilañjase.
29. “Dhunanto pañsukūlāni, saddamassosaham̄ tadā;
Uddham̄ nijjhāyamānoham̄, addasam̄ lokanāyakam̄.
30. “Tattheva ṭhitako santo, āyāciṁ lokanāyakam̄;
Madhum̄ bhisehi savati, khīram̄ sappim̄ mulālibhi.
31. “Paṭiggañhātu me buddho, anukampāya cakkhumā;
Tato kāruṇiko satthā, oruhityā mahāyaso.
32. “Paṭiggañhi mamaṁ bhikkham̄, anukampāya cakkhumā;
Paṭiggahetvā sambuddho, akā me anumodanam̄.
33. ““Sukhī hotu [hohi (sī. syā. pī. ka.)] mahāpuñña, gati tuyham̄ samijjhātu;
Iminā bhisadānena, labhassuvipulam̄ sukham̄”.
34. “Idam̄ vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako;
Bhikkhamādāya sambuddho, ambarenāgamā jino.

35. “Tato bhisam̄ gahetvāna, āgacchim̄ mama assamam̄;
Bhisam̄ rukkhe lagetvāna [laggitvāna (syā. ka.)], mama dānamanussariṁ.
36. “Mahāvāto vuṭṭhahitvā, sañcālesi vanam̄ tadā;
Ākāso abhinādittha, asaniyā phalantiyā.
37. “Tato me asanipāto, matthake nipatī tadā;
Soham̄ nisinnako santo, tattha kālaṅkato ahum̄.
38. “Puññakammaṇa samyutto, tusitam̄ upapajjhamaṁ;
Kaļevaraṁ me patitaṁ, devaloke ramīm̄ aham̄.
39. “Chālaśītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā;
Sāyapātam̄ [sāyam̄ pātam̄ (syā. ka.)] upaṭṭhanti, bhisadānassidaṁ phalaṁ.
40. “Manussayonimāgantvā, sukhito homahaṁ sadā;
Bhoge me ūnatā natthi, bhisadānassidaṁ phalaṁ.
41. “Anukampitako tena, devadevena tādinā;
Sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
42. “Satasaṁhassito kappe, yam̄ bhisam̄ [bhikkham̄ (sabbattha)] adadim̄ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, bhisadānassidaṁ phalaṁ.
43. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ...pe... viharāmi anāsavo.
44. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
45. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā bhisadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bhisadāyakattherassāpadānam̄ tatiyam̄.

4. Nāṇathavikattheraapadānam̄

46. “Dakkhiṇe himavantassa, sukato assamo mama;
Uttamatthaṁ gavesanto, vasāmi vipine tadā.
47. “Lābhālābhena santuṭṭho, mūlena ca phalena ca;
Anvesanto ācariyam̄, vasāmi ekako aham̄.
48. “Sumedho nāma sambuddho, loke uppajji tāvade;
Catusaccam̄ pakāseti, uddharanto mahājanam̄.
49. “Nāham̄ suñomi sambuddhaṁ, napi me koci saṁsati [bhāsatī (sī.), sāsatī (syā. pī.)];
Aṭṭhavasse atikkante, assosiṁ lokanāyakam̄.
50. “Aggidārum̄ nīharitvā, sammajjivtāna assamam̄;
Khāribhāraṁ gahetvāna, nikkhamiṁ vipinā aham̄.
51. “Ekarattim̄ vasantoham̄, gāmesu nigamesu ca;
Anupubbena candavatim̄, tadāham̄ upasaṅkamim̄.

52. “Bhagavā tamhi samaye, sumedho lokanāyako;
Uddharanto bahū satte, deseti amataṁ padam.
53. “Janakāyatikkamma, vanditvā jinasāgaram;
Ekaṁsam̄ ajinam̄ katvā, santhavim̄ lokanāyakaṁ.
54. ““Tuvam̄ satthā ca ketu ca, dhajo yūpo ca pāṇinam̄;
Parāyano [parāyaṇo (sī. pī.)] patiṭṭhā ca, dīpo ca dvipaduttamo.

Ekavīsatimam̄ bhāṇavāram̄.

55. ““Nepuñño dassane vīro, tāresi janataṁ tuvam̄;
Natthañño tārako loke, tavuttaritaro mune.
56. ““Sakkā theve [have (sī. pī.) bhave (syā. ka.)] kusaggena, pametum̄ sāgaruttame [sāgaruttamo (sī. syā. pī.)];
Natveva tava sabbaññu, nāṇam̄ sakkā pametave.
57. ““Tuladañde [tulamaṇḍale (sī. pī.)] ṭhapetvāna, mahim̄ [mahī (syā. pī.)] sakkā dharetave;
Natveva tava paññāya, pamāṇamatthi cakkhuma.
58. ““Ākāso minitum̄ sakkā, rajjuyā aṅgulena vā;
Natveva tava sabbaññu, sīlaṁ sakkā pametave.
59. ““Mahāsamudde udakam̄, ākāso ca vasundharā;
Parimeyyāni etāni, appameyyosi cakkhuma’.
60. “Chahi gāthāhi sabbaññum̄, kittayitvā mahāyasam̄;
Añjaliṁ paggahetvāna, tuṇhī aṭṭhāsahaṁ tadā.
61. “Yam̄ vadanti sumedhoti, bhūripaññam̄ sumedhasam̄;
Bhikkhusaṅghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.
62. ““Yo me nāṇam̄ pakittesi, vippasannena cetasā;
Tamaham̄ kittayissāmi, sunātha mama bhāsato.
63. ““Sattasattati kappāni, devaloke ramissati;
Sahassakkhattum̄ devindo, devarajjam̄ karissati.
64. ““Anekasatakkhattuñca, cakkavattī bhavissati;
Padesarajjam̄ vipulam̄, gaṇanāto asaṅkhiyam̄.
65. ““Devabhūto manusso vā, puññakammasamāhito;
Anūnamanasāṅkappo, tikkhapañño bhavissati’.
66. “Tiṁsakappasahassamhi, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
67. “Agārā abhinikkhamma, pabbajissati kiñcano;
Jātiyā sattavassena, arahattam̄ phusissati.
68. “Yato sarāmi attānam̄, yato pattosmi sāsanam̄;

Etthantare na jānāmi, cetanam amanoramam.

69. “Sam̄saritvā bhave sabbe, sampattānubhavim aham;
Bhoge me ūnatā natthi, phalam nāṇassa thomane.
70. “Tiyaggī nibbutā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
71. “Tim̄sakappasahassamhi, yaṁ nāṇamatthavim aham [[mabhithomayim \(sī. pī.\)](#),
[mabhithomaham \(syā.\)](#)];
Duggatim nābhijānāmi, phalam nāṇassa thomane.
72. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
73. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
74. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam āyasmā nāṇathaviko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Nāṇathavikattherassāpadānam catuttham.

5. Candanamāliyattheraapadānam

75. “Pañca kāmaguṇe hitvā, piyarūpe manorame;
Asītikoṭiyo hitvā, pabbajim anagāriyam.
76. “Pabbajitvāna kāyena, pāpakammaṁ vivajjayim;
Vacīduccaritaṁ hitvā, nadīkūle vasāmaham.
77. “Ekakāmā mām viharantam, buddhaseṭṭho upāgami;
Nāham jānāmi buddhoti, akāsim paṭisantharam [[paṭisandhāram \(ka.\)](#)].
78. “Karitvā paṭisanthāram, nāmagottamapucchahaṁ;
‘Devatānusi gandhabbo, adu sakko purindado.
79. ““Ko vā tvam kassa vā putto, mahābrahmā idhāgato;
Virocesi disā sabbā, udayam sūriyo yathā.
80. ““Sahassārāni cakkāni, pāde dissanti mārisa;
Ko vā tvam kassa vā putto, katham jānemu tam mayam;
Nāmagottam pavedehi, saṁsayam apanehi me’.
81. ““Namhi devo na gandhabbo, namhi [[nāpi \(sī.\)](#)] sakko purindado;
Brahmabhāvo ca me natthi, etesam uttamo aham.
82. ““Atīto visayam tesam, dālayim kāmabandhanaṁ;
Sabbe kilese jhāpetvā, patto sambodhimuttamam”.
83. “Tassa vācam suṇitvāham, idam vacanamabratvam;
‘Yadi buddhoti sabbaññū, nisīda tvam mahāmune.
84. ‘Tamaham pūjayissāmi, dukkhassantakaro tuvam’;

- “Pattharitvā jinacammam, adāsi satthuno aham.
85. “Nisidi tattha bhagavā, sīhova girigabbhare;
Khippam pabbatamāruyha, ambassa phalamaggahiṁ.
86. “Sālakalyāṇikam puppham, candanañca mahāraham;
Khippam paggayha tam sabbam, upetvā lokaṇayakam.
87. “Phalam buddhassa datvāna, sālapupphamapūjayim;
Candanam anulimpitvā, avandim satthuno aham.
88. “Pasannacitto sumano, vipulāya ca pītiyā;
Ajinamhi nisiditvā, sumedho lokaṇayako.
89. “Mama kammaṁ pakittesi, hāsayanto mamaṁ tadā;
‘Iminā phaladānena, gandhamālehi cūbhayaṁ.
90. ““Pañcavīse kappasate, devaloke ramissati;
Anūnamanasāṅkappo, vasavattī bhavissati.
91. ““Chabbīsatikappasate, manussattam gamissati;
Bhavissati cakkavattī, cāturanto mahiddhiko.
92. ““Vebhāram nāma nagaram, vissakammaṇa māpitam;
Hessati sabbasovaṇṇam, nānāratanabhūsitam.
93. ““Eteneva upāyena, saṃsarissati so bhave [yoniso (syā. pī.)];
Sabbattha pūjito hutvā, devatte atha mānuse.
94. ““Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu bhavissati;
Agārā abhinikkhamma, anagārī bhavissati;
Abhiññāpāragū hutvā, nibbāyissatināsavo’.
95. “Idam vatvāna sambuddho, sumedho lokaṇayako;
Mama nijjhāyamānassa, pakkāmi anilañjase.
96. “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchaham.
97. “Tusitato cavitvāna, nibbattiṁ mātukucchiyam;
Bhoge me ūnatā natthi, yamhi gabbhe vasāmaham.
98. “Mātukucchigate mayi, annapānañca bhojanam;
Mātuyā mama chandena, nibbattati yadicchakam.
99. “Jātiyā pañcavassena, pabbajin anagāriyam;
Oropitamhi kesamhi, arahattamapāpuṇim.
100. “Pubbakammam gavesanto, orena nāddasam aham;
Timṣakappasahassamhi, mama kammamanussariṁ.
101. “Namo te purisājañña, namo te purisuttama;

Tava sāsanamāgamma, pattomhi acalam̄ padaṁ.

- 102.** “Tim̄sakappasahassamhi, yaṁ buddhamabhipūjayim; Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
- 103.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 104.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
- 105.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Itthaṁ sudam̄ āyasmā candanamāliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Candanamāliyattherassāpadānaṁ pañcamam̄.

6. Dhātupūjakattheraapadānaṁ

- 106.** “Nibbute lokanāthamhi, siddhatthe lokanāyake; Mama nātā samānetvā, dhātupūjam̄ akāsahaṁ.
- 107.** “Catunnavutito kappe, yaṁ dhātumabhipūjayim; Duggatiṁ nābhijānāmi, dhātupūjāyidaṁ phalaṁ.
- 108.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 109.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
- 110.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Itthaṁ sudam̄ āyasmā dhātupūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Dhātupūjakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

7. Pulinuppādakattheraapadānaṁ

- 111.** “Pabbate himavantamhi, devalo nāma tāpaso; Tattha me caṅkamo āsi, amanussehi māpito.
- 112.** “Jaṭābhārena [jaṭābhārassa (syā. ka.)] bharito, kamaṇḍaludharo sadā; Uttamattham̄ gavesanto, vipinā nikkhāmim̄ tadā.
- 113.** “Cullāsītisahassāni, sissā mayham̄ upaṭṭhahum̄; Sakakammābhipasutā, vasanti vipine tadā.
- 114.** “Assamā abhinikkhamma, akam̄ pulinacetiyan; Nānāpuppham̄ samānetvā, tam̄ cetiyamapūjayim̄.
- 115.** “Tattha cittam̄ pasādetvā, assamam̄ pavisāmaham̄; Sabbe sissā samāgantvā, etamattham̄ pucchim̄su mam̄ [etamatthamapucchu mam̄ (sī.), etamattam̄ apucchim̄su (syā. ka.)].
- 116.** ““Pulinena kato thūpo [kato thūpe (sī.)], yaṁ tvam̄ deva [devam̄ (sī. pī.)] massati; Mayampi nātumicchāma, puṭṭho ācikkha no tuvam̄’.

- 117.** “‘Niddiṭṭhā nu [niddiṭṭhā no (sī. pī.), diṭṭhāno vo (syā.)] mantapade, cakkhumanto mahāyasā; Te kho aham namassāmi, buddhaseṭṭhe mahāyase’.
- 118.** “‘Kīdisā te mahāvīrā, sabbaññū lokanāyakā; Kathamvaṇṇā kathamsīlā, kīdisā te mahāyasa’.
- 119.** “‘Bāttimsalakkhaṇā buddhā, cattālīsadijāpi ca; Nettā gopakhumā tesam, jiñjukā phalasannibhā.
- 120.** “‘Gacchamānā ca te buddhā, yugamattañca pekkhare; Na tesam jāṇu nadati, sandhisaddo na suyyati.
- 121.** “‘Gacchamānā ca sugatā, uddharantāva gacchare; Paṭhamam dakkhiṇam pādaṁ, buddhānam esa dhammatā.
- 122.** “‘Asambhītā ca te buddhā, migarājāva kesarī; Nevukkamṣenti attānam, no ca vambhenti pāṇinam.
- 123.** “‘Mānāvamānato muttā, samā sabbesu pāṇisu; Anattukkamṣakā buddhā, buddhānam esa dhammatā.
- 124.** “‘Uppajjantā ca sambuddhā, ālokam dassayanti te; Chappakāram pakampenti, kevalam vasudham imam.
- 125.** “‘Passanti nirayañcete, nibbāti nirayo tadā; Pavassati mahāmegho, buddhānam esa dhammatā.
- 126.** “‘Īdisā te mahānāgā, atulā ca [te (syā. ka.)] mahāyasā; Vaṇṇato anatikkantā, appameyyā tathāgatā’.
- 127.** “‘Anumodim̄su me vākyam, sabbe sissā sagāravā; Tathā ca paṭipajjim̄su, yathāsatti yathābalam’.
- 128.** “‘Paṭipūjenti pulinaṁ, sakakammābhilāsino; Saddahantā mama vākyam, buddhasakkatamānasā [buddhattagatamānasā (sī. syā. pī.)].
- 129.** “‘Tadā cavitvā tusitā, devaputto mahāyaso; Uppajji mātukucchimhi, dasasahassi kampatha.
- 130.** “‘Assamassāvidūramhi, caṅkamamhi ṭhito aham; Sabbe sissā samāgantvā, āgacchum mama santike.
- 131.** “‘Usabhova mahī nadati, migarājāva kūjati; Susumārova [suṁsumārova (sī. syā. pī.)] saṭati, kiṁ vipāko bhavissati.
- 132.** “‘Yam pakittemi sambuddham, sikatāthūpasantike; So dāni bhagavā satthā, mātukucchimupāgami.
- 133.** “‘Tesam dhammakatham vatvā, kittayitvā mahāmuniṁ; Uyyojetvā sake sisse, pallaṅkamābhujim aham.
- 134.** “‘Balañca vata me khīṇam, byādhinā [byādhito (sī. syā. pī. ka.)] paramena tam;

Buddhaseṭṭham saritvāna, tattha kālaṅkato [kālakato (sī. pī.)] aham.

135. “Sabbe sissā samāgantvā, akaṇsu citakam tada; Kaṇevarañca me gayha, citakam abhiropayum.
136. “Citakam parivāretvā, sīse katvāna añjaliṁ; Sokasallaparetā te, vikkandiṁsu samāgatā.
137. “Tesam lālappamānānam, agamaṁ citakam tada; ‘Aham ācariyo tumhaṁ, mā socittha sumedhasā.
138. ““Sadatthe vāyameyyātha, rattindivamatanditā; Mā vo pamattā ahuttha [ahuvattha (sī.)], khaṇo vo paṭipādito’.
139. “Sake sissenusāsitvā, devalokam punāgamiṁ; Aṭṭhārasa ca kappāni, devaloke ramāmaham.
140. “Satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ; Anekasatakkhattuñca, devarajjamakārayim.
141. “Avasesesu kappesu, vokiṇo [vokiṇam (sī. syā. ka.)] saṁsariṁ aham; Duggatiṁ nābhijānāmi, uppādassa idam phalam [pulinapūjāyidaṁ phalam (sī.)].
142. “Yathā komudike māse, bahū pupphanti pādapā; Tathevāhampi samaye, pupphitomhi mahesinā.
143. “Vīriyam me dhuradhorayhaṁ, yogakkhemādhivāhanam; Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
144. “Satasahassito kappe, yaṁ buddhamabhikittayim; Duggatiṁ nābhijānāmi, kittanāya idam phalam.
145. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ...pe... viharāmi anāsavo.
146. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
147. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam āyasmā pulinuppādako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pulinuppādakatherassāpadānam sattamam.

8. Taraniyattheraapadānam

148. “Atthadassī tu bhagavā, sayambhū lokanāyako; Vinatā nadiyā tīram [tīre (syā. pī. ka.)], upāgacchi tathāgato.
149. “Udakā abhinikkhamma, kacchapo vārigocaro; Buddham tāretukāmoham, upesiṁ lokanāyakam.
150. ““Abhirūhatu maṁ buddho, atthadassī mahāmuni; Aham tam tārayissāmi, dukkhassantakaro tuvaṁ’.
151. “Mama saṅkappamaññāya, atthadassī mahāyaso;

Abhirūhitvā me piṭṭhim, aṭṭhāsi lokanāyako.

152. “Yato sarāmi attānam, yato pattrosmi viññutam; Sukham me tādisam natthi, phuṭṭhe pādatale yathā.
153. “Uttaritvāna sambuddho, athadassī mahāyaso; Nadītīramhi ṭhatvāna, imā gāthā abhāsatha.
154. ““Yāvatā vattate cittam, gaṅgāsotam tarāmahaṇ; Ayañca kacchapo rājā, tāresi mama paññavā.
155. ““Iminā buddhataraṇena, mettacittavatāya ca; Aṭṭhārase kappasate, devaloke ramissati.
156. ““Devalokā idhāgantvā, sukkamūlena codito; Ekāsane nisīditvā, kañkhāsotam tarissati.
157. ““Yathāpi bhaddake khette, bījam appampi ropitam; Sammādhāre pavacchante, phalam toseti kassakam [[kassake \(syā.\)](#)].
158. ““Tathevidam buddhakkettam, sammāsambuddhadesitam; Sammādhāre pavacchante, phalam mam tosayissati”.
159. “Padhānapahitattomhi, upasanto nirūpadhi; Sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.
160. “Aṭṭhārase kappasate, yam kammamakariṁ tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, taraṇāya idam phalam.
161. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
162. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
163. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudamāyasmā taranīyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Taranīyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Dhammaruciyattheraapadānam

164. “Yadā dīpaṅkaro buddho, sumedham byākarī jino; ‘Aparimeyye ito kappe, ayam buddho bhavissati.
165. ““Imassa janikā mātā, māyā nāma bhavissati; Pitā suddhodano nāma, ayaṁ hessati gotamo.
166. ““Padhānam padahitvāna, katvā dukkarakārikam; Assatthamūle sambuddho, bujjhissati mahāyaso.
167. ““Upatisso kolito ca, aggā hessanti sāvakā; Ānando nāma nāmena [[Ānando nāmupaṭṭhāko \(syā.\)](#)], upaṭṭhissatimam jinam.

- 168.** “Khemā uppalavaṇṇā ca, aggā hessanti sāvikā;
Citto ālavako ceva, aggā hessantupāsakā.
- 169.** “Khujjuttarā nandamātā, aggā hessantupāsikā;
Bodhi imassa vīrassa, assatthoti pavuccati’.
- 170.** “Idam sutvāna vacanam, asamassa mahesino;
Āmoditā naramarū, namassanti katañjalī.
- 171.** “Tadāham māṇavo āsim, megho nāma susikkhito;
Sutvā byākaraṇam setṭham, sumedhassa mahāmune.
- 172.** “Samvisaṭho bhavitvāna, sumedhe karuṇāsaye [karuṇālaye (syā.)];
Pabbajantañca tam vīram, sahāva anupabbajim.
- 173.** “Samvuto pātimokkhasmiṁ, indriyesu ca pañcasu;
Suddhājīvo sato vīro, jinasāsanakārako.
- 174.** “Evam viharamānoham, pāpamittena kenaci;
Niyojito anācāre, sumaggā paridhamṣito.
- 175.** “Vitakkavasiko hutvā, sāsanato apakkamiṁ;
Pacchā tena kumittena, payutto mātughātanaṁ.
- 176.** “Akariṁ ānantariyam [akariṁ nantariyañca (syā. ka.)], ghātayiṁ duṭṭhamānaso;
Tato cuto mahāvīciṁ, upapanno sudāruṇam.
- 177.** “Vinipātagato santo, saṁsariṁ dukkhito ciram;
Na puno addasam vīram, sumedham narapuñgavam.
- 178.** “Asmiṁ kappe samuddamhi, maccho āsim timiñgalo;
Disvāham sāgare nāvam, gocaratthamupāgamiṁ.
- 179.** “Disvā mam vāñijā bhītā, buddhaseṭṭhamanussarum;
Gotamoti mahāghosam, sutvā tehi udīritam.
- 180.** “Pubbasaññam saritvāna, tato kālaṅkato aham;
Sāvatthiyaṁ kule iddhe, jāto brāhmaṇajātiyam.
- 181.** “Āsim dhammaruci nāma, sabbapāpjigucchako;
Disvāham lokapajjotam, jātiyā sattavassiko.
- 182.** “Mahājetavanam gantvā, pabbajim anagāriyam;
Upemi buddham tikkhattum, rattiyā divasassa ca.
- 183.** “Tadā disvā muni āha, ciram dhammarucīti mam;
Tatoham avacan buddham, pubbakammapabhāvitam.
- 184.** “Suciram satapuññalakkhaṇam, patipubbenā visuddhapaccayam;
Ahamajjasupekkhanaṁ vata, tava passāmi nirupamam viggaham [nirūpamaggaham (sī.)].
- 185.** “Suciram vihatattamo mayā, sucirakkhenā nadī visositā;

Suciram̄ amalam̄ visodhitam̄, nayanaṁ ñāṇamayaṁ mahāmune.

186. “Cirakālasamaṅgito [cirakālam̄ samāgato (pī.)] tayā, avinaṭṭho punarantaram̄ ciram̄; Punarajjasamāgato tayā, na hi nassanti katāni gotama.
187. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
188. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
189. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā dhammaruciyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Dhammaruciyattherassāpadānam̄ navamam̄.

10. Sālamanḍapiyattheraapadānam̄

190. “Ajjhogāhetvā sālavananam̄, sukato assamo mama;
Sālapupphēhi sañchanno, vasāmi vipine tadā.
191. “Piyadassī ca bhagavā, sayambhū aggapuggalo;
Vivekakāmo sambuddho, sālavanamupāgami.
192. “Assamā abhinikkhamma, pavanaṁ agamāsaham̄;
Mūlaphalam̄ gavesanto, āhiṇḍāmi vane tadā.
193. “Tatthaddasāsim̄ sambuddham̄, piyadassim̄ mahāyasam̄;
Sunisinnam̄ samāpannam̄, virocantam̄ mahāvane.
194. “Catudan̄de ṭhapetvāna, buddhassa uparī aham̄;
Maṇḍapam̄ sukataṁ katvā, sālapupphēhi chādayim̄.
195. “Sattāham̄ dhārayitvāna, maṇḍapam̄ sālachāditam̄;
Tattha cittam̄ pasādetvā, buddhasetṭhamavandaham̄.
196. “Bhagavā tamhi samaye, vuṭṭhahitvā samādhito;
Yugamattam̄ pekkhamāno, nisīdi purisuttamo.
197. “Sāvako varuṇo nāma, piyadassissa satthuno;
Vasīsatasahassehi, upagacchi vināyakam̄.
198. “Piyadassī ca bhagavā, lokajeṭṭho narāsabho;
Bhikkhusaṅghe nisīditvā, sitam̄ pātukarī jino.
199. “Anuruddho upaṭṭhāko, piyadassissa satthuno;
Ekaṁsam̄ cīvaraṁ katvā, apucchittha mahāmunim̄.
200. ““Ko nu kho bhagavā hetu, sitakammassa satthuno;
Kāraṇe vijjamānamhi, satthā pātukare sitam̄’.
201. ““Sattāham̄ sālacchadanaṁ [pupphachadanaṁ (sī. syā. pī.)], yo me dhāresi māṇavo;
Tassa kammam̄ saritvāna, sitam̄ pātukarim̄ aham̄.

- 202.** ““Anokāsam na passāmi, yattha [yam tam (syā. pī. ka.)] puññam vipaccati; Devaloke manusse vā, okāsova na sammati.
- 203.** ““Devaloke vasantassa, puññakammasamaṅgino; Yāvatā parisā tassa, sālacchannā bhavissati.
- 204.** ““Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca; Ramissati sadā santo, puññakammasamāhito.
- 205.** ““Yāvatā parisā tassa, gandhagandhī bhavissati; Sālassa pupphavasso ca, pavassissati tāvade.
- 206.** ““Tato cutoyam manujo, mānusam āgamissati; Idhāpi sālacchadanaṁ, sabbakālam dharissati [dhariyati (sī. pī.)].
- 207.** ““Idha naccañca gītañca, sammatālasamāhitaṁ; Parivāressanti maṁ niccaṁ, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
- 208.** ““Uggacchante ca sūriye, sālavassam pavassati; Puññakammaṇa samyuttam, vassate sabbakālikam.
- 209.** ““Aṭṭhārase kappasate, okkākakulasambhavo; Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 210.** ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; Sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.
- 211.** ““Dhammaṁ abhisamentassa, sālacchannam bhavissati; Citake jhāyamānassa, chadanaṁ tattha hessati’.
- 212.** ““Vipākaṁ kittayitvāna, piyadassī mahāmuni; Parisāya dhammam desesi, tappento dhammadvutthiyā.
- 213.** ““Tiṁsakappāni devesu, devarajjamakārayim; Saṭṭhi ca sattakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
- 214.** ““Devalokā idhāgantvā, labhāmi vipulam sukham; Idhāpi sālacchadanaṁ, maṇḍapassa idam phalaṁ.
- 215.** ““Ayam pacchimako mayham, carimo vattate bhavo; Idhāpi sālacchadanaṁ, hessati sabbakālikam.
- 216.** ““Mahāmuniṁ tosayitvā, gotamaṁ sakyapungavam; Pattomhi acalam ṭhānam, hitvā jayaparājayam.
- 217.** ““Aṭṭhārase kappasate, yam buddhamabhipūjayim; Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
- 218.** Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 219.** ““Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 220.** ““Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā sālamanḍapiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sālamaṇḍapiyattherassāpadānam dasamam̄.

Paṁsukūlavaggo ekūnapaññāsamo.

Tassuddānam –

Paṁsukūlam buddhasaññī, bhisadoñānakittako;
Candanī dhātupūjī ca, pulinuppādakopi ca.

Taraṇo dhammaruciko, sālamaṇḍapiyo tathā;
Satāni dve honti gāthā, ūnavīsatimeva ca.

50. Kiñkaṇipupphavaggo

1. Tikiñkaṇipupphiyattheraapadānam

1. “Kanikāramva jotantam̄, nisinnam̄ pabbatantare;
Addasam̄ virajam̄ buddham̄, vipassiṁ lokanāyakam̄.
2. “Tīṇi kiñkaṇipupphāni, paggaya abhiropayim̄;
Sambuddhamabhipūjetvā, gacchāmi dakkhiṇāmukho.
3. “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
4. “Ekanavutito kappe, yaṁ buddhamabhipūjayim̄;
Duggatim̄ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
5. “Kilesā jhāpitā mayham̄, bhavā sabbe samūhaṭā;
Nāgova bandhanam̄ chetvā, viharāmi anāsavo.
6. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.
7. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā tikiñkaṇipupphiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Tikiñkaṇipupphiyattherassāpadānam paṭhamam̄.

2. Paṁsukūlapūjakattheraapadānam

8. “Himavantassāvidūre, udaṅgaṇo nāma pabbato;
Tatthaddasam̄ paṁsukūlam̄, dumaggamhi vilambitam̄.

9. “Tīṇi kiṅkaṇipupphāni, ocinitvānaham tada; Haṭṭho haṭṭhena cittena, paṃsukūlamapūjayim.
10. “Tena kammaṇa sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatiṃsamagacchahaṃ.
11. “Ekanavutito kappe, yaṃ kammamakarim tada; Duggatiṃ nābhijānāmi, pūjivā arahaddhajam.
12. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
13. “Svāgataṃ vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
14. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā paṃsukūlapūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Paṃsukūlapūjakattherassāpadānam dutiyam.

3. Koraṇḍapupphiyattheraapadānam

15. “Vanakammiko pure āsiṃ, pitumātumatenaham [pitupetāmehenaham (sī. syā. pī.)]; Pasumārena jīvāmi, kusalam me na vijjati.
16. “Mama āsayasāmantā, tisso lokagganāyako; Padāni tīṇi dassesi, anukampāya cakkhumā.
17. “Akkante ca pade disvā, tissanāmassa satthuno; Haṭṭho haṭṭhena cittena, pade cittam pasādayim.
18. “Koraṇḍam pupphitaṃ disvā, pādapam dharmaṇiruham; Sakosakaṃ gahetvāna, padasetṭhamapūjayim [padasetṭhe apūjayim (sī. pī.)].
19. “Tena kammaṇa sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatiṃsamagacchahaṃ.
20. “Yam yaṃ yonupapajjāmi, devattam atha mānusam; Koraṇḍakachavi homi, suppabhāso [sapabhāso (sī. syā. pī. ka.)] bhavāmaham.
21. “Dvenavute ito kappe, yaṃ kammamakarim tada; Duggatiṃ nābhijānāmi, padapūjāyidam phalam.
22. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
23. “Svāgataṃ vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
24. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā koraṇḍapupphiyō therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Koraṇḍapupphiyattherassāpadānam tatiyam.

4. Kimṣukapupphiyattheraapadānam

25. “Kiṁsukam̄ pupphitam̄ disvā, paggahetvāna añjalim̄;
Buddhaseṭṭham̄ saritvāna, ākāse abhipūjayim̄.
26. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
27. “Ekatim̄se ito kappe, yam̄ kammamakariṁ tadaṁ;
Duggatim̄ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
28. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
29. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
30. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā kiṁsukapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kiṁsukapupphiyattherassāpadānam̄ catuttham̄.

5. Upaḍḍhadussadāyakattheraapadānam̄

31. “Padumuttarabhadhagavato, sujāto nāma sāvako;
Paṁsukūlam̄ gavesanto, saṅkāre carate [caraṭī (sī. ka.)] tadaṁ.
32. “Nagare haṁsavatiyā, paresam̄ bhatako aham̄;
Upaḍḍhadussam̄ datvāna, sirasā abhivādayim̄.
33. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
34. “Tettim̄sakkhattum̄ devindo, devarajjamakārayim̄;
Sattasattatikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
35. “Padesarajjam vipulam̄, gaṇanāto asaṅkhiyam̄;
Upaḍḍhadussadānenā, modāmi akutobhayo.
36. “Icchamāno caham̄ ajja, sakānanam̄ sapabbataṁ;
Khomadussehi chādeyyam̄, aḍḍhadussassidam̄ phalaṁ.
37. “Satasaṁhassito kappe, yam̄ dānamadadim̄ tadaṁ;
Duggatim̄ nābhijānāmi, aḍḍhadussassidam̄ phalaṁ.
38. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
39. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
40. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā upaḍḍhadussadāyako thero imā
Gāthāyo abhāsitthāti.

Upaḍḍhadussadāyakattherassāpadānam̄ pañcamam̄.

6. Ghatamandadāyakattheraapadānam̄

41. “Suciṇṭitaṁ bhagavantam, lokajeṭṭham narāsaṁbhām; Upaviṭṭham mahāraññam, vātabādhena pīlitam.
42. “Disvā cittam pasādetvā, ghatamaṇḍamupānayim; Katattā ācitattā [upacitattā (syā. ka.)] ca, gaṅgā bhāgīrathī ayam.
43. “Mahāsamuddā cattāro, ghataṁ sampajjare mama; Ayañca pathavī ghorā, appamāṇā asaṅkhiyā.
44. “Mama saṅkappamaññāya, bhavate madhusakkarā [madhusakkharā (syā. ka.)]; Cātuddīpā ime rukkhā, pādapā dharaṇīruhā.
45. “Mama saṅkappamaññāya, kapparukkhā bhavanti te; Paññāsakkhattum devindo, devarajjamakārayim.
46. “Ekapaññāsakkhattuñca, cakkavattī ahosahām; Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
47. “Catunnavutito [chanavute ito (sī.)] kappe, yam dānamadadiṁ tada; Duggatiṁ nābhijānāmi, ghatamaṇḍassidam phalam.
48. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
49. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
50. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ghatamaṇḍadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ghatamaṇḍadāyakattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Udakadāyakattheraapadānam

51. “Padumuttarabuddhassa, bhikkhusaṅghe anuttare; Pasannacitto sumano, pānīghaṭamapūrayim.
52. “Pabbatagge dumagge vā, ākāse vātha bhūmiyam; Yadā pānīyamicchāmi, khippam nibbattate mama.
53. “Satasahassito kappe, yam dānamadadiṁ tada; Duggatiṁ nābhijānāmi, dakadānassidam phalam.
54. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
55. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
56. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā udakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Udakadāyakattherassāpadānam sattamam.

8. Pulinathūpiyattheraapadānam

57. “Himavantassāvidūre, yamako nāma pabbato;
Assamo sukato mayham, paññasālā sumāpitā.
58. “Nārado nāma nāmena, jaṭilo uggatāpano;
Catuddasasahassāni, sissā paricaranti mam.
59. “Patiṣallīnako santo, evam cintesahaṁ tadā;
‘Sabbo jano maṁ pūjeti, nāhaṁ pūjemi kiñcanam.
60. ““Na me ovādako atthi, vattā koci na vijjati;
Anācariyupajjhāyo, vane vāsam upemaham.
61. ““Upāsamāno yamahaṁ, garucittaṁ upaṭṭhahe;
So me ācariyo natthi, vanavāso niratthako.
62. ““Āyāgam me gavesissam, garum bhāvaniyam tathā;
Sāvassayo vasissāmi, na koci garahissati’.
63. “Uttānakūlā nadikā, supatitthā manoramā;
Saṁsuddhapulinākiṇṇā, avidūre mamassamam.
64. “Nadim amarikaṁ nāma, upagantvānaham tadā;
Saṁvaḍḍhayitvā pulinam, akam pulinacetiyaṁ.
65. “Ye te ahesum sambuddhā, bhavantakaraṇā munī;
Tesam etādiso thūpo, tam nimittam karomahaṁ.
66. “Karitvā pulinam [puṭine (sī. syā. pī.)] thūpam, sovaṇṇam māpayim aham;
Sonṇakiṅkaṇipupphāni, sahasse tīṇi pūjayim.
67. “Sāyapātaṁ namassāmi, vedajāto katañjalī;
Sammukhā viya sambuddham, vandim pulinacetiyaṁ.
68. “Yadā kilesā jāyanti, vitakkā gehanissitā;
Sarāmi sukataṁ thūpam, paccavekkhāmi tāvade.
69. “Upanissāya viharam, satthavāham vināyakam;
Kilese samvaseyyāsi, na yuttam tava mārisa.
70. “Saha āvajjite thūpe, gāravam hoti me tadā;
Kuvitakke vinodesim, nāgo tuttaṭṭito yathā.
71. “Evam viharamānam maṁ, maccurājābhimaddatha;
Tattha kālaṅkato santo, brahmaṅlokamagacchahaṁ.
72. “Yāvatāyam vasitvāna, tidive [tidase (sī. pī.)] upapajjaham;
Asītikkhattum devindo, devarajjamakārayim.
73. “Satānam tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ;
Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
74. “Sonṇakiṅkaṇipupphānam [tesam kiṅkaṇipupphānam (sī.)], vipākam anubhomahaṁ;

Dhātīsatasahassāni, parivārenti mam [me (ka.)] bhave.

75. “Thūpassa pariciṇṇattā, rajojallam na limpati;
Gatte sedā na mucanti, suppabhāso bhavāmahaṁ.
76. “Aho me sukato thūpo, sudiṭṭhāmarikā nadī;
Thūpaṁ katvāna pulinam, pattomhi acalam padam.
77. “Kusalaṁ kattukāmena, jantunā sāragāhinā;
Natthi khettam akhettam vā, paṭipattīva sādhakā [sārikā (pī.), sārakā (syā.), sāratā (ka.)].
78. “Yathāpi balavā poso, aṇṇavam taritussahe;
Parittam kaṭṭhamādāya, pakkhandeyya mahāsaram.
79. “Imāham kaṭṭham nissāya, tarissāmi mahodadhim;
Ussāhena viriyena, tareyya udadhim naro.
80. “Tatheva me kataṁ kammaṁ, parittam thokakañca yaṁ;
Taṁ kammaṁ upanissāya, saṁsāram samatikkamim.
81. “Pacchime bhave sampatte, sukkamūlena codito;
Sāvatthiyam pure jāto, mahāsāle suaqḍhake.
82. “Saddhā mātā pitā mayhaṁ, buddhassa saraṇam gatā;
Ubho diṭṭhapadā ete, anuvattanti sāsanam.
83. “Bodhipapatikam gayha, soṇṇathūpamakārayum;
Sāyapātam [sāyam pātam (syā. ka.)] namassanti, sakyaputtassa sammukhā.
84. “Uposathamhi divase, soṇṇathūpaṁ vinīharum;
Buddhassa vaṇṇam kittentā, tiyāmaṁ vītināmayum.
85. “Saha disvānaham [pasādetvānaham (ka.)] thūpaṁ, sarim pulinacetiyaṁ;
Ekāsane nisīditvā, arahattamapāpuṇim.

Dvāvīsatimam bhāṇavāram.

86. “Gavesamāno taṁ vīram, dhammasenāpatiddasam;
Agārā nikkhomitvāna, pabbajim tassa santike.
87. “Jātiyā sattavassena, arahattamapāpuṇim;
Upasampādayī buddho, guṇamaññaya cakkhumā.
88. “Dārakeneva santena, kiriyam niṭhitam mayā;
Kataṁ me karaṇīyajja, sakyaputtassa sāsane.
89. “Sabbaverabhayātīto, sabbasaṅgātigo [sabbasaṅkātito (ka.)] isi;
Sāvako te mahāvīra, soṇṇathūpassidam phalam.
90. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
91. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
92. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam ayasmā pulinathūpiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pulinathūpiyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Naļakuṭidāyakattheraapadānam

93. “Himavantassāvidūre, hārito nāma pabbato;
Sayambhū nārado nāma, rukkhamūle vasī tadā.
 94. “Naļagāram karitvāna, tiṇena chādayim aham;
Caṇkamaṇ sodhayitvāna, sayambhussa adāsaham.
 95. “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchham.
 96. “Tattha me sukataṁ byamhaṁ, naļakuṭikanimmitaṁ;
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ, tiṁsayojanavithataṁ.
 97. “Catuddasesu kappesu, devaloke ramim aham;
Ekasattatikkhattuñca, devarajjamakārayim.
 98. “Catutiṁsatikkhattuñca, cakkavattī ahosaham;
Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
 99. “Dhammapāsādamāruyha, sabbākāravarūpamam;
Yadicchakāham vihare, sakyaputtassa sāsane.
 100. “Ekatiṁse ito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
Duggatim nābhijānāmi, naļakuṭiyidaṁ phalam.
 101. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 102. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 103. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam ayasmā naļakuṭidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Naļakuṭidāyakattherassāpadānam navamaṇ.

10. Piyālaphaladāyakattheraapadānam

104. “Migaluddo pure āsim, vipine vicaram tadā;
Addasam virajam buddham, sabbadhammāna pāragum.
105. “Piyālaphalamādāya, buddhaseṭṭhassadāsaham;
Puññakkhettassa vīrassa, pasanno sehi pāñibhi.
106. “Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.

- 107.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
108. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
109. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”
 Itthaṁ sudam āyasmā piyālaphaladāyako thero imā
 Gāthāyo abhāsitthāti.

Piyālaphaladāyakattherassāpadānam dasamam.

Kiñkaṇipupphavaggo paññāsamo.

Tassuddānam –

Kiñkaṇī paṁsukūlañca, koraṇḍamatha kiṁsukam;
 Upaḍḍhadussī ghatado, udakam thūpakārako.

Naļakārī ca navamo, piyālaphaladāyako;
 Satamekañca gāthānaṁ, navakañca taduttari.

Atha vagguddānam –

Metteyyavaggo bhaddāli, sakim̄sammajjakopi ca;
 Ekavihārī vibhītakī, jagatī sālapupphiyo.

Naļāgāram paṁsukūlam, kiñkaṇipupphiyo tathā;
 Asīti dve ca gāthāyo, catuddasasatāni ca.

Metteyyavaggadasakam.

Pañcamasatakam samattam.

51. Kanikāravaggo

1. Tikaṇikārapupphiyattheraapadānam

1. “Sumedho nāma sambuddho, bāttim̄savaralakkhaṇo;
 Vivekakāmo sambuddho, himavantamupāgamim.
2. “Ajjhogayha himavantam, aggo kāruṇiko muni;
 Pallaṅkamābhujitvāna, nisīdi purisuttamo.
3. “Vijjādharo tadā āsiṁ, antalikkhacaro ahaṁ;
 Tisūlam sukataṁ gayha, gacchāmi ambare tadā.
4. “Pabbatagge yathā aggi, puṇṇamāyeva candimā;
 Vane obhāsate buddho, sālarājāva phullito.
5. “Vanaggā nikhamitvāna, buddharamsībhidhāvare;
 Naļaggivāṇasaṅkāsā, disvā cittam pasādayim.

6. “Vicinam addasam puppham, kaṇikāram devagandhikam;
Tīṇi pupphāni ādāya, buddhaseṭṭhamapūjayim.
7. “Buddhassa ānubhāvena, tīṇi pupphāni me tadā;
Uddhamvaṇṭā adhopattā, chāyam kubbanti satthuno.
8. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatīṁsamagacchahaṁ.
9. “Tattha me sukataṁ byamhaṁ, kaṇikārīti nāyati;
Saṭṭhiyojanamubbedham, tiṁsayojanavitthataṁ.
10. “Sahassakanḍam satabheṇdu [satageṇdu (syā.)], dhajāluharitāmayaṁ;
Satasahassaniyyūhā, byamhe pātubhavimṣu me.
11. “Son̄namayā maṇimayā, lohitangamayāpi ca;
Phalikāpi ca pallaṅkā, yenicchakā yadicchakā [yenicchayā yadicchakam (syā.),
yadicchakāyadicchakā (ka.)].
12. “Mahārahañca sayanam, tūlikāvikatīyutam;
Uddhalomikaekantaṁ, bimbohanasamāyutam [bibbohanasamāyutam... (syā. ka.)].
13. “Bhavanā nikkhomitvāna, caranto devacārikam;
Yadā icchāmi gamanam, devasaṅghapurakkhato.
14. “Pupphassa heṭṭhā tiṭṭhāmi, uparicchadanam mama;
Samantā yojanasatam, kaṇikārehi chāditam.
15. “Saṭṭhituriyasahassāni, sāyapātamupaṭṭhahum;
Parivārenti mam niccam, rattindivamatanditā.
16. “Tattha naccehi gītehi, tālehi vāditehi ca;
Ramāmi khiḍḍāratiyā, modāmi kāmakāmiham.
17. “Tattha bhutvā pivitvā ca, modāmi tidase tadā;
Nārīgaṇehi sahito, modāmi byamhamuttame.
18. “Satānam pañcakkhattuñca, devarajjamakārayim;
Satānam tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosaham;

Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
19. “Bhavābhavē samsaranto, mahābhogam labhāmaham;
Bhoge me ūnatā natthi, buddhapūjāyidam phalam.
20. “Duve bhavē samsarāmi, devatte atha mānuse;
Aññam gatim na jānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
21. “Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe;
Nīce kule na jāyāmi, buddhapūjāyidam phalam.
22. “Hatthiyānam assayānam, sivikam sandamānikam;

Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.

23. “Dāsīgaṇam dāsagaṇam, nāriyo samalaṅkatā;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
24. “Koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
25. “Navavattham navaphalam, navagarasabhojanam;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
26. “Imam khāda imam bhuñja, imamhi sayane saya;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
27. “Sabbattha pūjito homi, yaso abbhuggato mama;
Mahāpakkho sadā homi, abhejjapariso sadā;
Ñātīnam uttamo homi, buddhapūjāyidam phalam.
28. “Sītam uṇham na jānāmi, parilāho na vijjati;
Atho cetasikam dukkham, hadaye me na vijjati.
29. “Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṃsarāmi bhavābhave;
Vevaṇṇiyam na jānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
30. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito;
Sāvatthiyam pure jāto, mahāsāle suaḍḍhake.
31. “Pañca kāmaguṇe hitvā, pabbajim anagāriyam;
Jātiyā sattavassoham, arahattamapāpuṇim.
32. “Upasampādayī buddho, guṇamaññāya cakkhumā;
Taruṇo pūjanīyoham, buddhapūjāyidam phalam.
33. “Dibbacakkhu visuddham me, samādhikusalo aham;
Abhiññāpāramippatto, buddhapūjāyidam phalam.
34. “Paṭisambhidā anuppatto, iddhipādesu kovidō;
Dhammesu pāramippatto, buddhapūjāyidam phalam.
35. “Timṣakappasahassamhi, yaṁ buddhamabhipūjayim;
Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
36. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
37. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
38. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudaṁ āyasmā tikaṇikārapupphiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Tikanīkārapupphiyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Ekapattadāyakattheraapadānam

39. “Nagare haṃsavatiyā, kumbhakāro ahosaham; Addasam virajam buddham, oghatiṇṇamanāsavam.
40. “Sukataṃ mattikāpattam, buddhaseṭṭhassadāsaham; Pattam datvā bhagavato, ujubhūtassa tādino.
41. “Bhave nibbattamānoham, soṇṇathāle labhāmaham; Rūpimaye ca sovaṇṇe, taṭṭike ca maṇīmaye.
42. “Pātiyo paribhuñjāmi, puññakammassidam phalam; Yasānañca dhanānañca [yasasāva janānañca (syā.)], aggabhūto [pattabhūto (sī. pī.)] ca homaham.
43. “Yathāpi bhaddake khette, bijam appampi ropitam; Sammādhāram pavacchante, phalam toseti kassakam.
44. “Tathevidam pattadānam, buddhakkettamhi ropitam; Pītidhāre pavassante, phalam mam tosayissati.
45. “Yāvatā khettā vijjanti, saṅghāpi ca gaṇāpi ca; Buddhakkettasamo natthi, sukhado sabbapāṇinam.
46. “Namo te purisājañña, namo te purisuttama; Ekapattam daditvāna, pattomhi acalaṃ padam.
47. “Ekanavutito kappe, yaṃ pattamadadim tadā; Duggatim nābhijānāmi, pattadānassidam phalam.
48. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
49. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
50. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam āyasmā ekapattadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekapattadāyakattherassāpadānam dutiyam.

3. Kāsumāraphaliyattheraapadānam

51. “Kaṇīkāramva jotantam, nisinnam pabbatantare; Addasam virajam buddham, lokajeṭṭham narāsabham.
52. “Pasannacitto sumano, sire katvāna añjaliṃ; Kāsumārikamādāya, buddhaseṭṭhassadāsaham.

53. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
54. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ...pe... viharāmi anāsavo.
55. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
56. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Itthaṁ sudam̄ āyasmā kāsumāraphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kāsumāraphaliyattherassāpadānam̄ tatiyam̄.

4. Avaṭaphaliyattheraapadānam̄

57. “Sahassaraṁsī bhagavā, sayambhū aparājito;
Vivekā uṭṭhahitvāna, gocarāyābhinikkhami.
58. “Phalahattho aham̄ disvā, upagacchiṁ narāsabham̄;
Pasannacitto sumano, avaṭam̄ adadim phalaṁ.
59. “Catunnavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
60. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ...pe... viharāmi anāsavo.
61. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
62. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Itthaṁ sudam̄ āyasmā avaṭaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Avaṭaphaliyattherassāpadānam̄ catuttham̄.

5. Pādaphaliyattheraapadānam̄

63. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddhaṁ, āhutīnam paṭiggaham̄;
Rathiyam̄ paṭipajjantam̄, pādaphalam̄ [vāraphalam̄ (sī.), cāraphalam̄ (syā.), pāraphalam̄ (pī.)]
adāsaham̄.
64. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
65. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ...pe... viharāmi anāsavo.
66. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
67. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Itthaṁ sudam̄ āyasmā pādaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pādaphaliyattherassāpadānam̄ pañcamam̄.

6. Mātuluṅgaphaladāyakattheraapadānam̄

68. “Kanikāramva jalitam, puṇyamāyeva candimam;
Jalantam dīparukkhamva, addasam lokanāyakaṁ.
69. “Mātuluṅgaphalam gayha, adāsim satthuno aham;
Dakkhiṇeyyassa vīrassa [dhīrassa (sī.)], pasanno sehi pāṇibhi.
70. “Ekatimse ito kappe, yam phalam adadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
71. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
72. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
73. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā mātuluṅgaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Mātuluṅgaphaladāyakattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Ajeliphaladāyakattheraapadānam

74. “Ajjuno [ajino (syā.)] nāma sambuddho, himavante vasī tadā;
Caranena ca sampanno, samādhikusalo muni.
75. “Kumbhamattam gahetvāna, ajelim [añjaliṁ (syā.), ajelam (pī.)] jīvajīvakam;
Chattapanṇam gahetvāna, adāsim satthuno aham.
76. “Catunnavutito kappe, yam phalam adadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
77. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
78. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
79. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ajeliphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Ajeliphaladāyakattherassāpadānam sattamam.

8. Amodaphaliyattheraapadānam

80. “Suvannavaṇṇam sambuddham, āhutīnam paṭiggahaṁ;
Rathiyam paṭipajjantam, amodamadadiṁ phalam.
81. “Ekanavutito kappe, yam phalam adadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
82. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
83. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
84. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā amodaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Amodaphaliyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Tālaphaladāyakattheraapadānam

85. “Sataramsī nāma bhagavā, sayambhū aparājito;
Vivekā vutṭhahitvāna, gocarāyābhinikkhami.
 86. “Phalahattho aham disvā, upagacchim narāsabham;
Pasannacitto sumano, tālaphalam adāsaham.
 87. “Catunnavutito kappe, yam phalam adadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
 88. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 89. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 90. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam āyasmā tālaphaladāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Tālaphaladāyakattherassāpadānam navamam.

10. Nālikeraphaladāyakattheraapadānam

91. “Nagare bandhumatiyā, ārāmiko aham tadā;
Addasam virajam buddham, gacchantam anilañjase.
 92. “Nālikeraphalam gayha, buddhaseṭṭhassadāsaham;
Ākāse ṭhitako santo, paṭiggañhi mahāyaso.
 93. “Vittisañjanano mayham, diṭṭhadhammasukhāvaho;
Phalam buddhassa datvāna, vippasannena cetasā.
 94. “Adhigacchim tadā pītiṁ, vipulañca sukhuttamam;
Uppajjateva ratanam, nibbattassa tahiṁ tahiṁ.
 95. “Ekanavutito kappe, yam phalam adadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
 96. “Dibbacakkhu visuddham me, samādhikusalo aham;
Abhiññāpāramippatto, phaladānassidam phalam.
 97. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 98. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 99. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam āyasmā nālikeraphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Nālikeraphaladāyakattherassāpadānam dasamam.

Kaṇikāravaggo ekapaññāsamo.

Tassuddānam –

Kaṇikārekapattā ca, kāsumārī tathāvaṭā;
Pādañca mātuluṅgañca, ajelīmodameva ca.

Tālam tathā nālikeraṁ, gāthāyo gaṇitā viha;
Ekam gāthāsataṁ hoti, ūnādhikavivajjitaṁ.

52. Phaladāyakavaggo

1. Kurañciyaphaladāyakattheraapadānam

1. “Migaluddo pure āsim, vipine vicaram aham;
Addasam virajam buddham, sabbadhammāna pāragum.
2. “Kurañciyaphalam gayha, buddhaseṭṭhassadāsaham;
Puññakkhetta tādino, pasanno sehi pāñibhi.
3. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
4. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
5. “Svāgataṁ vata me āsi, buddhaseṭṭhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
6. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā kurañciyaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Kurañciyaphaladāyakattherassāpadānam pathamam.

2. Kapitthaphaladāyakattheraapadānam

7. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddham, āhutīnam paṭiggahaṁ;
Rathiyam paṭipajjantam, kapittham [kapiṭṭham (syā.)] adadim phalam.
8. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
9. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
10. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
11. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā kapitthaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Kapitthaphaladāyakatherassāpadānam dutiyam.

3. Kosambaphaliyattheraapadānam

12. “Kakudham vilasantamva, devadevam narāsabham; Rathiyam paṭipajjantam, kosambam [kosumbaṁ (sī. syā. pī.)] adadim tadā.
13. “Ekatimse ito kappe, yam phalam adadim tadā; Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
14. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
15. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
16. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā kosambaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kosambaphaliyattherassāpadānam tatiyam.

4. Ketakapupphiyattheraapadānam

17. “Vinatānadiyā tīre, vihāsi purisuttamo; Addasam virajam buddham, ekaggam susamāhitam.
18. “Madhugandhassa pupphena, ketakassa aham tadā; Pasannacitto sumano, buddhasetṭhamapujayim.
19. “Ekanavutito kappe, yam pupphamabhipūjayim; Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
20. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
21. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
22. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā ketakapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ketakapupphiyattherassāpadānam catuttham.

5. Nāgapupphiyattheraapadānam

23. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddham, āhutīnam patiggahaṁ; Rathiyam paṭipajjantam, nāgapuppham apūjayim.
24. “Ekanavutito kappe, yam pupphamabhipūjayim; Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
25. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
26. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

27. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham̄ sudam̄ āyasmā nāgapupphiyo thero imā gāthāyo
 Abhāsitthāti.

Nāgapupphiyattherassāpadānam̄ pañcamam̄.

6. Ajjunapupphiyattheraapadānam̄

28. “Candabhāgānadītīre, ahosiṁ kinnaro tadā;
 Addasam̄ virajam̄ buddham̄, sayambhum̄ aparājitaṁ.
29. “Pasannacitto sumano, vedajāto katañjalī;
 Gahetvā ajjunam̄ puppham̄, sayambhum̄ abhipūjayim̄.
30. “Tena kammaṇa sukataṇa, cetanāpaṇidhihi ca;
 Jahitvā kinnaraṇ deham̄, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
31. “Chattiṁsakkhattum̄ devindo, devarajjamakārayim̄;
 Dasakkhattum̄ cakkavattī, mahārajjamakārayim̄.
32. “Padesarajjam̄ vipulam̄, gaṇanāto asaṅkhiyam̄;
 Sukhette vappitaṁ bījam̄, sayambhumhi aho mama [ahosi me (syā.)].
33. “Kusalam̄ vijjate mayham̄, pabbajim̄ anagāriyam̄;
 Pūjāraho ahaṁ ajja, sakyaputtassa sāsane.
34. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
35. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
36. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
 Ittham̄ sudam̄ āyasmā ajjunapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ajjunapupphiyattherassāpadānam̄ chatṭham̄.

7. Kuṭajapupphiyattheraapadānam̄

37. “Himavantassāvidūre, vasalo [cāvalo (sī. pī.), accayo (syā.)] nāma pabbato;
 Buddho sudassano nāma, vasate pabbatantare.
38. “Puppham̄ hemavantam̄ gayha, vehāsaṁ agamāsaḥam̄;
 Tatthaddasāsiṁ sambuddham̄, oghatiṇṇamanāsavam̄.
39. “Puppham̄ kuṭajamādāya, sire katvāna añjaliṁ [katvānaham̄ tadā (syā. pī. ka.)];
 Buddhassa abhiropesim̄, sayambhussa mahesino.
40. “Ekatimse ito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayim̄;
 Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam̄.
41. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.

42. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 43. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Ittham̄ sudam̄ āyasmā kuṭajapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kuṭajapupphiyattherassāpadānam̄ sattamaṁ.

8. Ghosasaññakattheraapadānam̄

44. “Migaluddo pure āsim̄, araññe vipine aham̄;
 Addasam̄ virajam̄ buddham̄, devasaṅghapurakkhatam̄.

 45. “Catusaccam̄ pakāsentam̄, desentam̄ amataṁ padam̄;
 Assosiṁ madhuram̄ dhammaṁ, sikhino lokabandhuno.

 46. “Ghose cittam̄ pasādesim̄, asamappaṭipuggale;
 Tattha cittam̄ pasādetvā, uttarim̄ [atarim̄ (sī. pī.)] duttaram̄ bhavam̄.

 47. “Ekatim̄se ito kappe, yam̄ saññamalabhim̄ tadā;
 Duggatim̄ nābhijānāmi, ghosasaññayidam̄ phalam̄.

 48. “Kilesā jhāpitā mayham̄...pe... viharāmi anāsavo.
 49. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 50. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Ittham̄ sudam̄ āyasmā ghosasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ghosasaññakattherassāpadānam̄ aṭṭhamam̄.

9. Sabbaphaladāyakattheraapadānam̄

51. “Varuṇo nāma nāmena, brāhmaṇo mantapāragū;
 Chaḍḍetvā dasaputtāni, vanamajjhogahim̄ tadā.

 52. “Assamaṁ sukataṁ katvā, suvibhattaṁ manoramaṁ;
 Paññasālam̄ karitvāna, vasāmi vipine aham̄.

 53. “Padumuttaro lokavidū, āhutīnam̄ paṭiggaho;
 Mamuddharitukāmo so, āgacchi mama assamaṁ.

 54. “Yāvatā vanasaṇḍamhi, obhāso vipulo ahu;
 Buddhassa ānubhāvena, pajjalī vipinam̄ tadā.

 55. “Disvāna tam̄ pāṭihīram̄, buddhaseṭṭhassa tādino;
 Pattapuṭam̄ gahetvāna, phalena pūjayim̄ aham̄.

 56. “Upagantvāna sambuddham̄, sahakhārimadāsaḥam̄;
 Anukampāya me buddho, idam̄ vacanamabravi.

57. ‘Khāribhāram gahetvāna, pacchato ehi me tuvam; Paribhutte ca saṅghamhi, puññam tava bhavissati’.
58. “Puṭakantam gahetvāna, bhikkhusaṅghassadāsaḥam; Tattha cittam pasādetvā, tusitaṁ upapajjham.
59. “Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca; Puññakammaṇa saṃyuttam, anubhomi sadā sukham.
60. “Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam; Bhoge me ūnatā natthi, phaladānassidam phalam.
61. “Yāvatā cاتuro dīpā, sasamuddā sapabbatā; Phalam buddhassa datvāna, issaram kārayāmaham.
62. “Yāvatā me pakkhigaṇā, ākāse uppantanti ce; Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidam phalam.
63. “Yāvatā vanasandamhi, yakkhā bhūtā ca rakkhasā; Kumbhaṇḍā garuḷā cāpi, pāricariyam upenti me.
64. “Kumbhā soṇā madhukārā, ḍamsā ca makasā ubho; Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidam phalam.
65. “Supaṇṇā nāma sakuṇā, pakkhijātā mahabbalā; Tepi maṁ saraṇam yanti, phaladānassidam phalam.
66. “Yepi dīghāyukā nāgā, iddhimanto mahāyasā; Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidam phalam.
67. “Sīhā byagghā ca dīpī ca, acchakokataracchakā; Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidam phalam.
68. “Osadhītiṇavāsī ca, ye ca ākāsavāsino; Sabbe maṁ saraṇam yanti, phaladānassidam phalam.
69. “Sududdasam sunipuṇam, gambhīram suppakāsitam; Phassayitvā [phusayitvā (ka.)] viharāmi, phaladānassidam phalam.
70. “Vimokkhe aṭṭha phusitvā, viharāmi anāsavo; Ātāpī nipako cāham, phaladānassidam phalam.
71. “Ye phalaṭṭhā buddhaputtā, khīṇadosā mahāyasā; Ahamāññataro tesam, phaladānassidam phalam.
72. “Abhiññāpāramiṁ gantvā, sukkamūlena codito; Sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.
73. “Tevijjā iddhipattā ca, buddhaputtā mahāyasā; Dibbasotasamāpannā, tesam aññataro aham.
74. “Satasaḥassito kappe, yam phalam adadiṁ tadā;

Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam̄ phalam̄.

- 75. “Kilesā jhāpitā mayham̄...pe... viharāmi anāsavo.
 - 76. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
 - 77. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
- Ittham̄ sudam̄ āyasmā sabbaphaladāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sabbaphaladāyakattherassāpadānam̄ navamam̄.

10. Padumadhārikattheraapadānam̄

- 78. “Himavantassāvidūre, romaso nāma pabbato;
Buddhopi sambhavo nāma, abbhokāse vasī tadā.
 - 79. “Bhavanā nikkhomitvāna, padumam̄ dhārayim̄ aham̄;
Ekāham̄ dhārayitvāna, bhavanam̄ punarāgamiṁ.
 - 80. “Ekatim̄se ito kappe, yaṁ buddhamabhipūjayim̄;
Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam̄ phalam̄.
 - 81. “Kilesā jhāpitā mayham̄...pe... viharāmi anāsavo.
 - 82. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
 - 83. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
- Ittham̄ sudam̄ āyasmā padumadhāriko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Padumadhārikattherassāpadānam̄ dasamam̄.

Phaladāyakavaggo dvepaññāsamo.

Tassuddānam –

Kurañciyam̄ kapitthañca, kosambamatha ketakaṁ;
Nāgapupphajjunañceva, kuṭajī ghosasaññako.

Thero ca sabbaphalado, tathā padumadhāriko;
Asīti cettha gāthāyo, tisso gāthā taduttari.

53. Tiṇadāyakavaggo

1. Tiṇamuṭṭhidāyakattheraapadānam̄

- 1. “Himavantassāvidūre, lambako nāma pabbato;
Tattheva tisso [tatthopatisso (sī. pī. ka.)] sambuddho, abbhokāsamhi caṅkami.
- 2. “Migaluddo pure āsiṁ, araññe kānane aham̄;
Disvāna tam̄ devadevam̄, tiṇamuṭṭhimadāsaham̄.

3. “Nisīdanattham buddhassa, datvā cittam pasādayim; Sambuddham abhivādetvā, pakkāmim [pakkamim (ka.)] uttarāmukho.
4. “Aciram gatamattassa [gatamattam maṃ (sī. syā.)], migarājā apothayi [ahethayi (sī. syā. pī.)]; Sihena pothito [pātito (sī. pī.), ghātito (syā.)] santo, tattha kālaṅkato aham.
5. “Āsanne me katam kammam, buddhasetthe anāsave; Sumutto saravegova, devalokamagacchham.
6. “Yūpo tattha subho āsi, puññakammābhinimmito; Sahassakanḍo satabheṇdu, dhajālu haritāmaya.
7. “Pabhā niddhāvate tassa, sataramsīva uggato; Ākiṇṇo devakaññāhi, āmodim kāmakāmiham.
8. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito; Āgantvāna manussattam, pattomhi āsavakkhayam.
9. “Catunnavutito kappe, nisīdanamadāsaham; Duggatim nābhijānāmi, tiṇamuṭṭhe idam phalam.
10. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; Nāgova bandhanaṃ chetvā, viharāmi anāsavo.
11. “Svāgataṃ vata me āsi, mama buddhassa santike; Tisso vijjā anuppattā, katam buddhassa sāsanam.
12. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā tiṇamuṭṭhidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Tiṇamuṭṭhidāyakattherassāpadānam paṭhamam.

2. Mañcadāyakattheraapadānam

13. “Vipassino bhagavato, lokajeṭṭhassa tādino; Ekamañcam [ekam veccam (syā.), ekapaccham (pī.)] mayā dinnam, pasannena sapāñinā.
14. “Hatthiyānam assayānam, dibbayānam samajjhagam; Tena mañcakadānena, pattomhi āsavakkhayam.
15. “Ekanavutito kappe, yaṃ mañcamadadim tadā; Duggatim nābhijānāmi, mañcadānassidam phalam.
16. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
17. “Svāgataṃ vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
18. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā mañcadāyako [veccakadāyako (syā.), saddasaññikavaggepi idam §apadānam dissati] thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mañcadāyakattherassāpadānaṁ dutiyam.

3. Sarañagamaniyattheraapadānaṁ

19. “Āruhimha tadā nāvam, bhikkhu cājīviko caham; Nāvāya bhijjamānāya, bhikkhu me saraṇam adā.
20. “Ekatimse ito kappe, yam so me saraṇam adā; Duggatiṁ nābhijānāmi, saraṇagamane phalam.
21. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
22. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
23. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā saraṇagamaniyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Saraṇagamaniyattherassāpadānaṁ tatiyam.

4. Abbhañjanadāyakattheraapadānaṁ

24. “Nagare bandhumatiyā, rājuyyāne vasāmaham; Cammavāsī tadā āsim, kamaṇḍaludharo aham.
25. “Addasam vimalaṁ buddham, sayambhum aparājitam; Padhānam pahitattam tam, jhāyim jhānarataṁ vasim [isim (syā.)].
26. “Sabbakāmasamiddhiñca, oghatiṇñamanāsavam; Disvā pasanno sumano, abbhañjanamadāsaham.
27. “Ekanavutito kappe, yam dānamadadim tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, abbhañjanassidam phalam.
28. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
29. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
30. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā abbhañjanadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Abbhañjanadāyakattherassāpadānaṁ catuttham.

5. Supaṭadāyakattheraapadānaṁ

31. “Divāvihārā nikkhanto, vipassī lokanāyako; Lahum supaṭakam [supaṭikam (syā.), pūpavam (pī.)] datvā, kappam saggamhi modaham.
32. “Ekanavutito kappe, supaṭakamadāsaham; Duggatiṁ nābhijānāmi, supaṭassa idam phalam.
33. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.

34. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 35. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Ittham̄ sudam̄ āyasmā supaṭadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Supaṭadāyakattherassāpadānam̄ pañcamam̄.

6. Daṇḍadāyakattheraapadānam̄

36. “Kānanam̄ vanamogayha, veḷum̄ chetvānaham̄ tadā;
 Ālambanam̄ karitvāna, saṅghassa adadim̄ bahuṁ [aham̄ (sī. syā. pī.)].
 37. “Tena cittappasādena, subbate abhivādiya;
 Ālambadaṇḍam̄ datvāna, pakkāmīm̄ uttarāmukho.
 38. “Catunnavutito kappe, yaṁ daṇḍamadadim̄ tadā;
 Duggatiṁ nābhijānāmi, daṇḍadānassidam̄ phalam̄.
 39. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 40. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 41. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Ittham̄ sudam̄ āyasmā daṇḍadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Daṇḍadāyakattherassāpadānam̄ chaṭṭham̄.

Tevīsatimam̄ bhāṇavāram̄.

7. Girinelapūjjakattheraapadānam̄

42. “Migaluddo pure āsim̄, vipine vicaram̄ aham̄;
 Addasam̄ virajam̄ buddham̄, sabbadhammāna pāragum̄.
 43. “Tasmiṁ mahākāruṇike, sabbasattahite rate;
 Pasannacitto sumano, nelapupphamapūjayim̄.
 44. “Ekatimse ito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayim̄;
 Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam̄.
 45. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 46. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 47. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Ittham̄ sudam̄ āyasmā girinelapūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Girinelapūjjakattherassāpadānam̄ sattamam̄.

8. Bodhisammajjakattheraapadānam̄

48. “Aham pure bodhipattam, ujjhitam cetiyaṅgaṇe;
Tam gahetvāna chaḍdesim, alabhim viśatīguṇe.
49. “Tassa kammassa tejena, saṃsaranto bhavābhavе;
Duve bhave saṃsarāmi, devatte cāpi mānuse.
50. “Devalokā cavitvāna, āgantvā mānusam bhavam;
Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe.
51. “Āṅgapaccaṅgasampanno, ārohapariṇāhavā;
Abhirūpo suci homi, sampuṇṇaṅgo anūnakō.
52. “Devaloke manusse vā, jāto vā yattha katthaci;
Bhave suvaṇṇavaṇṇo ca, uttattakanakūpamo.
53. “Mudukā maddavā sniddhā [mudu maddavā siniddhā (syā.)], sukhumā sukumārikā;
Chavi me sabbadā hoti, bodhipatte suchadḍite [suchadḍine (sī.)].
54. “Yato kutoci gatīsu, sarīre samudāgate;
Na limpati rajojallam, vipāko pattachadḍite.
55. “Uṇhe vātātpe tassa, aggitāpena vā pana;
Gatte sedā na muccanti, vipāko pattachadḍite.
56. “Kuṭṭham gaṇḍo kilāso ca, tilakā piṭakā tathā;
Na honti kāye daddu ca, vipāko pattachadḍite.
57. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhavе;
Rogā na honti kāyasmim, vipāko pattachadḍite.
58. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhavе;
Na hoti cittajā pīṭā, vipāko pattachadḍite.
59. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhavе;
Amittā na bhavantassa, vipāko pattachadḍite.
60. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhavе;
Anūnabhogo bhavati, vipāko pattachadḍite.
61. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhavе;
Aggirajūhi corehi, na hoti udake bhayaṇ.
62. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhavе;
Dāsidāsā anucarā, honti cittānuvattakā.
63. “Yamhi āyuppamāṇamhi, jāyate mānuse bhave;
Tato na hāyate āyu, tiṭṭhate yāvatāyukam.
64. “Abbhantarā ca bāhirā [bahicarā (sī. pī. ka.)], negamā ca saraṭṭhakā;
Nuyuttā honti sabbepi, vuddhikāmā sukhicchakā.
65. “Bhogavā yasavā homi, sirimā nātipakkhavā;

Apetabhayasantāso, bhaveham sabbato bhave.

- 66. “Devā manussā asurā, gandhabbā yakkharakkhasā;
Sabbe te parirakkanti, bhave saṃsarato sadā.
 - 67. “Devaloke manusse ca, anubhotvā ubho yase;
Avasāne ca nibbānam, sivam patto anuttaram.
 - 68. “Sambuddhamuddisitvāna, bodhim vā tassa satthuno;
Yo puññam pasave poso, tassa kiṃ nāma dullabham.
 - 69. “Magge phale āgame ca, jhānābhiññāguṇesu ca;
Aññesam adhiko hutvā, nibbāyāmi anāsavo.
 - 70. “Pureham bodhiyā pattaṃ, chaḍḍetvā haṭṭhamānasō;
Imehi vīsataṅgehi, samaṅgī homi sabbadā.
 - 71. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 - 72. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
 - 73. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam āyasmā bodhisammajjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bodhisammajjakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Āmaṇḍaphaladāyakattheraapadānam

- 74. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Vuṭṭhahitvā samādhimhā, caṅkamī lokanāyako.
 - 75. “Khāribhāraṃ gahetvāna, āharanto phalam tadā;
Addasam virajam buddham, caṅkamantam mahāmunim.
 - 76. “Pasannacitto sumano, sire katvāna añjalim;
Sambuddham abhivādetvā, āmaṇḍamadadiṃ phalam.
 - 77. “Satasahassito kappe, yam phalam adadim tadā;
Duggatiṃ nābhijānāmi, āmaṇḍassa idam phalam.
 - 78. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 - 79. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
 - 80. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam āyasmā āmaṇḍaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Āmaṇḍaphaladāyakattherassāpadānam navamam.

10. Sugandhattheraapadānam

81. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena [nāmena (sabbattha)], uppajji vadataṁ varo.
82. “Anubyañjanasampanno, bāttim̄savāralakkhaṇo;
Byāmappabhāparivuto, rāmsijālasamotthaṭo [rāmsijālasamosaṭo (sī. pī.)].
83. “Assāsetā yathā cando, sūriyova pabhaṇkaro;
Nibbāpetā yathā megho, sāgarova guṇākaro.
84. “Dharanīriva sīlena, himavāva samādhinā;
Ākāso viya paññāya, asaṅgo anilo yathā.
85. “Sa kadāci mahāvīro, parisāsu visārado;
Saccāni sampakāseti, uddharanto mahājanam.
86. “Tadā hi bārāṇasiyam, setṭhiputto mahāyaso;
Āsaham dhanadhaññassa [anantadhanadhaññassa (ka.)], pahūtassa bahū tadā.
87. “Jaṅghāvihāram vicaram, migadāyamupeccaham [mupesaham (ka.)];
Addasam virajam buddham, desentam amataṁ padam.
88. “Visaṭṭhakantavacanam, karavīkasamassaram;
Haṃsarutehi [haṃsadundubhi (syā. pī.)] nigghosam, viññāpentam mahājanam.
89. “Disvā devātidevam tam, sutvāva madhuram giram;
Pahāyanappake bhoge, pabbajim anagāriyam.
90. “Evam pabbajito cāhaṁ, na cirena bahussuto;
Ahosiṁ dhammadhiko, vicittapaṭibhāṇavā.
91. “Mahāparisamajjhēham, haṭṭhacitto punappunam;
Vaṇṇayim hemavaṇṇassa, vaṇṇam vanṇavisārado.
92. “Esa khīṇāsavo buddho, anīgho chinnasamsayo;
Sabbakammakkhayam patto, vimuttopadhisaṅkhaye.
93. “Esa so bhagavā buddho, esa sīho anuttaro;
Sadevakassa lokassa, brahmačakkappavattako.
94. “Danto dametā santo ca, sametā nibbuto isi;
Nibbāpetā ca assattho, assāsetā mahājanam.
95. “Vīro sūro ca vikkanto [dhīro ca (sī. pī.)], pañño kāruṇiko vasī;
Vijitāvī ca sa jino, appagabbo anālayo.
96. “Aneñjo acalo dhīmā, amoho asamo muni;
Dhorayho usabho nāgo, sīho sakko garūsupi.
97. “Virāgo vimalo brahmā, vādī sūro raṇāñjaho;
Akhilo ca visallo ca, asamo samyato [vusabho (syā.), payato (pī.)] suci.
98. “Brāhmaṇo samaṇo nātho, bhisakko sallakattako;

Yodho buddho sutāsuto [suto suto (sī. pī.)], acalo mudito sito [dito (sī.)].

99. “Dhātā dhatā ca santi ca, kattā netā pakāsitā;
Sampahaṇsiṭā bhettā ca, chettā sotā pasam̄siṭā.
100. “Akhilo ca visallo ca, anīgho akatham̄kathī;
Anejo virajo kattā, gandhā vattā pasam̄siṭā.
101. “Tāretā atthakāretā, kāretā sampadāritā;
Pāpetā sahitā kantā, hantā ātāpī tāpaso [hantā, tāpitā ca visositā (syā.)].
102. “Samacitto [saccaṭṭhito (syā.)] samasamo, asahāyo dayālayo [dayāsayo (sī.)];
Accherasatto [accheramanto (syā.)] akuho, katāvī isisattamo.
103. “Nittiṇṇakaṅkho nimmāno, appameyyo anūpamo;
Sabbavākyapathātīto, sacca neyyantagū [sabbaneyyantiko (syā.)] jino.
104. “Sattasāravare [sataram̄sīvare (syā.)] tasmiṁ, pasādo amatāvaho;
Tasmā buddhe ca dhamme ca, saṅghe saddhā mahatthikā [mahiddhikā (sī. ka.)].
105. “Gunehi evamādīhi, tilokasaranuttamam̄;
Vaṇṇento parisāmajjhe, akam̄ [kathim̄ (syā.)] dhammadkatham̄ aham̄.
106. “Tato cutāham̄ tusite, anubhotvā mahāsukham̄;
Tato cuto manussesu, jāto homi sugandhiko.
107. “Nissāso mukhagandho ca, dehagandho tatheva me;
Sedagandho ca satataṁ, sabbagandhova hoti me [sabbagandhotiseti me (sī. pī.)].
108. “Mukhagandho sadā mayham̄, padumuppalacampako;
Parisanto [ādisanto (sī.), atikanto (syā.), atisanto (pī.)] sadā vāti, sarīro ca tatheva me.
109. “Gunatthavassa sabbantaṁ, phalaṁ tu [phalantam̄ (syā.)] paramabbhutam̄;
Ekaggamanasā sabbe, vaṇṇayissam̄ [bhāsitassa (syā.)] suṇātha me.
110. “Gunam̄ buddhassa vatvāna, hitāya ca na sadisam̄ [hitāya janasandhisu (sī. pī.), hitāya naṁ sukhāvaham̄ (syā.)];
Sukhito [sucitto (syā.)] homi sabbattha, saṅgho vīrasamāyuto [saraddhanisamāyuto (sī.)].
111. “Yasassī sukrito kanto, jutimā piyadassano;
Vattā aparibhūto ca, niddoso paññavā tathā.
112. “Khīne āyusi [pāsusī (syā.)] nibbānam̄, sulabham̄ buddhabhattino;
Tesam̄ hetum̄ pavakkhāmi, tam̄ suṇātha yathātatham̄.
113. “Santaṁ yasaṁ bhagavato, vidhinā abhivādayaṁ;
Tattha tatthūpapannopi [yattha tatthūpapannopi (sī. pī.)], yasassī tena homaham̄.
114. “Dukkhassantakaraṁ buddham̄, dhammaṁ santamasaṅkhataṁ;
Vaṇṇayaṁ sukhado āsim̄, sattānaṁ sukhito tato.
115. “Gunam̄ vadanto buddhassa, buddhapītisamāyuto;

Sakantim parakantiñca, janayim tena kantimā.

116. “Jino te titthikākiñne [janoghe titthakākiñne (sī. pī.), jino yo titthikātiñño (syā.)], abhibhuyya kutitthiye;
Guṇam vadanto jotesim [thomesim (syā.)], nāyakam jutimā tato.
117. “Piyakārī janassāpi, sambuddhassa guṇam vadam;
Saradova sasaṅkoham, tenāsim piyadassano.
118. “Yathāsattivasenāham, sabbavācāhi santhavim;
Sugatam tena vāgiso, vicittapaṭibhānavā.
119. “Ye bālā vimatim pattā, paribhonti mahāmuniñ;
Niggahim te saddhammena, paribhūto na tenaham [paribhūtena tenaham (syā.)].
120. “Buddhavaññena sattānam, kilese apanesaham;
Nikkilesamano homi, tassa kammassa vāhasā.
121. “Sotūnam vuddhimajanim [buddhimajanim (sī. pī.)], buddhānussatidesako;
Tenāhamāsim [tenāpi cāsim (syā.)] sappañño, nipiṇatthavipassako.
122. “Sabbāsavaparikkhīño, tiṇṇasamśārasāgaro;
Sikhīva anupādāno, pāpuṇissāmi nibbutim.
123. “Imasmimyeva kappasmim, yamaham santhavim jinam;
Duggatim nābhijānāmi, buddhavaññassidam phalam.
124. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
125. “Svāgatañ vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanam.
126. “Paṭisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā sugandho thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sugandhattherassāpadānam dasamam.

Tiṇadāyakavaggo tepaññāsamo.

Tassuddānam –

Tinado mañcado ceva, saraṇabbhañjanappado;
Supaṭo daṇḍadāyī ca, nelapūjī tatheva ca.

Bodhisammajako mañdo, sugandho dasamoti ca;
Gāthāsatam satevīsam, gaṇitañcettha sabbaso.

54. Kaccāyanavaggo

1. Mahākaccāyanattheraapadānam

1. “Padumuttaro nāma jino, anejo ajitam jayo;

Satasahasse kappānam, ito uppajji nāyako.

2. “Vīro kamalapattakkho, sasaṅkavimalānano;
Kanakācalasaṅkāso [kañcanatacasaṅkāso (syā.)], ravidittisamappabho.
3. “Sattanettamanohārī, varalakkhaṇabhūsito;
Sabbavākyapathātīto, manujāmarasakkato.
4. “Sambuddho bodhayam satte, vāgīso madhurassaro;
Karuṇānibandhasantāno, parisāsu visārado.
5. “Deseti madhuram dhammam, catusaccūpasaṁhitam;
Nimugge mohapaṅkamhi, samuddharati pāṇine.
6. “Tadā ekacaro hutvā, tāpaso himavālayo;
Nabhasā mānusam lokam, gacchanto jinamaddasam.
7. “Upecca santikam tassa, assosim dhammadesanam;
Vanṇayantassa vīrassa, sāvakassa mahāguṇam.
8. “Saṅkhittena mayā vuttam, vitthārena pakāsayam;
Parisaṁ mañca toseti, yathā kaccāyano ayaṁ.
9. ““Nāham evamidhekaccaṁ [evamvidham kañci (sī. pī.)], aññam passāmi sāvakam;
Tasmātadagge [tasmetadagge (sī.)] esago, evam dhāretha bhikkhavo’.
10. “Tadāham vimhito hutvā, sutvā vākyam manoramam;
Himavantam gamitvāna, āhitvā [āhatvā (sī. pī.)] pupphasañcayam.
11. “Pūjetvā lokasaraṇam, tam ṭhānamabhipatthayim;
Tadā mamāsayam ñatvā, byākāsi sa raṇañjaho.
12. ““Passathetam isivaram, niddhantakanakattacam;
Uddhaggalomam pīṇamsam, acalam pañjalim ṭhitam.
13. ““Hāsam supuṇṇayanayanam, buddhavaṇṇagatāsayam;
Dhammadjam ugghadayaṁ [dhammaṇva viggahavaram (sī.), dhammapaṭīggahavaram (pī.)],
amatāsittasannibham’.
14. “Kaccānassa guṇam sutvā, tam ṭhānam patthayam ṭhito;
Anāgatamhi addhāne, gotamassa mahāmune.
15. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Kaccāno nāma nāmena, hessati satthu sāvako.
16. “Bahussuto mahāñāṇī, adhippāyavidū mune;
Pāpuṇissati tam ṭhānam, yathāyam byākato mayā.
17. “Satasahassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
18. “Duve bhave samsarāmi, devatte atha mānuse;

Aññam gatim na gacchāmi, buddhapūjāyidam phalam.

19. “Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe;
Nīce kule na jāyāmi, buddhapūjāyidam phalam.
20. “Pacchime ca bhave dāni, jāto ujjeniyam pure [jāto, ujjeniyam pure rame (syā.)];
Pajjotassa ca caṇḍassa, purohitadijādhino [purohitadijātino (sī. pī.)].
21. “Putto tiriṭivacchassa [tiriṭavacchassa (sī.), tipitivacchassa (syā.)], nipiṇo vedapāragū;
Mātā ca candimā nāma, kaccānoham varattaco.
22. “Vīmaṇsanattham buddhassa, bhūmipālena pesito;
Disvā mokkhapuradvāram, nāyakam guṇasañcayaṁ.
23. “Sutvā ca vimalam vākyam, gatipaṇkavisosanam;
Pāpuṇim amataṁ santam, sesehi saha sattahi.
24. “Adhippāyavidū jāto, sugatassa mahāmate;
Thapito etadagge ca, susamiddhamanoratho.
25. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
26. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
“Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
27. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā mahākaccāyano thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Mahākaccāyanatherassāpadānam paṭhamam.

2. Vakkalittheraapadānam

28. “Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako;
Anomanāmo amito, nāmena padumuttaro.
29. “Padumākāravadano, padumāmalasuccavī;
Lokenānupalittova toyena padumam yathā.
30. “Vīro padumapattakkho, kanto ca padumam yathā;
Padumuttaragandhova, tasmā so padumuttaro.
31. “Lokajeṭṭho ca nimmāno, andhānam nayanūpamo;
Santaveso guṇanidhi, karuṇāmatisāgaro.
32. “Sa kadāci mahāvīro, brahmāsurasuraccito;

Sadevamanujākiṇhe, janamajjhe jinuttamo [januttamo (syā. pī.), anuttamo (ka.) vaṅgīsattherāpadānepī].

33. “Vadanena sugandhena, madhurena rutena ca;
Rañjayam parisaṁ sabbam, santhavī sāvakam sakam.
34. “Saddhādhimutto sumati, mama dassanalālaso [dassanasālayo (syā.)];
Natthi etādiso añño, yathāyam bhikkhu vakkali.
35. “Tadāham hamṣavatiyam, nagare brāhmaṇatrajo;
Hutvā sutvā ca tam vākyam, tam ṭhānamabhirocayim.
36. “Sasāvakam tam vimalam, nimantetvā tathāgatam;
Sattāham bhojayitvāna, dussehacchādayim tadā.
37. “Nipacca sirasā tassa, anantaguṇasāgare;
Nimuggo pītisampuṇno, idam vacanamabraviṁ.
38. ““Yo so tayā santhavito, ito sattamake muni [idha saddhādhimutto isi (syā.), ito sattamakehani (sī. pī.)];
Bhikkhu saddhāvataṁ aggo, tādiso homahaṁ mune’.
39. “Evam vutte mahāvīro, anāvaraṇadassano;
Imam vākyam udīresi, parisāya mahāmuni.
40. ““Passathetaṁ māṇavakam, pītamaṭṭhanivāsanam;
Hemayaññopacitaṅgam [hemayaññopavītaṅgam (sī.)], jananettamanoharam.
41. ““Esō anāgataddhāne, gotamassa mahesino;
Aggo saddhādhimuttānam, sāvakoyam bhavissati.
42. ““Devabhūto manusso vā, sabbasantāpavajjito;
Sabbabhogaparibyūlho, sukhito saṁsarissati.
43. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
44. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Vakkali nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
45. “Tena kammavisesena, cetanāpanidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
46. “Sabbattha sukhito hutvā, saṁsaranto bhavābhave;
Sāvatthiyam pure jāto, kule aññatare aham.
47. “Nonītasukhumālam mām, jātapallavakomalam;
Mandam uttānasayanam, piśācabhayatajjitā.
48. “Pādamūle mahesissa, sāyesum dīnamānasā;
Imam dadāma te nātha, saraṇam hohi nāyaka.

49. “Tadā paṭiggahi so maṇi, bhītānaṁ saraṇo muni;
Jālinā cakkaṇkitena [saṅkalaṇkena (sī.)], mudukomalapāṇinā.
50. “Tadā pabhuti tenāhaṁ, arakkheyyna rakkhito;
Sabbaveravinimutto [sabbabyādhivinimutto (syā.), sabbūpadhivinimutto (pī.)], sukhena parivuddhito.
51. “Sugatena vinā bhūto, ukkaṇṭhāmi muhuttakam;
- Jātiyā sattavassoham, pabbajim anagāriyam.
52. “Sabbapāramisambhūtam, nīlakkhinayanam [laṅkinīlayanam (sī.)] varam;
Rūpaṁ sabbasubhākiṇṇam, atitto viharāmaham [vihayāmaham (sī. pī.)].
53. “Buddharūparatiṁ [buddho rūparatiṁ (sī.)] ānatvā, tadā ovadi maṇi jino;
‘Alam vakkali kiṁ rūpe, ramase bālanandite.
54. ““Yo hi passati saddhammaṁ, so maṇi passati pañđito;
Apassamāno saddhammaṁ, maṇi passampi na passati.
55. ““Anantādīnavo kāyo, visarukkhasamūpamo;
Āvāso sabbarogānaṁ, puñjo dukkhassa kevalo.
56. ““Nibbindiya tato rūpe, khandhānaṁ udayabbayam;
Passa upakkilesānaṁ, sukhenantaṁ gamissati’.
57. “Evam tenānusīṭhoham, nāyakena hitesinā;
Gijjhakūṭam samāruhya, jhāyāmi girikandare.
58. “Thito pabbatapādamhi, assāsayi [mamāhaso (sī.)] mahāmuni;
Vakkalīti jino vācam, tam sutvā mudito aham.
59. “Pakkhandim selapabbhāre, anekasataporise;
Tadā buddhānubhāvena, sukheneva mahim gato.
60. “Punopi [punāpi (syā.), muni maṇi (ka.)] dhammaṁ deseti, khandhānaṁ udayabbayam;
Tamaham dhammamaññāya, arahattamapāpuṇim.
61. “Sumahāparisamajjhe, tadā mam caraṇantago;
Aggam saddhādhimuttānam, paññapesi mahāmati.
62. “Satasaḥassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
63. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
64. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
65. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
- Ittham sudam āyasmā vakkalitthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vakkalittherassāpadānam dutiyam.

3. Mahākappinattheraapadānam

66. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Udito ajaṭākāse [jagadākāse (sī.), jaladākāse (pī.)], ravīva saradambare.
67. “Vacanābhāya bodheti, veneyyapadumāni so;
Kilesapañkam soseti, matiramañsihi nāyako.
68. “Titthiyānam yase [yaso (sī. pī.)] hanti, khajjotābhā yathā ravi;
Saccatthābhām pakāseti, ratanañva divākaro.
69. “Gunānam āyatibhūto, ratanānamva sāgaro;
Pajjunnoriva bhūtāni, dhammadmeghena vassati.
70. “Akkhadasso tadā āsim, nagare hañsasavhaye;
Upecca dhammadmassim, jalajuttamanāmino.
71. “Ovādakassa bhikkhūnam, sāvakassa katāvino;
Guṇam pakāsayantassa, tappayantassa [tosayantassa (sī.), hāsayantassa (syā.), vāsayantassa (pī.)] me manam.
72. “Sutvā patīto sumano, nimantetvā tathāgatam;
Sassisam bhojayitvāna, tam ṭhānamabhipatthayin.
73. “Tadā hañsasamabhāgo, hañsadundubhinissano [hañsadundubhisussaro (sī.)];
Passathetam mahāmattam, vinicchayavisāradam.
74. “Patitam pādamūle me, samuggatatanūruham;
Jīmūtavañṇam pīñamam, pasannanayanānanam.
75. “Parivārena mahatā, rājayuttam mahāyasam;
Eso katāvino ṭhānam, pattheti muditāsayo.
76. ““Iminā pañipātena, cāgena pañidhīhi ca [piñdapātena, cetanā pañidhīhi ca (sī.)];
Kappasatasahassāni, nupapajjati duggatim.
77. ““Devesu devasobhaggam, manussesu mahantatam;
Anubhotvāna sesena [abhotvāva sesena (sī.), anubhotvāva sesena (syā.)], nibbānam pāpuṇissati.
78. ““Satasaḥassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
79. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Kappino nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
80. “Tatoham sukataṁ kāram, katvāna jinasāsane;
Jahitvā mānusam deham, tusitam agamāsaham.
81. “Devamānusarajjāni, sataso anusāsiya;
Bārāṇasiyamāsanne, jāto keniyajātiyam.

82. “Sahassaparivārena [satasahassaparivāro (syā.)], sapajāpatiko aham; Pañca paccekabuddhānam, satāni samupaṭṭhahim.
83. “Temāsaṁ bhojayitvāna, pacchādamha ticīvaraṁ; Tato cutā mayaṁ sabbe, ahumha tidasūpagā.
84. “Puno sabbe manussattaṁ, agamimha tato cutā; Kukkuṭamhi pure jātā, himavantassa passato.
85. “Kappino nāmaham āsiṁ, rājaputto mahāyaso; Sesāmaccakule jātā, mameva parivārayum.
86. “Mahārajjasukhaṁ patto, sabbakāmasamiddhimā; Vāṇijehi samakkhātaṁ, buddhuppādamahaṁ suṇiṁ.
87. ““Buddho loke samuppanno, asamo ekapuggalo; So pakāseti saddhammaṁ, amataṁ sukhamuttamaṁ.
88. ““Suyuttā tassa sissā ca, sumuttā ca anāsavā”; “Sutvā nesaṁ suvacanam, sakkaritvāna vāṇije.
89. ““Pahāya rajjaṁ sāmacco, nikkhamiṁ buddhamāmako; Nadiṁ disvā mahācandaṁ, pūritaṁ samatittikam.
90. ““Appatiṭṭham anālambam, duttaraṁ sīghavāhinim; Guṇam saritvā buddhassa, sotthinā samatikkamim.
91. ““Bhavasotam sace buddho, tiṇo lokantagū vidū [vibhū (ka.)]; Etena saccavajjena, gamanaṁ me samijjhatu.
92. ““Yadi santigamo maggo, mokkho caccantikam [mokkhadaṁ santikam (syā.)] sukham; Etena saccavajjena, gamanaṁ me samijjhatu.
93. ““Saṅgo ce tiṇakantāro, puññakkhetto anuttaro; Etena saccavajjena, gamanaṁ me samijjhatu’.
94. ““Saha kate saccavare, maggā apagataṁ jalam; Tato sukhena uttiṇo, nadītire manorame.
95. ““Nisinnaṁ addasam buddham, udentamva pabhāṅkaram; Jalantaṁ hemaselamva, dīparukkhamva jotitam.
96. ““Sasiṁva tārāsahitaṁ, sāvakehi purakkhatam; Vāsavam viya vassantam, desanājaladantaram [devena jalanandanaṁ (syā. pī.)].
97. ““Vanditvāna sahāmacco, ekamantamupāvisiṁ; Tato no āsayam [tato ajjhāsayam (syā.)] ñatvā, buddho dhammadadesayi.
98. ““Sutvāna dhammaṁ vimalam, avocumha mayaṁ jinam; ‘Pabbājehi mahāvīra, nibbindāmha [nibbinnāmha (sī. pī.), otīṇamha (syā.)] mayaṁ bhave’.
99. ““Svakkhāto bhikkhave dhammo, dukkhantakaraṇāya vo;

Caratha brahmacariyam', iccāha munisattamo.

100. "Saha vācāya sabbepi, bhikkhuvesadharā mayam;
Ahumha upasampannā, sotāpannā ca sāsane.
101. "Tato jetavanam gantvā, anusāsi vināyako;
Anusīt̄ho jinenāham, arahattamapāpuṇim.
102. "Tato bhikkhusahassāni [bhikkhusahassam tam (sī. pī.)], anusāsimaham tada;
Mamānusāsanakarā, tepi āsum anāsavā.
103. "Jino tasmiṁ guṇe tuṭho, etadagge ṭhapesi mama;
Bhikkhuovādakānaggo, kappinoti mahājane.
104. "Satasaḥasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha;
Pamutto saravegova, kilese jhāpayim [jhāpayī (sī.)] mama.
105. "Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
106. "Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
107. "Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".
Ittham sudam āyasmā mahākappino thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Mahākappinattherassāpadānam tatiyam.

4. Dabbamallaputtattheraapadānam

108. "Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
Ito satasaḥassamhi, kappe uppajji cakkhumā.
109. "Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
Desanākusalo buddho, tāresi janatam bahum.
110. "Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinam;
Sampatte titthiye sabbe, pañcasile patiṭṭhapi [patiṭṭhahi (syā. ka.)].
111. "Evam nirākulam āsi, suññataṁ [suññakam (sī.) evamuparipi] titthiyehi ca;
Vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
112. "Ratanānaṭṭhapaññāsam, uggato so mahāmuni;
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttīmsavaralakkhaṇo.
113. "Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janatam bahum.
114. "Tadāham ham savatiyam, seṭṭhiputto mahāyaso;
Upetvā lokapajjotam, assosim dhammadesaṇam.
115. "Senāsanāni bhikkhūnam, paññāpentam sasāvakaṁ;
Kittayantassa vacanam, sunītvā mudito aham.

- 116.** “Adhikāram sasaṅghassa, katvā tassa mahesino;
Nipacca sirasā pāde, tam ṭhānamabhipathayim.
- 117.** “Tadāha sa mahāvīro, mama kammaṁ pakittayam;
‘Yo sasaṅghamabhojesi, sattāham lokanāyakam.
- 118.** ““Soyam kamalapattakkho, sīhaṁso kanakattaco;
Mama pādamūle nipati [patito (pī.)], pathayam ṭhānamuttamam.
- 119.** ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 120.** ““Sāvako tassa buddhassa, dabbo nāmena vissuto;
Senāsanapaññāpako, aggo hessatiyam tadā’.
- 121.** “Tena kammaṇa sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
- 122.** “Satānam tīnikkhattuñca, devarajjamakārayim;
Satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
- 123.** “Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
Sabbattha sukrito āsimi, tassa kammassa vāhasā.
- 124.** “Ekanavutito kappe,vipassī nāma nāyako;
Uppajji cārudassano [cārunayano (sī. syā. pī.)], sabbadhammadvipassako.
- 125.** “Duṭṭhacitto upavadiṁ, sāvakam tassa tādino;
Sabbāsavaparikkhīṇam, suddhoti ca vijāniya.
- 126.** “Tasseva naravīrassa, sāvakānam mahesinam;
Salākañca gahetvāna [salākam paggahetvāna (sī. pī.)], khīrodanamadāsaham.
- 127.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.
- 128.** “Sāsanam jotayitvāna, abhibhuyya kutitthiye;
Vineyye vinayitvāva, nibbuto so sasāvako.
- 129.** “Sassisce nibbute nāthe, athamentamhi sāsane;
Devā kandimṣu saṁviggā, muttaksesā rudammukhā.
- 130.** “Nibbāyissati dhammakkho, na passissāma subbate;
Na sunissāma saddhammam, aho no appapuññatā.
- 131.** “Tadāyam pathavī sabbā, acalā sā calācalā [calācalī (sī.), pulāpulī (syā.)];
Sāgaro ca sasokova, vinadī karuṇam giram.
- 132.** “Catuddisā dundubhiyo, nādayimṣu amānusā;
Samantato asaniyo, phaliṁsu ca bhayāvahā.
- 133.** “Ukkā patimṣu nabhasā, dhūmaketu ca dissati;

Sadhūmā jālavaṭṭā ca [sabbatalajasattā ca (sī.)], raviṁsu karuṇam migā.

134. “Uppāde dāruṇe disvā, sāsanatthaṅgasūcake;
Saṁviggā bhikkhavo satta, cintayimha mayam tada.
135. “Sāsanena vināmhākam, jīvitena alam mayam;
Pavisitvā mahāraññam, yuñjāma jinasāsanam.
136. “Addasamha tadāraññe, ubbiddham selamuttamam;
Nisseṇiyā tamāruyha, nisseṇim pātayimhase.
137. “Tadā ovadi no thero, buddhuppādo sudullabho;
Saddhātidullabhā laddhā, thokam sesañca sāsanam.
138. “Nipatanti khaṇātītā, anante dukkhasāgare;
Tasmā payogo kattabbo, yāva ṭhāti mune matam [yāva tiṭṭhati sāsanam (syā.)].
139. “Arahā āsi so thero, anāgāmī tadānugo;
Susilā itare yuttā, devalokam agamhase.
140. “Nibbuto tiṇṇasamīsāro, suddhāvāse ca ekako;
Ahañca pakkusāti ca, sabhiyo bāhiyo tathā.
141. “Kumārakassapo ceva, tattha tatthūpagā mayam;
Saṁsārabandhanā muttā, gotamenānukampitā.
142. “Mallesu kusinārāyam, jāto gabbheva me sato;
Mātā matā citāruṇhā, tato nippatito aham.
143. “Patito dabbapuñjamhi, tato dabboti vissuto;
Brahmacārībalenāham, vimutto sattavassiko.
144. “Khīrodanabalenāham, pañcahaṅgehupāgato;
Khīṇāsavopavādena, pāpehi bahucodito.
145. “Ubho puññañca pāpañca, vītvattomhi dāniham;
Patvāna paramam santim, viharāmi anāsavo.
146. “Senāsanam paññāpayim, hāsayitvāna subbate;
Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
147. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
148. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
149. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā dabbamallaputto thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Dabbamallaputtatherassāpadānam catuttham.

5. Kumārakassapattheraapadānam

- 150.** “Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako;
Sabbalokahito vīro, padumuttaranāmako.
- 151.** “Tadāham brāhmaṇo hutvā, vissuto vedapāragū;
Divāvihāram vicaram, addasam lokanāyakam.
- 152.** “Catusaccam pakāsentam, bodhayantam sadevakam;
Vicittakathikānaggam, vaṇṇayantam mahājane.
- 153.** “Tadā muditacittoham, nimantetvā tathāgataṁ;
Nānārattehi vatthehi, alaṅkaritvāna maṇḍapam.
- 154.** “Nānāratanapajjotam, sasaṅgham bhojayim tahim;
Bhojayitvāna sattāham, nānagarasabhojanam.
- 155.** “Nānācittehi [nānāvanṇehi (sī.)] pupphehi, pūjayitvā sasāvakam [mahāvīram (ka.)];
Nipacca pādamūlamhi, tam ṭhānam patthayim aham.
- 156.** “Tadā munivaro āha, karuṇekarasāsayo [karuno karuṇālayo (syā.)];
‘Passathetam dijavaram, padumānanalocanam.
- 157.** “‘Pītipāmojjabahulam, samuggatatanūruham;
Hāsamhitavisālakkham, mama sāsanalālasam.
- 158.** “‘Patitam pādamūle me, ekāvatthasumānasam [ekavattham sumānasam (syā. ka.)];
Esa pattheti tam ṭhānam, vicittakathikattanam [vicittakathikattadam (sī. pī.)].
- 159.** “‘Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 160.** “‘Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Kumārakassapo nāma, hessati satthu sāvako.
- 161.** “‘Vicittapupphadussānam, ratanānañca vāhasā;
Vicittakathikānam so, aggataṁ pāpuṇissati’.
- 162.** “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
- 163.** “Paribbhamaṇ bhavābhave [bhavākāse (sī. pī.)], raṅgamajjhe yathā naṭo;
Sākhamigatralo hutvā, migiyā kucchimokkamīm.
- 164.** “Tadā mayi kucchigate, vajjhavāro upaṭṭhito;
Sākhena cattā me mātā, nigrodham saraṇam gatā.
- 165.** “Tena sā migarājena, marañā parimocitā;
Pariccajivtā sapāṇam [sāmpāṇam (sī. pī.)], mamevam ovadī tadā.
- 166.** “‘Nigrodhameva seveyya, na sākhamupasāṇvase;
Nigrodhasmīm mataṁ seyyo, yañce sākhamhi jīvitam’.
- 167.** “Tenānusiṭṭhā migayūthapena, ahañca mātā ca tathetare ca [citare ca (syā.), tassovādena (pī.),

[citare ca tassovādām \(ka.\)\];](#)

Āgamma rammañ tusitādhivāsañ, gatā pavāsañ sagharam yatheva.

168. “Puno kassapavīrassa, atthamentamhi sāsane;
Āruhya selasikharam, yuñjtvā jinasāsanam.
169. “Idānāhañ rājagahe, jāto setṭhikule ahum;
Āpannasattā me mātā, pabbaji anagāriyam.
170. “Sagabbham tam viditvāna, devadattamupānayum;
So avoca ‘vināsetha, pāpikam bhikkhunim imam’.
171. “Idānipi munindena, jinena anukampitā;
Sukhinī ajanī mayham, mātā bhikkhunupassaye.
172. “Tam viditvā mahīpalo, kosalo mañ aposayi;
Kumāraparihārena, nāmenāhañca kassapo.
173. “Mahākassapamāgama, aham kumārakassapo;
Vammikasadisam kāyam, sutvā buddhena desitam.
174. “Tato cittam vimucci me, anupādāya sabbaso;
Pāyāsim damayitvāham, etadaggamapāpuṇim.
175. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
176. “Svāgatañ vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanañ.
177. “Pañisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanañ”.
Ittham sudañ āyasmā kumārakassapo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kumārakassapattherassāpadānam pañcamam.

Catuvīsatimam bhāṇavāram.

6. Bāhiyattheraapadānam

178. “Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako;
Mahappabho tilokaggo, nāmena padumuttaro.
179. “Khippābhiññassa bhikkhussa, gunam kittayato mune;
Sutvā udaggacittoham, kāram katvā mahesino.
180. “Datvā sattāhikam dānam, sassisassa mune aham;
Abhivādiya sambuddham, tam ṭhānam patthayim tadā.
181. “Tato mam byākari buddho, ‘etam passatha brāhmaṇam;
Patitam pādamūle me, cariyam paccavekkhaṇam [pasannanayanānanam (sī.),
piñasampannavekkhaṇam (syā.), piñamṣam paccavekkhaṇam (pī.)].
182. “Hemayaññopacitaṅgam, avadātatanuttacam;
Palambabimbatamboṭṭham, setatiñhasamam dijam.

- 183.** ““Guṇathāmabahutaram, samuggatatanūruham;
Guṇoghāyatanībhūtam, pītisamphullitānanam.
- 184.** ““Eso patthayate thānam, khippābhiññassa bhikkhuno;
Anāgate mahāvīro, gotamo nāma hessati.
- 185.** ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Bāhiyo nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
- 186.** ““Tadā hi tuṭṭho vuṭṭhāya, yāvajīvam mahāmune;
Kāram katvā cuto saggam, agam sabhavanam yathā.
- 187.** ““Devabhūto manusso vā, sukhito tassa kammuno;
Vāhasā saṃsaritvāna, sampattimanubhomaham.
- 188.** ““Puna kassapavīrassa, athamentamhi [atthaṅgatamhi (syā.)] sāsane;
Āruyha selasikharam, yuñjitvā jinasāsanam.
- 189.** ““Visuddhasilo sappañño, jinasāsanakārako;
Tato cutā pañca janā, devalokam agamhase.
- 190.** ““Tatoham bāhiyo jāto, bhārukacche puruttame;
Tato nāvāya pakkhando [pakkhanto (sī.), pakkanto (pī.)], sāgaram appasiddhiyam
[atthasiddhiyam (ka.)].
- 191.** ““Tato nāvā abhijjitha, gantvāna katipāhakam;
Tadā bhīsanake ghore, patito makarākare.
- 192.** ““Tadāham vāyamitvāna, santaritvā mahodadhiṃ;
Suppādapaṭṭanavaram [suppārapaṭṭanavaram (sī. pī.)], sampatto mandavedhito
[mandamedhiko (sī.), mandavedito (syā.), maddaverataṃ (ka.)].
- 193.** ““Dārucīram nivāsetvā, gāmam piṇḍāya pāvisiṃ;
Tadāha so jano tuṭṭho, arahāyamidhāgato.
- 194.** ““Imam annena pānena, vatthena sayanena ca;
Bhesajjena ca sakkatvā, hessāma sukhitā mayam.
- 195.** ““Paccayānam tadā lābhī, tehi sakkatapūjito;
Arahāhanti saṅkappam, uppādesiṃ ayoniso.
- 196.** ““Tato me cittamaññāya, codayī pubbadevatā;
‘Na tvam upāyamaggaññū, kuto tvam arahā bhave’.
- 197.** ““Codito tāya saṃviggo, tadāham paripucchi tam;
‘Ke vā ete kuhiṃ loke, arahanto naruttamā.
- 198.** ““Sāvatthiyam kosalamandire jino, pahūtapañño varabhūrimedhaso;
So sakyaputto arahā anāsavo, deseti dhammam arahattapattiyā.
- 199.** ““Tadassa sutvā vacanam supīnito [pīṇitvā (ka.)], nidhiṃva laddhā kapaṇoti vimhito;
Udaggacitto arahattamuttamam, sudassananam daṭṭhūnantagocaram.

- 200.** ““Tadā tato nikkhamitvāna satthuno [nikkhamituna satthuvaram (sī.)], sadā jinam passāmi vimalānanam [parājinam passāmi kamalānanam (ka.)];
Upecca rammaṁ vijitavhayam vanam, dije apucchim kuhim lokanandano.
- 201.** ““Tato avocum naradevavandito, puram paviṭṭho asanesanāya so;
Sasova [paccehi (sī. syā.)] khippam munidassanussuko, upecca vandāhi tamaggapuggalam’.
- 202.** “Tatoham tuvaṭam gantvā, sāvatthim puramuttamaṁ;
Vicarantam tamaddakkhim, piṇḍattham apihāgidham.
- 203.** “Pattapāṇim alolakkham, pācayantam pītakaram [bhājayantam viyāmataṁ (sī.), jotayantam idhāmataṁ (syā.), bhājayantam idāmmatam (pī.)];
Sirīnilayasaṅkāsam, ravidittiharānanam.
- 204.** “Tam samecca nipaccāhaṁ, idam vacanamabravim;
‘Kupathe vippanaṭṭhassa, saraṇam hohi gotama.
- 205.** ““Pāṇasantāraṇatthāya, piṇḍāya vicarāmahaṁ;
Na te dhammakathākālo, iccāha munisattamo’.
- 206.** “Tadā punappunam buddham, āyāciṁ dhammalālaso;
Yo me dhammadadesi, gambhīram suññataṁ padam.
- 207.** “Tassa dhammam sunītvāna, pāpuṇim āsavakkhayam;
Parikkhīṇāyuko santo, aho satthānukampako.
- 208.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 209.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 210.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 211.** “Evaṁ thero viyākāsi, bāhiyo dārucīriyo;
Saṅkārakūte patito, bhūtāviṭṭhāya gāviyā.
- 212.** “Attano pubbacariyam, kittayitvā mahāmati;
Parinibbāyi so thero [vīro (sī.), dhīro (syā.)], sāvatthiyam puruttame.
- 213.** “Nagarā nikkhamanto tam, disvāna isisattamo;
Dārucīradharam dhīram, bāhiyam bāhitāgamam.
- 214.** “Bhūmiyam patitam dantaṁ, indaketūva pātitam;
Gatāyum sukkhakilesam [gatāyu saṃgataklesam (sī. pī.), tadāyu saṅkatālesam (ka.)], jinasāsanakārakam.
- 215.** ““Tato āmantayī satthā, sāvake sāsane rate;
‘Gaṇhatha netvā [hutvā (syā. pī. ka.)] jhāpetha, tanum sabrahmacārino.
- 216.** ““Thūpam karotha pūjetha, nibbuto so mahāmati;
Khippābhiññānāmesaggo, sāvako me vacokaro.
- 217.** ““Sahassamapi ce gāthā, anatthapadasañhitā;
Ekaṁ gāthāpadam seyyo, yam sutvā upasammati.
- 218.** ““Yattha āpo ca pathavī, tejo vāyo na gādhati;

Na tattha sukkā jotanti, ādicco na pakāsati.

219. ““Na tattha candimā bhāti, tamo tattha na vijjati;
Yadā ca attanā vedi, munimonena brāhmaṇo.

220. ““Atha rūpā arūpā ca, sukhadukkhā vimuccati’;
Iccevaṁ abhaṇī nātho, tilokasaraṇo muni”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā bāhiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bāhiyattherassāpadānam̄ chaṭṭham̄.

7. Mahākotṭhikattheraapadānam̄

221. “Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.

222. “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam̄;
Desanākusalo buddho, tāresi janataṁ bahum̄.

223. “Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinam̄;
Sampatte titthiyē sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.

224. “Evam̄ nirākulam̄ āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
Vicittam̄ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.

225. “Ratanānaṭṭhapaññāsam̄, uggato so mahāmuni;
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttīmsavaralakkhaṇo.

226. “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahum̄.

227. “Tadāham̄ hamṣavatiyam̄, brāhmaṇo vedapāragū;
Upecca sabbalokaggam̄ [sabbasāraggam̄ (sī.), sattapāragam̄ (pī.)], assosim̄ dhammadesanam̄.

228. “Tadā so sāvakam̄ vīro, pabhinnamatigocaram̄;
Atthe dhamme nirutte ca, paṭibhāne ca kovidam̄.

229. “Thapesi etadaggamhi, tam̄ sutvā mudito aham̄;
Sasāvakam̄ jinavaram̄, sattāham̄ bhojayim̄ tada.

230. “Dussehacchādayitvāna, sasissam̄ buddhisāgaram̄ [buddhasāgaram̄ (ka.)];
Nipacca pādamūlamhi, tam̄ ṭhānam̄ patthayim̄ aham̄.

231. “Tato avoca lokaggo, ‘passathetam̄ dijuttamaṁ;
Vinataṁ pādamūle me, kamalodarasappabham̄.

232. ““Buddhaseṭṭhassa [setṭham̄ buddhassa (syā. ka.)] bhikkhussa, ṭhānam̄ patthayate ayam;
Tāya saddhāya cāgena, saddhammassavanena [tena dhammassavena (sī. pī. ka.)] ca.

- 233.** ““Sabbattha sukhito hutvā, samsaritvā bhavābhave;
Anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham̄.
- 234.** ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 235.** ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Koṭṭhiko nāma nāmena, hessati satthu sāvakō”.
- 236.** ““Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvam̄ tadā jinaṁ;
Mettacitto paricariṁ, sato paññāsamāhito.
- 237.** ““Tena kammavipākena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatīṁsamagacchahaṁ.
- 238.** ““Satānam tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayim̄;
Satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
- 239.** ““Padesarajjam vipulam̄, gaṇanāto asaṅkhiyam̄;
Sabbattha sukhito āsim̄, tassa kammassa vāhasā.
- 240.** ““Duve bhave samsarāmi, devatte atha mānuse;
Aññam̄ gatiṁ na gacchāmi, sucinṇassa idam̄ phalam̄.
- 241.** ““Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe;
“Nīce kule na jāyāmi, sucinṇassa idam̄ phalam̄.
- 242.** ““Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu ahosahaṁ;
Sāvatthiyaṁ vippakule, paccājāto mahaddhane.
- 243.** ““Mātā candavatī nāma, pitā me assalāyano;
Yadā me pitaram̄ buddho, vinayī sabbasuddhiyā.
- 244.** ““Tadā pasanno sugate, pabbajim̄ anagāriyam̄;
Moggallāno ācariyo, upajjhā sārisambhavo.
- 245.** ““Kesesu chijjamānesu, diṭṭhi chinnā samūlikā;
Nivāsento ca kāsāvam̄, arahattamapāpuṇim̄.
- 246.** ““Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne ca me mati;
Pabhinnā tena lokaggo, etadagge ṭhapesi maṁ.
- 247.** ““Asandiṭṭham̄ viyākāsim̄, upatisseṇa pucchito;
Paṭisambhidāsu tenāham̄, aggo sambuddhasāsane.
- 248.** ““Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 249.** ““Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
- 250.** ““Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ””.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā mahākoṭṭhiko therō imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Mahākoṭṭhikattherassāpadānam sattamam.

8. Uruveṭakassapattheraapadānam

251. “Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.
252. “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
Desanākusalo buddho, tāresi janatam bahum.
253. “Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinam;
Sampatte titthiyē sabbe, pañcasile patiṭṭhapi.
254. “Evam nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
Vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
255. “Ratanānaṭṭhapaññāsam, uggato so mahāmuni;
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttim̄savāralakkhaṇo.
256. “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janatam bahum.
257. “Tadāham hamṣavatiyā, brāhmaṇo sādhusammato;
Upecca lokapajjotam, assosim dhammadesanaṁ.
258. “Tadā mahāparisatim, mahāparisasāvakam;
Thapentam etadaggamhi, sutvāna mudito aham.
259. “Mahatā parivārena, nimantetvā mahājinam;
Brāhmaṇānam sahassena, sahadānamadāsaham.
260. “Mahādānam daditvāna, abhivādiya nāyakam;
Ekamantam ṭhito haṭṭho, idam vacanamabravim.
261. ““Tayi saddhāya me vīra, adhikāragunena ca;
Parisā mahatī hotu, nibbattassa tahiṁ tahiṁ”.
262. “Tadā avoca parisam, gajagajjitasussaro;
Karavīkaruto satthā, ‘etam passatha brāhmaṇam.
263. ““Hemavaṇṇam mahābāhum, kamalānanalocanam;
Udaggatanujam haṭṭham, saddhavantam guṇe mama.
264. ““Esa patthayate ṭhānam [patthayi tam ṭhānam (syā.)], sīhaghosassa bhikkhuno;
Anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham.
265. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
266. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Kassapo nāma gottena, hessati satthu sāvako”.

- 267.** “Ito dvenavute kappe, ahu satthā anuttaro;
Anūpamo asadiso, phusso lokagganāyako.
- 268.** “So ca sabbam tamam hantvā, vijaṭetvā mahājaṭam;
Vassate amatam vuṭṭhim, tappayanto sadevakaṭam.
- 269.** “Tadā hi bārāṇasiyam, rājā paccā ahumhase;
Bhātaromha tayo sabbe, saṃvisaṭṭhāva rājino.
- 270.** “Vīraṅgarūpā balino, saṅgāme aparājītā;
Tadā kūpitapaccanto [kūppati paccanto (ka.)], amhe āha mahīpati.
- 271.** ““Etha gantvāna paccantaṭam, sodhetvā aṭṭavībalam;
Khemam vijiritaṭam katvā, puna dethāti bhāsatha’.
- 272.** “Tato mayam avocumha, yadi deyyāsi nāyakam;
Upaṭṭhānāya amhākam, sādhayissāma vo tato.
- 273.** “Tato mayam laddhavarā, bhūmipālena pesitā;
Nikkhittasattham paccantaṭam, katvā punarupacca tam.
- 274.** “Yācitvā satthupaṭṭhānam, rājānam lokanāyakam;
Munivīram labhitvāna, yāvajīvam yajimha tam.
- 275.** “Mahagghāni ca vatthāni, paṇītāni rasāni ca;
Senāsanāni rammāni, bhesajjāni hitāni ca.
- 276.** “Datvā sasaṅghamunino [sasaṅghassa mune (sī. pī.)], dhammenuppāditāni no;
Sīlavanto kāruṇikā, bhāvanāyuttamānasā.
- 277.** “Saddhā paricarityvāna, mettacittena nāyakam;
Nibbute tamhi lokagge, pūjam katvā yathābalaṭam.
- 278.** “Tato cutā santusitaṭam [tāvatimsaṭ (syā.)], gatā tattha mahāsukham;
Anubhūṭā mayam sabbe, buddhapūjāyidam phalam.
- 279.** “Māyākāro yathā raṅge [laddho (syā. pī.)], dassesi vikatiṭ bahum;
Tathā bhave bhamantoham [gamentoham (ka.), bhavantoham (syā.)], videhādhipatī ahum.
- 280.** “Gunāceṭassa vākyena, micchādiṭṭhigatāsayo;
Narakam maggamārūḍho, rucāya mama dhītuyā.
- 281.** “Ovādaṭam nādiyitvāna, brahmunā nāradenaham;
Bahudhā saṃsito santo, diṭṭhim hitvāna pāpikaṭam.
- 282.** “Pūrayitvā visesena, dasa kammapathāniham;
Hitvāna dehamagamim, saggam sabhavanam yathā.
- 283.** “Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu ahosahaṭam;
Bārāṇasiyam phīṭayam, jāto vippamahākule.
- 284.** “Maccubyādhijarā bhīto, ogāhetvā mahāvanaṭam [jahitvāna mahādhanam (sī.), jahitvā ca

mahādhanaṁ (pī.)];

Nibbānaṁ padamesanto, jaṭilesu paribbajim.

- 285.** “Tadā dve bhātaro mayham, pabbajim̄su mayā saha;
Uruvelāyam māpetvā, assamam nivasim̄ aham̄.
- 286.** “Kassapo nāma gottena, uruveļanivāsiko [uruveļāya nivasim̄ (syā.)];
Tato me āsi paññatti, uruveļakassapo iti.
- 287.** “Nadīsakāse bhātā me, nadīkassapasavhayo;
Āsī sakāsanāmena, gayāyam̄ gayākassapo.
- 288.** “Dve satāni kaniṭṭhassa, tīṇi majjhassa bhātuno;
Mama pañca satānūnā, sissā sabbe mamānugā.
- 289.** “Tadā upecca mam buddho, katvāna vividhāni me [katvā nānāvidhāni me (sī.)];
Pātihiṁrāni lokaggo, vinesi narasārathi.
- 290.** “Sahassaparivārena, ahosiṁ ehibhikkhuko;
Teheva saha sabbehi, arahattamapāpuṇim̄.
- 291.** “Te cevaññe ca bahavo, sissā mam̄ parivārayum̄;
Sāsituñca samatthoham̄, tato mam̄ isisattamo.
- 292.** “Mahāparisabhāvasmim̄, etadagge ṭhapesi mam̄;
Aho buddhe kataṁ kāram̄, saphalam̄ me ajāyatha.
- 293.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 294.** “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
- 295.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā uruveļakassapo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Uruveļakassapattherassāpadānam aṭṭhamam̄.

9. Rādhattheraapadānam̄

- 296.** “Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.
- 297.** “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam̄;
Desanākusalo buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.
- 298.** “Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinam̄;
Sampatte titthiyē sabbe, pañcasile patiṭṭhapi.
- 299.** “Evaṁ nirākulam̄ āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
Vicittam̄ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.
- 300.** “Ratanānaṭṭhapaññāsam̄, uggato so mahāmuni;
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttim̄savaralakkhaṇo.

- 301.** “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahum.
- 302.** “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, brāhmaṇo mantapāragū;
Upecca tam naravaram, assosiṁ dhammadesanam.
- 303.** “Paññapentam mahāvīram, parisāsu visāradam;
Paṭibhāneyyakam bhikkhum, etadagge vināyakam.
- 304.** “Tadāhaṁ kāram katvāna, sasaṅghe lokanāyake;
Nipacca sirasā pāde, tam ṭhānam abhipatthayim.
- 305.** “Tato maṁ bhagavā āha, siṅgīnakkhasamappabho;
Sarena rajaṇīyena, kilesamalahārinā.
- 306.** ““Sukhī bhavassu dīghāyu, sijjhatu paṇidhī tava;
Sasaṅghe me kataṁ kāram, atīva vipulam tayā.
- 307.** ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 308.** ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Rādhoti nāmadheyeyena, hessati satthu sāvako.
- 309.** ““Sa te hetuguṇe tuṭṭho, sakyaputto narāsabho [idam pādadvayaṁ syāmamūle natthi];
Paṭibhāneyyakānaggam, paññapessati nāyako’.
- 310.** “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā jinaṁ;
Mettacitto paricariṁ, sato paññāsamāhito.
- 311.** “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 312.** “Satānaṁ tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayim;
Satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
- 313.** “Padesarajjaṁ vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
Sabbattha sukhitō āsim, tassa kammassa vāhasā.
- 314.** “Pacchime bhave sampatte, giribbajapuruttame;
Jāto vippakule niddhe, vikalacchādanāsane.
- 315.** “Kaṭacchubhikkham pādāsiṁ, sāriputtassa tādino;
Yadā jiṇo ca vuddho ca, tadārāmamupāgamiṁ.
- 316.** “Pabbajati na maṁ koci [pabbājenti na maṁ keci (sī. syā pī.)], jiṇḍadubbalathāmakam;
Tena dīno vivaṇṇaṅgo [vivaṇṇako (ka.)], soko cāsim tadā aham.
- 317.** “Disvā mahākāruṇiko, mamamāha [mamāha so (sī.), mamāha ca (pī.)] mahāmuni;
‘Kimattham puttasokaṭṭo, brūhi te cittajam rujam’.
- 318.** ““Pabbajjam na labhe vīra, svākkhāte tava sāsane;

Tena sokena dīnosmi, saraṇam hohi nāyaka'.

- 319. “Tadā bhikkhū samānetvā, apucchi munisattamo;
‘Imassa adhikāram ye, saranti byāharantu te’.
- 320. “Sāriputto tadāvoca, ‘kāramassa sarāmaham;
Kaṭacchubhikkham dāpesi, piṇḍaya carato mama’.
- 321. ““Sādhu sādhu kataññūsi, sāriputta imam tuvam;
Pabbājehi dijam vuḍḍham, hessatājāniyo ayaṁ”.
- 322. “Tato alattham pabbajjam, kammavācopasampadam;
Na cireneva kālena, pāpuṇim āsavakkhayam.
- 323. “Sakkaccam munino vākyam, suṇāmi mudito yato;
Paṭibhāneyyakānaggam, tato mām ṭhapayī jino.
- 324. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 325. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 326. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā rādho thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Rādhattherassāpadānam navamam.

10. Mogharājattheraapadānam

- 327. “Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.
- 328. “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
Desanākusalo buddho, tāresi janatam bahum.
- 329. “Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinam;
Sampatte titthiyē sabbe, pañcasile patiṭṭhapi.
- 330. “Evam nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
Vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
- 331. “Ratanānaṭṭhapaññāsam, uggato so mahāmuni;
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttīmsavaralakkhaṇo.
- 332. “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janatam bahum.
- 333. “Tadāham ham savatiyam, kule aññatare ahum;
Parakammāyane yutto, natthi me kiñci saṃdhanam.
- 334. “Paṭikkamanasālāyam, vasanto katabhūmiyam;
Aggiṁ ujjālayim tattha, daļham kāñhāsi sā [kañhā siyā (sī. pī.), ḍayhakañhā silā (syā.)] hī.

- 335.** “Tadā parisatiṁ nātho, catusaccapakāsako;
Sāvakam sampakittesi, lūkhacīvaradhārakam̄.
- 336.** “Tassa tamhi guṇe tuṭṭho, paṇipacca [patipajja (syā.)] tathāgataṁ;
Lūkhacīvaradhāraggam̄, patthayim̄ ṭhānamuttamam̄.
- 337.** “Tadā avoca bhagavā, sāvake padumuttaro;
‘Passathetam̄ purisakam̄, kucelam̄ tanudehakam̄.
- 338.** ““Pītippasannavadanam̄, saddhādhanasamanvitam̄ [saddhāsnehasamanvatam̄ (ka.)];
Udaggatanujam̄ haṭṭham̄, acalam̄ sālapiṇḍitam̄.
- 339.** ““Eso pattheti tam̄ ṭhānam̄, saccasenassa bhikkhuno;
Lūkhacīvaradhārissa, tassa vaṇṇasitāsayo [vaṇṇagatāsayo (sī. syā. pī.)].
- 340.** “Tam̄ sutvā mudito hutvā, nipacca sirasā jinam̄;
Yāvajīvam̄ subham̄ kammaṁ, karitvā jinasāsane.
- 341.** “Tena kammaṇa sukatenā, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsūpago aham̄.
- 342.** “Paṭikkamanasālāyam̄, bhūmidāhakakammunā;
Samasahassam̄ niraye, adayhim̄ vedanāṭṭito.
- 343.** “Tena kammāvasesena, pañca jātisatāniham̄;
Manusso kulajo hutvā, jātiyā lakkhaṇaṅkito.
- 344.** “Pañca jātisatāneva, kuṭṭharogasamappito;
Mahādukkham̄ anubhavim̄, tassa kammassa vāhasā.
- 345.** “Imasmim̄ bhaddake kappe, upariṭṭham̄ yasassinaṁ;
Piṇḍapātena tappesim̄, pasannamānasō aham̄.
- 346.** “Tena kammavisesena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsāmagacchaham̄.
- 347.** “Pacchime bhave sampatte, ajāyim̄ khattiye kule;
Pituno accayenāham̄, mahārajjasamappito.
- 348.** “Kuṭṭharogādhibhūtoham̄, na ratim̄ na sukhām̄ labhe;
Mogham̄ rajjam̄ sukhām̄ yasmā, mogharājā tato aham̄.
- 349.** “Kāyassa dosam̄ disvāna, pabbajim̄ anagāriyam̄;
Bāvarissa dijaggassa, sissattam̄ ajjhupāgamiṁ.
- 350.** “Mahatā parivārena, upecca naranāyakam̄;
Apucchim̄ nipuṇam̄ pañham̄, tam̄ vīram̄ vādisūdanam̄.
- 351.** ““Ayam̄ loko paro loko, brahma-loko sadevako;
Diṭṭhim̄ no [diṭṭhā no (sī.), diṭṭham̄ no (pī.), diṭṭhim̄ te (syā.)] nābhijānāmi, gotamassa
yasassino.

- 352.** “Evābhikkantadassāvīm, atthi pañhena āgamam;
Katham lokam avekkhantam, maccurājā na passati’.
- 353.** “Suññato lokam avekkhassu, mogharāja sadā sato;
Attānudiṭṭhim uhacca, evam maccutaro siyā.
- 354.** “Evam lokam avekkhantam, maccurājā na passati’;
Iti mam abhaṇi buddho, sabbarogatikicchako.
- 355.** “Saha gāthāvasānena, kesamassuvivajjito;
Kāsāvavatthavasano, āsim bhikkhu tathārahā.
- 356.** “Saṅghikesu vihāresu, na vasiṁ rogapiṭito;
Mā vihāro padussīti, vātarogehi pīṭito [vācāyābhisupīṭito (syā. pī.), vātarogī supīṭito (ka.)].
- 357.** “Sankārakūṭā āhitvā, susānā rathikāhi ca;
Tato saṅghāṭim karitvā, dhārayim lūkhacīvaraṁ.
- 358.** “MahābhisaKKo tasmim me, guṇe tuṭṭho vināyako;
Lūkhacīvaraḍhārīnaṁ, etadagge ṭhapesi maṁ.
- 359.** “Puññapāparikkhīṇo, sabbarogavivajjito;
Sikhīva anupādāno, nibbāyissamanāsavo.
- 360.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 361.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 362.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ āyasmā mogharājā therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Mogharājattherassāpadānam dasamam.

Kaccāyanavaggo catupaññāsamo.

Tassuddānam –

Kaccāno vakkalī therō, mahākappinasavhayo;
Dabbo kumāranāmo ca, bāhiyo kotṭhiko vasī.

Uruvelakassapo rādho, mogharājā ca pañđito;
Tīṇi gāthāsatānettha, bāsaṭṭhi ceva piñđitā.

55. Bhaddiyavaggo

1. Lakuṇḍabhaddiyattheraapadānam

1. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
2. “Tadāham hamsavatiyam, setṭhiputto mahaddhano;

Jaṅghāvihāram vicaram, saṅghārāmaṁ agacchahaṁ.

3. “Tadā so lokapajjoto, dhammam desesi nāyako; Mañjussarānam pavaram, sāvakam abhikittayi.
4. “Tam sutvā mudito hutvā, kāram katvā mahesino; Vanditvā satthuno pāde, tam ṭhānamabhipatthayim.
5. “Tadā buddho viyākāsi, saṅghamajjhe vināyako; ‘Anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham.
6. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo; Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
7. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; Bhaddiyo nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
8. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
9. “Dvenavute ito kappe, phusso uppajji nāyako; Durāsado duppasaho, sabbalokuttamo jino.
10. “Caraṇena ca sampanno, brahā uju patāpavā; Hitesī sabbasattānam [sabbapāṇīnam (sī.)], bahum mocesi bandhanā.
11. “Nandārāmavane tassa, ahosiṁ phussakokilo [pussakokilo (sī. syā.)]; Gandhakuṭisamāsanne, ambarukkhe vasāmahaṁ.
12. “Tadā piṇḍaya gacchantaṁ, dakkhiṇeyyaṁ jinuttamam; Disvā cittam paśādetvā, mañjunābhnikūjahaṁ [mañjunādena kūjahaṁ (sī. pī.)].
13. “Rājuyyānam tadā gantvā, supakkaṁ kanakattacām; Ambapiṇḍam gahetvāna, sambuddhassopanāmayim.
14. “Tadā me cittamaññāya, mahākāruṇiko jino; Upaṭhākassa hatthato, pattam paggaṇhi nāyako.
15. “Adāsim haṭṭhacittoham [tuṭṭhacittoham (sī.)], ambapiṇḍam mahāmune; Patte pakkhippa pakkhehi, pañjaliṁ [pakkhehañjaliṁ (sī.)] katvāna mañjunā.
16. “Sarena rajaniyena, savanīyena vaggunā; Vassanto buddhapūjattham, nīlām [niddam (syā. pī.)] gantvā nipajjahaṁ.
17. “Tadā muditacittam mām, buddhapemagatāsayam; Sakuṇagghi upāgantvā, ghātayī dutṭhamānasō.
18. “Tato cutoham tusite, anubhotvā mahāsukham; Manussayonimāgacchim, tassa kammassa vāhasā.
19. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso; Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

20. “Sāsanam̄ jotayitvā so, abhibhuyya kutitthiye;
Vinayitvāna veneyye, nibbuto so sasāvako.
21. “Nibbute tamhi lokagge, pasannā janatā bahū;
Pūjanatthāya buddhassa, thūpam̄ kubbanti satthuno.
22. ““Sattayojanikaṁ thūpam̄, sattaratanabhūsitam̄;
Karissāma mahesissa”, iccevam̄ mantayanti te.
23. “Kikino kāsirājassa, tadā senāya nāyako;
Hutvāham̄ appamāṇassa, pamāṇam̄ cetiyē vadim̄.
24. “Tadā te mama vākyena, cetiyam̄ yojanuggataṁ;
Akāmsu naravīrassa, nānāratanabhūsitam̄.
25. “Tena kammaṇa sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsamagacchaham̄.
26. “Pacchime ca bhave dāni, jāto seṭṭhikule aham̄;
Sāvatthiyaṁ puravare, iddhe phīte mahaddhane.
27. “Purappavese sugatam̄, disvā vimhitamānasō;
Pabbajitvāna na ciram̄, arahattamapāpuṇim̄.
28. “Cetiyassa pamāṇam̄ yam̄, akariṁ tena kammunā;
Lakuṇḍakasarīroham̄, jāto paribhavāraho.
29. “Sarena madhurenāham̄, pūjītvā isisattamam̄;
Mañjussarānam̄ bhikkhūnam̄, aggattamanupāpuṇim̄.
30. “Phaladānena buddhassa, guṇānussaraṇena ca;
Sāmaññaphalasampanno, viharāmi anāsavo.
31. “Kilesā jhāpitā mayham̄, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
32. “Svāgataṁ vata me āsi, buddhaseṭṭhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.
33. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chālabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā lakuṇḍabhaddiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Lakuṇḍabhaddiyattherassāpadānam̄ paṭhamam̄.

2. Kaṅkhārevatatheraapadānam̄

34. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;

Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.

35. “Sīhahanu brahmagiro, haṃsadundubhinissano [haṃsadundubhinissaro (sī.) ... nissavano (pī.) ... sāvano (syā.)];
Nāgavikkantagamano, candasūrādikappabho.
36. “Mahāmatī mahāvīro, mahājhāyī mahābalo [mahāgati (syā.), mahāhito (pī.)];
Mahākāruṇiko nātho, mahātamapanūdano [mahātamavidhaṃsano (syā.), mahātamanisūdano (pī.)].
37. “Sa kadāci tilokaggo, veneyyam vinayam bahum [veneyye viniyam bahū (sī.)];
Dhammam desesi sambuddho, sattāsayavidū muni.
38. “Jhāyim jhānarataṃ vīram, upasantaṃ anāvilaṃ;
Vaṇṇayanto parisatim, tosesi [toseti (syā. pī. ka.)] janataṃ jino.
39. “Tadāham haṃsavatiyam, brāhmaṇo vedapāragū;
Dhammam sutvāna mudito, tam ṭhānamabhipatthayim.
40. “Tadā jino viyākāsi, saṅghamajjhe vināyako;
‘Mudito hohi tvam brahme, lacchase tam manorathaṃ.
41. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
42. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Revato nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
43. ““Tena kammaṇa sukatena, cetanāpaṇidhī ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṃsamagacchahaṃ.
44. ““Pacchime ca bhave dāni, jātoham kolive pure;
Khattiye kulasampanne, iddhe phīte mahaddhane.
45. ““Yadā kapilavatthusmiṃ, buddho dhammadadesayi;
Tadā pasanno sugate, pabbajim anagāriyam.
46. ““Kaṅkhā me bahulā āsi, kappākappe tahiṃ tahiṃ;
Sabbam tam vinayī buddho, desetvā dhammamuttamam.
47. ““Tatoham tiṇṇasamśāro, sadā jhānasukhe rato;
Viharāmi tadā buddho, mama disvā etadabravi.
48. ““Yā kāci kaṅkhā idha vā huram vā, sakavediyā vā paravediyā vā;
Ye jhāyino tā pajahanti sabbā, ātāpino brahmacariyam carantā’.
49. ““Satasahasse kataṃ kammaṇ, phalaṃ dassesi me idha;
Sumutto saravegova kilese jhāpayim mama.
50. ““Tato jhānarataṃ disvā, buddho lokantagū muni;
Jhāyinam bhikkhūnam aggo, paññāpeti mahāmati.

51. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 52. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 53. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”
 Ittham sudam āyasmā kañkhārevato thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kañkhārevatatherassāpadānam dutiyam.

3. Sīvalittheraapadānam

54. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
 Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
55. “Sīlam tassa asaṅkheyam, samādhi vajirūpamo;
 Asaṅkheyam nāṇavaram, vimutti ca anopamā.
56. “Manujāmaranāgānam, brahmānañca samāgame;
 Samañabrahmañākiṇne, dhammam desesi nāyako.
57. “Sasāvakam mahālābhīm, puññavantam jutindharam;
 Thapesi etadaggamhi, parisāsu visārado.
58. “Tadāham khattiyo āsim, nagare haṃsasavhaye;
 Sutvā jinassa tam vākyam, sāvakassa guṇam bahum.
59. “Nimantayitvā sattāham, bhojayitvā sasāvakam;
 Mahādānam dadityāna, tam ṭhānamabhipathayim.
60. “Tadā mam vinataṁ pāde, disvāna purisāsabho;
 Sarena mahatā vīro [sussarena mahāvīro (sī. pī.)], idam vacanamabravi.
61. ““Tato jinassa vacanam, sotukāmā mahājanā;
 Devadānavagandhabbā, brahmāno ca mahiddhikā’.
62. ““Samañabrahmañā ceva, namassimṣu katañjalī;
 ‘Namo te purisājañña, namo te purisuttama.
63. ““Khattiyena mahādānam, dinnam sattāhikampi vo [sattahikam mi vo (sī.), sattahikādhikam (syā.), sattahikam vibho (pī.)];
 Sotukāmā phalam tassa, byākarohi mahāmune’.
64. ““Tato avoca bhagavā, ‘suṇātha mama bhāsitam;
 Appameyyamhi buddhamhi, sasaṅghamhi patiṭhitā [samghamhi suppatiṭhitā (sī. pī.)].
65. ““Dakkhiṇā tāya [dakkhiṇādāya (syā. pī.)] ko vattā, appameyyaphalā hi sā;
 Api ce sa mahābhogo, ṭhānam pattheti uttamam.
66. ““Lābhī vipulalābhānam, yathā bhikkhu sudassano;
 Tathāhampi bhaveyyanti, lacchase tam anāgate.
67. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;

Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

68. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; Sīvali nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
69. “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsūpago aham.
70. “Ekanavutito kappe, vipassī lokanāyako; Uppajji cārudassano, sabbadhammadvipassako.
71. “Tadāham bandhumatiyam, kulassaññatarassa ca; Dayito passito ceva, āsim kammantavāvaṭo [kammantabyāvaṭo (sī. syā. ka.)].
72. “Tadā aññataro pūgo, vipassissa mahesino; Parivesam akārayi, mahantamativissutam.
73. “Niṭṭhite ca mahādāne, dadum khajjakasañhitam; Navam dadhim madhuñceva, vicinam neva addasum.
74. “Tadāham tam gahetvāna, navam dadhim madhumpi ca; Kammassāmigharam gacchim, tamesantā mamaddasum.
75. “Sahassamapi datvāna, nālabhiṁsu ca tam dvayam; Tatoham evam cintesim, ‘netam hessati orakam.
76. ““Yathā ime janā sabbe, sakkaronti tathāgatam; Ahampi kāraṇi kassāmi, sasaṅghe lokanāyake’.
77. “Tadāhamevam cintetvā, dadhim madhuñca ekato; Madditvā lokanāthassa, sasaṅghassa adāsaham.
78. “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
79. “Punāham bārāṇasiyam, rājā hutvā mahāyaso; Sattukassa tadā duṭṭho, dvārarodhamakārayim.
80. “Tadā tapassino ruddhā, ekāham rakkhitā ahum; Tato tassa vipākena, pāpatim [pāpiṭṭham (syā.) pāpattam (ka.)] nirayam bhusam.
81. “Pacchime ca bhave dāni, jātoham kolive pure; Suppavāsā ca me mātā, mahāli licchavī pitā.
82. “Khattiye puññakammena, dvārarodhassa vāhasā; Satta vassāni nivasim, mātukucchimhi dukkhito.
83. “Sattāham dvāramūjhoham, mahādukkhasamappito; Mātā me chandadānena, evam āsi sudukkhitā.
84. “Suvatthitoham nikkhanto, buddhena anukampito; Nikkhantadivaseyeva, pabbajim anagāriyam.

85. “Upajjhā sāriputto me, moggallāno mahiddhiko;
Kese oropayanto me, anusāsi mahāmati.
86. “Kesesu chijjamānesu, arahattamapāpuṇīm;
Devā nāgā manussā ca, paccaye upanenti me.
87. “Padumuttaranāthañca, vipassiñca vināyakam;
Yam pūjayim pamudito, paccayehi visesato.
88. “Tato tesam visesena, kammānam vipuluttamam;
Lābhām labhāmi sabbattha, vane gāme jale thale.
89. “Revataṁ dassanatthāya, yadā yāti vināyako;
Tiṁsabhikkhusahassehi, saha lokagganāyako.
90. “Tadā devopaññtehi, mamañthāya mahāmati;
Paccayehi mahāvīro, sasañgho lokanāyako.
91. “Upaṭṭhitō mayā buddho, gantvā revatamaddasa;
Tato jetavanam gantvā, etadagge ṭhapesi mam.
92. ““Lābhīnam sīvali aggo, mama sissesu bhikkhavo’;
Sabbalokahito satthā, kittayī parisāsu mam.
93. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
94. “Svāgatam vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanam.
95. “Paṭisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā sīvalithero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sīvalittherassāpadānam tatiyam.

4. Vāngīsattheraapadānam

96. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
97. “Yathāpi sāgare ūmi, gagane viya tārakā;
Evañ pāvacanam tassa, arahantehi cittitam.
98. “Sadēvāsuranāgehi, manujehi purakkhato;
Samañabrahmañākiñne, janamajjhe jinuttamo.
99. “Pabhāhi anurañjanto, loke [lokam (sī.)] lokantagū jino;
Vācanena vibodhento, veneyyapadumāni so.
100. “Vesārajjehi sampanno, catūhi purisuttamo;
Pahīnabhayasārajjo, khemappatto visārado.
101. “Āsabham pavaram ṭhānam, buddhabhūmiñca kevalam;
Paṭijānāti lokaggo, natthi sañcodako kvaci.

- 102.** “Sīhanādamasambhītam, nadato tassa tādino;
Devo naro vā brahmā vā, paṭivattā na vijjati.
- 103.** “Desento pavaram dhammaṁ, santārento sadevakaṁ;
Dhammadakkam pavatteti, parisāsu visārado.
- 104.** “Paṭibhānavatam aggam, sāvakam sādhusammataṁ;
Guṇam bahuṁ pakittetvā, etadagge ṭhapesi tam.
- 105.** “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, brāhmaṇo sādhusammato;
Sabbavedavidū jāto, vāgīso vādisūdano.
- 106.** “Upecca tam mahāvīram, sutvāhaṁ dhammadesanaṁ;
Pītivaram paṭilabhiṁ, sāvakassa guṇe rato.
- 107.** “Nimantetvā sugatam, sasaṅgham lokanandanam;
Sattāhaṁ bhojayitvāhaṁ, dussehacchādayim tadā.
- 108.** “Nipacca sirasā pāde, katokāso katañjalī;
Ekamantam ṭhito haṭṭho, santhavim jinamuttamam.
- 109.** ““Namo te vādimaddana [vādisaddula (sī. pī.), vādisūdana (syā.)], namo te isisattama
[purisuttama (sī. pī.)];
Namo te sabbalokagga, namo te abhayaṅkara.
- 110.** ““Namo te māramathana [māramasana (aṭṭha.)], namo te diṭṭhisūdana;
Namo te santisukhada, namo te saraṇaṅkara.
- 111.** ““Anāthānam bhavaṁ nātho, bhītānam abhayappado;
Vissāmabhūmi [vissāsaṁ bhūmi (syā.), vissānabhūmi (pī.)] santānam, saraṇam saraṇesinam’.
- 112.** “Evaṁādīhi sambuddham, santhavitvā mahāguṇam;
Avocam vādisūdassa [vādisūrassa (sī. syā. pī.)], gatim pappomi bhikkhuno.
- 113.** “Tadā avoca bhagavā, anantapaṭibhānavā;
‘Yo so buddham abhojesi, sattāhaṁ sahasāvakaṁ.
- 114.** ““Guṇaṅca me pakittesi, pasanno sehi pāṇibhi;
Eso patthayate ṭhānam, vādisūdassa bhikkhuno.
- 115.** ““Anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham;
Devamānusasampattiṁ, anubhotvā anappakam.
- 116.** ““Satasaḥassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 117.** ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Vaṅgīso nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
- 118.** “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvam tadā jinaṁ;
Paccayehi upaṭṭhāsim, mettacitto tathāgatam.

- 119.** “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhī ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tusitam̄ [tāvatimsam̄ (syā.)] agamāsaham̄.
- 120.** “Pacchime ca bhave dāni, jāto vippakule [paribbājakule (sī. syā. pī.)] aham̄;
Paccājāto [sampatto ca (ka.)] yadā āsim̄, jātiyā sattavassiko.
- 121.** “Sabbavedavidū jāto, vādasatthavisārado;
Vādissaro [vaggussaro (syā. pī.)] cittakathī, paravādappamaddano.
- 122.** “Vaṅgīso jātoti vaṅgīso, vacane issaroti vā;
Vaṅgīso iti me nāmam̄, abhavī lokasammataṁ.
- 123.** “Yadāhaṁ viññutaṁ patto, ṭhito paṭhamayobbane;
Tadā rājagahe ramme, sāriputtamahaddasaṁ [mathaddasaṁ (sī. pī.), ca addasaṁ (syā.)].
- Pañcavīsatimam̄ bhāṇavāram̄.
- 124.** “Piṇḍāya vicarantam̄ tam̄, pattapāṇīṁ susamvutam̄;
Alolakkhiṁ mitabhāṇīṁ, yugamattam̄ nidakkhitam̄ [nirikkhatam̄ (sī. pī.), udikkhatam̄ (syā.)].
- 125.** “Tam̄ disvā vimhito hutvā, avocam̄ mamanucchavam̄ [mananucchavam̄ (sī. syā.)];
Kaṇikāraṁva nicitam̄ [kaṇikāraparicitam̄ (pī.), khanikam̄ ṭhānaracitam̄ (sī.)], cittam̄ gāthāpadam̄ aham̄.
- 126.** “Ācikkhi so me satthāram̄, sambuddham̄ lokanāyakam̄;
Tadā so paṇḍito vīro, uttarīm̄ [uttaram̄ (sī. pī.)] samavoca me.
- 127.** “Virāgasam̄hitam̄ vākyam̄, katvā duddasamuttamam̄;
Vicittapaṭibhānehi, tosito tena tādinā.
- 128.** “Nipacca sirasā pāde, ‘pabbājehī’ti maṇi bravi;
Tato maṇi sa mahāpañño, buddhaseṭṭhamupānayi.
- 129.** “Nipacca sirasā pāde, nisīdim̄ satthu santike;
Mamāha vadatam̄ setṭho, kacci vaṅgīsa jānāsi [saccam̄ vaṅgīsa kacci te (syā.)].
- 130.** “Kiñci sippanti tassāham̄, ‘jānāmī’ti ca abravim̄;
Matasīsam̄ vanacchuddham̄, api bārasavassikam̄;
- Tava vijjāvisesena, sace sakkosi vācaya [bhāsaya (sī. pī.)].
- 131.** “Āmoti me paṭiññāte, tīṇi sīsāni dassayi;
Nirayanaradevesu, upapanne avācayim̄.
- 132.** “Tadā khīṇāsavasseva [pacceka-buddhassa (sī. pī.)], sīsam̄ dassesi nāyako;
Tatoham̄ vihatārabhō, pabbajjam̄ samayācisaṁ.
- 133.** “Pabbajitvāna sugataṁ, santhavāmi tahim̄ tahim̄;
Tato maṇi kabbavittosi [kavicittoti (syā. pī.)], ujjhāyantiha bhikkhavo.
- 134.** “Tato vīmaṇsanattham̄ me, āha buddho vināyako;
Takkikā panimā gāthā, ṭhānaso paṭibhanti tam̄.

135. “Na kabbavittoham vīra, ṭhānaso paṭibhanti mam; Tena hi dāni vaṅgīsa, ṭhānaso santhavāhi mam.
136. “Tadāham santhavim vīram, gāthāhi isisattamam; Thānaso me tadā tuṭṭho, jino agge ṭhapesi mam.
137. “Patibhānena cittena, aññesamatimaññaham; Pesale tena saṃviggo, arahattamapāpuṇim.
138. ““Paṭibhānavatam aggo, añño koci na vijjati; Yathāyam bhikkhu vaṅgīso, evam dhāretha bhikkhavo’.
139. “Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha; Sumutto saravegova kilese jhāpayim mama.
140. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
141. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
142. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam āyasmā vaṅgīso thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vaṅgīsattherassāpadānam catuttham.

5. Nandakattheraapadānam

143. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā; Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
144. “Hitāya sabbasattānam, sukhāya vadatam varo; Atthāya purisājañño, paṭipanno sadevake.
145. “Yasaggapatto sirimā, kittivāṇabhato [kittivāṇa bhaṭo (syā. ka.)] jino; Pūjito sabbalokassa, disā sabbāsu vissuto.
146. “Uttiṇṇavicikiccho so, vītivattakathamkatho; Paripuṇṇamanasaṅkappo, patto sambodhimuttamam.
147. “Anuppannassa maggassa, uppādetā naruttamo; Anakkhātañca akkhāsi, asañjātañca sañjanī.
148. “Maggaññū maggavidū [so maggavidū (sī. pī.)] ca, maggakkhāyī narāsabho; Maggassa kusalo satthā, sārathīnam varuttamo [naruttamo (syā.)].
149. “Tadā mahākāruṇiko, dhammam desesi nāyako; Nimugge kāmapaṅkamhi [mohapaṅkamhi (sī. syā.), mohamaggamhi (pī.)], samuddharati pāṇine.
150. “Bhikkhunīnam ovadane, sāvakam seṭṭhasammataṁ; Vaṇṇayam etadaggamhi, paññapesi mahāmuni.
151. “Tam sutvāham pamudito, nimantetvā tathāgatam;

Bhojayitvā sasaṅgham tam, pathayim ṭhānamuttamam.

152. “Tadā pamudito nātho, mām avoca mahāisi;
‘Sukhī bhavassu dīghāvu [dīghāyu (sī. syā.)], lacchase tam manoratham.
153. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
154. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Nandako nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
155. “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsūpago aham.
156. “Pacchime ca bhave dāni, jāto seṭṭhikule aham;
Sāvatthiyam pure vare, iddhe phīte mahaddhane.
157. “Purappavese sugatam, disvā vimhitamānasō;
Jetārāmapaṭigāhe, pabbajim anagāriyam.
158. “Nacireneva kālena, arahattamapāpuṇim;
Tatoham tiṇasamsāro, sāsito sabbadassinā.
159. “Bhikkhunīnam dhammadhātam, paṭipucchākarim aham;
Sāsitā tā mayā sabbā, abhavimṣu anāsavā.
160. “Satāni pañcanūnāni, tadā tuṭṭho mahāhito;
Bhikkhunīnam ovadatam, aggatthāne ṭhapesi mam.
161. “Satasahasre kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha;
Sumutto saravegova, kilese jhāpayim mama.
162. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
163. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
164. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham sudam āyasmā nandako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Nandakatherassāpadānam pañcamam.

6. Kāludāyittheraapadānam

165. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
166. “Nāyakānam varo satthā, guṇāguṇavidū jino;
Kataññū katavedī ca, titthe yojeti pāṇine [pāṇino (sī. syā pī.)].
167. “Sabbaññutena ñāṇena, tulayitvā dayāsayo;
Deseti pavaram dhammam, anantaguṇasañcayo.

- 168.** “Sa kadāci mahāvīro, anantajinasamsari [anantajanasamsadi (sī.), anantajanasamsudhi (syā.), anantajanasamsarī (pī.)];
Deseti madhuram dhammaṁ, catusaccūpasañhitam.
- 169.** “Sutvāna tam dhammadvaram, ādimajjhantasobhaṇam;
Pāṇasatasahassānam, dhammābhisamayo ahu.
- 170.** “Ninnāditā tadā bhūmi, gajjimṣu ca payodharā;
Sādhukāram pavattimṣu, devabrahmanarāsurā.
- 171.** ““Aho kāruṇiko satthā, aho saddhammadesanā;
Aho bhavasamuddamhi, nimugge uddharī jino”.
- 172.** “Evam pavedajātesu, sanarāmarabrahmasu;
Kulappasādakānaggam, sāvakam vaṇṇayī jino.
- 173.** “Tadāham hamsavatiyam, jātomaccakule ahum;
Pāsādiko dassaniyo, pahūtadhanadhaññavā.
- 174.** “Hamṣārāmamupeccāhaṁ, vanditvā tam tathāgatam;
Suṇitvā madhuram dhammaṁ, kāram katvā ca tādino.
- 175.** “Nipacca pādamūlehaṁ, imam vacanamabraviṁ;
‘Kulappasādakānaggo, yo tayā santhuto [yo tava sāsane (syā.)] mune.
- 176.** ““Tādiso homaham vīra [tādisoham mahāvīra (syā. ka.)], buddhasetṭhassa sāsane’;
Tadā mahākāruṇiko, siñcanto vā matena maṁ.
- 177.** “Āha maṁ ‘putta uttiṭha, lacchase tam manoratham;
Kathaṁ nāma jine kāram, katvāna viphalo siyā.
- 178.** ““Satasaṁhassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 179.** ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Udāyi nāma nāmena, hessati satthu sāvako”.
- 180.** “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā jinaṁ;
Mettacitto paricariṁ, paccayehi vināyakam.
- 181.** “Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 182.** “Pacchime ca bhave dāni, ramme kapilavatthave;
Jāto mahāmaccakule, suddhodanamahīpate [suddhodano mahīpati (syā.)].
- 183.** “Tadā ajāyi siddhattho, ramme lumbinikānane;
Hitāya sabbalokassa, sukhāya ca narāsabho.
- 184.** “Tadaheva aham jāto, saha teneva vaḍḍhito;
Piyo sahāyo dayito, viyatto nītikovido.

185. “Ekūnatiṁso vayasā, nikkhamitvā agārato [nikkhanto pabbajitthaso (sī. syā.)]; Chabbassam̄ vītināmetvā, āsi buddho vināyako.
186. “Jetvā sasenakaṁ māraṁ, khepayitvāna āsave; Bhavaṇṇavam̄ taritvāna, buddho āsi sadevake.
187. “Isivhayam̄ gamitvāna [isivhayam̄ patanam̄ gantvā (syā.)], vinetvā pañcavaggiye; Tato vinesi bhagavā, gantvā gantvā tahiṁ tahiṁ.
188. “Veneyye vinayanto so, saṅghanhanto sadevakam̄; Upecca magadhe giriṁ [māgadagiriṁ (sī.), maṅgalāgiriṁ (pī.)], viharittha tadā jino.
189. “Tadā suddhodanenāhaṁ, bhūmipālena pesito; Gantvā disvā dasabalam̄, pabbajitvārahā ahum̄.
190. “Tadā mahesiṁ yācitvā, pāpayiṁ kapilavhayam̄; Tato purāhaṁ gantvāna, pasādesiṁ mahākulam̄.
191. “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, mamaṁ mahāparisāya so [mamāha purisāsabho (syā. pī.)]; Kulappasādakānaggam̄, paññāpesi vināyako.
192. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
193. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
194. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
Ittham̄ sudam̄ āyasmā kāludāyithero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kāludāyittherassāpadānam̄ chaṭṭham̄.

7. Abhayattheraapadānam̄

195. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā; Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
196. “Saraṇagamane kiñci, nivesesi tathāgato; Kiñci sīle nivesesi, dasakammapathuttame.
197. “Deti kassaci so vīro, sāmaññaphalamuttamam̄; Samāpattī tathā aṭṭha, tisso vijjā pavacchatī.
198. “Chālabhiññāsu yojesi, kiñci sattam̄ naruttamo; Deti kassaci nātho so, catasso paṭisambhidā.
199. “Bodhaneyyam̄ pajam̄ disvā, asaṅkheyampi yojanam̄ [asaṅkheyepi yojane sī. syā. pī.]; Khanēna upagantvāna, vineti narasārathi.
200. “Tadāham̄ hamṣavatiyam̄, ahosiṁ brāhmaṇatrajo; Pāragū sabbavedānam̄, veyyākaraṇasammato.
201. “Niruttiyā ca kusalo, nighaṇḍumhi visārado; Padako keṭubhavidū, chandovicitikovido.

- 202.** “Jaṅghāvihāraṁ vicaram, haṁsārāmamupeccaham;
Addasam varadaṁ [vadataṁ (sī. pī.), pavaram (syā.)] seṭṭham, mahājanapurakkhatam.
- 203.** “Desentam virajam dhammaṁ, paccanīkamatī aham;
Upetvā tassa kalyāṇam, sutvāna vimalaṁ aham [vākyāni, sutvāna vimalānaham (sī. syā. pī.)].
- 204.** “Byāhatam punaruttam vā, apattham vā niratthakam;
Nāddasam tassa munino, tato pabbajito aham.
- 205.** “Nacireneva kālena, sabbasattavisārado;
Nipuṇo buddhavacane, ahosiṁ guṇisammato.
- 206.** “Tadā catasso gāthāyo, ganthayitvā subyañjanā;
Santhavitvā tilokaggam, desayissam dine dine.
- 207.** “Virattosi mahāvīro, saṁsāre sabhaye vasam;
Karuṇāya na nibbāyi, tato kāruṇiko muni.
- 208.** “Puthujjano vayo santo, na kilesavaso ahu;
Sampajāno satiyutto, tasmā eso acintiyo.
- 209.** “Dubbalāni kilesāni, yassāsayagatāni me;
Ñāṇaggiparidaḍḍhāni, na khīyimṣu tamabbhutam.
- 210.** “Yo sabbalokassa garu, loko [loke (syā. ka.)] yassa tathā garu;
Tathāpi lokācariyo, loko tassānuvattako.
- 211.** “Evaṁdīhi sambuddham, kittayaṁ dhammadesanam;
Yāvajīvam karitvāna, gato saggam tato cuto.
- 212.** “Satasaṁhassito kappe, yaṁ buddhamabhikittayim;
Duggatiṁ nābhijānāmi, kittanāya idam phalam.
- 213.** “Devaloke mahārajjam, pādesim kañcanagghiyam [dibbānubhojaham tadā (syā.), rajjam pādesi kamcayam (sī.)];
Cakkavattī mahārajjam, bahusonubhavim aham.
- 214.** “Duve bhave pajāyāmi, devatte atha mānuse;
Aññam gatim na jānāmi, kittanāya idam phalam.
- 215.** “Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe;
Nīce kule na jāyāmi, kittanāya idam phalam.
- 216.** “Pacchime ca bhave dāni, giribbjapuruuttame;
Raññoham bimbisārassa, putto nāmena cābhayo.
- 217.** “Pāpamittavasam gantvā, niganṭhena vimohito;
Pesito nāṭaputta, buddhaseṭṭhamupeccaham.
- 218.** “Pucchitvā nipuṇam pañham, sutvā byākaraṇuttamam;
Pabbajitvāna naciram, arahattamapāpuṇim.

- 219.** “Kittayitvā jinavaram, kittito homi sabbadā;
Sugandhadehavadano, āsim sukhasamappito.
- 220.** “Tikkhahāsalahupañño, mahāpañño tathevaham;
Vicittapañibhāno ca, tassa kammassa vāhasā.
- 221.** “Abhitthavitvā padumuttarāham, pasannacitto asamañ sayambhum;
Na gacchi kappāni apāyabhūmim, satam sahassāni balena tassa.
- 222.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
223. “Svāgatam vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanam.
224. “Patiñisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā abhayo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Abhayattherassāpadānam sattamam.

8. Lomasakañgiyattheraapadānam

- 225.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
- 226.** “Tadāham candano ceva, pabbajitvāna sāsane;
Āpāñakoṭikam dhammam, pūrayitvāna sāsane.
- 227.** “Tato cutā santusitam, upapannā ubho mayam;
Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca.
- 228.** “Rūpādidasahañgehi, abhibhotvāna sesake;
Yāvatāyum vasitvāna, anubhotvā mahāsukham.
- 229.** “Tato cavitvā tidasañ, candano upapajjatha;
Aham kapilavatthusmim, ajāyim sākiyatrajo.
- 230.** “Yadā udāyitherenā, ajjhīttho lokanāyako;
Anukampiya sakyānam, upesi kapilavhayam.
- 231.** “Tadātimānino sakyā, na buddhassa gunaññuno;
Pañamanti na sambuddham, jātithaddhā anādarā.
- 232.** “Tesam saṅkappamaññāya, ākāse caṅkamī jino;
Pajjunno viya vassittha, pajjalitha yathā sikhī.
- 233.** “Dassetvā rūpamatulam, puna antaradhāyatha;
Ekopi hutvā bahudhā, ahosi punarekako.
- 234.** “Andhakāram pakāsañca, dassayitvā anekadhā;
Pātiheram karitvāna, vinayīññatake muni.
- 235.** “Cātuddīpo mahāmegho, tāvadeva pavassatha;
Tadā hi jātakam buddho, vessantaramadesayi.

- 236.** “Tadā te khattiyā sabbe, nihantvā jātijam madam;
Upesum saraṇam buddham, āha suddhodano tadā.
- 237.** ““Idam tatiyam tava bhūriipañña, pādāni vandāmi samantacakkhu;
Yadābhijāto pathavī pakampayī, yadā ca tam najjahi jambuchāyā”.
- 238.** “Tadā buddhānubhāvam tam, disvā vimhitamānasō;
Pabbajitvāna tattheva, nivasim mātupūjako.
- 239.** “Candano devaputto mām, upagantvānupucchatha;
Bhaddekarattassa tadā, saṅkhepaviththāram nayaṁ.
- 240.** “Coditoham tadā tena, upecca naranāyakam;
Bhaddekarattam sutvāna, saṁviggo vanamāmako.
- 241.** “Tadā mātaramapucchim, vane vacchāmi ekako;
Sukhumāloti me mātā, vārayī tam [te (syā. pī. ka.)] tadā vacam.
- 242.** “Kāsam [dabbam (sī. syā. pī.)] kusam poṭakilam, usīram muñjapabbajam [muñjababbajam (sī. pī.)];
Urasā panudissāmi, vivekamanubrūhayam.
- 243.** “Tadā vanam paviṭṭhoham, saritvā jinasāsanam;
Bhaddekarattaovādaṁ, arahattamapāpuṇim.
- 244.** ““Atītam nānvāgameyya, nappaṭikaṅkhe anāgatam;
Yadatītam pahīnam tam, appattañca anāgatam.
- 245.** ““Paccuppannañca yo dhammam, tattha tattha vipassati;
Asaṁhīram asaṁkuppam, tam vidvā manubrūhaye.
- 246.** ““Ajjeva kiccamātappam, ko jaññā maranam suve;
Na hi no saṅgaram [saṅkaram (ka.)] tena, mahāsenena maccunā.
- 247.** ““Evamvihārim ātāpiṁ, ahorattamatanditam;
Tam ve bhaddekarattoti, santo ācikkhate muni”.
- 248.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 249.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
- 250.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
Ittham sudam āyasmā lomasakaṅgiyo [lomasakaṅhiyo (syā. ka.)] therō imā gāthāyo
- Abhāsitthāti.

Lomasakaṅgiyattherassāpadānam atṭhamam.

9. Vanavacchattheraapadānam

- 251.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
- 252.** “Tadāham pabbajitvāna, tassa buddhassa sāsane;

Yāvajīvam̄ caritvāna, brahmacāraṁ tato cuto.

253. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhihi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsamagacchaham̄.
254. “Tato cuto araññamhi, kapoto āsahaṁ tahim̄;
Vasate guṇasampanno, bhikkhu jhānarato sadā.
255. “Mettacitto kāruṇiko, sadā pamuditānano;
Upekkhako mahāvīro, appamaññāsu kovido.
256. “Vinīvaraṇasaṅkappe, sabbasattahitāsaye;
Visat̄hō nacirenāsim̄, tasmiṁ sugatasāvake.
257. “Upecca pādamūlamhi, nisinnassa tadāssame;
Kadāci sāmisam̄ deti, dhammam̄ desesi cekadā.
258. “Tadā vipulapemena, upāsitvā jinatrajam̄;
Tato cuto gato saggam̄, pavāso sagharam̄ yathā.
259. “Saggā cuto manussesu, nibbatto puññakammunā;
Agāram̄ chaddayitvāna, pabbajim̄ bahuso aham̄.
260. “Samaṇo tāpaso vippo, paribbajo tathevaham̄;
Hutvā vasim̄ araññamhi, anekasataso aham̄.
261. “Pacchime ca bhave dāni, ramme kapilavatthave;
Vacchagotto dijo tassa, jāyāya ahamokkamiṁ.
262. “Mātu me dohaļo āsi, tirokucchigatassa me;
Jāyamānasamīpamhi, vanavāsāya nicchayo.
263. “Tato me ajanī mātā, ramaṇīye vanantare;
Gabbhato nikkhmantam̄ mam̄, kāsāyena paṭiggahum̄.
264. “Tato kumāro siddhattho, jāto sakyakuladdhajo;
Tassa mitto piyo āsim̄, saṁvisat̄hō sumāniyo.
265. “Sattasārebhnikkhante, ohāya vipulam̄ yasam̄;
Ahampi pabbajitvāna, himavantamupāgamiṁ.
266. “Vanālayam bhāvanīyam̄, kassapam̄ dhutavādikam̄;
Disvā sutvā jinuppādam̄, upesim̄ narasārathiṁ.
267. “So me dhammadadesesi, sabbattham̄ sampakāsayam̄;
Tatoham̄ pabbajitvāna, vanameva punāgamaṁ [punāgamim̄ (sī. pī.), punokkamam̄ (syā.)].
268. “Tathāppamatto viharam̄, chaṭṭabhiññā aphassayim̄ [apassayim̄ (syā. ka.)];
Aho suladdhalābhomhi, sumittenānukampito.
269. “Kilesā jhāpitā mayham̄...pe... viharāmi anāsavo.
270. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

271. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Itthaṁ sudam āyasmā vanavaccho thero imā gāthāyo
 Abhāsitthāti.

Vanavacchattherassāpadānam navamam.

10. Cūḷasugandhattheraapadānam

- 272.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
 Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
- 273.** “Anubyañjanasampanno, bāttimśavaralakkhaṇo;
 Byāmappabhāparivuto, ramṣijālasamotthaṭo.
- 274.** “Assāsetā yathā cando, sūriyova pabhaṅkaro;
 Nibbāpetā yathā megho, sāgarova guṇākaro.
- 275.** “Dharanīriva sīlena, himavāva samādhinā;
 Ākāso viya paññāya, asaṅgo anilo yathā.
- 276.** “Tadāham bārāṇasiyam, upapanno mahākule;
 Pahūtadhanadhaññasmīm, nānāratanasāñcaye.
- 277.** “Mahatā parivārena, nisinnam lokanāyakam;
 Upecca dhammadmassosīm, amataṁva manoharam.
- 278.** “Dvattimśalakkhaṇadharo, sanakkhattova candimā;
 Anubyañjanasampanno, sālarājāva phullito.
- 279.** “Ramṣijālaparikkhitto, dittova kanakācalo;
 Byāmappabhāparivuto, sataramsī divākaro.
- 280.** “Sonṇānano jinavaro, samaṇīva [rammanīva (syā.)] siluccayo;
 Karuṇāpuṇḍrahadayo, guṇena viya sāgaro.
- 281.** “Lokavissutakitti ca, sinerūva naguttamo;
 Yasaś vitthato vīro, ākāsasadiso muni.
- 282.** “Asaṅgacitto sabbattha, anilo viya nāyako;
 Patitthā sabbabhūtānam, mahīva munisattamo.
- 283.** “Anupalitto lokena, toyena padumam yathā;
 Kuvādagacchadahano, aggikhandhova sobhasi [sobhati (sī.), so vasi (syā. ka.)].
- 284.** “Agadho viya sabbattha, kilesavisanāsako;
 Gandhamādanaselova, guṇagandhavibhūsito.
- 285.** “Guṇānam ākaro vīro, ratanānamva sāgaro;
 Sindhūva vanarājīnam, kilesamalahārako.

- 286.** “Vijayīva mahāyodho, mārasenāvamaddano;
Cakkavattīva so rājā, bojjhaṅgaratanissaro.
- 287.** “Mahābhisisakkasaṅkāso, dosabyādhikitikicchako;
Sallakatto yathā vejjo, diṭṭhigaṇḍaviphālako.
- 288.** “So tadā lokapajjoto, sanarāmarasakkato;
Parisāsu narādicco, dhammaṁ desayate jino.
- 289.** “Dānam datvā mahābhogo, sīlena sugatūpago;
Bhāvanāya ca nibbāti, iccevamanusāsatha.
- 290.** “Desanām tam mahassādaṁ, ādimajjhantasobhaṇām;
Suṇanti parisā sabbā, amataṁva mahārasām.
- 291.** “Sutvā sumadhuraṁ dhammaṁ, pasanno jinasāsane;
Sugataṁ saraṇām gantvā, yāvajīvaṁ namassahaṁ.
- 292.** “Munino gandhakuṭiyā, opuñjesim [ubbatt̄esim (syā.)] tadā mahim;
Catujjātēna gandhena, māse aṭṭha dinesvaham.
- 293.** “Pañidhāya sugandhattam, sarīravissagandhino [sarīrassa vigandhino (sī. syā. pī.)];
Tadā jino viyākāsi, sugandhatanulābhitaṁ.
- 294.** ““Yo yaṁ gandhakuṭibhūmim, gandhenopuñjate sakiṁ;
Tena kammavipākena, upapanno tahiṁ tahiṁ.
- 295.** ““Sugandhadeho sabbattha, bhavissati ayaṁ naro;
Guṇagandhayutto hutvā, nibbāyissatināsavo’.
- 296.** “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 297.** “Pacchime ca bhave dāni, jāto vippakule aham;
Gabbham me vasato mātā, dehenāsi sugandhitā.
- 298.** “Yadā ca mātukucchimhā, nikhamāmi tadā purī [puram (syā. ka.)];
Sāvatthisabbagandhehi, vāsitā viya vāyatha.
- 299.** “Pupphavassañca surabhi, dibbagandham manoramam;
Dhūpāni ca mahagghāni, upavāyim̄su tāvade.
- 300.** “Devā ca sabbagandhehi, dhūpapupphehi tam gham;
Vāsayim̄su sugandhena, yasmim̄ jāto aham ghare.
- 301.** “Yadā ca taruṇo bhaddo, paṭhame yobbane ṭhito;
Tadā selam [sesam (syā.)] saparisam, vinetvā narasārathi.
- 302.** “Tehi sabbehi parivuto [sahito (sī. syā. pī.)], sāvatthipuramāgato;
Tadā buddhānubhāvam tam, disvā pabbajito aham.
- 303.** “Sīlam samādhipaññañca, vimuttiñca anuttaram;

Bhāvetvā caturo dhamme, pāpuṇīm āsavakkhayam.

304. “Yadā pabbajito cāham, yadā ca arahā ahum;
Nibbāyissam yadā cāham, gandhavasso tadā ahu.

305. “Sarīragandho ca sadāseti [sadā vāseti (ka.)] me, mahāraham candanacampakuppalam;
Tatheva gandhe itare ca sabbaso, pasayha vāyāmi tato tahiṁ [yahim (syā.)] tahiṁ.

306. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.

307. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

308. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā cūlasugandho thero imā gāthāyo abhāsitthāti;

Cūlasugandhattherassāpadānam dasamam.

Bhaddiyavaggo pañcapaññāsamo.

Tassuddānam –

Bhaddiyo revato thero, mahālābhī ca sīvalī;
Vaṅgīso nandako ceva, kāludāyī tathābhayo.

Lomaso vanavaccho ca, sugandho ceva dasamo;
Tīṇi gāthāsatā tattha, solasā ca taduttari.

Atha vagguddānam –

Kaṇikāravhayo vaggo, phalado tiṇadāyako;
Kaccāno bhaddiyo vaggo, gāthāyo gaṇitā cimā.

Navagāthāsatānīha, caturāsītiyeva ca;
Sapaññāsam pañcasatam, apadānā pakāsitā.

Saha udānagāthāhi, chasahassāni hontimā;
Dvesatāni ca gāthānam, aṭṭhārasa taduttari.

56. Yasavaggo

1. Yasattheraapadānam

1. “Mahāsamuddam oggayha, bhavanam me sunimmitam;
Sunimmitā pokkharanī, cakkavākūpakūjītā.
2. “Mandārakehi sañchannā, padumuppalakehi ca;
Nadī ca sandate tattha, supatitthā manoramā.
3. “Macchakacchapasañchannā, nānādijasamotthaṭā [nānāmigasamotthaṭā (syā.)];
Mayūrakoñcābhīrudā, kokilādīhi vaggūhi.
4. “Pārevatā ravihamṣā, cakkavākā nadīcarā;

Tittirā sālikā cettha, pāvakā [sambakā (ka.)] jīvamjīvaka.

5. “Hamsākoñcābhinaditā, kosiyā piṅgalā [piṅgalī (sī.), singalī, singhalī (ka.)] bahū; Sattaratanasampannā, maṇimuttapavālikā.
6. “Sabbe soṇṇamayā rukkhā, nānākhandhasameritā; Ujjotenti divārattim, bhavanam sabbakālikam.
7. “Saṭhituriyasaḥassāni, sāyam pāto pavajjare; Soḷasitthisaḥassāni, parivārenti mām sadā.
8. “Abhinikkhamma bhavanā, sumedham lokanāyakam; Pasannacitto sumano, vandayim tam [sabbadassim (ka.)] mahāyasam.
9. “Sambuddham abhivādetvā, saṅgaḥam tam nimantayim; Adhvāsesi so dhīro, sumedho lokanāyako.
10. “Mama dhammakatham katvā, uyyojesi mahāmuni; Sambuddham abhivādetvā, bhavanam me upāgamiim.
11. “Āmantayim parijanam, sabbe sannipatuṁ tadā; ‘Pubbañhasaḥamayā buddho, bhavanam āgamissati’.
12. ““Lābhā amham suladdhā no, ye vasāma tavantike; Mayampi buddhaseṭṭhassa, pūjayissāma satthuno’.
13. “Annam pānam paṭṭhapetvā, kālam ārocayim aham; Vasīsatasaḥassehi, upesi lokanāyako.
14. “Pañcaṅgikehi turiyehi, paccuggamamakāsaḥam; Sabbasoṇṇamayē pīṭhe, nisīdi purisuttamo.
15. “Uparicchadanam āsi, sabbasoṇṇamayam tadā; Bījanīyo pavāyanti, bhikkhusaṅgham anuttaram.
16. “Pahūtenannapānenā, bhikkhusaṅgham atappayim; Paccekadussayugale, bhikkhusaṅghassadāsaḥam.
17. “Yam vadeti sumedho so, āhutīnam paṭiggaho; Bhikkhusaṅghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.
18. ““Yo mām annena pānenā, sabbe ime ca tappayi; Tamaham kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.
19. ““Aṭṭhārāse kappasate, devaloke ramissati; Sahassakkhattum rājāyam, cakkavattī bhavissati.
20. ““Upagacchati yan yoniṁ, devattam atha mānusam; Sabbasoṇṇamayam tassa, chadanaṁ dhārayissati.
21. ““Timṣakappasahassamhi, okkākakulasambhavo; Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

22. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.
23. ““Bhikkhusaṅghe nisīditvā, sīhanādaṁ nadissati”;
Citake chattam̄ dhārenti, heṭṭhā chattamhi ḫayhatha.
24. “Sāmaññam̄ me anuppattam̄, kilesā jhāpitā mayā;
Maṇḍape rukkhamūle vā, santāso me na vijjati.
25. “Tim̄sakappasahassamhi, yaṁ dānamadadiṁ tadā;
Duggatim̄ nābhijānāmi, sabbadānassidam̄ phalam̄.
26. “Kilesā jhāpitā mayham̄, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
27. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.
28. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca atthime;
Chalabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Itthaṁ sudam̄ āyasmā yaso thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasattherassāpadānaṁ paṭhamam̄.

2. Nadīkassapattheraapadānaṁ

29. “Padumuttarassa bhagavato, lokajeṭṭhassa tādino;
Piṇḍacāraṁ carantassa, vārato uttamam̄ yasaṁ;
Aggaphalam̄ gahetvāna, adāsim̄ satthuno aham̄.
30. “Tena kammena devindo, lokajeṭṭho narāsabho;
Sampattomhi acalam̄ ṭhānam̄, hitvā jayaparājayam̄.
31. “Satasaṁhassito kappe, yaṁ phalam̄ adadiṁ tadā;
Duggatim̄ nābhijānāmi, aggadānassidam̄ phalam̄.
32. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
33. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
34. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Itthaṁ sudam̄ āyasmā nadīkassapo thero imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Nadīkassapattherassāpadānaṁ dutiyam̄.

3. Gayākassapattheraapadānaṁ

35. “Ajinacammavatthoham̄ [ajinavattam̄ nivattoham̄ (sī.)], khāribhāradharo tadā;
Khārikam̄ hārayitvāna, kolam̄ ahāsi assamam̄.

36. “Bhagavā tamhi samaye, eko adutiyo jino;
Mamassamam upāgacchi, jotento sabbakālikam.
37. “Sakam cittam pasādetvā, abhivādetvāna subbatam;
Ubho hatthehi paggayha, kolam buddhassadāsaham.
38. “Ekatimse ito kappe, yam phalam adadim tada;
Duggatim nābhijānāmi, koladānassidam phalam.
39. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
40. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
41. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā gayākassapo therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Gayākassapattherassāpadānam tatiyam.

4. Kimilattheraapadānam

42. “Nibbute kakusandhamhi, brāhmaṇamhi vusīmati;
Gahetvā salalam mālam, maṇḍapam kārayim aham.
43. “Tāvatiṁsam gato santo, labhimha [labhāmi (ka.)] byamhamuttamam;
Aññe devetirocāmi, puññakammassidam phalam.
44. “Divā vā yadi vā rattim, caṅkamanto ṭhito caham;
Channo salalapuppheli, puññakammassidam phalam.
45. “Imasmīmyeva kappamhi, yam buddhamabhipūjayim;
Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
46. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
47. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
48. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā kimilo [kimilo (sī.)] therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kimilattherassāpadānam catuttham.

5. Vajjīputtattheraapadānam

49. “Sahassaramsī bhagavā, sayambhū aparājito;
Vivekā vuṭṭhahitvāna, gocarāyābhinikkhami.
50. “Phalahattho aham disvā, upagacchim narāsabham;
Pasannacitto sumano, savanṭam adadim phalam.
51. “Catunnavutito kappe, yam phalam adadim tada;
Duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.

52. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
 53. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 54. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Itthaṁ sudam̄ āyasmā vajjīputto thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vajjīputtatherassāpadānam̄ pañcamam̄.

6. Uttarattheraapadānam̄

55. “Sumedho nāma sambuddho, bāttim̄savāralakkhaṇo;
 Vivekakāmo bhagavā, himavantamupāgami.
56. “Ajjhogāhetvā himavantam̄, aggo kāruṇiko muni;
 Pallaṅkaṁ ābhujitvāna, nisīdi purisuttamo.
57. “Vijjadharo tadā āsiṁ, antalikkhacaro ahaṁ;
 Tisūlam̄ sugatam̄ gayha, gacchāmi ambare tadā.
58. “Pabbatagge yathā aggi, puṇṇamāyeva candimā;
 Vanam̄ obhāsate buddho, sālarājāva phullito.
59. “Vanaggā nikkhāmitvāna, buddharamsībhidhāvare [buddharamsī vidhāvare (sī. ka.)];
 Naṭaggivāṇasāṅkāsā [naṭaggiva nasaṅkāsām (sī.)], disvā cittam̄ pasādayim̄.
60. “Vicinam̄ addasam̄ puppham̄, kaṇikāram̄ devagandhikam̄;
 Tīṇi pupphāni ādāya, buddhaseṭṭhamapūjayim̄.
61. “Buddhassa ānubhāvena, tīṇi pupphāni me tadā;
 Uddham̄ vanṭā adhopattā, chāyam̄ kubbanti satthuno.
62. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
 Jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatiṁsamagacchahaṁ.
63. “Tattha me sukataṁ byamhaṁ, kaṇikārīti [kaṇikāroti (sī.)] nāyati;
 Saṭṭhiyojanamubbedham̄, tiṁsayojanavithataṁ.
64. “Sahassakaṇḍam̄ satabheṇdu, dhajālu haritāmayam̄;
 Satasahassaniyyūhā [satasahassāni byūhāni (sī.)], byamhe pātubhavim̄su [pāturaham̄su (sī.),
 pāturaḥim̄su (ka.)] me.
65. “Sonṇamayā maṇimayā, lohitāṅkamayāpi ca;
 Phalikāpi ca pallaṅkā, yenicchakā yadicchakā.
66. “Mahārahañca sayanam̄, tūlikā vikatīyutam̄;
 Uddhalomiñca ekantam̄, bimbohanasamāyutam̄.
67. “Bhavanā nikkhāmitvāna, caranto devacārikam̄;
 Yathā icchāmi [yathā gacchāmi (sī.)] gamanam̄, devasaṅghapurakkhato.
68. “Pupphassa heṭṭhā tiṭṭhāmi, uparicchadanam̄ mama;

Samantā yojanasataṁ, kaṇikārehi chāditam.

69. “Saṭhituriyasaḥassāni, sāyapātām upaṭṭhahum;
Parivārenti maṁ niccaṁ, rattindivamatanditā.
 70. “Tattha naccehi gītehi, tālehi vāditehi ca;
Rāmāmi khiḍā ratiyā, modāmi kāmakāmaḥam.
 71. “Tattha bhutvā pivitvā ca, modāmi tidase tadā;
Nārīgaṇehi sahitō, modāmi byamhamuttame.
 72. “Satānaṁ pañcakkhattuñca, devarajjamakārayim;
Satānaṁ tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosaham;
- Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
73. “Bhave bhave saṃsaranto, mahābhogaṁ labhāmaḥam;
Bhoge me ūnatā natthi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 74. “Duve bhave saṃsarāmi, devatte atha mānuse;
Aññam gatiṁ na jānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 75. “Duve kule pajāyāmi [yattha pacchā pajāyāmi (sī.)], khattiye cāpi brāhmaṇe;
Nīce kule na jāyāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 76. “Hatthiyānaṁ assayānaṁ, sivikām sandamānikām;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 77. “Dāśīgaṇaṁ dāsagaṇaṁ, nāriyo samalaṅkatā;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 78. “Koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 79. “Navavattham navaphalam, navaggarasabhojanam;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 80. “Imam khāda imam bhuñja, imamhi sayane saya;
Labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 81. “Sabbattha pūjito homi, yaso accuggato mama;
Mahāpakkho [mahesakkho (ka.)] sadā homi, abhejjapariso sadā;
Ñātīnam uttamo homi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 82. “Sītaṁ uṇhaṁ na jānāmi, pariñāho na vijjati;
Atho cetasikām dukkhaṁ, hadaye me na vijjati.
 83. “Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṃsarāmi bhavābhavē;
Vevaṇṇiyam na jānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
 84. “Devalokā cavityāna, sukkamūlena codito;
Sāvatthiyaṁ pure jāto, mahāsālesu addhake.

85. “Pañca kāmaguṇe hitvā, pabbajim anagāriyam;
Jātiyā sattavassoham, arahattamapāpuṇim.
86. “Upasampadāyī buddho, guṇamaññāya cakkhumā;
Taruṇo pūjanīyoham, buddhapūjāyidaṁ phalam.
87. “Dibbacakkhuvisuddham me, samādhikusalo aham;
Abhiññāpāramippatto, buddhapūjāyidaṁ phalam.
88. “Paṭisambhidā anuppatto, iddhipādesu kovido;
Dhammesu pāramippatto, buddhapūjāyidaṁ phalam.
89. “Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ buddhamabhipūjayim;
Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
90. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
91. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
92. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ āyasmā uttaro therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Uttarattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Aparauttarattheraapadānam

93. “Nibbute lokanāthamhi, siddhatthe lokanāyake;
Mama nātī samānetvā, dhātupūjam akāsaham.
94. “Catunnavutito kappe, yaṁ dhātumabhipūjayim;
Duggatim nābhijānāmi, dhātupūjāyidaṁ phalam.
95. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
96. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
97. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ āyasmā aparauttarathero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Aparassa uttarattherassāpadānam sattamam.

8. Bhaddajittheraapadānam

98. “Ogayha yaṁ pokkharanīm, nānākuñjarasevitam;
Uddharāmi bhisam tattha, ghāsahetu aham tadā.
99. “Bhagavā tamhi samaye, padumuttarasavhayo;
Rattambaradharo buddho, gacchate anilañjase.
100. “Dhunanto paṁsukūlāni, saddam assosaham tada;
Uddham nijjhāyamānoham, addasam lokanāyakam.

- 101.** “Tattheva ṭhitako santo, āyāciṇi lokanāyakam; Madhum bhisehi sahitam, khīram sappim mulālikam [madhum bhisehi pacati, khīrasappi mulālibhi (ka.) bhisadāyakatherāpadānepi].
- 102.** “Paṭiggaṇhātu me buddho, anukampāya cakkhumā; Tato kāruṇiko satthā, orohitvā mahāyaso.
- 103.** “Paṭiggaṇhi mama bhikkham, anukampāya cakkhumā; Patiggahetvā sambuddho, akā me anumodanam.
- 104.** ““Sukhī hotu mahāpuñña, gati tuyham samijjhatu; Iminā bhisadānena, labhassu vipulam sukham”.
- 105.** “Idam vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako; Bhikkhamādāya sambuddho, ākāsenāgamā jino.
- 106.** “Tato bhisam gahetvāna, agacchiṇi mama assamam; Bhisam rukkhe laggetvāna, mama dānam anussarim.
- 107.** “Mahāvāto uṭṭhahitvā, sañcālesi vanam tadā; Ākāso abhinādittha, asanī ca phalī tadā.
- 108.** “Tato me asanīpāto, matthake nipatī tadā; Soham nisinnako santo, tattha kālaṅkato aham.
- 109.** “Puññakammema saññutto, tusitam upapajjhām; Kaļevaraṇ me patitam, devaloke ramāmahām.
- 110.** “Chaṭasītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā; Sāyam pātam upaṭṭhanti, bhisadānassidam phalam.
- 111.** “Manussayonimāgantvā, sukhito homahām tadā; Bhogā me ūnatā natthi, bhisadānassidam phalam.
- 112.** “Anukampitako tena, devadevena tādinā; Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 113.** “Satasahassito kappe, yam bhisam adadim tadā; Duggatim nābhijānāmi, bhisadānassidam phalam.
- 114.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 115.** “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 116.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā bhaddajitthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bhaddajittherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Sivakattheraapadānam

- 117.** “Esanāya carantassa, vipassissa mahesino;

Rittakam̄ pattam̄ disvāna, kummāsam̄ pūrayim̄ aham̄.

- 118.** “Ekanavutito kappe, yam̄ bhikkhamadadiṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, kummāsassa idam̄ phalam̄.
- 119.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 120.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
- 121.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
- Ittham̄ sudam̄ āyasmā sivakatthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sivakattherassāpadānam̄ navamam̄.

10. Upavānattheraapadānam̄

- 122.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Jalitvā aggikkhandhova, sambuddho parinibbuto.
- 123.** “Mahājanā samāgamma, pūjayitvā tathāgataṁ;
Citaṁ katvāna sugataṁ, sarīram̄ abhiropayum̄.
- 124.** “Sarīrakiccaṁ katvāna, dhātum̄ tattha samānayum̄;
Sadevamanussā sabbe, buddhathūpam̄ akāmu te.
- 125.** “Paṭhamā kañcanamayā, dutiyā ca maṇimayā;
Tatiyā rūpiyamayā, catutthī phalikāmayā.
- 126.** “Tattha pañcamikā ceva [tattha pañcamikā ceti (sī.)], lohitaṅkamayā ahu;
Chaṭṭhā masāragallassa, sabbaṁ ratanamayūpari.
- 127.** “Jaṅghā maṇimayā āsi, vedikā ratanāmayā;
Sabbasonṇamayo thūpo, uddham̄ yojanamuggato.
- 128.** “Devā tattha samāgantvā, ekato mantayum̄ tadā;
‘Mayampi thūpam̄ kassāma, lokanāthassa tādino.
- 129.** ““Dhātu āveṇikā natthi, sarīram̄ ekapiṇḍitam̄;
Imamhi buddhathūpamhi, kassāma kañcukam̄ mayam̄”.
- 130.** “Devā sattahi ratnehi, aññam̄ vaḍḍhesum̄ yojanam̄;
Thūpo dviyojanubbedho, timiram̄ byapahanti so.
- 131.** “Nāgā tattha samāgantvā, ekato mantayum̄ tadā;
‘Manussā ceva devā ca, buddhathūpam̄ akāmu te.
- 132.** ““Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā;
Mayampi thūpam̄ kassāma, lokanāthassa tādino”.
- 133.** “Indanīlam̄ mahānīlam̄, atho jotirasaṁ maṇim̄;
Ekato sannipātētvā, buddhathūpam̄ achādayum̄.

- 134.** “Sabbam maṇimayam āsi, yāvatā [tāvatā (ka.)] buddhacetiyaṁ;
Tiyojanasamubbedhaṁ, ālokakaraṇam tadā.
- 135.** “Garuḍā ca samāgantvā, ekato mantayum tadā;
‘Manussā devanāgā ca, buddhapūjaṁ akāmsu te.
- 136.** “‘Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā;
Mayampi thūpaṁ kassāma, lokanāthassa tādino’.
- 137.** “Sabbam maṇimayam thūpaṁ, akarum te ca kañcukam;
Yojanaṁ tepi vaḍḍhesum, āyataṁ buddhacetiyaṁ.
- 138.** “Catuyojanamubbedho, buddhathūpo virocati;
Obhāseti disā sabbā, sataramsīva uggato.
- 139.** “Kumbhaṇḍā ca samāgantvā, ekato mantayum tadā;
‘Manussā ceva devā ca, nāgā ca garuḍā tathā.
- 140.** “‘Paccekam buddhasetṭhassa, akāmsu thūpamuttamam;
Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.
- 141.** “‘Mayampi thūpaṁ kassāma, lokanāthassa tādino;
Ratanehi chādessaṁma, āyataṁ buddhacetiyaṁ’.
- 142.** “Yojanaṁ tepi vaḍḍhesum, āyataṁ buddhacetiyaṁ;
Pañcayojanamubbedho, thūpo obhāsate tadā.
- 143.** “Yakkhā tattha samāgantvā, ekato mantayum tadā;
‘Manussā devanāgā ca, garuḍā ca kumbhaṇḍakā.
- 144.** “‘Paccekam buddhasetṭhassa, akāmsu thūpamuttamam;
Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.
- 145.** “‘Mayampi thūpaṁ kassāma, lokanāthassa tādino;
Phalikā chādayissāma, āyataṁ buddhacetiyaṁ’.
- 146.** “Yojanaṁ tepi vaḍḍhesum, āyataṁ buddhacetiyaṁ;
Chayojanikamubbedho, thūpo obhāsate tadā.
- 147.** “Gandhabbā ca samāgantvā, ekato mantayum tadā;
‘Manujā devatā nāgā, kumbhaṇḍā garuḍā tathā [kumbhaṇḍā ca yakkhā tathā (sī.)].
- 148.** “‘Sabbe akāmsu buddhathūpaṁ, mayamettha akārakā;
Mayampi thūpaṁ kassāma, lokanāthassa tādino’.
- 149.** “Vediyō satta katvāna, dhajam chattam akāmsu te;
Sabbasonṇamayaṁ thūpaṁ, gandhabbā kārayum tadā.
- 150.** “Sattayojanamubbedho, thūpo obhāsate tadā;
Rattindivā na ñāyanti, āloko hoti sabbadā.
- 151.** “Abhibhonti na tassābhā, candasūrā satārakā;

Samantā yojanasate, padīpopi na pajjali.

152. “Tena kālena ye keci, thūpaṁ pūjenti mānusā;
Na te thūpaṁ āruhanti, ambare ukkhipanti te.
153. “Devehi ṭhapito yakkho, abhisammatañāmako;
Dhajam vā pupphadāmam vā, abhiropeti uttarim.
154. “Na te passanti tam yakkham, dāmaṁ passanti gacchato;
Evaṁ passitvā gacchantā, sabbe gacchanti suggatim.
155. “Viruddhā ye pāvacane, pasannā ye ca sāsane;
Paṭīhīram daṭṭhukāmā, thūpaṁ pūjenti mānusā.
156. “Nagare haṁsavatiyā, ahosiṁ bhatako tadā;
Āmoditaṁ janam disvā, evaṁ cintesaham tadā.
157. ““Uṭāro bhagavā neso, yassa dhātughare disam;
Imā ca janatā tuṭṭhā, kāraṁ kubbaṁ na tappare.
158. ““Ahampi kāraṁ kassāmi, lokanāthassa tādino;
Tassa dhammesu dāyādo, bhavissāmi anāgate”.
159. “Sudhotam rajakenāham, uttareyyam paṭam mama;
Velagge ālaggetvāna, dhajam ukkhipimambare.
160. “Abhisammatako gayha, ambare hāsi me dhajam;
Vāteritam dhajam disvā, bhiyyo hāsaṁ janesham.
161. “Tattha cittam pasādetvā, samaṇam upasaṅkamim;
Taṁ bhikkhum abhivādetvā, vipākam pucchahaṁ dhaje.
162. “So me kathesi ānandī, pītisañjananam mama;
‘Tassa dhajassa vipākam, anubhossasi sabbadā.
163. ““Hatthiassarathāpatti, senā ca caturaṅginī;
Parivāressanti tam niccam, dhajadānassidam phalam.
164. ““Saṭṭhituriyasaḥassāni, bheriyo samalaṅkatā;
Parivāressanti tam niccam, dhajadānassidam phalam.
165. ““Chālaśītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā;
Vicitvatthābharaṇā, āmukkamaṇikuṇḍalā.
166. ““Ālārapamhā hasulā, susaññā [sutthanā (sī.) apa. thera 2.48.19 maṇipūjakattherāpadānepi]
tanumajjhīmā;
Parivāressanti tam niccam, dhajadānassidam phalam.
167. ““Timṣakappasahassāni, devaloke ramissasi;
Asītikkhattum devindo, devarajjam karissasi.
168. ““Sahassakkhattum rājā ca, cakkavattī bhavissati;

Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.

169. “Kappasatassahassamhi, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
170. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito;
Puññakammenna saññutto, brahmabandhu bhavissasi.
171. “Asītikoṭim chaddetvā, dāse kammakare bahū;
Gotamassa bhagavato, sāsane pabbajissasi.
172. “Ārādhayitvā sambuddham, gotamam sakyapuñgavam;
Upavānoti nāmena, hessasi satthu sāvako’.
173. “Satasaḥasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha;
Sumutto saravegova, kilese jhāpayim [kilesā jhāpitā (sī.)] mama.
174. “Cakkavattissa santassa, cātuddīpiśārassa me;
Tīni yojanāni sāmantā, ussīyanti dhajā sadā.
175. “Satasaḥassito kappe, yam kammamakariṁ tadā;
Duggatiṁ nābhijānāmi, dhajadānassidam phalam.
176. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
177. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
178. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam āyasmā upavānatthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Upavānattherassāpadānam dasamam.

11. Raṭṭhapālattheraapadānam

179. “Padumuttarassa bhagavato, lokajeṭṭhassa tādino;
Varanāgo mayā dinno, īsādanto urūlhavā.
180. “Setacchattopasobhito, sakappano [sīdabbano (sī.)] sahatthipo;
Agghāpetvāna tam sabbam, saṅghārāmam akārayim.
181. “Catupaññāsasahassāni, pāsāde kārayim aham;
Mahoghadānam [mahaggāñca (sī.), mayā bhattam (ka.) apa. thera 1.2.99] karitvāna,
niyyādesim mahesino.
182. “Anumodi mahāvīro, sayambhū aggapuggalo;
Sabbe Jane hāsayanto, desesi amataṁ padam.
183. “Tam me buddho viyākāsi, jalajuttamanāmako;
Bhikkhusaṅghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.
184. ““Catupaññāsasahassāni, pāsāde kārayī ayam;
Kathayissāmi vipākam, suṇātha mama bhāsato.

- 185.** ““Aṭṭhārasasahassāni, kūṭagārā bhavissare;
Byamhuttamamhi nibbattā, sabbasonṇamayā ca te.
- 186.** ““Paññāsakkhattum devindo, devarajjam karissati;
Aṭṭhapaññāsakkhattuñca, cakkavattī bhavissati.
- 187.** ““Kappasatasahassamhi, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 188.** ““Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito;
Aḍḍhe kule mahābhoge, nibbattissati tāvade.
- 189.** ““So pacchā pabbajitvāna, sukkamūlena codito;
Raṭṭhapāloti nāmena, hessati satthu sāvako.
- 190.** ““Padhānapahitatto so, upasanto nirūpadhi;
Sabbāsave pariññaya, nibbāyissatināsavo’.
- 191.** ““Uttīhaya abhinikkhamma, jahitā bhogasampadā;
Khelapiñḍeva bhogamhi, pemam mayham na vijjati.
- 192.** ““Vīriyam me dhuradhorayhaṁ, yogakkhemādhivāhanam;
Dhāremi antimam deham, sammāsambuddhasāsane.
- 193.** ““Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavo.
- 194.** ““Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 195.** ““Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudaṁ āyasmā raṭṭhapālo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Raṭṭhapālattherassāpadānam ekādasamam.

Yasavaggo chapaññāsamo.

Tassuddānam –

Yaso nadīkassapo ca, gayākimilavajjino;
Duve uttarā bhaddajī, sivako upavāhano;
Raṭṭhapālo ekasataṁ, gāthānam pañcanavuti.

Therāpadānam samattam.

Ettāvatā buddhāpadānañca paccekāpadānañca therāpadānañca

Samattāni.

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Khuddakanikāye

Therīapadānapāli

1. Sumedhāvaggo

1. Sumedhātherīapadānam

Atha therikāpadānāni suṇātha –

1. “Bhagavati koṇāgamane, saṅghārāmamhi navanivesanamhi [nivesamhi (syā.)]; Sakhiyo tisso janiyo, vihāradānam adāsimha.
2. “Dasakkhattum satakkhattum, dasasatakkhattum satānañca satakkhattum [satāni ca sattakkhattum (sī. ka.)]; Devesu upapajjimha, ko vādo mānuse bhave.
3. “Deve mahiddhikā ahumha, mānusakamhi ko vādo; Sattaratanamahesī [sattaratanassa mahesī (sī. pī.)], itthiratanaṁ aham bhavim.
4. “Idha sañcitatusalā [tattha sañcitaṁ kusalam (syā.)], susamiddhakulappajā; Dhanañjānī ca khemā ca, ahampi ca tayo janā.
5. “Ārāmaṁ sukataṁ katvā, sabbāvayavamaṇḍitam; Buddhappamukhasaṅghassa, niyyādetvā samoditā.
6. “Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā; Devesu aggatam pattā, manussesu tatheva ca.
7. “Imasmīmyeva kappamhi, brahmabandhu mahāyaso; Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
8. “Upatṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro; Kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
9. “Tassāsum satta dhītaro, rājakaññā sukhedhitā [sukhethitā (syā.)]; Buddhapatthānaniratā, brahmacariyam carimsu tā.
10. “Tāsam sahāyikā hutvā, sīlesu susamāhitā; Datvā dānāni sakkaccam, agāreva vatam [agāreva vattam (syā.)] carim.
11. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatimśūpagā aham.
12. “Tato cutā yāmamagam [yāmasaggam (syā.)], tato haṁ tusitam gatā; Tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuram tato.
13. “Yattha yatthūpapajjāmi, puññakammasamohitā; Tattha tattheva rājūnam, mahesittamakārayim.
14. “Tato cutā manussatte, rājūnam cakkavattinam; Maṇḍalīnañca rājūnam, mahesittamakārayim.

15. “Sampattimanubhotvāna, devesu mānusesu ca;
Sabbattha sukhitā hutvā, nekajātīsu saṃsariṃ.
16. “So hetu ca so pabhavo, tammūlam sāsane khamam [tammūlam sā ca sāsane khanti (sī. pī. ka.)];
Paṭhamam tam samodhānam, tam dhammaratāya nibbānam [nibbutam (syā.)].
17. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgīva bandhanam chetvā, viharāmi anāsavā.
18. “Svāgatam vata me āsi, mama buddhassa [buddhaseṭṭhassa (sī. syā. ka.)] santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanam.
19. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam sumedhā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sumedhātheriyāpadānam paṭhamam.

2. Mekhalādāyikātherīapadānam

20. “Siddhatthassa bhagavato, thūpakārāpikā ahum [thūpakāra makāsaham (syā.)];
Mekhalikā mayā dinnā, navakammāya satthuno.
 21. “Niṭṭhite ca mahāthūpe,mekhalam punadāsaham;
Lokanāthassa munino, pasannā sehi pāṇibhi.
 22. “Catunnavutito kappe, yaṃ mekhalamadaṃ tadā;
Duggatiṃ nābhijānāmi, thūpakārassidaṃ phalam.
 23. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
 24. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
 25. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam mekhalādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mekhalādāyikātheriyāpadānam dutiyam.

3. Maṇḍapadāyikātherīapadānam

26. “Konāgamanabuddhassa, maṇḍapo kārito mayā;
Dhuvaṃ ticīvaraṇḍāsim [thūpañca pavaramadaṃ (syā.), dhuvañca cīvaraṇ adām (pī.)], buddhassa lokabandhuno.
 27. “Yaṃ yaṃ janapadam yāmi, nigame rājadhāniyo;
Sabbattha pūjito homi, puññakammassidaṃ phalam.
 28. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
 29. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
 30. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam maṇḍapadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Maṇḍapadāyikātheriyāpadānam tatiyam.

4. Saṅkamanatthātherīapadānam

31. “Vipassissa bhagavato [konḍañña bhagavato (syā. pī.)], lokajeṭṭhassa tādino; Rathiyam paṭipannassa, tārayantassa pāriino.
 32. “Gharato nikkhmitvāna, avakujjā nipajjham; Anukampako lokanātho, sirasi [sīsante (sī. ka.)] akkamī mama [tadā (syā. pī.)].
 33. “Akkamitvāna sirasi [sambuddho (ka.)], agamā lokanāyako; Tena cittappasādena, tusitaṁ agamāsaham.
 34. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
 35. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 36. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Itthaṁ sudam saṅkamanatthā [saṅkamanadā (syā.)] bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saṅkamanatthātheriyāpadānam catutthaṁ.

5. Naṭamālikātherīapadānam

37. “Candabhāgānadītire, ahosiṁ kinnarī tadā; Addasam virajaṁ buddham, sayambhuṁ aparājitaṁ.
 38. “Pasannacittā sumanā, vedajātā katañjalī; Naṭamālaṁ gahetvāna, sayambhuṁ abhipūjayiṁ.
 39. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā kinnarīdeham, agacchiṁ tidasam gatim.
 40. “Chattimṣadevarājūnam, mahesittamakārārayiṁ; Dasannam cakkavattīnam, mahesittamakārārayiṁ; Saṃvejetvāna me cittam [vedayitvā kusalam (syā.), saṃvedayitvā kusalam (pī.)], pabbajim anagāriyam.
 41. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā [bhavā samghātitā mama (ka.)]; Sabbāsavaparikkhīnā, natthi dāni punabbhavo.
 42. “Catunnavutito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ; Duggatiṁ nābhijānāmi, pupphapūjāyidaṁ phalam.
 43. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
 44. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 45. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Itthaṁ sudam naṭamālikā therī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naṭamālikātheriyāpadānam pañcamam.

6. Ekapiṇḍapātadāyikātherīapadānam

46. “Nagare bandhumatiyā, bandhumā nāma khattiyo;
Tassa rañño ahum bhariyā, ekajjhām cārayāmahām [ekaccam vādayāmahām (syā.)].
47. “Rahogatā nisīditvā, evam cintesahaṁ tadā;
Ādāya gamanīyañhi, kusalam natthi me katam.
48. ““Mahābhītāpam kaṭukam, ghorarūpam sudāruṇam;
Nirayam nūna gacchāmi, ettha me natthi saṃsayo’.
49. “Rājānam upasaṅkamma, idam vacanamabравim;
‘Ekam me samaṇam dehi, bhojayissāmi khattiya’.
50. “Adāsi me mahārājā, samaṇam bhāvitindriyam;
Tassa pattaṁ gahetvāna, paramannena pūrayim [tappayim (sī.)].
51. “Pūrayitvā paramannam, gandhālepam akāsahaṁ;
Jālena pidahitvāna, vatthayugena [pītacoleṇa (syā.), mahānelena (pī.)] chādayim.
52. “Ārammaṇam mamaṁ etam, sarāmi yāvajīviham;
Tattha cittam pasādetvā, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
53. “Timśānam devarājūnam, mahesittamakārayim;
Manasā patthitaṁ mayham, nibbattati yathicchitam [yaticchakaṁ (syā.), yadicchakaṁ (pī. ka.)].
54. “Vīśānam cakkavattīnam, mahesittamakārayim;
Ocitattāva [upacitattā (syā.)] hutvāna, saṃsarāmi bhavesvaham.
55. “Sabbabandhanamuttāham, apetā me upādikā;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
56. “Ekanavutito kappe, yam dānamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
57. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
58. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
59. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam ekapiṇḍapātadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekapiṇḍapātadāyikātheriyāpadānam chaṭṭham.

7. Kaṭacchubhikkhādāyikātherīapadānam

60. “Piṇḍacāram carantassa, tissanāmassa satthuno;
Kaṭacchubhikkham paggayha, buddhaseṭṭhassa dāsahaṁ.
61. “Paṭiggahetvā sambuddho, tisso lokagganāyako;
Vīthiyā saṇṭhito satthā, akā me anumodanam.
62. ““Kaṭacchubhikkham datvāna, tāvatiṁsam gamissasi;
Chattimṣadevarājūnam, mahesittam karissasi.

63. ““Paññāsam cakkavattīnam, mahesittam karissasi;
Manasā patthitam sabbam, paṭilacchasi sabbadā.
64. ““Sampattiṁ anubhotvāna, pabbajissasikiñcanā;
Sabbāsave pariññāya, nibbāyissasināsavā”.
65. “Idam vatvāna sambuddho, tisso lokagganāyako;
Nabham abbhuggamī vīro, haṃsarājāva ambare.
66. “Sudinnaṁ me dānavaram [sudinnameva me dānam (syā.)], suyiṭṭhā yāgasampadā;
Kaṭacchubhikkham datvāna, pattāham acalam padam.
67. “Dvenavute ito kappe, yam dānamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, bhikkhādānassidam phalam.
68. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
69. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
70. “Patīsambhidā catasso...pe... katam buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam kaṭacchubhikkhādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kaṭacchubhikkhādāyikātheriyāpadānam sattamam.

8. Sattuppalamālikātherīapadānam

71. “Nagare aruṇavatiyā, aruṇo nāma [aruṇavā nāma (sī. pī.)] ttiyo;
Tassa rañño ahum bhariyā, vāritam vārayāmahaṁ [cārikam cārayāmahaṁ (sī.), na gulam pādayāmahaṁ (syā.), na mālam pādayāmahaṁ (pī.)].
72. “Sattamālam gahetvāna, uppalā devagandhikā;
Nisajja pāsādavare, evam cintesi tāvade.
73. ““Kim me imāhi mālāhi, sirasāropitāhi me;
Varam me buddhaseṭṭhassa, nāṇamhi abhiropitam”.
74. “Sambuddham paṭimānentī, dvārāsanne nisīdaham;
‘Yadā ehitī sambuddho, pūjayissam mahāmuniṁ’.
75. “Kakudho vilasantova, migarājāva kesari;
Bhikkhusaṅghena sahito, āgacchi vīthiyā jino.
76. “Buddhassa rāmsim disvāna, haṭṭhā samviggamānasā;
Dvāram avāpuritvā [apāpuṇītvā (syā.)], buddhaseṭṭhamapūjayim.
77. “Satta uppalapupphāni, parikiṇṇāni [suvitthiṇṇāni (syā.)] ambare;
Chadim karonto buddhassa, matthake dhārayanti te.
78. “Udaggacittā sumanā, vedajātā katañjalī;
Tattha cittam pasādetvā, tāvatimśamagacchaham.
79. “Mahānelassa chādanam, dhārenti mama muddhani;
Dibbagandham pavāyāmi, sattuppallassidam phalam.

80. “Kadāci nīyamānāya, nātisaṅghena me tadā;
Yāvatā parisā mayham, mahānelam dharīyati.
81. “Sattati devarājūnam, mahesittamakārayim;
Sabbattha issarā hutvā, saṃsarāmi bhavābhave.
82. “Tesaṭhi cakkavattīnam, mahesittamakārayim;
Sabbe mamaṇuvattanti, ādeyyavacanā ahum.
83. “Uppalasseeva me vano, gandho ceva pavāyati;
Dubbaṇṇiyam na jānāmi [duggatiṁ nābhijānāmi (syā. pī.)], buddhapūjāyidam phalam.
84. “Iddhipādesu kusalā, bojjhaṅgabhāvanā ratā;
Abhiññāpāramippattā, buddhapūjāyidam phalam.
85. “Satipaṭṭhānakusalā, samādhijjhānagocarā;
Sammappadhānamanuyuttā, buddhapūjāyidam phalam.
86. “Vīriyam me dhuradhorayham, yogakkhemādhivāhanam;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
87. “Ekatimse ito kappe, yam pupphamabhipūjayim;
Duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
88. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
89. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
90. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṇam sattuppalamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sattuppalamālikātheriyāpadānam aṭṭhamam.

9. Pañcadīpikātherīapadānam

91. “Nagare haṃsavatiyā, cārikī [cārinim (syā.)] āsahaṇ tada;
Ārāmena ca ārāmaṇ, carāmi kusalathikā.
92. “Kālapakkhamhi divase, addasaṇ bodhimuttamam;
Tattha cittam pasādetvā, bodhimūle nisīdahaṇ.
93. “Garucittam upaṭṭhetvā, sire katvāna añjaliṁ;
Somanassam pavedetvā, evam cintesi tāvade.
94. ““Yadi buddho amitaguṇo, asamappaṭipuggalo;
Dassetu pāṭihīram me, bodhi obhāsatu ayaṇ’.
95. ““Saha āvajjite mayham, bodhi pajjali tāvade;
Sabbasonṇamayā āsi, disā sabbā virocati.
96. ““Sattarattindivam [sattarattidivam (pī. ka.)] tattha, bodhimūle nisīdahaṇ;
Sattame divase patte, dīpapūjaṇ akāsaḥam.
97. “Āsanam parivāretvā, pañcadīpāni pajjalum;

Yāva udeti sūriyo, dīpā me pajjalum tada.

98. “Tena kamma sukatena, cetanāpañidhihi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchham.
99. “Tattha me sukatam byamham, pañcadīpāti vuccati;
Satṭhiyojanamubbedham [satayojanamubbedham (sī. syā. pī.)], tiṁsayojanavitthataṁ [saṭṭhi... (syā. pī.)].
100. “Asaṅkhiyāni dīpāni, parivāre jalanti me;
Yāvatā devabhavanam, dīpālokena jotati.
101. “Parammukhā nisīditvā [purathābhimukhā santi (syā.), purathābhimukhā thitā (pī.)], yadi icchāmi passitum;
Uddham adho ca tiriyam, sabbam passāmi cakkunā.
102. “Yāvatā abhikaṅkhāmi, datṭhum sugataduggate [sukatadukkate (pī.)];
Tattha āvaraṇam natthi, rukkhesu pabbatesu vā.
103. “Asīti devarājūnam, mahesittamakārayim;
Satānam cakkavattīnam, mahesittamakārayim.
104. “Yam Yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
Dīpasatasahassāni, parivāre jalanti me.
105. “Devalokā cavityāna, uppajjim mātukucchiyam;
Mātukucchigata santī [mātukucchigataṁ santīm (sī.)], akkhi me na nimīlati.
106. “Dīpasatasahassāni, puññakammasamaṅgitā;
Jalanti sūtikāgehe [sūtighare pajjalanti (sabbatha)], pañcadīpānidam phalam.
107. “Pacchime bhave sampatte, mānasam vinivattayim;
Ajarāmataṁ sītibhāvam, nibbānam phassayim aham.
108. “Jātiyā sattavassāham, arahattamapāpuṇim;
Upasampādayī buddho, guṇamaññāya gotamo.
109. “Maṇḍape rukkhamūle vā, pāsādesu guhāsu vā;
Suññāgāre vasantiyā [ca jhāyante (sī.), ca jhāyantā (pī.), pajjhāyantā (syā.)], pañcadīpā jalanti me.
110. “Dibbacakkhu visuddham me, samādhikusalā aham;
Abhiññāpāramippattā, pañcadīpānidam phalam.
111. “Sabbavositavosānā, katakiccā anāsavā;
Pañcadīpā mahāvīra, pāde vandāmi [vandati (sī. ka.)] cakkhuma.
112. “Satasahassito kappe, yam dīpamadadiṁ tada;
Duggatim nābhijānāmi, pañcadīpānidam phalam.
113. “Kilesā jhāpitā mayham... pe... viharāmi anāsavā.
114. “Svāgatam vata me āsi... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

115. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam pañcadīpikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpikātheriyāpadānam navamam.

10. Udakadāyikātheriyāpadānam

- 116.** “Nagare bandhumatiyā, ahosiṁ udahārikā;
Udahārena jīvāmi, tena posemi dārake.
- 117.** “Deyyadhammo ca me natthi, puññakkhette anuttare;
Koṭṭhakam upasaṅkamma, udakam paṭhapesaham.
- 118.** “Tena kammena sukatena, tāvatiṁsamagacchaham;
Tattha me sukataṁ byamham, udahārena nimmitam.
- 119.** “Accharānam sahassassa, ahañhi pavarā tadā;
Dasatthānehi tā sabbā, abhibhomī sadā aham.
- 120.** “Paññāsam devarājūnam, mahesittamakārayim;
Vīsaticakkavattīnam, mahesittamakārayim.
- 121.** “Duve bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse;
Duggatim nābhijānāmi, dakadānassidam phalam.
- 122.** “Pabbatagge dumagge vā, antalikkhe ca bhūmiyam;
Yadā udakamicchāmi, khippam paṭilabhāmahaṁ.
- 123.** “Avuṭṭhikā disā natthi, santattā kuthitāpi [santattā kuthitā na ca (sī. pī.), santattā khuppitā hi
me (syā.)] ca;
Mama saṅkappamaññāya, mahāmegho pavassati.
- 124.** “Kadāci nīyamānāya, nātisaṅghena me tadā;
Yadā icchāmaham vassam, mahāmegho ajāyatha.
- 125.** “Uṇham vā parīlāho vā, sarīre me na vijjati;
Kāye ca me rajo natthi, dakadānassidam phalam.
- 126.** “Visuddhamanasā ajja, apetamanapāpikā;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 127.** “Ekanavutito kappe, yam dakam adadiṁ tadā;
Duggatim nābhijānāmi, dakadānassidam phalam.
- 128.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 129.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 130.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam udakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Udakadāyikātheriyāpadānam dasamaṁ.

Sumedhāvaggo paṭhamo.

Tassuddānam –

Sumedhā mekhalañdāyī, mañḍapam sañkamam dadā;
Nañamālī piñḍadadā, kañacchu uppalappadā.

Dīpadā dakadā ceva, gāthāyo gañitā iha;
Ekagāthāsatañceva, tiñsatī ca taduttari [sattarasam taduttari (syā.), sattādasa taduttari (pī.)].

2. Ekūposathikavaggo

1. Ekūposathikātherīapadānam

1. “Nagare bandhumatiyā, bandhumā nāma khattiyo;
Divase puññamāya so, upavasi uposatham.
2. “Aham tena samayena, kumbhadāsī aham tahiñ;
Disvā sarājakam senam, evāham cintayim tada.
3. ‘Rājāpi rajjam chañdetvā, upavasi uposatham;
Saphalam nūna tam kammañ, janakāyo pamodito’.
4. “Yoniso paccavekkhitvā, duggaccañca [duggatiñca (syā.)] daliddatam [daliddatañ (sī.)];
Mānasam sampaham̄sitvā, upavasim uposatham.
5. “Aham uposatham katvā, sammāsambuddhasāsane;
Tena kammena sukata, tāvatiñsamagacchahañ.
6. “Tatha me sukatañ byamhañ, ubbhayojanamuggatam [uddhañ yojanamuggatam (sī. syā. pī.)];
Kūṭāgāravarūpetam, mahāsanasubhūsitam.
7. “Accharā satasahassā, upatiñthanti mañ sadā;
Aññe deve atikkamma, atirocāmi sabbadā.
8. “Catusañhi devarājūnam, mahesittamakārayim;
Tesañhi cakkavattinam, mahesittamakārayim.
9. “Suvanñavaññā hutvāna, bhavesu sañsarāmaham;
Sabbattha pavarā homi, uposathassidam phalam.
10. “Hathiyānam assayānam, rathayānañca sīvikam [kevalam (sī. syā. pī.)];
Labhāmi sabbamevetam, uposathassidam phalam.
11. “Sonñamayam rūpimayam, athopi phalikāmayam;
Lohitañgamayañceva, sabbam pañilabhāmaham.
12. “Koseyyakambalyāni, khomakappāsikāni ca;
Mahagghāni ca vatthāni, sabbam pañilabhāmaham.
13. “Annam pānam khādanīyam, vatthasenāsanāni ca;
Sabbametam pañilabhe, uposathassidam phalam.

14. “Varagandhañca mālañca, cuṇṇakañca vilepanam; Sabbametam paṭilabhe, uposathassidam phalam.
15. “Kūṭāgārañca pāsādañ, maṇḍapam hammiyam guham; Sabbametam paṭilabhe, uposathassidam phalam.
16. “Jātiyā sattavassāham, pabbajim anagāriyam; Aḍḍhamāse asampatte, arahattamapāpuṇim.
17. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; Sabbasavaparikkhīñā, natthi dāni punabbhavo.
18. “Ekanavutito kappe, yañ kammamakariñ tadā; Duggatim nābhijānāmi, uposathassidam phalam.
19. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
20. “Svāgatañ vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanam.
21. “Paṭisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanam”. Itthañ sudam ekūposathikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekūposathikātheriyāpadānam paṭhamam.

2. Saṭalapupphikātheriyāpadānam

22. “Candabhāgānadītire, ahosiñ kinnarī tadā; Addasāham devadevam, cañkamantam narāsabham.
23. “Ocinitvāna saṭalam, buddhaseṭṭhassadāsaham; Upasiñghi mahāvīro, saṭalam devagandhikam.
24. “Paṭiggahetvā sambuddho,vipassī lokanāyako; Upasiñghi mahāvīro, pekkhamānāya me tadā.
25. “Añjalim paggahetvāna, vanditvā dvipaduttamam [dipaduttamam (sī. syā. pī.)]; Sakam cittam pasādetvā, tato pabbatamāruhim.
26. “Ekanavutito kappe, yañ pupphamadadiñ tadā; Duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
27. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
28. “Svāgatañ vata me āsi...pe... katañ buddhassa sāsanam.
29. “Paṭisambhidā catasso...pe... katañ buddhassa sāsanam”. Itthañ sudam saṭalapupphikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saṭalapupphikātheriyāpadānam dutiyam.

3. Modakadāyikātheriyāpadānam

30. “Nagare bandhumatiyā, kumbhadāsī ahosahañ; Mama bhāgañ gahetvāna, gaccham udakahārikā [udakahārikam (sī.), udakahārike (syā.)].
31. “Panthalahi samañam disvā, santacittam samāhatam;

Pasannacittā sumanā, modake tīnidāsaham.

32. “Tena kamma sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Ekanavutikappāni [ekūnatiṁsakappāni (syā.)], vinipātam nagacchahaṁ.
33. “Sampatti tam [sampattiñca (syā.), sampattikam (ka.)] karitvāna, sabbam anubhavim aham;
Modake tīni datvāna, pattāham acalam padam.
34. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
35. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
36. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam modakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsiththāti.

Modakadāyikātheriyāpadānam tatiyam.

4. Ekāsanadāyikātherīapadānam

37. “Nagare haṁsavatiyā, ahosiṁ bālikā [mālikā (syā. pī.)] tadā;
Mātā ca me pītā ceva, kammantam agamamsu te.
38. “Majjhānhikamhi sūriye, addasam samaṇam aham;
Vīthiyā anugacchantam, āsanam paññapesahaṁ.
39. “Gonakāvikatikāhi [gonakacittakādīhi (sī.)], paññapetvā mamāsanam;
Pasannacittā sumanā, idam vacanamabram.
40. ““Santattā kuthitā bhūmi, sūro majjhānhike thito;
Mālutā ca na vāyanti, kālo cevettha mehitī [cettha upaṭṭhito (sī.), cevattham eti tam (pī.)].
41. ““Paññattamāsanamidam, tavatthāya mahāmuni;
Anukampam upādāya, nisīda mama āsane”.
42. “Nisīdi tattha samaṇo, sudanto suddhamānasō;
Tassa pattam gahetvāna, yathārandham adāsaham.
43. “Tena kamma sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
44. “Tattha me sukataṁ byamhaṁ, āsanena sunimmitam;
Satṭhiyojanamubbedham, tiṁsayojanavitthataṁ.
45. “Soṇṇamayā maṇimayā, athopi phalikāmayā;
Lohitaṅgamayā ceva, pallaṅkā vividhā mama.
46. “Tūlikā vikatikāhi, kaṭṭissacittakāhi ca;
Uddaekantalomī ca, pallaṅkā me susaṇṭhitā [susanthatā (sī.)].
47. “Yadā icchāmi gamanam, hāsakhiddasamappitā;
Saha pallaṅkaseṭṭhena, gacchāmi mama patthitam.
48. “Asīti devarājūnam, mahesittamakārayim;
Sattati cakkavattīnam, mahesittamakārayim.

49. “Bhavābhavē samsarantī, mahābhogaṁ labhāmaham; Bhoge me ūnatā natthi, ekāsanassidam phalaṁ [ekāsanaphalaṁ idam (sabbattha) evamuparipi].
50. “Duve bhave samsarāmi, devatte atha mānuse; Aññe bhave na jānāmi, ekāsanassidam phalaṁ.
51. “Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe; Uccākulīnā [uccākulikā (syā. pī. ka.)] sabbattha, ekāsanassidam phalaṁ.
52. “Domanassam na jānāmi, cittasantāpanam mama; Vevaṇṇiyam na jānāmi, ekāsanassidam phalaṁ.
53. “Dhātiyo mam upaṭṭhanti, khujjā celāpikā [khelāpikā (sī.), celāvikā (pī.)] bahū; Añkena añkam gacchāmi, ekāsanassidam phalaṁ.
54. “Aññā nhāpenti bhojenti, aññā ramenti maṁ sadā; Aññā gandham vilimpanti, ekāsanassidam phalaṁ [aññā mameva nhāpenti, aññā bhojenti bhojanam; aññā maṁ alaṅkaronti, aññā ramenti maṁ saddhā; (syā.)].
55. “Maṇḍape rukkhamūle vā, suññāgāre vasantiyā; Mama saṅkappamaññāya, pallāṅko upatiṭṭhati.
56. “Ayam pacchimako mayham, carimo vattate bhavo; Ajjāpi rajjam chaḍḍetvā, pabbajim anagāriyam.
57. “Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadim tadā; Duggatiṁ nābhijānāmi, ekāsanassidam phalaṁ.
58. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
59. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
60. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Itthaṁ sudam ekāsanadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekāsanadāyikātheriyāpadānam catuttham.

5. Pañcadīpadāyikātherīpadānam

61. “Nagare haṁsavatiyā, cārikī [cārikā (sī. syā.)] āsaham tada; Ārāmena ca ārāmam [ārāmena vihārena (syā. pī.)], carāmi kusalatthikā.
62. “Kālapakkhamhi divase, addasaṁ bodhimuttamam; Tattha cittam pasādetvā, bodhimūle nisīdham.
63. “Garucittam upaṭṭhetvā, sire katvāna añjaliṁ; Somanassam pavedetvā, evam cintesi tāvade.
64. ““Yadi buddho amitaguno, asamappaṭipuggalo; Dassetu pāṭihīram me, bodhi obhāsatu ayam”.
65. “Saha āvajjite mayham, bodhi pajjali tāvade; Sabbasonṇamayā āsi, disā sabbā virocati.

66. “Sattarattindivam tattha, bodhimūle nisīdaham; Sattame divase patte, dīpapūjam akāsaham.
67. “Āsanam parivāretvā, pañca dīpāni pajjalum; Yāva udeti sūriyo, dīpā me pajjalum tadā.
68. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchahaṁ.
69. “Tattha me sukatam byamhaṁ, pañcadīpāti vuccati; Saṭṭhiyojanamubbedham, tiṁsayojanavitthataṁ.
70. “Asaṅkhiyāni dīpāni, parivāre jaliṁsu me; Yāvatā devabhavanaṁ, dīpālokena jotati.
71. “Parammukhā [pubbamukhā (syā.)] nisīditvā, yadi icchāmi passitum; Uddham adho ca tiriyaṁ, sabbam passāmi cakkhunā.
72. “Yāvatā abhikaṅkhāmi, daṭṭhum sugataduggate [sukatadukkaṭe (pi.)]; Tattha āvaraṇam natthi, rukkhesu pabbatesu vā.
73. “Asīti devarājūnam, mahesittamakārayim; Satānam cakkavattīnam, mahesittamakārayim.
74. “Yam Yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam; Dīpasatasahassāni, parivāre jalanti me.
75. “Devalokā cavitvāna, uppajjim mātukucchiyam; Mātukucchigatā santī, akkhi me na nimīlati.
76. “Dīpasatasahassāni, puññakammasamaṅgitā; Jalanti sūtikāgehe, pañcadīpānidam phalam.
77. “Pacchime bhave sampatte, mānasam vinivattayim; Ajāramataṁ sītibhāvam, nibbānam phassayim aham.
78. “Jātiyā sattavassāham, arahattamapāpuṇim; Upasampādayī buddho, guṇamaññaya gotamo.
79. “Maṇḍape rukkhamūle vā, suññāgāre vasantiyā; Sadā pajjalate dīpam, pañcadīpānidam phalam.
80. “Dibbacakkhu visuddham me, samādhikusalā aham; Abhiññāpāramippattā, pañcadīpānidam phalam.
81. “Sabbavositavosānā, katakiccā anāsavā; Pañcadīpā mahāvīra, pāde vandāmi cakkhuma.
82. “Satasaṁhito kappe, Yam dīpamadadiṁ tadā; Duggatim nābhijānāmi, pañcadīpānidam phalam.
83. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.

84. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 85. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Itthaṁ sudam̄ pañcadīpadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpadāyikātheriyāpadānam̄ pañcamam̄.

6. Naṭamālikātheriyāpadānam̄

86. “Candabhāgānadītire, ahosiṁ kinnarī tadā;
 Addasam̄ virajam̄ buddham̄, sayambhum̄ aparājitaṁ.
87. “Pasannacittā sumanā, vedajātā katañjalī;
 Naṭamālam̄ gahetvāna, sayambhum̄ abhipūjayiṁ.
88. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
 Jahitvā kinnarīdeham̄ [mānasam̄ deham̄ (sī. pī. ka.) sumedhāvaggepi],
 tāvatiṁsamagacchaham̄.
89. “Chattim̄sadevarājūnam̄, mahesittamakāravayim̄;
 Manasā patthitam̄ mayham̄, nibbattati yathicchitam̄.
90. “Dasannam̄ cakkavattīnam̄, mahesittamakāravayim̄;
 Ocittattāva [sucittattāva (pī.)] hutvāna, saṁsarāmi bhavesvaham̄.
91. “Kusalam̄ vijjate mayham̄, pabbajim̄ anagāriyam̄;
 Pūjārahā aham̄ ajja, sakyaputtassa sāsane.
92. “Visuddhamanasā ajja, apetamanapāpikā;
 Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
93. “Catunnavutito kappe, yam̄ buddhamabhipūjayim̄;
 Duggatim̄ nābhijānāmi, naṭamālāyidaṁ phalam̄.
94. “Kilesā jhāpitā mayham̄...pe... viharāmi anāsavā.
 95. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 96. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
 Itthaṁ sudam̄ naṭamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naṭamālikātheriyāpadānam̄ chaṭṭham̄.

7. Mahāpajāpatigotamītheriyāpadānam̄

97. “Ekadā lokapajjoto, vesāliyam̄ mahāvane;
 Kūṭagāre susālāyaṁ, vasate narasārathi.
98. “Tadā jinassa mātuccchā, mahāgotami bhikkhunī;
 Tahim̄ kate [tahim̄yeva (syā.)] pure ramme, vasī bhikkhunupassaye.
99. “Bhikkhunīhi vimuttāhi, satehi saha pañcahi;
 Rahogatāya tassevam̄, citassāsi [cittassāpi (syā.)] vitakkitam̄.
100. “Buddhassa parinibbānam̄, sāvakaggayugassa vā;

Rāhulānandanandānam, nāhaṁ lacchāmi passitum.

101. “Buddhassa parinibbānā, sāvakaggayugassa vā;
Mahākassapanandānam, ānandarāhulāna ca.
102. “Paṭikaccāyusaṅkhāram [paṭigaccāyusaṅkhāre (sī.)], osajjivāna nibbutim; Gaccheyyam lokanāthena, anuññatā mahesinā.
103. “Tathā pañcasatānampi, bhikkhunīnam vitakkitam;
Āsi khemādikānampi, etadeva vitakkitam.
104. “Bhūmicālo tadā āsi, nāditā devadundubhī;
Upassayādhivatthāyo, devatā sokapīlitā.
105. “Vilapantā sukaruṇam [sakaruṇam (sī. syā. pī.)], tatthassūni pavattayum;
Mittā [sabbā (syā. pī.)] bhikkhuniyo tāhi, upagantvāna gotamim.
106. “Nipacca sirasā pāde, idam vacanamabravum;
‘Tattha toyalavāsittā, mayamayye rahogatā.
107. ““Sā calā calitā bhūmi, nāditā devadundubhī;
Paridevā ca suyyante, kimattham nūna gotamī”.
108. “Tadā avoca sā sabbam, yathāparivitakkitam;
Tāyopi sabbā āhamṣu, yathāparivitakkitam.
109. ““Yadi te rucitam ayye, nibbānam paramam sivam;
Nibbāyissāma sabbāpi, buddhānuññāya subbate.
110. ““Mayam sahāva nikkhantā, gharāpi ca bhavāpi ca;
Sahāyeva gamissāma, nibbānam padamuttamam”.
111. ““Nibbānāya vajantīnam, kiṁ vakkhāmī’ti sā vadam;
Saha sabbāhi niggañchi, bhikkhunīnilayā tadā.
112. “Upassaye yādhivatthā, devatā tā khamantu me;
Bhikkhunīnilayassedam, pacchimam dassanam mama.
113. “Na jarā maccu vā yattha, appiyehi samāgamo;
Piyehi na viyogothi, tam vajissam [tam vajjiyam (syā.)] asaṅkhatam.
114. “Avītarāgā tam sutvā, vacanam sugarorasā;
Sokaññā parideviṁsu, aho no appapuññatā.
115. “Bhikkhunīnilayo suñño, bhūto tāhi vinā ayanam;
Pabhāte viya tārāyo, na dissanti jinorasā.
116. “Nibbānam gotamī yāti, satehi saha pañcahi;
Nadīsatehiva saha, gaṅgā pañcahi sāgaram.
117. “Rathiyāya vajantiyo [vajantim tam (sī.), vajanti tam (syā.), vajantānam (pī.)], disvā saddhā upāsikā;

Gharā nikhamma pādesu, nipacca idamabravum.

118. ““Pasīdassu mahābhoge, anāthāyo vihāya no;
Tayā na yuttā [yuttam (sī. syā. pī.)] nibbātum, icchaṭṭā vilapiṁsu tā’.
119. “Tāsam sokapahānatham, avoca madhuram giram;
‘Ruditena alam puttā, hāsakāloyamajja vo.
120. ““Pariññatam mayā dukkham, dukkhahetu vivajjito;
Nirodho me sacchikato, maggo cāpi subhāvito.

Paṭhamam bhāṇavāram.

121. ““Paricinno mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanaṁ;
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
122. ““Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
So me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
123. ““Buddho tassa ca saddhammo, anūno yāva tiṭṭhati;
Nibbātum tāva kālo me, mā mam socatha puttikā.
124. ““Konḍaññānandanandādī, tiṭṭhanti rāhulo jino;
Sukhito sahito saṅgho, hatadabbā ca titthiyā.
125. ““Okkākavaṁsassa yaso, ussito māramaddano;
Nanu sampati kālo me, nibbānatthāya puttikā.
126. ““Cirappabhuti yaṁ mayham, patthitam ajja sijjhate;
Ānandabherikāloyam, kiṁ vo assūhi puttikā.
127. ““Sace mayi dayā atthi, yadi catthi kataññutā;
Saddhammatiṭṭhiyā sabbā, karotha vīriyam daļham.
128. ““Thīnam adāsi pabbajjam, sambuddho yācito mayā;
Tasmā yathāham nandissam, tathā tamanutiṭṭhatha’.
129. “Tā evamanusāsitvā, bhikkhunīhi purakkhatā;
Upecca buddham vanditvā, idam vacanamabravi.
130. ““Aham sugata te mātā, tvañca vīra pitā mama;
Saddhammasukhada [saddhammasukhado (sī. syā. pī.)] nātha, tayā jātāmhi gotama.
131. ““Saṁvaddhitoyam sugata, rūpakāyo mayā tava;
Anindito [ānandiyo (syā.), anindiyo (pī.)] dhammakāyo [dhammatanu (sī. pī. ka.)], mama
saṁvaddhito tayā.
132. ““Muhuttam taṇhāsamaṇam, khīram tvam pāyito mayā;
Tayāham santamaccantam, dhammakhīrañhi [dhammakhīrampi (syā., ka.)] pāyitā.
133. ““Bandhanārakkhane mayham, aṇaṇo [anaṇo (sī. syā. pī.)] tvam mahāmune;
Puttakāmā thiyo yācaṇ, labhanti tādisaṇ sutam.

- 134.** ““Mandhātādinarindānam, yā mātā sā bhavaṇṇave;
Nimuggāham tayāputta, tāritā bhavasāgarā.
- 135.** ““Rañño mātā mahesīti, sulabham nāmamitthinam;
Buddhamātāti yam nāmam, etam paramadullabham.
- 136.** ““Tañca laddham mahāvīra, pañidhānam mamañ tayā;
Añukam vā mahantañ vā, tam sabbam pūritañ mayā.
- 137.** ““Parinibbātumicchāmi, vihāyemam kālevaram;
Anujānāhi me vīra, dukkhangtakara nāyaka.
- 138.** ““Cakkañkusadhajākiñne, pāde kamalakomale;
Pasārehi pañamam te, karissam puttauttame [[puttapemasā \(sī. pī.\)](#), [puttapemaham \(syā.\)](#)].
- 139.** ““Suvaṇṇarāsisañkāsam, sarīram kuru pākaṭam;
Katvā deham sudiñṭham te, santim gacchāmi nāyaka’.
- 140.** ““Dvattimśalakkhañūpetam, suppabhālañkatam tanum;
Sañjhāghanāva bālakkam, mātuccham dassayī jino.
- 141.** ““Phullāravindasamkāse, taruñādiccasappabhe;
Cakkañkite pādatale, tato sā sirasā pati.
- 142.** ““Pañamāmi narādicca, ādiccakulaketukam;
Pacchime marañe mayham [[sarañam mayham \(syā.\)](#)], na tam ikkhāmaham puno.
- 143.** ““Itthiyo nāma lokagga, sabbadosākarā matā;
Yadi ko catthi doso me, khamassu karuñākara.
- 144.** ““Itthikānañca pabbajam, ham tam yācim punappunam;
Tattha ce atthi doso me, tam khamassu narāsabha.
- 145.** ““Mayā bhikkhuniyo vīra, tavānuññāya sāsitā;
Tatra ce atthi dunnītam, tam khamassu khamādhipa [[khamādhiti \(syā.\)](#), [khamāpito \(ka.\)](#)].
- 146.** ““Akkhante nāma khantabbam, kiñ bhave guṇabhūsane;
Kimuttaram te vakkhāmi, nibbānāya vajantiyā.
- 147.** ““Suddhe anūne mama bhikkhusaṅghe, lokā ito nissaritum khamante;
Pabhātakāle byasanañgatānam, disvāna niyyātiva candalekhā’.
- 148.** ““Tadetarā bhikkhuniyo jinaggam, tārāva candānugatā sumerum;
Padakkhiñam kacca nipacca pāde, ṭhitā mukhantam samudikkhamānā.
- 149.** ““Na tittipubbam tava dassanena, cakkhum na sotam tava bhāsitena;
Cittam mamam kevalamekameva, pappuya tam dhammarasena titti.
- 150.** ““Nadato parisāyam te, vāditabbapahārino;
Ye te dakkhanti vadanañ, dhaññā te narapuñgava.
- 151.** ““Dīghañgulī tambanakhe, subhe āyatapañhike;

Ye pāde paṇamissanti [paṇamāyanti (syā.)], tepi dhaññā guṇandhara.

152. ““Madhurāni pahaṭṭhāni, dosaghāni hitāni ca;
Ye te vākyāni suyyanti, tepi dhaññā naruttama.
153. ““Dhaññāham te mahāvīra, pādapūjanatapparā [mānapūjanatapparā (ka.)];
Tinṇasamṣārakantārā, suvākyena sirimato’.
154. ““Tato sā anusāvetvā [anumāne tvā (ka.)], bhikkhusaṅghampi subbatā;
Rāhulānandanande ca, vanditvā idamabravi.
155. ““Āśīvisālayasame, rogāvāse kālevare;
Nibbindā dukkhasaṅghāte, jarāmarañagocare.
156. ““Nānākalimalākiṇhe [nānākuṇapamalākiṇhe (syā.), nānākālamalākiṇhe (ka.)], parāyatte
nirīhake;
Tena nibbātumicchāmi, anumaññatha puttakā’.
157. ““Nando rāhulabhaddo ca, vītasokā nirāsavā;
Thitācalatthiti thirā, dhammatamanucintayuṁ.
158. ““Dhiratthu saṅkhataṁ lolam, asāram kadalūpamam;
Māyāmarīcisadisaṁ, itaram anavaṭṭhitam.
159. ““Yattha nāma jinassāyam, mātucchā buddhaposikā;
Gotamī nidhanam yāti, aniccam sabbasaṅkhataṁ’.
160. ““Ānando ca tadā sekho, sokaṭṭo [kaniṭṭho (syā.)] jinavacchalo;
Tatthassūni karonto so, karuṇam paridevati.
161. ““Hā santim [bhāsantī (syā.)] gotamī yāti, nūna buddhopi nibbutim;
Gacchati na cireneva, aggiriva nirindhano.
162. ““Evam vilāpamānam tam, ānandaṁ āha gotamī;
Sutasāgaragambhīra, buddhopaṭṭhanatappa.
163. ““Na yuttam socitumputta, hāsakāle upaṭṭhite;
Tayā me saraṇamputta, nibbānam tamupāgatam.
164. ““Tayā tāta samajjhīṭho, pabbajjam anujāni no;
Māputta vimano hohi, saphalo te parissamo.
165. ““Yam na diṭṭham purāṇehi, titthikācariyehipi;
Tam padam sukumārihi, sattavassāhi veditam.
166. ““Buddhasāsanapāleta, pacchimam dassanam tava;
Tattha gacchāmahamputta, gato yattha na dissate.
167. ““Kadāci dhammam desento, khipī lokagganāyako;
Tadāham āsīsavācam, avocam anukampikā.
168. ““Ciram jīva mahāvīra, kappaṁ tiṭṭha mahāmune;

Sabbalokassa atthāya, bhavassu ajarāmaro.

169. ““Tam tathāvādiniṁ buddho, mamaṁ so etadabravi;
‘Na hevaṁ vandiyā buddhā, yathā vandasī gotamī.
170. ““Katham carahi sabbaññū, vanditabbā tathāgatā;
Katham avandiyā buddhā, tam me akkhāhi pucchito.
171. ““Āraddhavīriye pahitatte, niccaṁ daļhaparakkame;
Samagge sāvake passa, etaṁ buddhānavandanaṁ.
172. ““Tato upassayaṁ gantvā, ekikāhaṁ vicintayim;
Samaggaparisam nātho, rodhesi tibhavantago.
173. ““Handāhaṁ parinibbissaṁ, mā vipattitamaddasam;
Evāhaṁ cintayitvāna, disvāna isisattamam.
174. ““Parinibbānakālam me, ārocesiṁ [ārocemi (syā.)] vināyakam;
Tato so samanuññāsi, kālam jānāhi gotamī.
175. ““Kilesā jhāpitā mayhaṁ...pe... viharāmi anāsavā.
176. ““Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
177. ““Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
178. ““Thīnam dhammābhisaṁaye, ye bālā vimatiṁ gatā;
Tesam diṭṭhippahānatthaṁ, iddhim dassehi gotamī”.
179. “Tadā nipacca sambuddhaṁ, uppatictvāna ambaram;
Iddhī anekā dassesi, buddhānuññāya gotamī.
180. “Ekikā bahudhā āsi, bahukā cetikā tathā;
Āvibhāvam tirobhāvam, tirokuṭṭam [tirokuḍḍam (syā.)] tironagam.
181. “Asajjamānā agamā, bhūmiyampi nimujjatha;
Abhijjamāne udake, agañchi mahiyā yathā.
182. “Sakunīva tathākāse, pallañkena kamī tadā;
Vasam vattesi kāyena, yāva brahmanivesanam.
183. “Sinerum daṇḍam katvāna, chattam katvā mahāmahiṁ;
Samūlam parivattetvā, dhārayam cañkamī nabhe.
184. “Chassūrodayakāleva, lokañcākāsi dhūmikam;
Yugante viya lokam sā, jālāmālākulam akā.
185. “Mucalindam mahāselam, merumūlanadantare [merumandāradaddare (sī. pī.), merum mandāradantare (syā.)];
Sāsapāriva sabbāni, ekenaggahi muṭṭhinā.
186. “Aṅgulaggenna chādesi, bhākaram sanisākaram;
Candasūrasahassāni, āveḷamiva dhārayi.
187. “Catusāgaratoyāni, dhārayī ekapāṇinā;

Yugantajaladākāram, mahāvassam pavassatha.

188. “Cakkavattim saparisam, māpayī sā nabhattale;
Garuḷam dviradaṁ sīhaṁ, vinadantaṁ padassayi.
189. “Ekikā abhinimmītvā, appameyyam bhikkhunīganam;
Puna antaradhāpetvā, ekikā munimabravi.
190. “‘Mātuccchā te mahāvīra, tava sāsanakārikā;
Anuppattā sakam attham, pāde vandāmi cakkhuma’.
191. “Dassetvā vividhā iddhī, orohitvā nabhattalā;
Vanditvā lokapajjotam, ekamantaṁ nisīdi sā.
192. “Sā vīsavassasatikā, jātiyāhaṁ mahāmune;
Alamettāvatā vīra, nibbāyissāmi nāyaka.
193. “Tadātivimhitā sabbā, parisā sā katañjalī;
Avocayye katham āsi, atuliddhiparakkamā.
194. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
195. “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, jātāmaccakule ahum;
Sabbopakārasampanne, iddhe phīte mahaddhane.
196. “Kadāci pitunā saddhim, dāsigaṇapurakkhatā;
Mahatā parivārena, tam upecca narāsabham.
197. “Vāsavam viya vassantam, dhammadmegham anāsavam [pavassayaṁ (ka.)];
Saradādiccasadisaṁ, ramṣijālasamujjalam [ramṣimālākulam jinam (sī. syā.), ramṣijālākulam jinam (pī.)].
198. “Disvā cittam pasādetvā, sutvā cassa subhāsitam;
Mātuccham bhikkhunim agge, ṭhapentam naranāyakam.
199. “Sutvā datvā mahādānam, sattāhaṁ tassa tādino;
Sasaṅghassa naraggassa, paccayāni bahūni ca.
200. “Nipacca pādamūlamhi, tam ṭhānamabhipatthayim;
Tato mahāparisatim, avoca isisattamo.
201. ““Yā sasaṅgham abhojesi, sattāhaṁ lokanāyakam;
Tamaham kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.
202. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
203. ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmītā;
Gotamī nāma nāmena, hessati satthu sāvikā.
204. ““Tassa buddhassa mātuccchā, jīvitāpādikā [jīvitapālikā (syā.)] ayam;

Rattaññūnañca aggattam, bhikkhunīnam labhissati’.

205. “Tam sutvāna pamoditvā [tam sutvāhañ pamuditā (sī. syā. pī.)], yāvajīvam tadā jinam; Paccayehi upaṭhitvā, tato kālañkatā aham.
206. “Tāvatiṁsesu devesu, sabbakāmasamiddhisu; Nibbattā dasahañgehi, aññe abhibhavim aham.
207. “Rūpasaddehi gandhehi, rasehi phusanehi ca; Āyunāpi ca vanṇena, sukhena yasasāpi ca.
208. “Tathevādhipateyyena, adhigayha virocaham; Ahosim amarindassa, mahesī dayitā tahiṁ.
209. “Samsāre samṣarantīham, kammavāyusameritā; Kāsissa rañño visaye, ajāyim dāsagāmake.
210. “Pañcadāsasatānūnā, nivasanti tahiṁ tadā; Sabbesam tattha yo jet̄ho, tassa jāyā ahosaham.
211. “Sayambhuno pañcasatā, gāmam piṇḍāya pāvisum; Te disvāna aham tuṭṭhā, saha sabbāhi itthibhi [ñātibhi (sī. syā. pī.)].
212. “Pūgā hutvāva sabbāyo [katvā pañcasatakuṭī (sī. syā.)], catumāse upaṭṭhahum [upaṭṭhiya (sī. syā. pī.)]; Ticīvarāni datvāna, samsarimha [pasannāmha (syā.)] sasāmikā.
213. “Tato cutā sabbāpi tā, tāvatiṁsagatā mayam; Pacchime ca bhave dāni, jātā devadahe pure.
214. “Pitā añjanasakko me, mātā mama sulakkhañā; Tato kapilavatthusmiṁ, suddhodanagharam gatā.
215. “Sesā [sabbā (syā.)] sakyakule jātā, sakyānam gharamāgamum; Aham visiṭṭhā sabbāsam, jinassāpādikā ahum.
216. “Mama puttobhinikkhamma [sa meutto... (syā.)], buddho āsi vināyako; Pacchāham pabbajitvāna, satehi saha pañcahi.
217. “Sākiyānīhi dhīrāhi, saha santisukham phusim; Ye tadā pubbjātiyam, amhākam āsu sāmino.
218. “Sahapuññassa kattāro, mahāsamayakārakā; Phusimsu arahattaṁ te, sugatenānukampitā.
219. “Tadetarā bhikkhuniyo, āruhiṁsu nabhattalam; Samgaṭā [khagatā (sī.)] viya tārāyo, virocim̄su mahiddhikā.
220. “Iddhī anekā dassesum, piṭandhavikatiṁ yathā; Kammāro kanakasseva, kammaññassa susikkhito [puṇṇakammesu sikkhitā (syā.)].
221. “Dassetvā pāṭīhīrāni, vicittāni [vividhāni (syā.)] bahūni ca;

Tosetvā vādipavaram, munim̄ saparisam̄ tadā.

222. “Orohitvāna gaganā, vanditvā isisattamam̄;
Anuññatā naraggena, yathāṭhāne nisīdisum̄.
223. ““Ahonukampikā amham̄, sabbāsam̄ cira gotamī;
Vāsitā tava puññehi, pattā no āsavakkhayam̄.
224. ““Kilesā jhāpitā amham̄, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgīva bandhanam̄ chetvā, viharāma anāsavā.
225. ““Svāgataṁ vata no āsi, buddhasetṭhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.
226. ““Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.
227. ““Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññāpassa, vasī homa mahāmune.
228. ““Pubbenivāsam jānāma, dibbacakkhu visodhitam̄;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
229. ““Atthe dhamme ca nerutte, paṭibhāne [paṭibhāne (sī. syā.)] ca vijjati;
Ñānam̄ amham̄ mahāvīra, uppannam̄ tava santike.
230. ““Asmābhi pariciṇṇosi, mettacittāhi nāyaka;
Anujānāhi sabbāsam̄ [sabbāyo (syā. pī.)], nibbānāya mahāmune’.
231. ““Nibbāyissāma iccevam̄, kiṁ vakkhāmi vadantiyo;
Yassa dāni ca vo kālam̄, maññathāti jinobravi.
232. ““Gotamīādikā tāyo, tadā bhikkhuniyo jinam̄;
Vanditvā āsanā tamhā, vuṭṭhāya agamim̄su tā.
233. ““Mahatā janakāyena, saha lokagganāyako;
Anusam̄yāyī so [anusam̄sāvayī (syā. ka.)] vīro, mātuccham̄ yāvakoṭṭhakam̄.
234. ““Tadā nipati pādesu, gotamī lokabandhuno;
Saheva tāhi sabbāhi, pacchimam̄ pādavandanam̄.
235. ““Idam̄ pacchimakam̄ mayham̄, lokanāthassa dassanam̄;
Na puno amatākāram̄, passissāmi mukham̄ tava.
236. ““Na ca me vandanam̄ [vadanam̄ (ka.)] vīra, tava pāde sukomale;
Samphusissati lokagga, ajja gacchāmi nibbutim̄’.
237. ““Rūpena kiṁ tavānena, diṭṭhe dhamme yathāṭatthe;
Sabbam̄ saṅkhatamevetam̄, anassāsikamittaram̄.
238. ““Sā saha tāhi gantvāna, bhikkhunupassayam̄ sakam̄;
Aḍḍhapallaṅkamābhujja, nisīdi paramāsane.

- 239.** “Tadā upāsikā tattha, buddhasāsanavacchalā;
Tassā pavattim sutvāna, upesum pādavandikā.
- 240.** “Karehi uram pahantā, chinnamūlā yathā latā;
Rodantā karuṇam ravam, sokaṭṭā bhūmipātitā.
- 241.** “Mā no saraṇade nāthe, vihāya gami nibbutim;
Nipatityāna yācāma, sabbāyo sirasā mayam.
- 242.** “Yā padhānatamā tāsam, saddhā paññā upāsikā;
Tassā sīsam pamajjantī, idam vacanamabravi.
- 243.** ““Alam puttā visādena, mārapāsānuvattinā;
Aniccam saṅkhataṁ sabbaṁ, viyogantam calācalam’.
- 244.** “Tato sā tā visajjītvā, paṭhamam jhānamuttamam;
Dutiyañca tatiyañca, samāpajji catutthakam.
- 245.** “Ākāsāyatanañceva, viññāṇāyatanañtā tathā;
Ākiñcam nevasaññañca, samāpajji yathākkamam.
- 246.** “Paṭilomena jhānāni, samāpajjīttha gotamī;
Yāvatā paṭhamam jhānām, tato yāvacatutthakam.
- 247.** “Tato vuṭṭhāya nibbāyi, dīpacīva nirāsavā [[nirāsanā \(sī. pī.\)](#)];
Bhūmicālo mahā āsi, nabhasā vijjutā pati.
- 248.** “Panāditā dundubhiyo, parideviñsu devatā;
Pupphavuṭṭhī ca gaganā, abhivassatha medaniṁ.
- 249.** “Kampito merurājāpi, raṅgamajjhe yathā naṭo;
Sokena cātidīnova vīravo āsi sāgaro.
- 250.** “Devā nāgāsurā brahmā, saṃviggāhiñsu tañkhanē;
‘Anicca vata saṅkhārā, yathāyam vilayam gatā’.
- 251.** “Yā ce mam parivāriñsu, satthu sāsanakārikā;
Tāyopi anupādānā, dīpacci viya [[dīpasikhā viya \(syā.\)](#)] nibbutā.
- 252.** “Hā yogā vippayogantā, hāniccam sabbasaṅkhataṁ;
Hā jīvitam vināsantam, iccāsi paridevanā.
- 253.** “Tato devā ca brahmā ca, lokadhammānuvattanam;
Kālānurūpaṁ kubbanti, upetvā isisattamam.
- 254.** “Tadā āmantayī satthā, ānandam sutasāgaram [[sutiśāgaram \(sī. syā. pī.\)](#)];
‘Gacchānanda nivedehi, bhikkhūnam mātu nibbutim’.
- 255.** “Tadānando nirānando, assunā puṇḍalocano;
Gaggarena sareñāha, ‘samāgacchantu bhikkhavo.
- 256.** ““Pubbadakkhiṇapacchāsu, uttarāya ca santike;

Suṇantu bhāsitam̄ mayham̄, bhikkhavo sugatorasā.

257. ““Yā vaḍḍhayi payattena, sarīram̄ pacchimam̄ mune;
Sā gotamī gatā santiṁ, tārāva sūriyodaye.
258. ““Buddhamātāti paññattim̄ [saññattim̄ (syā.)], thapayitvā gatāsamam̄;
Na yattha pañcanettopi, gatim̄ [gataṁ (sī. pī.), tattha (syā.)] dakkhati nāyako.
259. ““Yassatthi sugate saddhā, yo ca piyo mahāmune;
Buddhamātussa [buddhamātari (sī.), buddhassa mātu (syā.)] sakkāram̄, karotu sugatoraso’.
260. “Sudūraṭṭhāpi tam̄ sutvā, sīghamāgacchu bhikkhavo;
Keci buddhānubhāvena, keci iddhīsu kovidā.
261. “Kūṭagāravare ramme, sabbasonṇamaye subhe;
Mañcakam̄ samāropesum̄, yattha suttāsi gotamī.
262. “Cattāro lokapālā te, amsehi samadhārayum̄;
Sesā sakkādikā devā, kūṭagāre samaggahum̄.
263. “Kūṭagārāni sabbāni, āsum̄ pañcasatānipi;
Saradādiccavāṇṇāni, vissakammakatāni hi.
264. “Sabbā tāpi bhikkhuniyo, āsum̄ mañcesu sāyitā;
Devānam̄ khandhamārujhā, niyyanti anupubbaso.
265. “Sabbaso chāditam̄ āsi, vitānena nabhattalam̄;
Satārā candasūrā ca, lañchitā kanakāmayā.
266. “Paṭākā ussitānekā, vitatā pupphakañcukā;
Ogatākāsapadumā [ogatākāsadhuṁāva (pī.)], mahiyā pupphamuggataṁ.
267. “Dassanti candasūriyā, pajjalanti ca tārakā;
Majjhām̄ gatopi cādicco, na tāpesi sasī yathā.
268. “Devā dibbehi gandhehi, mālehi surabhīhi ca;
Vāditehi ca naccehi, saṅgītīhi ca pūjayum̄.
269. “Nāgāsurā ca brahmāno, yathāsatti yathābalam̄;
Pūjayiṁsu ca niyyantim̄, nibbutam̄ buddhamātaram̄.
270. “Sabbāyo purato nītā, nibbutā sugatorasā;
Gotamī niyyate pacchā, sakkatā buddhaposikā.
271. “Purato devamanujā, sanāgāsurabrahmakā;
Pacchā sasāvako buddho, pūjattham̄ yāti mātuyā.
272. “Buddhassa parinibbānam̄, nedisam̄ āsi yādisam̄;
Gotamīparinibbānam̄, atevacchariyam̄ [atīvacchariyam̄ (sabbattha) mogallānabyākaraṇam̄ oloketabbam̄] ahu.
273. “Buddho buddhassa nibbāne [na buddho buddhanibbāne (syā. pī.)], nopaṭiyādi [nopadissati

(sī. pī.), sāriputtādi (syā.)] bhikkhavo;
Buddho gotaminibbāne, sāriputtādikā tathā [yathā (syā.)].

274. “Citakāni karitvāna, sabbagandhamayāni te;
Gandhacuṇṇapakiṇṇāni, jhāpayimṣu ca tā tahim.
275. “Sesabhāgāni ḍayhiṁsu, aṭṭhī sesāni sabbaso;
Ānando ca tadāvoca, samvegajanakam vaco.
276. ““Gotamī nidhanam yātā, ḍayhañcassā sarīrakam;
Saṅketam buddhanibbānam, na cirena bhavissati”.
277. “Tato gotamidhātūni, tassā pattagatāni so;
Upanāmesi nāthassa, ānando buddhacodito.
278. “Pāṇinā tāni paggayha, avoca isisattamo;
‘Mahato sāravantassa, yathā rukkhassa tiṭṭhato.
279. ““Yo so mahattaro khandho, palujjeyya aniccatā;
Tathā bhikkhunisaṅghassa, gotamī parinibbutā.
280. ““Aho acchariyam mayham [ānanda passa buddhassa (syā.)], nibbutāyapi mātuyā;
Sarīramattasesāya, natthi sokapariddavo [na sokaparidevanā (syā.)].
281. ““Na sociyā paresam sā, tiṇṇasamśārasāgarā;
Parivajjitasantāpā, sītibhūtā sunibbutā.
282. ““Paṇḍitāsi mahāpaññā, puthupaññā tatheva ca;
Rattaññū bhikkhunīnam sā, evam dhāretha bhikkhavo.
283. ““Iddhīsu ca vasī āsi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññāassa, vasi āsi ca gotamī.
284. ““Pubbenivāsamaññāsi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi tassā punabbhavo.
285. ““Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Parisuddham ahuññām, tasmā socaniyā na sā.
286. ““Ayoghanahatasseva, jalato jātavedassa;
Anupubbūpasantassa, yathā naññāyate gati.
287. ““Evam sammā vimuttānam, kāmabandhoghatārinam;
Paññāpetum gati natthi, pattānam acalañ sukham.
288. ““Attadīpā tato hotha, satipaṭṭhānagocarā;
Bhāvetvā sattabojjhānge, dukkhassantam karissatha””.

Ittham sudañ mahāpajāpatigotamī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahāpajāpatigotamītheriyāpadānam sattamam.

8. Khemātherīapadānam

- 289.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 290.** “Tadāham hamsavatiyam, jātā setthikule ahum [ahu (syā.)];
Nānāratatanapajjote, mahāsukhasamappitā.
- 291.** “Upetvā tam mahāvīram, assosiṁ dhammadesanam;
Tato jātappasādāham, upemi saraṇam jinam.
- 292.** “Mātaram pitaram cāham, āyācityā vināyakam;
Nimantayitvā sattāham, bhojayim sahasāvakaṁ.
- 293.** “Atikkante ca sattāhe, mahāpaññānamuttamaṁ;
Bhikkhuniṁ etadaggamhi, ṭhapesi narasārathi.
- 294.** “Tam sutvā muditā hutvā, puno tassa mahesino;
Kāram katvāna tam ṭhānam, paṇipacca paṇidahiṇ.
- 295.** “Tato mama jino [mam sa jino (syā.)] āha, ‘sijjhataṁ paṇidhī tava;
Sasaṅghe me kataṁ kāram, appameyyaphalam tayā.
- 296.** ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 297.** ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
Etadaggamanuppattā, khemā nāma bhavissati”.
- 298.** “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsūpagā aham.
- 299.** “Tato cutā yāmamagam, tatoham tusitam gatā;
Tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuram tato.
- 300.** “Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā;
Tattha tattheva rājūnam, mahesittamakārayim.
- 301.** “Tato cutā manussatte, rājūnam cakkavattinam;
Maṇḍalīnañca rājūnam, mahesittamakārayim.
- 302.** “Sampattiṁ anubhotvāna, devesu manujesu ca;
Sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu samsarim.
- 303.** “Ekanavutito kappe, vipassī lokanāyako;
Uppajji cārudassano [cārunayano (sī. pī.)], sabbadhammvipassako.
- 304.** “Tamaham lokanāyakam, upetvā narasārathim;
Dhammam bhanitam sutvāna, pabbajim anagāriyam.
- 305.** “Dasavassasahassāni, tassa vīrassa sāsane;
Brahmacariyam caritvāna, yuttayogā bahussutā.

- 306.** “Paccayākārakusalā, catusaccavisāradā;
Nipuṇā cittakathikā, satthusāsanakārikā.
- 307.** “Tato cutāham tūsitaṁ, upapannā yasassinī;
Abhibhomī tahiṁ aññe, brahmacārīphalenahaṁ.
- 308.** “Yattha yathūpapannāhaṁ, mahābhogā mahaddhanā;
Medhāvinī sīlavatī [rūpavatī (sī. syā. pī.)], vinītāparisāpi ca.
- 309.** “Bhavāmi tena kammena, yogena jinasāsane;
Sabbā sampattiyo mayhaṁ, sulabhā manaso piyā.
- 310.** “Yopi me bhavate bhattā, yattha gatāyapi;
Vimāneti na mām koci, paṭipattibalena me.
- 311.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Nāmena koṇāgamano, uppajji vadatām varo.
- 312.** “Tadā hi bārāṇasiyam, susamiddhakulappajā [susamiddhi... (syā.)];
Dhanañjānī sumedhā ca, ahampi ca tayo janā.
- 313.** “Saṅghārāmamadāsimha, dānasahāyikā pure [neke sahassike mune (syā.), dānam sahassikam
mune (pī.)];
Saṅghassa ca vihārampi [sasamghassa vihāram hi (syā. pī.)], uddissa kārikā [dāyikā (pī.)]
mayam.
- 314.** “Tato cutā mayam sabbā, tāvatiṁsūpagā ahum;
Yasasā aggatām pattā, manusse su tatheva ca.
- 315.** “Imasmīmyeva kappamhi, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatām varo.
- 316.** “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
Kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
- 317.** “Tassāsim jeṭṭhikā dhītā, samanī iti vissutā;
Dhammām sutvā jinaggassa, pabbajjam samarocayim.
- 318.** “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
Viśavassasahassāni, vicarimha atanditā.
- 319.** “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā;
Buddhopaṭṭhananiratā, muditā satta dhītaro.
- 320.** “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā;
Dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
- 321.** “Ahām uppalavanaṇā ca, paṭācārā ca kuṇḍalā;
Kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.
- 322.** “Kadāci so narādicco, dhammam desesi abbhutam;
Mahānidānasuttantam, sutvā tam pariyāpuṇim.

- 323.** “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatimsamagacchahaṁ.
- 324.** “Pacchime ca bhave dāni, sākalāya puruttame;
Rañño maddassa dhītāmhi, manāpā dayitā piyā.
- 325.** “Saha me jātamattamhi, khemam̄ tamhi pure ahu;
Tato khemāti nāmam̄ me, guṇato upapajjatha.
- 326.** “Yadāhaṁ yobbanam̄ pattā, rūpalāvaññabhūsitā [rūpavañṇavibhūsitā (syā.), rūpavantā vibhūsitā (pī.), rūpavilāsabhūsitā (ka.)];
Tadā adāsi mam̄ tāto, bimbisārassa rājino.
- 327.** “Tassāhaṁ suppiyā āsim̄, rūpake lāyane ratā;
Rūpānam̄ dosavādīti, na upesim̄ mahādayam̄.
- 328.** “Bimbisāro tadā rājā, mamānuggahabuddhiyā;
Vaṇṇayitvā veļuvanam̄, gāyake gāpayī mamaṁ.
- 329.** “Rammaṁ veļuvanam̄ yena, na diṭṭham̄ sugatālayam̄;
Na tena nandanaṁ diṭṭham̄, iti maññāmase mayam̄.
- 330.** “Yena veļuvanam̄ diṭṭham̄, naranandanandanam̄;
Sudiṭṭham̄ nandanaṁ tena, amarindasunandanaṁ.
- 331.** “Vihāya nandanaṁ devā, otaritvā mahītalām̄ [mahītale (syā. pī.)];
Rammaṁ veļuvanam̄ disvā, na tappanti suvimhitā.
- 332.** “Rājapuññena nibbattam̄, buddhapuññena bhūsitam̄;
Ko vattā tassa nissesam̄, vanassa guṇasañcayam̄.
- 333.** “Tam̄ sutvā vanasamiddham̄, mama sotamanoharam̄;
Daṭṭhukāmā tamuyyānam̄, rañño ārocayim̄ tadā.
- 334.** “Mahatā parivārena, tadā ca so [tadā mam̄ so (syā. pī.)] mahīpati;
Mam̄ pesesi [sampesesi (syā.), sampāpesi (pī.)] tamuyyānam̄, dassanāya samussukam̄.
- 335.** “Gaccha passa mahābhoge, vanam̄ nettarasāyanam̄;
Yam̄ sadā bhāti siriyā, sugatābhānurañjitam̄.
- 336.** “Yadā ca piṇḍaya muni, giribbajapuruttamam̄;
Paviṭṭhoham̄ tadāyeva, vanam̄ daṭṭhumupāgamiṁ.
- 337.** “Tadā tam̄ phullavipinam̄, nānābhamarakūjitam̄;
Kokilāgītasahitaṁ, mayūragaṇanaccitam̄.
- 338.** “Appasaddamanākiṇṇam̄, nānācaṅkamabhūsitam̄;
Kuṭīmaṇḍapasaṅkiṇṇam̄, yogīvaravirājitam̄.
- 339.** “Vicarantī amaññissam̄, saphalam̄ nayanaṁ mama;
Tatthāpi taruṇam̄ bhikkhuṁ, yuttam̄ disvā vicintayim̄.

- 340.** “‘Idise vipine ramme, ṭhitoyam navayobbane;
Vasantamiva kantena, rūpena ca samanvito.
- 341.** “‘Nisinno rukkhamūlamhi, muṇḍo saṅghāṭipāruto;
Jhāyate vatayam bhikkhu, hitvā visayajam ratim.
- 342.** “‘Nanu nāma gahaṭṭhena, kāmam bhutvā yathāsukham;
Pacchā jiṇṭena dhammoyam, caritabbo subhaddako’.
- 343.** “‘Suññakanti viditvāna, gandhageham jinālayam;
Upetvā jinamaddakkham, udayantamva bhākaram.
- 344.** “‘Ekakam sukhmāśīnam, bījamānam varithiyā;
Disvānevam vicintesiṁ, nāyam lūkho narāsabho.
- 345.** “‘Sā kaññā kanakābhāsā, padumānanalocanā;
Bimboṭṭhī kundadasanā, manonettarasāyanā.
- 346.** “‘Hemadolābhasavanā [hemadolā suvadīnā (syā.)], kalikākārasutthanī [kalasākārasuttanī (sī. pī.), kamalākārasuttanī (syā.)];
Vedimajjhāva sussoṇī [kanumajjhāva sussoṇī (sī.), vedimajjhā varasoṇī (syā. pī.)], rambhoru cārubhūsanā.
- 347.** “‘Rattamsakupasambyānā, nīlamaṭṭhanivāsanā;
Atappaneyyarūpena, hāsabhāvasamanvitā [hāvabhāvasamanvitā (sī.), sabbābharaṇamaṇḍitā (syā.)].
- 348.** “‘Disvā tamevam cintesiṁ, ahoyamabhirūpinī;
Na mayānena nettena, diṭṭhapubbā kudācanam.
- 349.** “‘Tato jarābhibhūtā sā, vivanṇā vikatānanā;
Bhinnadantā setasirā, salālā vadānāsuci.
- 350.** “‘Saṅkhittakanṇā setakkhī, lambāsubhapayodharā;
Valivitatasabbāngī, sirāvitatadehinī.
- 351.** “‘Nataṅgā daṇḍadutiyā, upphāsulikatā [uppaṇḍupaṇḍukā (sī. syā.)] kisā;
Pavedhamānā patitā, nissasantī muhum̄ muhum̄.
- 352.** “‘Tato me āsi saṃvego, abbhuto lomahaṃsano;
Dhiratthu rūpam̄ asucim̄, ramante yattha bālisā.
- 353.** “‘Tadā mahākāruṇiko, disvā saṃviggamānasam̄;
Udaggacitto sugato, imā gāthā abhāsatha.
- 354.** “‘Āturam̄ asucim̄ pūtim̄, passa kheme samussayam̄;
Uggharantam̄ paggharantam̄, bālānam̄ abhinanditam̄.
- 355.** “‘Asubhāya cittam̄ bhāvehi, ekaggam̄ susamāhitam̄;
Sati kāyagatā tyatthu, nibbidā bahulā bhava.
- 356.** “‘Yathā idam̄ tathā etam̄, yathā etam̄ tathā idam̄;

Ajjhattañca bahiddhā ca, kāye chandañ virājaya.

357. ““Animittañca bhāvehi, mānānusayamujjaha;
Tato mānābhismayā, upasantā carissasi.
358. ““Ye rāgarattānupatanti sotam, sayam katañ makkaṭakova jālam;
Etampi chetvāna paribbajanti, na pekkhino [anapekkhino (sī. syā. pī.)] kāmasukham pahaya’.
359. ““Tato kallitacittam [kallikacittam (syā.), kalikacittam (pī.)] mañ, ñatvāna narasārathi;
Mahānidānam desesi, suttantam vinayāya me.
360. ““Sutvā suttantasetṭham tam, pubbasaññamanussariñ;
Tattha ṭhitāvaham santī, dhammadakkhum visodhayim.
361. ““Nipatitvā mahesissa, pādamūlamhi tāvade;
Accayañ desanathāya, idam vacanamabram.
362. ““Namo te sabbadassāvī, namo te karuṇākara;
Namo te tiṇṇasamsāra, namo te amatañ dada.
363. ““Diṭṭhigahanapakkhandā [... pakkhantā (sī. syā.)], kāmarāgavimohitā;
Tayā sammā upāyena, vinītā vinaye ratā.
364. ““Adassanena vibhogā [vibbhogā (sī.), vihitā (syā.)], tādisānam mahesinam;
Anubhonti mahādukkham, sattā samṣārasāgare.
365. ““Yadāham lokasarañam, arañam arañantagum [marañantagam (syā.)];
Nāddasāmi adūraṭham, desayāmi [desessāmi (syā.)] tamaccayam.
366. ““Mahāhitam varadadam, ahitoti visañkitā;
Nopesim rūpaniratā, desayāmi tamaccayam’.
367. ““Tadā madhuranigghoso, mahākāruṇiko jino;
Avoca tiṭṭha khemeti, siñcanto amatena mam.
368. ““Tadā pañamya sirasā, katvā ca nam padakkhiñam;
Gantvā disvā narapatim, idam vacanamabram.
369. ““Aho sammā upāyo te, cintitoyamarindama;
Vanadassanakāmāya, diṭṭho nibbānato muni.
370. ““Yadi te ruccate rāja [rājā (syā.)], sāsane tassa tādino;
Pabbajissāmi rūpeham, nibbinnā munivāñinā’ [munibhāñinā (syā. pī.)].

Dutiyam bhāṇavāram.

371. ““Añjalim paggahetvāna, tadāha sa mahīpati;
‘Anujānāmi te bhadde, pabbajjā tava sijjhatu’.
372. ““Pabbajitvā tadā cāham, addhamāse [sattamāse (syā.)] upaṭṭhite;
Dīpodayañca bhedañca, disvā samviggamānasā.

- 373.** “Nibbinnā sabbasaṅkhāre, paccayākārakovidā;
Caturoghe atikkamma, arahattamapāpuṇim.
- 374.** “Iddhīsu ca vasī āsiṃ, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyañāṇassa, vasī cāpi bhavāmaham.
- 375.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 376.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tathēva ca;
Parisuddham mama nāṇam, uppannam buddhasāsane.
- 377.** “Kusalāhaṃ visuddhīsu, kathāvatthuvisāradā;
Abhidhammanayaññū ca, vasippattāmhi sāsane.
- 378.** “Tato toraṇavatthusmīṃ, raññā kosalaśāminā;
Pucchitā nipuṇe pañhe, byākarontī yathātathām.
- 379.** “Tadā sa rājā sugatam, upasaṅkamma pucchatha;
Tathēva buddho byākāsi, yathā te byākatā mayā.
- 380.** “Jino tasmiṃ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi mam;
Mahāpaññānamaggāti, bhikkhunīnaṃ naruttamo.

- 381.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
382. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
383. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanaṃ”.
Ittham sudaṃ khemā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Khemātheriyāpadānaṃ aṭṭhamam.

9. Uppalavaṇṇātherīapadānam

- 384.** “Bhikkhunī uppalavanaṇā, iddhiyā pāramīm gatā;
Vanditvā satthuno pāde, idam vacanamabravi.
- 385.** ““Nitthiṇṇā jātisaṃsāram [*jātisaṃsārā (pī.)*], pattāhaṃ acalam padam;
Sabbadukkham mayā khīṇam, ārocemi mahāmuni.
- 386.** ““Yāvatā parisā atthi, pasannā jinasāsane;
Yassā ca meparādhottī, khamantu jinasammukhā.
- 387.** ““Saṃsāre saṃsarantiyā [*saṃsarantā me (syā.)*], khalitaṃ me sacce bhave;
Ārocemi mahāvīra, aparādhām khamassu tam [*me (syā.)*].
- 388.** ““Iddhiñcāpi nidassehi, mama sāsanakārike;
Catasso parisā ajja, kañkham chindāhi yāvatā.
- 389.** ““Dhītā tuyham mahāvīra, paññavanta jutindhara;
Bahuñca dukkaram kammaṃ, kataṃ me atidukkaram.
- 390.** ““Uppalasseva me vaṇṇo, nāmenuppalanāmikā;

Sāvikā te mahāvīra, pāde vandāmi cakkhuma.

391. ““Rāhulo ca ahañceva, nekajātisate bahū;
Ekasmiñ sambhave jātā, samānachandamānasā.
392. ““Nibbatti ekato hoti, jātiyāpi ca ekato [jātīsu bahuso mama (sī.)];
Pacchime bhave sampatte, ubhopi nānāsambhavā.
393. ““Putto ca rāhulo nāma, dhītā uppalasavhayā;
Passa vīra mamañ iddhiñ, balañ dassemi satthuno.
394. ““Mahāsamudde caturo, pakkhipi hatthapātiyam;
Telam̄ hatthagatañceva, khiñdo [vejjo (sī. pī.)] komārako yathā.
395. ““Ubbattayitvā pathavim̄, pakkhipi hatthapātiyam;
Cittam̄ muñjam̄ yathā nāma, luñci komārako yuvā.
396. ““Cakkavālasamañ pāñim̄, chādayitvāna matthake;
Vassāpetvāna phusitañ, nānāvanñam̄ punappunam̄.
397. ““Bhūmiñ udukkhalam̄ katvā, dhaññam̄ katvāna sakkharam̄;
Sinerum̄ musalam̄ katvā, maddi komārikā yathā.
398. ““Dhītāham̄ buddhaseñthassa, nāmenuppalasavhayā;
Abhiññāsu vasībhūtā, tava sāsanakārikā.
399. ““Nānāvikubbanañ katvā, dassetvā lokanāyakam̄;
Nāmagottañca sāvetvā [pakāsetvā (syā.)], pāde vandāmi cakkhuma.
400. ““Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññassa, vasī homi mahāmune.
401. ““Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam̄;
Sabbāsavaparikkhīñā, natthi dāni punabbhavo.
402. ““Athadhammaniruttīsu, pañibhāne tatheva ca;
Ñāñam̄ me vimalam̄ [vipulam̄ (syā.)] suddham̄, sabhāvena mahesino.
403. ““Purimānam̄ jinaggānam̄, sañgamam̄ te nidassitam̄ [sammukhā ca parammukhā (sī.)];
Adhikāram̄ bahum̄ mayham̄, tuyhatthāya mahāmuni.
404. ““Yam̄ mayā pūritam̄ kammam̄, kusalam̄ sara me muni;
Tavatthāya mahāvīra, puññam̄ upacitam̄ mayā.
405. ““Abhabbañthāne vajjetvā, vārayantī [parivajjanti (sī.), paripācento (syā.)] anācaram̄;
Tavatthāya mahāvīra, cattañ me jīvituttamam̄.
406. ““Dasakotisahassāni, adāsim̄ mama jīvitam̄;
Pariccattā ca me homi, tavatthāya mahāmuni.
407. ““Tadātivimhitā sabbā, sirasāva katañjalī;
Avocayye katham̄ āsi, atuliddhiparakkamā’.

- 408.** “Satasahassito kappe, nāgakaññā aham tadā;
Vimalā nāma nāmena, kaññānam sādhusammata.
- 409.** “Mahorago mahānāgo, pasanno jinasāsane;
Padumuttaram mahātejam, nimantesi sasāvakam.
- 410.** “Ratanamayam maṇḍapam, pallaṅkam ratanāmayaṁ;
Ratanaṁ vālukākiṇṇam, upabhogaṁ ratanāmayaṁ.
- 411.** “Maggañca paṭiyādesi, ratanaddhajabhbūsitam;
Paccuggantvāna sambuddham, vajjanto tūriyehi so.
- 412.** “Parisāhi ca catūhi [parisāhi catūhi so (sī.), parisāhi catasso hi (pī.)], parivuto [sahito (sī.), pharate (syā.), pareto (pī.)] lokanāyako;
Mahoragassa bhavane, nisīdi paramāsane.
- 413.** “Annam pānam khādanīyaṁ, bhojanañca mahāraham;
Varam varañca pādāsi, nāgarājā mahāyasam.
- 414.** “Bhuñjitvāna sambuddho, pattam dhovitvā yoniso;
Anumodanīyamkāsi, nāgakaññā mahiddhikā.
- 415.** “Sabbaññum phullitam disvā, nāgakaññā mahāyasam;
Pasannam satthuno cittam, sunibandhañca mānasam.
- 416.** “Mamañca cittamaññāya, jalajuttamanāmako;
Tasmim khaṇe mahāvīro, bhikkhuniṁ dassayiddhiyā.
- 417.** “Iddhī anekā dassesi, bhikkhunī sā visāradā;
Pamoditā vedajātā, satthāram idamabravi [etadabraviṁ (syā. pī.)].
- 418.** “Addasāham imam iddhim, sumanam itarāyapi;
Katham ahosi sā vīra, iddhiyā suvisāradā’.
- 419.** ““Orasā mukhato jātā, dhītā mama mahiddhikā;
Mamānusāsanikarā, iddhiyā suvisāradā’.
- 420.** “Buddhassa vacanam sutvā, evam patthesahaṁ tadā [tutthā evam avocaham (syā.), evamahosahaṁ tadā (ka.)];
Ahampi tādisā homi, iddhiyā suvisāradā.
- 421.** “Pamoditāham sumanā, patthe uttamamānasā [pattauttamamānasā (sī. syā. pī.)];
Anāgatamhi addhāne, īdisā homi nāyaka.
- 422.** “Maṇimayamhi pallanke, maṇḍapamhi pabhassare;
Annapānena tappetvā, sasaṅgham lokanāyakam.
- 423.** “Nāgānam pavaram puppham, aruṇam nāma uppalam;
Vaṇṇam me īdisam hotu, pūjesim lokanāyakam.
- 424.** “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchham.

- 425.** “Tato cutāham manuje, upapannā sayambhuno;
Uppalehi paṭicchannam, piṇḍapātamadāsaham.
- 426.** “Ekanavutito kappe, vipassī nāma nāyako;
Uppajji cārudassano, sabbadhammesu cakkhumā.
- 427.** “Seṭṭhidhītā tadā hutvā, bārāṇasipuruttame;
Nimantetvāna sambuddham, sasaṅgham lokanāyakam.
- 428.** “Mahādānam daditvāna, uppalehi vināyakam;
Pūjayitvā cetasāva [ca teheva (syā. pī.)], vaṇṇasobham apatthayim.
- 429.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
- 430.** “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
Kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
- 431.** “Tassāsim dutiyā dhītā, samaṇaguttasavhayā;
Dhammam sutvā jinaggassa, pabbajam samarocayim.
- 432.** “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.
- 433.** “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā;
Buddhopaṭṭhananiratā, muditā sattadhītaro.
- 434.** “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā [bhikkhudāsikā (sī. syā.)];
Dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā [saṅghadāsikā (sī. syā.)].
- 435.** “Aham khemā ca sappaññā, paṭācārā ca kuṇḍalā;
Kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.
- 436.** “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatim̄samagacchaham.
- 437.** “Tato cutā manussesu, upapannā mahākule;
Pītam mattham varam dussam, adam arahato aham.
- 438.** “Tato cutāriṭṭhapure, jātā vippakule aham;
Dhītā tiriṭṭivacchassa, ummādantī manoharā.
- 439.** “Tato cutā janapade, kule aññatare aham;
Pasūtā nātiphītamhi, sālim gopemaham tadā.
- 440.** “Disvā paccekasambuddham, pañcalājāsatāniham;
Datvā padumacchannāni, pañca puttatasatāniham.
- 441.** “Patthayim̄ tepi patthesum, madhum datvā sayambhuno;
Tato cutā araññeham, ajāyim̄ padumodare.
- 442.** “Kāsirañño mahesīham, hutvā sakkatapūjitā;

Ajaniṁ rājaputtānam, anūnam satapañcakam.

443. “Yadā te yobbanappattā, kīlantā jalakīlitam; Disvā opattapadumam, āsum paccekanāyakā.
444. “Sāham tehi vinābhūtā, sutavīrehi sokinī [sutavarehi sokinī (sī. syā.)]; Cutā isigilipasse, gāmakamhi ajāyiham.
445. “Yadā buddhā sutamatī, sutānam bhattunopi ca [kasataṁ tadā (sī.), attanopi ca (syā.)]; Yāgum ādāya gacchantī, atṭha paccekanāyake.
446. “Bhikkhāya gāmam gacchante, disvā putte anussarim; Khīradhārā viniggacchi, tadā me puttapemasā.
447. “Tato tesam adam yāgum, pasannā sehi pāṇibhi; Tato cutāham tidasam, nandanam upapajjhāham.
448. “Anubhotvā sukhām dukkham, saṃsaritvā bhavābhave; Tavatthāya mahāvīra, pariccattañca jīvitam.
449. “Evam bahuvidham dukkham, sampattī ca bahubbidhā; Pacchime bhave sampatte, jātā sāvatthiyam pure.
450. “Mahādhanasetṭhikule, sukhite sajjite tathā; Nānāratatanapajjote, sabbakāmasamiddhine.
451. “Sakkatā pūjitatā ceva, mānitāpacitā tathā; Rūpasirimanuppattā [rūpasobhaggasampannā (sī.)], kulesu atisakkatā [abhisammata (sī.)].
452. “Atīva patthitā cāsim, rūpabhogasirīhi ca; Patthitā setṭhiputtehi, anekehi satehipi.
453. “Agāram pajahitvāna, pabbajim anagāriyam; Aḍḍhamāse asampatte, catusaccamapāpuṇim.
454. “Iddhiyā abhinimmittvā, caturassam ratham aham; Buddhassa pāde vandissam, lokanāthassa tādino.
455. ““Supupphitaggam upagamma pādapam [bhikkhunī (sī. pī. ka.) therīgā. 230], ekā tuvam tiṭṭhasi sālamūle; Na cāpi te dutiyo atthi koci [na catthi te dutiyā vanṇadhātu (sī. pī. ka.)], bāle na tvam bhāyasi dhuttakānam’.
456. ““Satam sahassānipi dhuttakānam [sahassānampi dhuttakānam (pī.) therīgā. 231], samāgatā edisakā bhavyeyum; Lomam na iñje na sampavedhe, kim me tuvam māra karissaseko [na māra bhāyāmi tavekikāpi (sī. ka.) ... tamekikāsim (pī.)].
457. ““Esā antaradhāyāmi, kucchiṁ vā pavisāmi te; Bhamukantarikāyampi, tiṭṭhantim mam na dakkhasi.
458. ““Cittasmim vasībhūtāmhi, iddhipādā subhāvitā;

Sabbabandhanamuttāmhi, na tam bhāyāmi āvuso.

- 459.** ““Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsam adhikuṭṭanā;
Yaṁ tvam kāmaratiṁ brūsi, aratī dāni sā mama.
- 460.** ““Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
Evaṁ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka’.
- 461.** “Jino tamhi guṇe tutṭho, etadagge ṭhapesi maṁ;
Aggā iddhimatīnanti, parisāsu vināyako.
- 462.** “Paricīṇo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
- 463.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
So me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
- 464.** “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayam sayanāsanam;
Khaṇena upanāmenti, sahassāni samantato.
- 465.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā;
- 466.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 467.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam uppalavanaṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppalavaṇṇātheriyāpadānam navamaṁ.

10. Paṭācārātherīapadānam

- 468.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 469.** “Tadāham ham savatiyam, jātā setṭhikule ahum;
Nānāratana pājjote, mahāsukhasamappitā.
- 470.** “Upetvā tam mahāvīram, assosiṁ dhammadedesanam;
Tato jātapasādāham, upesiṁ saraṇam jinam.
- 471.** “Tato vinayadhārīnam, aggam vanṇesi nāyako;
Bhikkhuniṁ lajjinim tādim, kappākappavisāradam.
- 472.** “Tadā muditacittāham, tam ṭhānamabhikaṅkhinī;
Nimantetvā dasabalam, sasaṅgham lokanāyakaṁ.
- 473.** “Bhojayitvā sattāham, daditvāva ticīvaraṁ [daditvā pattacīvaraṁ (syā.)];
Nipacca sirasā pāde, idam vacanamabравim.
- 474.** ““Yā tayā vanṇitā vīra, ito atthamake muni;
Tādisāham bhavissāmi, yadi sijjhati nāyaka’.
- 475.** “Tadā avoca maṁ satthā, ‘bhadde mā bhāyi assasa;
Anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham.

- 476.** ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 477.** ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
Paṭācārāti nāmena, hessati satthu sāvikā’.
- 478.** “Tadāham̄ muditā [pamudī (ka.)] hutvā, yāvajīvam̄ tadā jinam̄;
Mettacittā paricariṁ, sasaṅgham̄ lokanāyakam̄.
- 479.** “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 480.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam̄ varo.
- 481.** “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
Kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
- 482.** “Tassāsim̄ tatiyā dhītā, bhikkhunī iti vissutā;
Dhammam̄ sutvā jinaggassa, pabbajjam̄ samarocayim̄.
- 483.** “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam̄;
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.
- 484.** “Komāribrahmacariyam̄, rājakaññā sukhedhitā;
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā sattadhītaro.
- 485.** “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā;
Dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
- 486.** “Aham̄ uppalavanaññā ca, khemā bhaddā ca bhikkhunī;
Kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.
- 487.** “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 488.** “Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhikule aham̄;
Sāvatthiyam̄ puravare, iddhe phīte mahaddhane.
- 489.** “Yadā ca yobbanūpetā, vitakkavasagā aham̄;
Naram̄ jārapatiṁ disvā, tena saddhim̄ agacchahaṁ.
- 490.** “Ekaputtapasūtāham̄, dutiyo kucchiyā mamaṁ;
Tadāham̄ mātāpitaro, okkhāmīti [ikkhāmīti (syā.), dakkhāmīti (sī.)] sunicchitā.
- 491.** “Nārocesim̄ patim̄ mayham̄, tadā tamhi pavāsite;
Ekikā niggatā gehā, gantum̄ sāvatthimuttamam̄.
- 492.** “Tato me sāmi ḍāgantvā, sambhāvesi pathe mamaṁ;
Tadā me kammajā vātā, uppannā atidāruṇā.
- 493.** “Uṭṭhito ca mahāmegho, pasūtisamaye mama;

Dabbatthāya tadā gantvā, sāmi sappena mārito.

- 494.** “Tadā vijātadukkhena, anāthā kapaṇā aham;
Kunnadiṁ pūritaṁ disvā, gacchantī sakulālayaṁ.
- 495.** “Bālam ādāya atarim, pārakūle ca ekakam;
Sāyetvā [pāyetvā (syā.), pātētvā (ka.)] bālakam puttam, itaram taranāyaham.
- 496.** “Nivattā ukkuso hāsi, taruṇam vilapantakam;
Itarañca vahī soto, sāham sokasamappitā.
- 497.** “Sāvatthinagaram gantvā, assosim sajane mate;
Tadā avocam sokaṭṭā, mahāsokasamappitā.
- 498.** “Ubho puttā kālaṅkatā, panthe mayhaṁ patī mato;
Mātā pitā ca bhātā ca, ekacitamhi ḍayhare.
- 499.** “Tadā kisā ca paṇḍu ca, anāthā dīnamānasā;
Ito tato bhamantīham [gacchantīham (syā.), gamentīham (ka.)], addasam narasārathim.
- 500.** “Tato avoca mām satthā, ‘putte mā soci assasa;
Attānam te gavesassu, kiṁ nirattham vihaññasi.
- 501.** ““Na santi puttā tāṇāya, na nātī napi bandhavā;
Antakenādhipannassa, natthi nātīsu tāṇatā’.
- 502.** “Tam sutvā munino vākyam, paṭhamam phalamajjhagam;
Pabbajitvāna naciram, arahattamapāpuṇim.
- 503.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
- 504.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.
- 505.** “Tatoham vinayam sabbam, santike sabbadassino;
Uggahim sabbavitthāram, byāhariñca yathātatham.
- 506.** “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṛhapesi mām;
Aggā vinayadhārīnam, paṭācārāva ekikā.
- 507.** “Paricinno mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
- 508.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
So me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
- 509.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 510.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 511.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam paṭācārā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsiththāti.

Paṭācārātheriyāpadānam dasamam.

Ekūposathikavaggo dutiyo.

Tassuddānam –

Ekūposathikā ceva, saṭṭalā cātha modakā;
Ekāsanā pañcadīpā, naḷamālī ca gotamī.

Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā ca bhikkhunī;
Gāthā satāni pañceva, nava cāpi taduttari.

3. Kuṇḍalakesīvaggo

1. Kuṇḍalakesātherīapadānam

1. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
2. “Tadāham hamsavatiyam, jātā setṭhikule ahum;
Nānāratanaṇṇajote, mahāsukhasamappitā.
3. “Upetvā tam mahāvīram, assosiṁ dhammadedesanam;
Tato jātappasādāham, upesiṁ saraṇam jinam.
4. “Tadā mahākāruṇiko, padumuttaranāmako;
Khippābhiññānamagganti, ṭhapesi bhikkhuniṁ subham.
5. “Tam sutvā muditā hutvā, dānam datvā mahesino;
Nipacca sirasā pāde, tam ṭhānamabhipathayim.
6. “Anumodi mahāvīro, ‘bhadde yaṁ tebhipatthitam;
Samijjhissati tam sabbam, sukhinī hohi nibbutā.
7. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
8. ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
Bhaddākuṇḍalakesāti, hessati satthu sāvikā’.
9. ““Tena kammaṇa sukatena, cetanāpaṇidhī ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatim̄samagacchahaṁ.
10. ““Tato cutā yāmamagam, tatoham tusitam gatā;
Tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuram tato.
11. ““Yattha yathūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā;
Tattha tattheva rājūnam, mahesittamakārayim.
12. ““Tato cutā manussesu, rājūnam cakkavattinam;
Maṇḍalīnañca rājūnam, mahesittamakārayim.

13. “Sampattiṁ anubhotvāna, devesu mānusesu ca; Sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu samsarim.
14. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso; Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
15. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro; Kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
16. “Tassa dhītā catutthāsim, bhikkhudāyīti vissutā; Dhammaṁ sutvā jinaggassa, pabbajjam samarocayim.
17. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam; Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.
18. “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā; Buddhopāṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.
19. “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā; Dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
20. “Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā aham tadā; Kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.
21. “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
22. “Pacchime ca bhave dāni, giribbajapuruttame; Jātā setṭhikule phīte, yadāhaṁ yobbane ṭhitā.
23. “Coram vadhattham nīyantam, disvā rattā tahiṁ aham; Pitā me tam sahassena, mocayitvā vadhā tato.
24. “Adāsi tassa mam tāto, viditvāna manam mama; Tassāhamāsim visaṭṭhā, atīva dayitā hitā.
25. “So me bhūsanalobhena, balimajjhāsayo [khalitajjhāsayo (sī.), balim paccāharam (syā.), mālapacchāhatam (pī.)] diso; Corappapātam netvāna, pabbatam cetayī vadham.
26. “Tadāhaṁ paṇamitvāna, sattukam sukatañjalī; Rakkhantī attano pāṇam, idam vacanamabravim.
27. ““Idam suvaṇṇakeyūram, muttā veṇuriyā bahū; Sabbam harassu [varassu (ka.)] bhaddante, mañca dāsīti sāvaya’.
28. ““Oropayassu kalyāṇī, mā bālhaṁ paridevasi; Na cāhaṁ abhijānāmi, ahantvā dhanamābhataṁ’.
29. ““Yato sarāmi attānam, yato pattosmi viññutam; Na cāhaṁ abhijānāmi, aññam piyataram tayā’.

30. ““Ehi tam upagūhissam, katvāna tam padakkhiṇam;
Na ca dāni puno atthi [tam vandāmi puna natthi (syā.)], mama tuyhañca saṅgamo.
31. ““Na hi sabbesu thānesu, puriso hoti pañđito;
Itthīpi pañđitā hoti, tattha tattha vicakkhañā.
32. ““Na hi sabbesu thānesu, puriso hoti pañđito;
Itthīpi pañđitā hoti, lahum athavacintikā.
33. ““Lahuñca vata khippañca, nikaṭthe [nekatthe (sī. syā.)] samacetayim;
Migam uññā yathā evam [cittapuññāya tāneva (syā.), migam puññāya teneva (pī.)], tadāham sattukam vadhim.
34. ““Yo ca uppatitam attham, na khippamanubujjhati;
So haññate mandamati, corova girigabbhare.
35. ““Yo ca uppatitam attham, khippameva nibodhati;
Muccate sattusambādhā, tadāham sattukā yathā’.
36. ““Tadāham pātayitvāna, giriduggamhi sattukam;
Santikam setavatthānam, upetvā pabbajim aham.
37. ““Sañđāsena ca kese me, luñcityā sabbaso tadā;
Pabbajitvāna samayam, ācikkhiñsu nirantaram.
38. ““Tato tam uggahetvāham, nisiditvāna ekikā;
Samayam tam vicintesim, suvāno mānusañ karam.
39. ““Chinnam gayha samīpe me, pātayitvā apakkami;
Disvā nimittamalabhiñ, hattham tam puļavākulam.
40. ““Tato utthāya samvigga, apucchim sahadhammike;
Te avocum vijānanti, tam attham sakyabhikkhavo.
41. ““Sāham tamattham pucchissam, upetvā buddhasāvake;
Te mamādāya gacchiñsu, buddhaseṭṭhassa santikam.
42. ““So me dhammadadesesi, khandhāyatanadhātuyo;
Asubhāniccadukkhāti, anattāti ca nāyako.
43. ““Tassa dhammam suñitvāham, dhammacakkhuñ visodhayim;
Tato viññātasaddhammā, pabbajjam upasampadam.
44. ““Āyācito tadā āha, ‘ehi bhadde’ti nāyako;
Tadāham upasampannā, parittam toyamaddasañ.
45. ““Pādapakkhālanenāham, ñatvā saudayabbayañ;
Tathā sabbe pi sañkhāre, īdisam cintayim [sañkhārā, iti samcintayim (sī. syā. pī.)] tadā.
46. ““Tato cittam vimucci me, anupādāya sabbaso;
Khippābhiññānamaggam me, tadā paññāpayī jino.

47. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
48. “Pubbenivāsam̄ jānāmi, dibbacakkhu visodhitam̄;
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim̄ sunimmalā.
49. “Pariciṇṇo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam̄;
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
50. “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam̄;
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.
51. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tathēva ca;
Ñāṇam̄ me vimalam̄ suddham̄, buddhaseṭṭhassa sāsane.
52. “Kilesā jhāpitā mayham̄, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgīva bandhanam̄ chetvā, viharāmi anāsavā.
53. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.
54. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Itthaṁ sudam̄ bhaddākuṇḍalakesā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kuṇḍalakesātheriyāpadānam̄ paṭhamam̄.

2. Kisāgotamītherīapadānam̄

55. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
56. “Tadāham̄ hamṣavatiyam̄, jātā aññatare kule;
Upetvā tam̄ naravaram̄, saraṇam̄ samupāgamim̄.
57. “Dhammañca tassa assosim̄, catusaccūpasañhitam̄;
Madhuram̄ paramassādam̄, vatṭasantisukhāvaham̄ [[cittasanti ... \(syā.\)](#)].
58. “Tadā ca bhikkhuniṁ vīro, lūkhacīvaradhāriniṁ;
Thapento etadaggamhi, vanṇayī purisuttamo.
59. “Janetvānappakam̄ pītiṁ, sutvā bhikkhuniyā guṇe;
Kāram̄ katvāna buddhassa, yathāsatti yathābalam̄.
60. “Nipacca munivaram̄ tam̄, tam̄ ṭhānamabhipatthayim̄;
Tadānumodi sambuddho, ṭhānalābhāya nāyako.
61. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

62. ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
Kisāgotamī [gotamī nāma (sī. ka.)] nāmena, hessati satthu sāvikā’.
63. “Tam sutvā muditā hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
Mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.
64. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
65. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
66. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
Kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
67. “Pañcamī tassa dhītāsim, dhammā nāmena vissutā;
Dhammaṁ sutvā jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayim.
68. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.
69. “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā;
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.
70. “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā;
Dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
71. “Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā ca kuṇḍalā;
Ahañca dhammadinnā ca, visākhā hoti sattamī.
72. “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
73. “Pacchime ca bhave dāni, jātā setṭhikule aham;
Duggate adhane naṭthe [nīce (syā.), niddhe (pī.)], gatā ca sadhanaṁ kulam.
74. “Patim ṭhapetvā sesā me, dessanti adhanā iti;
Yadā ca pasūtā [sasutā (sī. pī.)] āsim, sabbesam dayitā tadā.
75. “Yadā so taruṇo bhaddo [putto (sī. syā.)], komalako [komārako (syā.), komalaṅgo (sī. pī.)]
sukhedhito;
Sapāṇamiva kanto me, tadā yamavasaṁ gato.
76. “Sokaṭṭā dīnavadanā, assunettā rudammukhā;
Matam kuṇapamādāya, vilapantī gamāmahaṁ.
77. “Tadā ekena sandiṭṭhā, upetvābhisisakkuttamam;
Avocam dehi bhesajjam, puttasañjīvananti bho.
78. “Na vijjante matā yasmiṁ, gehe siddhatthakaṁ tato;
Āharāti jino āha, vinayopāyakovido.

- 79.** “Tadā gamitvā sāvatthim, na labhim tādisam gham;
- Kuto siddhatthakam tasmā, tato laddhā satim aham.
- 80.** “Kuṇapam chaḍḍayitvāna, upesim lokanāyakaṁ;
- Dūratova mamaṁ disvā, avoca madhurassaro.
- 81.** ““Yo ca vassasataṁ jīve, apassaṁ udayabbayaṁ;
- Ekāhaṁ jīvitam seyyo, passato udayabbayaṁ.
- 82.** ““Na gāmadhammo nigamassa dhammo, na cāpiyam ekakulassa dhammo;
- Sabbassa lokassa sadevakassa, eseva dhammo yadidaṁ aniccatā”.
- 83.** “Sāham sutvānimā [sahasutvānimā (ka.)] gāthā, dhammacakkhuṁ visodhayim;
- Tato viññātasaddhammā, pabbajim anagāriyam.
- 84.** “Tathā pabbajitā santī, yuñjantī jinasāsane;
- Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.
- 85.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
- Paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
- 86.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
- Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.
- 87.** “Pariciṇno mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
- Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
- 88.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
- So me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
- 89.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
- Ñāṇam me vimalam suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.
- 90.** “Saṅkārakūṭā āhitvā, susānā rathiyāpi ca;
- Tato saṅghāṭikam katvā, lūkham dhāremi cīvaram.
- 91.** “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, lūkhacīvaradhāraṇe;
- Thapesi etadaggamhi, parisāsu vināyako.
- 92.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 93.** “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 94.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Itthaṁ sudam kisāgotamī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kisāgotamītheriyāpadānam dutiyam.

3. Dhammadinnātherīapadānam

- 95.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
- Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 96.** “Tadāham ham savatiyam, kule aññatare ahum;

Parakammakārī āsim, nipakā sīlasamvutā.

97. “Padumuttarabuddhassa, sujāto aggasāvako;
Vihārā abhinikkhamma, piṇḍapātāya [pattamādāya (ka.)] gacchati.
98. “Ghaṭam gaḥetvā gacchantī, tadā udakahārikā;
Taṁ disvā adadaṁ pūpam, pasannā sehi pāṇibhi.
99. “Paṭiggahetvā tattheva, nisinno paribhuñji so;
Tato netvāna taṁ geham, adāsim tassa bhojanaṁ.
100. “Tato me ayyako tuṭṭho, akarī sunisam sakam;
Sassuyā saha gantvāna, sambuddham abhivādayim.
101. “Tadā so dhammadhikam, bhikkhuniṁ parikittayam;
Thapesi etadaggamhi, taṁ sutvā muditā aham.
102. “Nimantayitvā sugatam, sasaṅgham lokanāyakam;
Mahādānam daditvāna, taṁ thānamabhipatthayim.
103. “Tato mam sugato āha, ghananinnādasussaro [ghananinnādasussare (ka.)];
‘Mamupaṭṭhānanirate, sasaṅghaparivesike.
104. ““Saddhammassavane yutte, guṇavaddhitamānase;
Bhadde bhavassu muditā, lacchase paṇidhīphalam.
105. ““Satasaḥassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
106. ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
Dhammadinnāti nāmena, hessati satthu sāvikā’.
107. “Taṁ sutvā muditā hutvā, yāvajīvam mahāmuniṁ;
Mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.
108. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchaham.
109. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
110. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
Kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
111. “Chāṭhā tassāsaham dhītā, sudhammā iti vissutā;
Dhammam sutvā jinaggassa, pabbajjam samarocayim.
112. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

Tatiyam bhāṇavāram.

- 113.** “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā;
Buddhopaṭṭhananiratā, muditā satta dhītaro.
- 114.** “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā;
Dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
- 115.** “Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā ca kuṇḍalā;
Gotamī ca ahañceva, visākhā hoti sattamī.
- 116.** “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 117.** “Pacchime ca bhave dāni, giribabajapuruttame;
Jātā seṭṭhikule phīte, sabbakāmasamiddhine.
- 118.** “Yadā rūpaguṇūpetā, paṭhame yobbane ṭhitā;
Tadā parakulam gantvā, vasim sukhasamappitā.
- 119.** “Upetvā lokasaraṇam, suṇitvā dhammadesanam;
Anāgāmiphalam patto, sāmiko me subuddhimā.
- 120.** “Tadāham anujānetvā, pabbajim anagāriyam;
Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.
- 121.** “Tadā upāsako so mam, upagantvā apucchatha;
Gambhīre nipiṇe pañhe, te sabbe byākariṁ aham.
- 122.** “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi mam;
‘Bhikkhuniṁ dhammadakathikam, nāññām passāmi edisiṁ.
- 123.** ‘Dhammadinnā yathā dhīrā, evam dhāretha bhikkhavo’;
‘Evāham paṇḍitā homi [jātā (sī), nāma (syā)], nāyakenānukampitā.
- 124.** “Paricinno mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
- 125.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
So me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
- 126.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
- 127.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.
- 128.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 129.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 130.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ dhammadinnā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dhammadinnātheriyāpadānam tatiyam.

4. Sakulātherīapadānam

131. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
132. “Hitāya sabbasattānam, sukhāya vadatam varo;
Atthāya purisājañño, paṭipanno sadevake.
133. “Yasaggapatto sirimā, kittivanṇagato jino;
Pūjito sabbalokassa, disāsabbāsu vissuto.
134. “Uttinnavicikiccho so, vītivattakathamkatho;
Sampuṇṇamanasaṅkappo, patto sambodhimuttamam.
135. “Anuppannassa maggassa, uppādetā naruttamo;
Anakkhātañca akkhāsi, asañjātañca sañjanī.
136. “Maggaññū ca maggavidū, maggakkhāyī narāsabho;
Maggassa kusalo satthā, sārathīnam varuttamo.
137. “Mahākāruṇiko satthā, dhammaṁ desesi nāyako;
Nimugge kāmapaṅkamhi, samuddharati pāṇine.
138. “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, jātā khattiyānandanā;
Surūpā sadhanā cāpi, dayitā ca sīrimatī.
139. “Ānandassa mahārañño, dhītā paramasobhañā;
Vemātā [vemātu (sī.)] bhaginī cāpi, padumuttaranāmino.
140. “Rājakaññāhi sahitā, sabbābharaṇabhūsitā;
Upāgamma mahāvīram, assosiṁ dhammadesanam.
141. “Tadā hi so lokagaru, bhikkhuniṁ dibbacakkhukam;
Kittayam parisāmajhe [catuparisāya majjhe (syā.)], aggaṭhāne ṭhapesi tam.
142. “Sunītvā tamahaṁ haṭṭhā, dānam datvāna satthuno;
Pūjītvāna ca sambuddham, dibbacakkhum apatthayim.
143. “Tato avoca mam satthā, ‘nande lacchasi patthitam;
Padīpadhammadānānam, phalametam sunicchitam.
144. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
145. ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmītā;
Sakulā nāma nāmena [sakulāti ca nāmena (syā.)], hessati satthu sāvikā’.
146. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatīṁsamagacchahaṁ.
147. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.

- 148.** “Paribbājakinī āsim, tadāhaṁ ekacārinī;
Bhikkhāya vicarityāna, alabhim telamattakam.
- 149.** “Tena dīpaṁ padīpetvā, upaṭṭhim sabbasaṁvarim;
Cetiyām dvipadaggassa [dipadaggassa (sī. syā. pī.)], vippasannena cetasā.
- 150.** “Tena kammaṇa sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatīmsamagacchahaṁ.
- 151.** “Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā;
Pajjalanti [sañjalanti (syā. ka.), samcaranti (pī.)] mahādīpā, tattha tattha gatāya me.
- 152.** “Tirokuṭṭam tiroselam, samatiggayha pabbataṁ;
Passāmahaṁ yadicchāmi, dīpadānassidam phalam.
- 153.** “Visuddhanayanā homi, yasasā ca jalāmaham;
Saddhāpaññāvatī ceva, dīpadānassidam phalam.
- 154.** “Pacchime ca bhave dāni, jātā vippakule aham;
Pahūtadhanadhaññamhi, mudite rājapūjite.
- 155.** “Aham sabbaṅgasampannā, sabbābharaṇabhūsitā;
Purappavese sugatam, vātapāne ṭhitā aham.
- 156.** “Disvā jalantam yasasā, devamanussasakkataṁ;
Anubyañjanasampannam, lakkhaṇehi vibhūsitam.
- 157.** “Udaggacittā sumanā, pabbajjam samarocayim;
Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.
- 158.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
- 159.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.
- 160.** “Paricinno mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhata.
- 161.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.
- 162.** “Tato mahākāruṇiko, etadagge ṭhapesi mam;
Dibbacakkhukānam aggā, sakulāti naruttamo.
- 163.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 164.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 165.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam sakulā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sakulātheriyāpadānam catuttham.

5. Nandātherīapadānam

- 166.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 167.** “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
Desanākusalo buddho, tāresi janatam bahum.
- 168.** “Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinam;
Sampatte titthiyē sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.
- 169.** “Evam nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
Vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
- 170.** “Ratanānaṭṭhapaññāsam, uggatova mahāmuni;
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttim̄savāralakkhaṇo.
- 171.** “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janatam bahum.
- 172.** “Tadāham hamsavatiyam, jātā setṭhikule ahum;
Nānāratanaṇṇajote, mahāsukhasamappitā.
- 173.** “Upetvā tam mahāvīram, assosiṁ dhammadesanam;
Amatam paramassādam, paramatthanivedakam.
- 174.** “Tadā nimantayitvāna, sasaṅgham lokanāyakam;
Datvā tassa mahādānam, pasannā sehi pāṇibhi.
- 175.** “Jhāyinīnam bhikkhunīnam, aggaṭṭhānamapathayim;
Nipacca sirasā dhīram, sasaṅgham lokanāyakam.
- 176.** “Tadā adantadamako, tilokasaraṇo pabhū;
Byākāsi narasārathi, ‘lacchase tam supatthitam.
- 177.** ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 178.** ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
Nandāti nāma nāmena, hessati satthu sāvikā’.
- 179.** “Tam sutvā muditā hutvā, yāvajīvam tadā jinaṁ;
Mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.
- 180.** “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 181.** “Tato cutā yāmamagam, tatoham tusitam gatā [agam (sī. pī. ka.)];
Tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuraṁ tato [gatā (syā.)].
- 182.** “Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā;
Tattha tattheva rājūnam, mahesittamakārayim.

- 183.** “Tato cutā manussatte, rājānam cakkavattinam;
Mañḍalīnañca rājūnam, mahesittamakārayim.
- 184.** “Sampattiṁ anubhotvāna, devesu manujesu ca;
Sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu samsarim.
- 185.** “Pacchime bhave sampatte, suramme [purasmim (syā.)] kapilavhave;
Rañño suddhodanassāham, dhītā āsim aninditā.
- 186.** “Siriyā [siriṁva (sī.), raṁsiriva (syā.)] rūpiniṁ disvā, nanditam āsi tam kulaṁ;
Tena nandatī me nāmaṁ, sundaram pavarām ahu.
- 187.** “Yuvatīnañca sabbāsaṁ, kalyāṇīti ca vissutā;
Tasmimpi nagare ramme, ṭhapetvā tam yasodharam.
- 188.** “Jetṭho bhātā tilokaggo, pacchimo [majjhimo (pī.)] arahā tathā;
Ekākinī gahaṭhāham, mātarā paricoditā.
- 189.** ““Sākiyamhi kule jātā, putte buddhānujā tuvam;
Nandenapi vinā bhūtā, agāre kim nu acchasi.
- 190.** ““Jarāvasānam yobbaññam, rūpam asucisammataṁ;
Rogantamapicārogyam, jīvitam maraṇantikam.
- 191.** ““Idampi te subham rūpam, sasīkantam manoharam;
Bhūsanānam alaṅkāram, sirisaṅghāṭasannibham.
- 192.** ““Puñjitaṁ lokasāraṇva, nayanānam rasāyanam;
Puññānam kittijananaṁ, ukkākakulanandanaṁ.
- 193.** ““Na cireneva kālena, jarā samadhisessati [samabhibhossati (sī. syā.), samadhihessati (pī.)];
Vihāya geham kāruññe [kāruññe (sī. pī.), pārayhim (syā.)], cara dhammadamanindite’.
- 194.** “Sutvāham mātu vacanaṁ, pabbajim anagāriyam;
Dehena na tu cittena, rūpayobbanalālitā.
- 195.** “Mahatā ca payattena, jhānajjhena param mama;
Kātuñca vadate mātā, na cāham tattha ussukā.
- 196.** “Tato mahākāruṇiko, disvā maṁ kāmalālasam [kamalānanam (syā.)];
Nibbindanattham rūpasmiṁ, mama cakkhupathe jino.
- 197.** “Sakena ānubhāvena, itthim māpesi sobhiniṁ;
Dassanīyam suruciram, mama topi surūpiniṁ.
- 198.** “Tamahaṁ vimhitā disvā, ativimhitadehiniṁ;
Cintayim saphalam meti, nettalābhāñca mānusam.
- 199.** “Tamahaṁ ehi subhage, yenattho tam vadehi me;
Kulam te nāmagottañca, vada me yadi te piyam.
- 200.** ‘Na vañcakālo subhage [pañhakālo subhaṇe (sī. syā. pī.)], ucchaṅge maṁ nivāsaya;

Sīdantīva mamaṅgāni, pasuppaya muhuttakam̄’.

201. “Tato sīsam̄ mamaṅke sā, katvā sayi sulocanā;
Tassā nalāṭe patitā, luddhā [lūtā (syā.)] paramadāruṇā.
202. “Saha tassā nipātena, piṭakā upapajjatha;
Paggharīṁsu pabhinnā ca, kuṇapā pubbalohitā.
203. “Pabhinnam̄ vadanañcāpi, kuṇapam̄ pūtigandhanam̄;
Uddhumātam̄ vinilañca, pubbañcāpi sarīrakam̄.
204. “Sā paveditasabbaṅgī, nissasantī muhum̄ muhum̄;
Vedayantī sakam̄ dukkham̄, karuṇam̄ paridevayi.
205. ““Dukkhena dukkhitā homi, phusayanti ca vedanā;
Mahādukkhe nimuggamhi, saraṇam̄ hohi me sakhi”.
206. ““Kuhiṁ vadanasobham̄ te, kuhiṁ te tuṅganāśikā;
Tambabimbavaroṭṭham̄ te, vadananam̄ te kuhiṁ gataṁ.
207. ““Kuhiṁ sasīnibham̄ vanṇam̄, kambugīvā kuhiṁ gatā;
Doḷololāva [dāmāmālañca (syā.), dololullāva (ka.)] te kaṇṇā, vevanṇam̄ samupāgatā.
208. ““Makuļakhārakākārā [makulamburūhākārā (sī.), makuļapadumākārā (syā.)], kalikāva
[kalasāva (sī. syā. pī.)] payodharā;
Pabhinnā pūtikuṇapā, duṭṭhagandhittamāgatā.
209. ““Vedimajjhāva sussoṇī [tanumajjhā puthussoṇī (sī. syā.), vedimajjhā puthussoṇī (pī.)],
sūnāva nītakibbisā;
Jātā amejjhaharitā, aho rūpamasassataṁ.
210. ““Sabbam̄ sarīrasañjātām̄, pūtigandham̄ bhayānakam̄;
Susānamiva bībhaccham̄, ramante yattha bālisā”.
211. “Tadā mahākāruṇiko, bhātā me lokanāyako;
Disvā samviggacittām̄ maṁ, imā gāthā abhāsatha.
212. ““Āturam̄ kuṇapam̄ pūtim̄, passa nande samussayam̄;
Asubhāya cittām̄ bhāvehi, ekaggam̄ susamāhitam̄.
213. ““Yathā idam̄ tathā etam̄, yathā etam̄ tathā idam̄;
Duggandham̄ pūtikam̄ vāti, bālānam̄ abhinanditam̄.
214. ““Evametam̄ avekkhantī, rattindivamatanditā;
Tato sakāya paññāya, abhinibbijjhā dakkhasi”.
215. “Tatoham̄ atisamviggā, sutvā gāthā subhāsitā;
Tatratṭhitāvaham̄ santī, arahattamapāpuṇim̄.
216. “Yattha yattha nisinnāham̄, sadā jhānaparāyanā;
Jino tasmiṁ guṇe tutṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.

- 217.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
218. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
219. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”
 Itthaṁ sudam nandā bhikkhunī janapadakalyāṇī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nandātheriyāpadānam pañcamam.

6. Soṇātherīapadānam

- 220.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
 Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 221.** “Tadā setṭhikule jātā, sukhitā pūjītā piyā;
 Upetvā tam munivaram, assosim madhuram vacam.
- 222.** “Āraddhvāriyānaggam, vanhesi [vanṇeti (syā.)] bhikkhuniṁ jino;
 Tam sutvā muditā hutvā, kāram katvāna satthuno.
- 223.** “Abhivādiya sambuddham, thānam tam patthayim tada;
 Anumodi mahāvīro, ‘sijjhataṁ paṇidhī tava.
- 224.** ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
 Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 225.** ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
 Soṇāti nāma nāmena, hessati satthu sāvikā”.
- 226.** “Tam sutvā muditā hutvā, yāvajīvaṁ tada jinaṁ;
 Mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.
- 227.** “Tena kammena sukatena, cetanāpanidhīhi ca;
 Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 228.** “Pacchime ca bhave dāni, jātā setṭhikule aham;
 Sāvatthiyam puravare, iddhe phīte mahaddhane.
- 229.** “Yadā ca yobbanappattā, gantvā patikulaṁ aham;
 Dasa puttāni ajaniṁ, surūpāni visesato.
- 230.** “Sukhedhitā ca te sabbe, jananettamanoharā;
 Amittānampi rucitā, mama pageva te piyā.
- 231.** “Tato mayham akāmāya, dasaputrapurakkhato;
 Pabbajittha sa me bhattā, devadevassa sāsane.
- 232.** “Tadekikā vicintesiṁ, jīvitenālamatthu me;
 Cattāya patiputtehi, vuḍḍhāya ca varākiyā.
- 233.** “Ahampi tattha gacchissam, sampatto yattha me pati;
 Evāham cintayitvāna, pabbajim anagāriyam.
- 234.** “Tato ca mam bhikkhuniyo, ekaṁ bhikkhunupassaye;

Vihāya gacchumovādaṁ, tāpehi udakam̄ iti.

235. “Tadā udakamāhitvā, okirityāna kumbhiyā;
Culle ṭhapetvā āsīnā, tato cittam̄ samādahim̄.
236. “Khandhe aniccato disvā, dukkhato ca anattato;
Khepetvā āsave sabbe, arahattamapāpuṇim̄.
237. “Tadāgantvā bhikkhuniyo, uṇhodakamapucchisum̄;
Tejodhātumadhiṭṭhāya, khippam̄ santāpayim̄ jalām̄.
238. “Vimhitā tā jinavaram̄, etamatthamasāvayum̄;
Tam̄ sutvā mudito nātho, imam̄ gātham̄ abhāsatha.
239. ““Yo ca vassasataṁ jīve, kusīto hīnavīriyo;
Ekāham̄ jīvitam̄ seyyo, vīriyamārabhato dālham̄”.
240. “Ārādhito mahāvīro, mayā suppaṭipattiya;
Āraddhavīriyānaggam̄, mamāha sa mahāmuni.
241. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
242. “Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
243. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
Itthaṁ sudam̄ soṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Soṇātheriyāpadānam̄ chaṭṭham̄.

7. Bhaddakāpilānītherīpadānam̄

244. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū [sabbadhammesu cakkhumā (sī. pī.)];
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
245. “Tadāhu haṃsavatiyam̄, videho nāma nāmato [nāmako (syā. pī.)];
Seṭṭhī pahūtaratano, tassa jāyā ahosaham̄.
246. “Kadāci so narādiccam̄, upecca saparijjano;
Dhammadmassosi buddhassa, sabbadukkhabhayappaham̄ [dukkhakkhayāvaham̄ (syā.)].
247. “Sāvakam̄ dhutavādānam̄, aggam̄ kittesi nāyako;
Sutvā sattāhikam̄ dānam̄, datvā buddhassa tādino.
248. “Nipacca sirasā pāde, tam̄ ṭhānamabhipathayim̄;
Sa hāsayanto parisam̄, tadā hi narapuṅgavo.
249. “Seṭṭhino anukampāya, imā gāthā abhāsatha;
‘Lacchase pathitaṁ ṭhānam̄, nibbuto hohi puttaka.
250. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
251. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
Kassapo nāma gottena, hessati satthu sāvako”.

- 252.** “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tada jinaṁ;
Mettacitto paricari, paccayehi vināyakam.
- 253.** “Sāsanam̄ jotayitvāna, so madditvā kutitthiye;
Veneyyam̄ vinayitvā ca, nibbuto so sasāvako.
- 254.** “Nibbute tamhi lokagge, pūjanatthāya satthuno;
Ñātimitte samānetvā, saha tehi akārayi.
- 255.** “Sattayojanikam̄ thūpam̄, ubbiddham̄ ratanāmayam̄;
Jalantam̄ sataram̄siṁva, sālarājam̄va phullitaṁ.
- 256.** “Sattasatasahassāni, pātiyo [cātiyo (syā.)] tattha kārayi;
Naļaggī viya jotantī [jotante (syā. pī.)], rataneheva sattahi.
- 257.** “Gandhatelena pūretvā, dīpānujjalayī tahim̄;
Pūjanatthāya [pūjatthāya (sī. ka.)] mahesissa, sabbabhūtānukampino.
- 258.** “Sattasatasahassāni, puṇṇakumbhāni kārayi;
Rataneheva puṇṇāni, pūjanatthāya mahesino.
- 259.** “Majjhe aṭṭhaṭṭhakumbhīnam̄, ussitā kañcanagghiyo;
Atirocanti vaṇṇena, saradeva divākaro.
- 260.** “Catudvāresu sobhanti, toraṇā ratanāmayā;
Ussitā phalakā rammā, sobhanti ratanāmayā.
- 261.** “Virocanti parikkhittā [parikkhāyo (syā.)], avaṭṭaṁsā sunimmitā;
Ussitāni paṭṭakāni, ratanāni virocari.
- 262.** “Surattam̄ sukataṁ cittam̄, cetiyam̄ ratanāmayaṁ;
Atirocati vaṇṇena, sasañjhova [sasajjhāva (syā. ka.), sasañjāva (pī.)] divākaro.
- 263.** “Thūpassa vediyo tisso, haritālena pūrayi;
Ekam̄ manosilāyekam̄, añjanena ca ekikam̄.
- 264.** “Pūjam̄ etādisam̄ rammaṁ, kāretvā varavādino;
Adāsi dānam̄ saṅghassa, yāvajīvaṁ yathābalam̄.
- 265.** “Sahāva seṭṭhinā tena, tāni puññāni sabbaso;
Yāvajīvaṁ karitvāna, sahāva sugatiṁ gatā.
- 266.** “Sampattiyonubhotvāna, devatte atha mānuse;
Chāyā viya sarīrena, saha teneva samsariṁ.
- 267.** “Ekanavutito kappe, vipassī nāma nāyako;
Uppajji cārudassano, sabbadhammadvipassako.
- 268.** “Tadāyaṁ bandhumatiyam̄, brāhmaṇo sādhusammato;
Aḍḍho santo guṇenāpi [satthāgamenāsi (sī.)], dhanena ca suduggato.
- 269.** “Tadāpi tassāham̄ āsiṁ, brāhmaṇī samacetasā;

Kadāci so dijavaro, saṅgamesi mahāmuniṁ.

270. “Nisinnam janakāyamhi, desentam amataṁ padam;
Sutvā dhammaṁ pamuditō, adāsi ekasāṭakam.
271. “Gharamekena vatthena, gantvānetam sa mabravi [mamabravi (sī. syā. pī.)];
‘Anumoda mahāpuññam [mahāpaññe (sī.), mahāpuññe (syā. ka.)], dinnam buddhassa
sāṭakam’.
272. “Tadāham añjaliṁ katvā, anumodim supīṇitā [suviditā (syā.), supītiyā (ka.)];
‘Sudinno sāṭako sāmi, buddhaseṭṭhassa tādino’.
273. “Sukhito sajjito hutvā, saṃsaranto bhavābhave;
Bārāṇasipure ramme, rājā āsi mahīpati.
274. “Tadā tassa mahesīham, itthigumbassa uttamā;
Tassāti dayitā [tassāvi dutiyikā (syā.)] āsiṁ, pubbasnehena bhattuno [cuttari (syā. pī. ka.)].
275. “Piṇḍāya vicarante te [so (sī. syā. pī.)], aṭṭha paccekanāyake;
Disvā pamuditō hutvā, datvā piṇḍam mahāraham.
276. “Puno nimantayitvāna, katvā ratanamāṇḍapam;
Kammārehi kataṁ pattam [kataṁ chattam (sī.), katamaṭṭham (syā.)], sovaṇṇam vata tattakam.
277. “Samānetvāna te sabbe, tesam dānamadāsi so;
Soṇṇāsane paviṭṭhānam, pasanno sehi pāṇibhi.
278. “Tampi dānam sahādāsim, kāsirājenaham tadā;
Punāham bārāṇasiyam, jātā kāsikagāmake.
279. “Kuṭumbikakule phīte, sukhito so sabhātuko;
Jeṭṭhassa bhātuno jāyā, ahosiṁ supatibbatā.
280. “Paccekabuddham disvāna, kaniyassa mama bhattuno [bhattukaniyaso (syā.)];
Bhāgannam tassa datvāna, āgate tamhi pāvadim.
281. “Nābbhinandittha so dānam, tato tassa adāsaham;
Ukhā [buddhā (syā.)] āniya tam annam, puno tasseva so adā.
282. “Tadannam chaḍḍayitvāna, duṭṭhā buddhassaham tadā;
Pattam kalalapuṇṇam tam, adāsim tassa tādino.
283. “Dāne ca gahaṇe ceva, apace padusepi ca;
Samacittamukham disvā, tadāham saṃvijim bhusam.
284. “Puno pattam gahetvāna, sodhayitvā sugandhinā;
Pasannacittā pūretvā, saghataṁ sakkaram adam.
285. “Yattha yatthūpapajjāmi, surūpā homi dānato;
Buddhassa apakārena, duggandhā vadanena ca.
286. “Puna kassapavīrassa, nidhāyantamhi cetiye;

Sovaṇṇam iṭṭhakam varam, adāsim muditā aham.

287. “Catujjatena gandhena, nicayitvā tamiṭṭhakam;
Muttā duggandhadosamhā, sabbaṅgasusamāgatā.
288. “Sattapātisahassāni, rataneheva sattahi;
Kāretvā ghatapūrāni, vaṭṭīni [vaṭṭīyo (sī.)] ca sahassaso.
289. “Pakkhipitvā padīpetvā, ṭhapayim sattapantiyo;
Pūjanattham lokanāthassa, vippasannena cetasā.
290. “Tadāpi tamhi puññamhi, bhāginīyi visesato;
Puna kāsīsu sañjāto, sumittā iti vissuto.
291. “Tassāham bhariyā āsim, sukhitā sajjitā piyā;
Tadā paccekamunino, adāsim ghanaveṭhanam.
292. “Tassāpi bhāginī āsim, moditvā dānamuttamam;
Punāpi kāsiraṭṭhamhi, jāto koliyajātiyā.
293. “Tadā koliyaputtānam, satehi saha pañcahi;
Pañcapaccekkabuddhānam, satāni samupatṭhahi.
294. “Temāsam tappayitvāna [vāsayitvāna (syā. pī.)], adāsi ca ticīvare [ticīvaram (syā.)];
Jāyā tassa tadā āsim, puññakammapathānugā.
295. “Tato cuto ahu rājā, nando nāma mahāyaso;
Tassāpi mahesī āsim, sabbakāmasamiddhinī.
296. “Tadā rājā bhavitvāna, brahmadatto mahīpati;
Padumavatīputtānam, paccekamuninam tadā.
297. “Satāni pañcanūnāni, yāvajīvam upaṭṭhahim;
Rājuyyāne nivāsetvā, nibbutāni ca pūjayim.
298. “Cetiyāni ca kāretvā, pabbajitvā ubho mayam;
Bhāvetvā appamaññāyo, brahmalokam agamhase.
299. “Tato cuto mahātitthe, sujāto pipphalāyano;
Mātā sumanadevīti, kosigotto dijo pitā.
300. “Aham madde janapade, sākalāya puruttame;
Kappilassa dijassāsim, dhītā mātā sucīmati.
301. “Ghanakañcanabimbena, nimminityāna maṇ pitā;
Adā kassapadhīrassa, kāmehi vajjitassamaṇ.
302. “Kadāci so kāruṇiko, gantvā kammantapekkhako;
Kākādikehi khajjante, pāṇe disvāna saṃviji.
303. “Gharevāham tile jāte, disvānātapatāpane;
Kimi kākehi khajjante, saṃvegamarabhim tadā.

- 304.** “Tadā so pabbajī dhīro, aham tamanupabbajim;
Pañcavassāni nivasim, paribbājavate [paribbājapathe (syā. pī.)] aham.
- 305.** “Yadā pabbajitā āsi, gotamī jinaposikā;
Tadāham tamupagantvā, buddhena anusāsitā.
- 306.** “Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim;
Aho kalyāṇamittattam, kassapassa sirīmato.
- 307.** “Suto buddhassa dāyādo, kassapo susamāhito;
Pubbenivāsam yo vedi, saggāpāyañca passati.
- 308.** “Atho jātikkhayam patto, abhiññāvoso muni;
Etāhi tīhi vijjāhi, tevijo hoti brāhmaṇo.
- 309.** “Tatheva bhaddakāpilānī [bhaddakāpilānī (sī. pī.)], tevijjā maccuhāyinī;
Dhāreti antimam deham, jitvā māram savāhanam.
- 310.** “Disvā ādīnavam loke, ubho pabbajitā mayam;
Tyamha khīṇāsavā dantā, sītibhūtāmha nibbutā.
- 311.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 312.** “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 313.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam bhaddakāpilānī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhaddakāpilānītheriyāpadānam sattamam.

8. Yasodharātherīapadānam

- 314.** Ekasmim samaye ramme, iddhe rājagahe pure;
Pabbhāramhi varekamhi, vasante naranāyake.
- 315.** Vasantiyā tamhi nagare, ramme bhikkhunupassaye;
Yasodharābhikkhuniyā, evam āsi vitakkitam.
- 316.** “Suddhodano mahārājā, gotamī ca pajāpatī;
Abhiññātā mahātherā, theriyo ca mahiddhikā.
- 317.** “Santim gatāva āsum te, dīpaccīva nirāsavā;
Lokanāthe dharanteva, ahampi ca sivam padam.
- 318.** “Gamissāmīti cintetvā, passantī āyumattano;
Passitvā āyusaṅkhāram, tadaheva khayam gataṁ.
- 319.** “Pattacīvaramādāya, nikhamitvā sakassamā;
Purakkhatā bhikkhunībhi, satehi sahassehi sā [saha pañcahi (sī. pī.)].
- 320.** “Mahiddhikā mahāpaññā, sambuddham upasaṅkami;
Sambuddham abhivādetvā, satthuno cakkalakkhaṇe;
Nisinnā ekamantamhi, idam vacanamabravi.

- 321.** ““Aṭṭhasattativassāham, pacchimo vattate vayo [pacchimā vattayi vayā (syā.)];
Pabbhāramhi anuppattā, ārocemi mahāmuni.
- 322.** ““Paripakko vayo mayham, parittam mama jīvitam;
Pahāya vo gamissāmi, kataṁ me saraṇamattano.
- 323.** ““Vayamhi pacchime kāle, maraṇam uparuddhati;
Ajjarattim mahāvīra, pāpuṇissāmi nibbutim.
- 324.** ““Natthi jāti jarā byādhi, maraṇañca mahāmune;
Ajarāmaraṇam puram, gamissāmi asaṅkhataṁ.
- 325.** ““Yāvatā parisā nāma, samupāsanti satthuno;
Aparādhamajānantī [sace metthi (sī.), pajānantī (ka.)], khamantaṁ sammukhā mune.
- 326.** ““Samsaritvā ca saṃsāre, khalitañcīce mamañcī tayi;
Ārocemi mahāvīra, aparādham khamassu me’.
- 327.** ““Sutvāna vacanam tassā, munindo idamabravi;
‘Kimuttaram te vakkhāmi, nibbānāya vajantiyā.
- 328.** ““Iddhiñcāpi nidassehi, mama sāsanakārike;
Parisānañca sabbāsañ, kañkham chindassu yāvatā’.
- 329.** ““Sutvā tam munino vācam, bhikkhunī sā yasodharā;
Vanditvā munirājam tam, idam vacanamabravi.
- 330.** ““Yasodharā ahaṁ vīra, agāre te pajāpati;
Sākiyamhi kule jātā, itthiañge patiñṭhitā.
- 331.** ““Thīnam satasahassānam, navutīnam chaduttari;
Agāre te ahaṁ vīra, pāmokkhā sabbā issarā.
- 332.** ““Rūpācāraguṇūpetā, yobbanañṭhā piyamvadā;
Sabbā mam apacāyanti, devatā viya mānusā.
- 333.** ““Kaññāsatasahassapamukhā, sakyaputtanivesane;
Samānasukhadukkhatā, devatā viya nandane.
- 334.** ““Kāmadhātumatikkamma [kāmadhātumatikkantā (sī. syā. pī. ka.)], saññhitā rūpadhātuyā;
Rūpena sadisā natthi, ṭhapetvā lokanāyakañ.
- 335.** ““Sambuddham abhivādetvā, iddhiñ dassesi satthuno;
Nekā nānāvidhākārā, mahāiddhīpi dassayī [evamādīni vatvāna, upatitvāna ambarañ; iddhī anekā dassesi, buddhānuññā yasodharā; (sī.)].
- 336.** ““Cakkavālāsamañ kāyam, sīsañ uttarato kuru;
Ubho pakkhā duve dīpā, jambudīpañ sarīrato.
- 337.** ““Dakkhiṇañca sarañ piñcham, nānāsākhā tu pattakā;
Candañca sūriyañcakkhi, merupabbatato sikham.

- 338.** ““Cakkavālagirim tuṇḍam, jamburukkham samūlakam; Bījamānā upāgantvā, vandantī lokanāyakam.
- 339.** ““Hatthivāṇṇam tathevassam, pabbatam jaladhiṁ tathā; Candimam sūriyam merum, sakkavaṇṇañca dassayi.
- 340.** ““Yasodharā aham vīra, pāde vandāmi cakkhuma; Sahassalokadhātūnam, phullapadmena chādayi.
- 341.** ““Brahmavaṇṇañca māpetvā, dhammam desesi suññataṁ; Yasodharā aham vīra, pāde vandāmi cakkhuma.
- 342.** ““Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā; Cetopariyaññāassa, vasī homi mahāmuni.
- 343.** ““Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam; Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 344.** ““Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca; Nāṇam mayham mahāvīra, uppannam tava santike.
- 345.** ““Pubbānam lokanāthānam, saṅgamam te nidassitam [sudassitam (syā. pī. ka.)]; Adhikāram bahum mayham, tuyhatthāya mahāmune.
- 346.** ““Yam mayham pūritam kammam, kusalam sarase mune; Tuyhatthāya mahāvīra, puññam upacitam mayā.
- 347.** ““Abhabbaṭṭhāne vajjetvā, vārayitvā anācaram; Tuyhatthāya mahāvīra, sañcattam jīvitam mayā.
- 348.** ““Nekakoṭisahassāni, bhariyathāyadāsi mam; Na tattha vimanā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 349.** ““Nekakoṭisahassāni, upakārāyadāsi mam; Na tattha vimanā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 350.** ““Nekakoṭisahassāni, bhojanathāyadāsi mam; Na tattha vimanā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 351.** ““Nekakoṭisahassāni, jīvitāni pariccajim; Bhayamokkham karissanti, dadāmi mama jīvitam.
- 352.** ““Aṅgagate [aṅge evam (ka.)] alaṅkāre, vatthe nānāvidhe bahū; Itthimañde na gūhāmi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 353.** ““Dhanadhaññapariccāgām, gāmāni nigamāni ca; Khettam puttā ca dhītā ca, pariccattā mahāmuni.
- 354.** ““Hatthī assā gavā cāpi, dāsiyo paricārikā; Tuyhatthāya mahāvīra, pariccattā asaṅkhiyā.
- 355.** ““Yam mayham paṭimantesi [patimantesi (sī.)], dānam dassāmi yācake;

Vimanam me na passāmi, dadato dānamuttamam.

- 356.** ““Nānāvidham bahum dukkham, saṃsāre ca bahubbidhe;
Tuyhatthāya mahāvīra, anubhuttam asaṅkhiyam.
- 357.** ““Sukhappattānumodāmi, na ca dukkhesu dummanā;
Sabbattha tulitā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 358.** ““Anumaggena sambuddho, yam dhammam abhinīhari;
Anubhotvā sukham dukkham, patto bodhim mahāmuni.
- 359.** ““Brahmadevañca sambuddham, gotamam lokanāyakam;
Aññesam lokanāthānam, saṅgamam te bahum mayā.
- 360.** ““Adhikāram bahum mayham, tuyhatthāya mahāmuni;
Gavesato buddhadhamme, aham te paricārikā.
- 361.** ““Kappe ca satasahasre, caturo ca asaṅkhiye;
Dīpañkaro mahāvīro, uppajji lokanāyako.
- 362.** ““Paccantadesavisaye, nimantetvā tathāgataṁ;
Tassa āgamanam maggam, sodhenti tuṭṭhamānasā.
- 363.** ““Tena kālena so āsi, sumedho nāma brāhmaṇo;
Maggañca paṭiyādesi, āyato [āyatam (sī.)] sabbadassino.
- 364.** ““Tena kālenaham āsim, kaññā brāhmaṇasambhavā;
Sumittānāma nāmena, upagacchim samāgamam.
- 365.** ““Aṭṭha uppalahatthāni, pūjanatthāya satthuno;
Ādāya janasam̄majjhe, addasam̄ isi muggataṁ.
- 366.** ““Cirānugataṁ dayitam [cirānupari āśīnam (sī.)], atikkantam manoharam;
Disvā tadā amaññissam̄, saphalam jīvitam mama.
- 367.** ““Parakkamam tam saphalam, addasam̄ isino tadā;
Pubbakamma sambuddhe, cittañcāpi pasīdi me.
- 368.** ““Bhīyyo cittam̄ pasādesim̄, ise uggatamānase;
Deyyam̄ aññam̄ na passāmi, demi pupphāni te isi.
- 369.** ““Pañcahatthā tava hontu, tayo hontu mamaṁ ise;
Tena saddhim̄ samā hontu, bodhatthāya tavaṁ ise’.

Catuttham bhāṇavāram.

- 370.** ““Isi gahetvā pupphāni, āgacchantam mahāyasam̄;
Pūjesi janasam̄majjhe, bodhatthāya mahāisi.
- 371.** ““Passitvā janasam̄majjhe, dīpañkaro mahāmuni;
Viyākāsi mahāvīro, isi muggatamānasam̄.

- 372.** “Aparimeyye ito kappe, dīpañkaro mahāmuni;
Mama kammañ viyākāsi, ujubhāvam̄ mahāmuni.
- 373.** ““Samacittā samakammā, samakārī bhavissati;
Piyā hessati kammena, tuyhatthāya mahāisi [mahāise (syā.)].
- 374.** ““Sudassanā supiyā ca, manāpā piyavādinī;
Tassa dhammesu dāyādā, viharissati iddhikā.
- 375.** ““Yathāpi bhañḍasāmuggam̄, anurakkhati sāmino;
Evañ kusaladhammānam̄, anurakkhissate ayam̄.
- 376.** ““Tassa te [tassa tam (syā.)] anukampantī, pūrayissati pāramī;
Sīhova pañjaram̄ bhetvā [hitvā (syā.), hetvā (pī.)], pāpuñissati bodhiyam̄”.
- 377.** “Aparimeyye ito kappe, yañ mañ buddho viyākarī;
Tañ vācam̄ anumodentī, evam̄kārī bhavim̄ aham̄.
- 378.** “Tassa kammassa sukatassa, tattha cittam̄ pasādayim̄;
Devamanussakam̄ yonim̄, anubhotvā asaṅkhiyam̄.
- 379.** “Sukhadukkhenumbhōtvāhañ, devesu mānusesu ca;
Pacchime bhave sampatte, ajāyim̄ sākiye kule.
- 380.** “Rūpavatī bhogavatī, yasañlavatī tato;
Sabbangasampadā homi, kulesu abhisakkatā.
- 381.** “Lābham̄ silokam̄ sakkāram̄, lokadhammasamāgamañ;
Cittañca dukkhitañ natthi, vasāmi akutobhayā.
- 382.** “Vuttañhetam̄ bhagavatā, rañño antepure tadā;
Khattiyānam̄ pure vīra, upakārañca niddisi.
- 383.** “Upakārā ca yā nārī, yā ca nārī sukhe dukhe;
Athakkhāyī ca yā nārī, yā ca nārīnukampikā.
- 384.** “Pañcakoñisatā buddhā, navakoñisatāni ca;
Etesam̄ devadēvānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.
- 385.** “Adhikāram̄ mahā [sadā (pī.) evamuparipi] mayham̄, dhammarāja suñohi me;
Ekādasakoñisatā, buddhā dvādasa koñiyo [honti lokagganāyakā (sī. syā.), paññākoñisatāni ca (pī.)].
- 386.** “Etesam̄ devadēvānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
- 387.** ““Vīsakoñisatā buddhā, tiñsakoñisatāni ca;
Etesam̄ devadēvānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.
- 388.** ““Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me;
Cattālīsakoñisatā, paññāsa koñisatāni ca.

- 389.** ““Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
- 390.** ““Saññikoṭisatā buddhā, sattatikoṭisatāni ca;
Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.
- 391.** ““Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me;
Asītikoṭisatā buddhā, navutikoṭisatāni ca.
- 392.** ““Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
- 393.** ““Koṭisatasahassāni, honti lokaggañayakā;
Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.
- 394.** ““Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me;
Navakoṭisahassāni, apare lokanāyakā.
- 395.** ““Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
- 396.** ““Koṭisatasahassāni, pañcāśītimahesinam̄;
Pañcāśītikoṭisatā, sattatiṁsā ca koṭiyo.
- 397.** ““Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
- 398.** ““Paccekabuddhā vītarāgā [dhutarāgā (pī. ka.)], aṭṭhaṭṭhamakakoṭiyo [aṭṭhamattaka... (sī.),
aṭṭhamatthaka... (syā.)];
Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
- 399.** ““Khīnāsavā vītamalā, asaṅkhiyā buddhasāvakā;
Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
- 400.** ““Evam̄ dhamme sucinñānam̄, sadā dhammadassa cārinam̄;
Dhammadārī sukham̄ seti, asmiṁ loke paramhi ca.
- 401.** ““Dhammam̄ care sucaritam̄, na nam duccaritam̄ care;
Dhammadārī sukham̄ seti, asmiṁ loke paramhi ca.
- 402.** ““Nibbinditvāna saṁsāre, pabbajim̄ anagāriyam̄;
Sahassaparivārena, pabbajitvā akiñcanā.
- 403.** ““Agāram̄ vijahitvāna, pabbajim̄ anagāriyam̄;
Aḍḍhamāse asampatte, catusaccamapāpuṇim̄.
- 404.** ““Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayam̄ sayanāsanam̄;
Upanenti bahū janā, sāgareyeva ūmiyo.
- 405.** ““Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 406.** ““Svāgatam̄ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
- 407.** ““Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄’.

- 408.** “Evam bahuvidham dukkham, sampattī ca bahubbidhā;
Visuddhibhāvam sampattā, labhāmi sabbasampadā.
- 409.** “Yā dadāti sakattānam, puññathāya mahesino;
Sahāyasampadā honti, nibbānapadamasānkhatam.
- 410.** “Parikkhīṇam atītañca, paccuppannam anāgatam;
Sabbakammam mamañ khīṇam, pāde vandāmi cakkhuma”.

Ittham sudam yasodharā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharātheriyāpadānam atthamañ.

9. Yasodharāpamukhadasabhikkhunīsaṭṭhaapadānam

- 411.** “Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye;
Dīpañkaro nāma jino, uppajji lokanāyako.
- 412.** “Dīpañkaro mahāvīro, viyākāsi vināyako;
Sumedhañca sumittañca, samānasukhadukkhatañ.
- 413.** “Sadevakañca passanto, vicaranto sadevakam;
Tesam pakittane amhe, upagamma samāgamam.
- 414.** “Amham sabbapati hohi [sabbā patī honti (pī.)], anāgatasamāgame;
Sabbāva tuyham bhariyā, manāpā piyavādikā.
- 415.** “Dānam sīlamayam sabbam, bhāvanā ca subhāvitā;
Dīgharattañca no [dīgharattamidañ (syā. ka.)] sabbam, pariccattam mahāmune.
- 416.** “Gandham vilepanam mālam, dīpañca ratanāmayam;
Yañkiñci patthitañ sabbam, pariccattam mahāmuni.
- 417.** “Aññam vāpi katañ kammam, paribhogañca mānusam;
Dīgharattañhi no sabbam, pariccattam mahāmuni.
- 418.** “Anekajātisamsāram, bahum puññampi no katañ;
Issaramanubhotvāna, saṃsaritvā bhavābhavē.
- 419.** “Pacchime bhave sampatte, sakyaputtanivesane;
Nānākulūpapannāyo, accharā kāmavaññinī.
- 420.** “Lābhaggena yasam pattā, pūjitatā sabbasakkatā;
Lābhiyo annapānānam, sadā sammānitā mayam.
- 421.** “Agāram pajahitvāna, pabbajimhanagāriyam;
Aḍḍhamāse asampatte, sabbā pattāmha nibbutiñ.
- 422.** “Lābhiyo annapānānam, vatthasenāsanāni ca;
Upenti paccayā sabbe, sadā sakkatapūjitatā.

423. “Kilesā jhāpitā amham...pe... viharāma anāsavā.
 424. “Svāgataṁ vata no āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
 425. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
 Itthaṁ sudam̄ yasodharāpamukhāni dasabhikkhunīsahassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharāpamukhadasabhikkhunīsahassāpadānam̄ navamaṁ.

10. Yasodharāpamukhaatṭhārasabhhikkhunīsahassaapadānam̄

426. “Aṭṭhārasasahassāni, bhikkhunī sakyasambhavā;
 Yasodharāpamukhāni, sambuddham̄ upasaṅkamum̄.
 427. “Aṭṭhārasasahassāni, sabbā honti mahiddhikā;
 Vandantī munino pāde, ārocenti yathābalam̄.
 428. ““Jāti khīṇā jarā byādhi, maraṇañca mahāmuni;
 Anāsavam̄ padam̄ santam̄, amataṁ yāma nāyaka.
 429. ““Khalitañce pure atthi, sabbāsampi mahāmuni;
 Aparādhamajānantī, khama amham̄ vināyaka.
 430. ““Iddhiñcāpi nidassetha, mama sāsanakārikā;
 Parisānañca sabbāsaṁ, kañkham̄ chindatha yāvatā.
 431. ““Yasodharā mahāvīra, manāpā piyadassanā;
 Sabbā tuyham̄ mahāvīra, agārasmiṁ pajāpati.
 432. ““Thīnam̄ satasahassānam̄, navutīnam̄ chaduttari;
 Agāre te mayam̄ vīra, pāmokkhā sabbā issarā.
 433. ““Rūpācāraguṇūpetā, yobbanaatṭhā piyamvadā;
 Sabbā no apacāyanti, devatā viya mānusā.
 434. ““Aṭṭhārasasahassāni, sabbā sākiyasambhavā;
 Yasodharāsahassāni, pāmokkhā issarā tadā.
 435. ““Kāmadhātumatikkamma, sañthitā rūpadhātuyā;
 Rūpena sadisā natthi, sahassānam̄ mahāmuni.
 436. ““Sambuddham̄ abhivādetvā, iddhiṁ dassam̄su satthuno;
 Nekā nānāvidhākārā, mahāiddhīpi dassayum̄.
 437. ““Cakkavālasamaṁ kāyam̄, sīsam̄ uttarato kuru;
 Ubho pakkhā duve dīpā, jambudīpam̄ sarīrato.
 438. ““Dakkhiṇañca saraṁ piñcham̄, nānāsākhā tu pattakā;
 Candañca sūriyañcakkhi, merupabbatato sikham̄.
 439. ““Cakkavālagirim̄ tuṇḍam̄, jamburukkham̄ samūlakam̄;
 Bījamānā upāgantvā, vandantī lokanāyakam̄.

- 440.** ““Hatthivanṇam tathevassam, pabbatam jaladhim tathā;
Candañca sūriyam merum, sakkavaṇṇañca dassayum.
- 441.** ““Yasodharā mayam vīra, pāde vandāma cakkhuma;
Tava cirapabhāvena, nippaññā naranāyaka.
- 442.** ““Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññānassa, vasī homa mahāmune.
- 443.** ““Pubbenivāsam jānāma, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīnā, natthi dāni punabbhavo.
- 444.** ““Athadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñānam amham mahāvīra, uppannam tava santike.
- 445.** ““Pubbānam lokanāthānam, saṅgamam no nidassitam;
Adhikārā bahū amham, tuyhatthāya mahāmune.
- 446.** ““Yam amham pūritaṁ kammam, kusalam sarase mune;
Tuyhatthāya mahāvīra, puññānupacitāni no.
- 447.** ““Abhabbaṭṭhāne vajjetvā, vārayimha anācaram;
Tuyhatthāya mahāvīra, cattāni jīvitāni no [sañcattam jīvitampi no (syā.)].
- 448.** ““Nekakoṭisahassāni, bhariyatthāyadāsi no;
Na tattha vimanā homa, tuyhatthāya mahāmune.
- 449.** ““Nekakoṭisahassāni, upakārāyadāsi no;
Na tattha vimanā homa, tuyhatthāya mahāmune.
- 450.** ““Nekakoṭisahassāni, bhojanathāyadāsi no;
Na tattha vimanā homa, tuyhatthāya mahāmune.
- 451.** ““Nekakotisahassāni, jīvitāni cajimhase [cajimha no (pī. ka.)];
Bhayamokkham karissāma, jīvitāni cajimhase.
- 452.** ““Aṅgagate alaṅkāre, vatthe nānāvidhe bahū;
Itthibhaṇḍe na gūhāma, tuyhatthāya mahāmune.
- 453.** ““Dhanadhaññapariccāgaṁ, gāmāni nigamāni ca;
Khettam puttā ca dhītā ca, pariccattā mahāmune.
- 454.** ““Hathī assā gavā cāpi, dāsiyo paricārikā;
Tuyhatthāya mahāvīra, pariccattam asaṅkhiyam.
- 455.** ““Yam amhe paṭimantesi, dānam dassāma yācake;
Vimanam no na passāma, dadato dānamuttamam.
- 456.** ““Nānāvidham bahum dukkham, saṃsāre ca bahubbidhe;
Tuyhatthāya mahāvīra, anubhuttam asaṅkhiyam.
- 457.** ““Sukhappattānumodāma, na ca dukkhesu dummanā;

Sabbattha tulitā homa, tuyhatthāya mahāmune.

- 458.** ““Anumaggena sambuddho, yam dhammaṁ abhinīhari;
Anubhotvā sukhaṁ dukkhaṁ, patto bodhiṁ mahāmune.
- 459.** ““Brahmadevañca sambuddham, gotamaṁ lokanāyakam;
Aññesaṁ lokanāthānam, saṅgamam tehi no bahū.
- 460.** ““Adhikāram bahuṁ amhe, tuyhatthāya mahāmune;
Gavesato buddhadhamme, mayaṁ te paricārikā.
- 461.** ““Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye;
Dīpaṅkaro mahāvīro, uppajji lokanāyako.
- 462.** ““Paccantadesavisaye, nimantetvā tathāgataṁ;
Tassa āgamanam maggaṁ, sodhenti tuṭṭhamānasā.
- 463.** ““Tena kālena so āsi, sumedho nāma brāhmaṇo;
Maggañca paṭiyādesi, āyato sabbadassino.
- 464.** ““Tena kālena ahumha, sabbā brāhmaṇasambhavā;
Thalūdajāni pupphāni, āharimha samāgamaṁ.
- 465.** ““Tasmiṁ so samaye buddho, dīpaṅkaro mahāyaso;
Viyākāsi mahāvīro, isimuggatamānasam.
- 466.** ““Calatī ravatī puthavī, saṅkampati sadevake;
Tassa kammaṁ pakittente, isimuggatamānasam.
- 467.** ““Devakaññā manussā ca, mayañcāpi sadevakā;
Nānāpūjanīyam bhaṇḍam, pūjayitvāna patthayum.
- 468.** ““Tesam buddho viyākāsi, jotiḍīpa sanāmako;
Ajja ye patthitā atthi, te bhavissanti sammukhā.
- 469.** ““Aparimeyye ito kappe, yam no buddho viyākari;
Taṁ vācamanumodentā, evaṁkārī ahumha no.
- 470.** ““Tassa kammassa sukatassa, tassa cittam pasādayum;
Devamānusikam yonim, anubhotvā asaṅkhiyam.
- 471.** ““Sukhadukkhenubhotvāna, devesu mānusesu ca;
Pacchime bhave sampatte, jātāmha sākiye kule.
- 472.** ““Rūpavatī bhogavatī, yasaślavatī tato;
Sabbaṅgasampadā homa, kulesu abhisakkatā.
- 473.** ““Lābhām silokam sakkāram, lokadhammasamāgamacam;
Cittañca dukkhitaṁ natthi, vasāma akutobhayā.
- 474.** ““Vuttañhetam bhagavatā, rañño antepure tadā;
Khattiyānam pure vīra [tāsam (syā.)], upakārañca niddisi.

- 475.** ““Upakārā ca yā nārī, yā ca nārī sukhe dukhe;
Atthakkhāyī ca yā nārī, yā ca nārīnukampikā.
- 476.** ““Dhammaṁ care sūcaritaṁ, na nam duccaritaṁ care;
Dhammadārī sukhaṁ seti, asmiṁ loke paramhi ca.
- 477.** ““Agāraṁ vijahitvāna, pabbajimhanagāriyam;
Aḍḍhamāse asampatte, catusaccam phusimha no.
- 478.** ““Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayam sayanāsanam;
Upanenti bahū amhe, sāgarasseva ūmiyo.
- 479.** ““Kilesā jhāpitā amham [mayhaṁ (syā.), amhākam (ka.)], bhavā sabbe samūhatā;
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāma anāsavā.
- 480.** ““Svāgataṁ vata no āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
- 481.** ““Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chalabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam’.
- 482.** ““Evam bahuvidham dukkham, sampattī ca bahubbidhā;
Visuddhabhāvam sampattā, labhāma sabbasampadā.
- 483.** ““Yā dadanti sakattānam, puññatthāya mahesino;
Sahāyasampadā honti, nibbānapadamasāṅkhatam.
- 484.** ““Parikkhīṇam atītañca, paccuppannam anāgataṁ;
Sabbakammampi no khīṇam, pāde vandāma cakkhuma.
- 485.** ““Nibbānāya vadantīnam, kiṁ vo vakkhāma uttari;
Santasaṅkhatadosañhi, pappotha [santasaṅkhatadoso yo, pajjotam (syā. pī. ka.)] amataṁ padam”.

Ittham sudam yasodharāpamukhāni aṭṭhārasabhikkhunīsahassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharāpamukhaaṭṭhārasabhikkhunīsahassāpadānam dasamam.

Kuṇḍalakesīvaggo tatiyo.

Tassuddānam –

Kuṇḍalā gotamī ceva, dhammadinnā ca sakulā;
Varanandā ca soṇā ca, kāpilānī yasodharā.

Dasasahassabhikkhunī, aṭṭhārasasahassakā;
Gāthāsatāni cattāri, cha ca sattatimeva ca [aṭṭhasattatimeva ca (syā.)].

4. Khattiyāvaggo

1. Yasavatīpamukhaatṭhārasabhikkhunīsaṁhassāpaññānam

1. “Bhavā sabbe parikkhiṇā, bhavā santi vimocitā;
Sabbāsavā ca no natthi, ārocema mahāmune.
2. “Purimam kusalam kammam [parikammañca kusalam (syā.)], yam kiñci sādhupatthitam;
Paribhogamayaṁ dinnam, tuyhatthāya mahāmune.
3. “Buddhapaccekabuddhānam, sāvakānañca patthitam [buddhānam sāvakānañca (sī. ka.)];
Paribhogamayaṁ dinnam, tuyhatthāya mahāmune.
4. “Uccanīcamayaṁ kammam, bhikkhūnam sādhupatthitam;
Uccākulaparikammam, katametam mahāmune [katamhehi mahāmune (syā. pī.)].
5. “Teneva sukkamūlena, coditā kammasampadā;
Mānusikamatikkantā, jāyīmsu khattiye kule.
6. “Uppatte ca kate kamme, jātiyā vāpi ekato;
Pacchime ekato jātā, khattiyā kulasambhavā.
7. “Rūpavatī bhogavatī, lābhasakkārapūjītā;
Antepure mahāvīra, devānam viya nandane.
8. “Nibbinditvā agāramhā, pabbajimhanagāriyam;
Katipāham upādāya, sabbā pattāmha nibbutim.
9. “Cīvaraṁ piñḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanam;
Upānenti bahū amhe, sadā sakkatapūjītā.
10. “Kilesā jhāpitā amham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāma anāsavā.
11. “Svāgataṁ vata no āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
12. “Pañisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam yasavatīpamukhāni khattiyakaññābhikkhuniyo aṭṭhārasasahassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasavatīpamukhaatṭhārasabhikkhunīsaṁhassāpaññānam paññamam.

2. Caturāśītibhikkhunīsaṁhassāpaññānam

13. “Cullāśītisahassāni, brāhmaññakulasambhavā [brāhmaññakulasambhavā (syā. ka.)];
Sukhumālalahatthapādā, pure tuyham mahāmune.
14. “Vessasuddakule jātā, devā nāgā ca kinnarā;
Cātuddīpā bahū kaññā, pure tuyham mahāmune.

15. “Kāci pabbajitā atthi, sabbadassāvino [saccadassāvino (sī. pī.)] hū; Devā ca kinnarā nāgā, phusissanti anāgate.
16. “Anubhotvā yasam̄ sabbaṁ, patvāna sabbasampadā; Tumhaṁ [tvayi (sī. pī.)] pasādaṁ paṭiladdhā, bujjhissanti anāgate.
17. “Amhe brāhmaṇadhītā tu, brāhmaññakulasambhavā; Pekkhato no [lakkhaṇā ca (syā.)] mahāvīra, pāde vandāma cakkhuma.
18. “Upahatā bhavā sabbe, mūlatañhā samūhatā; Samucchinnā anusayā, puññasaṅkhāradālitā.
19. “Samādhigocarā sabbā, samāpattivasī katā; Jhānena dhammaratiyā, viharissāma no sadā.
20. “Bhavanetti avijjā ca, saṅkhārāpi ca khepitā; Sududdasam̄ padam̄ gantvā, anujānātha [anujānimha (syā. pī. ka.)] nāyaka.
21. “Upakārā mamaṁ tumhe, dīgharattam̄ katāvino; Catunnaṁ saṁsayaṁ chetvā, sabbā gacchantu nibbutim̄.
22. “Vanditvā munino pāde, katvā iddhivikubbanam̄; Kāci dassenti ālokaṁ, andhakāramathāparā.
23. “Dassenti candasūriye, sāgarañca samacchakam̄; Sinerum̄ paribhaṇḍañca, dassenti pārichattakam̄.
24. “Tāvatiṁsañca bhavanam̄, yāmam̄ dassenti iddhiyā; Tusitaṁ nimmite deve, vasavattī mahissare.
25. “Brahmāno kāci dassenti, caṅkamañca mahāraham̄; Brahmavaṇṇañca māpetvā, dhammam̄ desenti suññatam̄.
26. “Nānāvikubbanam̄ katvā, iddhiṁ dassiya satthuno; Dassayiṁsu balam̄ sabbā, pāde vandiṁsu satthuno.
27. “Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā; Cetopariyaññānassa, vasī homa mahāmune.
28. “Pubbenivāsam jānāma, dibbacakkhu visodhitaṁ; Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
29. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca; Nāṇam̄ amham̄ mahāvīra, uppannaṁ tava santike.
30. “Pubbānam̄ lokanāthānam̄, saṅgamam̄ no nidassitaṁ; Adhikāram̄ bahum̄ amham̄, tuyhatthāya mahāmune.
31. “Yam̄ amhehi kataṁ kammaṁ, kusalam̄ sara tam̄ mune; Tuyhatthāya mahāvīra, puññānupacitāni no.
32. “Satasadassito kappe, padumuttaro mahāmuni;

Puram haṁsavatī nāma, sambuddhassa kulāsayam.

33. “Dvārena haṁsavatiyā, gaṅgā sandati sabbadā;
Ubbalhā nadiyā bhikkhū, gamanam na labhanti te.
34. “Divasam dve tayo ceva, sattāham māsikam tato;
Catumāsampi sampañṇam, gamanam na labhanti te.
35. “Tadā ahu sattasāro, jaṭilo nāma raṭṭhiko;
Oruddhe [oratīre (syā.)] bhikkhavo disvā, setum gaṅgāya kārayi.
36. “Tadā satasahassehi, setum gaṅgāya kārayi;
Saṅghassa orime tīre, vihārañca akārayi.
37. “Itthiyo purisā ceva, uccanīcakulāni ca;
Tassa setum vihārañca [tesu setuvihāresu (sī.), tassa setū vihāre ca (pī.)], samabhāgam akamṣu te.
38. “Amhe aññe ca mānujā, vippasannena cetasā;
Tassa dhammesu dāyādā, nagare janapadesu ca.
39. “Itthī pumā kumārā ca, bahū ceva kumārikā;
Setuno ca vihārassa, vālukā ākiriṁsu te.
40. “Vīthim sammajjanam katvā, kadalīpuṇṇaghaṭe dhaje;
Dhūpam cuṇṇañca mālañca, kāram katvāna satthuno.
41. “Setuvihāre kāretvā, nimantetvā vināyakam;
Mahādānam daditvāna, sambodhim abhipatthayim.
42. “Padumuttaro mahāvīro, tārako sabbapāṇinam;
Anumodanīyamkāsi, jaṭilassa mahāmuni [katvā, viyākāsi mahāmuni (syā.)].
43. ““Satasahassātikkante, kappo hessati bhaddako;
Bhavābhavenubhotvāna, pāpuṇissati bodhiyam.
44. ““Kāci hatthaparikammam, katāvī naranāriyo;
Anāgatamhi addhāne, sabbā hessanti sammukhā’.
45. ““Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Uppannā devabhanam, tuyham tā paricārikā.
46. ““Dibbasukham asaṅkhiyam, mānusañca asaṅkhiyam;
Tuyham te paricārema, saṁsarimha bhavābhave.
47. ““Satasahassito kappe, sukataṁ kammasampadaṁ;
Sukhumālī manussānam, atho devapure vare.
48. ““Rūpabhogayase ceva, atho kittiñca sakkataṁ [kittisukham piyam (syā.)];
Labhāma satataṁ sabbam, sukataṁ kammasampadaṁ.
49. ““Pacchime bhave sampatte, jātāmha brāhmaṇe kule;

Sukhumālahatthapādā, sakyaputtanivesane.

50. “Sabbakālampi pathavim, na passāma na laikatam; Cikkhallabhūmimasucim [cikkhallaṁ bhūmiṁ gamanaṁ (syā.)], na passāma mahāmune.
51. “Agāram vasante amhe, sakkāram sabbakālikam; Upanenti sadā sabbam, pubbakammaphalena no [pubbakammaphalaṁ tato (sī. pī.)].
52. “Agāram pajahitvāna, pabbajitvānagāriyam; Saṁsārapathananithiṇṇā, vītarāgā bhavāmase [natthi dāni punabbhavo (sī. syā. pī.)].
53. “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayam sayanāsanam; Upanenti sadā amhe, sahassāni tato tato.
54. “Kilesā jhāpitā amham...pe... viharāma anāsavā.
55. “Svāgatam vata no āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
56. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Itthaṁ sudam caturāśītibrāhmaṇakaññābhikkhunīsaṁhassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Caturāśītibhikkhunīsaṁhassāpadānam dutiyam.

3. Uppaladāyikātherīapadānam

57. “Nagare aruṇavatiyā, aruṇo nāma khattiyo; Tassa rañño ahum bhariyā, ekajjhāṁ cārayāmaham.
58. “Rahogatā nisīditvā, evam cintesaham tadā; ‘Kusalam me kataṁ natthi, ādāya gamiyam mama.
59. ““Mahābhītāpam kaṭukam, ghorarūpam sudāruṇam; Nirayaṁ nūna gacchāmi, ettha me natthi samṣayo’.
60. “Evāham cintayitvāna, pahamsetvāna mānasam; Rājānam upagantvāna, idam vacanamabравim.
61. ““Itthī nāma mayam deva, purisānittarā ahu [purisānugatā sadā (sī.), purisā na bhavāma no (syā.), purisānam bharā mayam (pī.)]; Ekaṁ me samaṇam dehi, bhojayissāmi khattiya’.
62. “Adāsi me tadā rājā, samaṇam bhāvitindriyam; Tassa pattam gahetvāna, paramannena pūrayim.
63. “Pūretvā paramam annam, saha sugandhalepanam; Mahācelena chāditvā, adāsim tuṭṭhamānasā.
64. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; Jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchahaṁ.
65. “Sahassadevarājūnam, mahesittamakārayim; Sahassacakavattīnam, mahesittamakārayim.

66. “Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
Nānāvidham bahum aññam, tassa kammaphalam tato.
67. “Uppalasseva me vaṇo, abhirūpā sudassanā;
Itthisabbangasampannā, abhijātā jutindharā.
68. “Pacchime bhave sampatte, ajāyiṁ sākiye kule;
Nārīsahassapāmokkhā, suddhodanasutassahaṁ.
69. “Nibbinditvā agāreham, pabbajim anagāriyam;
Sattamīrattisampattā [sattamiṁrattimapattā (sī. syā. pī.)], catusaccamapāpuṇim.
70. “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ;
Parimetum na sakkomi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
71. “Yam mayham pūritam kammaṁ, kusalaṁ sarase muni;
Tuyhatthāya mahāvīra, paricattam bahum mayā.
72. “Ekattimse ito kappe, yam dānamadadim tadā;
Duggatim nābhijānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
73. “Dve gatiyo pajānāmi, devattam atha mānusam;
Aññam gatiṁ na jānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
74. “Ucce kule pajāyāmi, mahāsāle [tayo sāla (ka.)] mahaddhane;
Aññe kule na jāyāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
75. “Bhavābhāve saṁsaritvā, sukkamūlena coditā;
Amanāpaṁ na passāmi, somanassakataṁ phalaṁ.
76. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññāpassa, vasī homi mahāmune.
77. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīñā, natthi dāni punabbhavo.
78. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñāṇam mama mahāvīra, uppannaṁ tava santike.
79. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
80. “Svāgataṁ vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
81. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
- Itthaṁ sudam uppalaḍayikā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppalaḍayikātheriyāpadānaṁ tatiyam.

4. Siṅgalamātutherīapadānaṁ

82. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
83. “Tadāhaṁ hamṣavatiyam, jātāmaccakule ahum;

Nānāratanapajjote, iddhe phīte mahaddhane.

84. “Pitunā saha gantvāna, mahājanapurakkhatā;
Dhammaṁ buddhassa sutvāna, pabbajim anagāriyam.
85. “Pabbajitvā kāyena, pāpakammaṁ vivajjayim;
Vacīduccaritam hitvā, ājīvam parisodhayim.
86. “Buddhe pasannā dhamme ca, saṅghe ca tibbagāravā;
Saddhammassavane yuttā, buddhadassanalālasā [buddhadassanasālayā (syā.)].
87. “Aggam saddhādhimuttānam, assosiṁ bhikkhuniṁ tadā;
Tam ṭhānam patthayitvāna, tisso sikkhā apūrayim.
88. “Tato mam sugato āha, karuṇānugatāsayo;
‘Yassa saddhā tathāgate, acalā suppatiṭṭhitā;
Sīlañca yassa kalyāṇam, ariyakantam pasaṁsitaṁ.
89. ““Saṅghe pasādo yassatti, ujubhūtañca dassanam;
Adaliddoti tam āhu, amogham tassa jīvitam.
90. ““Tasmā saddhañca sīlañca, pasādaṁ dhammadassanam;
Anuyuñjetha medhāvī, saram buddhāna [buddhānusāsanam (sī.), buddhānam sāsanam (syā.)]
sāsanam’.
91. ““Tam sutvāham pamuditā, apucchiṁ paṇidhiṁ mama;
Tadā anomo amito, byākarittha vināyako;
‘Buddhe pasannā kalyāṇī, lacchase tam supatthitam.
92. ““Satasaṁhassito kappe, okkākakulasambhavo;
Gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
93. ““Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
Siṅgālakassa [sigālakassa (sī. pī.)] mātāti, hessati satthu sāvikā’.
94. ““Tam sutvā muditā hutvā, yāvajīvam tadā jinaṁ;
Mettacittā paricariṁ, paṭipattīhi nāyakam.
95. ““Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
96. ““Pacchime ca bhave dāni, giribbjapuruttame;
Jātā seṭṭhikule phīte, mahāratanasañcaye.
97. ““Putto siṅgālako nāma, mamāsi vipatthe rato;
Diṭṭhigahanapakkhando, disāpūjanatapparo.
98. ““Nānādisā namassantam [namassati (syā.)], piṇḍāya nagaraṁ vajam;
Tam disvā ovadī buddho, magge ṭhatvā vināyako.
99. ““Tassa desayato dhammaṁ, panādo vimhayo ahu;
Dvekoṭinaranārīnam, dhammābhisaṁayo ahu.

- 100.** “Tadāham parisam gantvā, sutvā sugatabhāsitam;
Sotāppattiphalam pattā, pabbajim anagāriyam.
- 101.** “Na cireneva kālena, buddhadassanalālasā;
Anussatim tam bhāvetvā, arahattamapāpuṇim.
- 102.** “Dassanatthāya buddhassa, sabbadā ca vajāmaham;
Atittāyeva passāmi, rūpam nayananandanam.
- 103.** “Sabhapāramisambhūtam, lakkhīnilayanam varam;
Rūpam sabbasubhākiṇṇam, atittā viharāmaham.
- 104.** “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṇi;
Siṅgālakassa yā mātā, aggā saddhādhimuttikā [saṅghavimuttikā (pi.), mamādhimuttikā (ka.)].
- 105.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmuni.
- 106.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 107.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñāṇam mama mahāvīra, uppannam tava santike.
- 108.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 109.** “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 110.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ siṅgālamātā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Siṅgālamātatheriyāpadānam catuttham.

5. Sukkātherīapadānam

- 111.** “Ekanavutito kappe, vipassī nāma nāyako;
Uppajji cārudassano, sabbadhammavipassako.
- 112.** “Tadāham bandhumatiyam, jātā aññatare kule;
Dhammam sutvāna munino, pabbajim anagāriyam.
- 113.** “Bahussutā dhammadharā, paṭibhānavatī tathā;
Vicittakathikā cāpi, jinasāsanakārikā.
- 114.** “Tadā dhammakathaṁ katvā, hitāya janataṁ bahuṁ [janatāya hitam bahuṁ (sī.) ... sadā (syā.), hitāya janasamśarim (pi.)];
Tato cutāham tusitam, upapannā yasassini.
- 115.** “Ekatiṁse ito kappe, sikhī viya sikhī jino;
Tapanto yasasā loke [lokam (syā. pi.)], uppajji vadatam varo.
- 116.** “Tadāpi pabbajitvāna, buddhasāsanakovidā;
Jotetvā jinavākyāni, tatopi tidivam gatā.

- 117.** “Ekatimseva kappamhi, vessabhū nāma nāyako;
Uppajjitha mahāñāṇī, tadāpi ca tathevaham̄.
- 118.** “Pabbajitvā dhammadharā, jotayim̄ jinasāsanam̄;
Gantvā marupuram̄ rammaṇ, anubhosin̄ mahāsukham̄.
- 119.** “Imamhi bhaddake kappe, kakusandho jinuttamo;
Uppajji narasaraṇo [narasaddūlo (sī. syā. pī.)], tadāpi ca tathevaham̄.
- 120.** “Pabbajitvā munimatam̄, jotayitvā yathāyukam̄;
Tato cutāham̄ tidivam̄, agam̄ sabhavanam̄ yathā.
- 121.** “Imasmiṇyeva kappamhi, koṇāgamananāyako;
Uppajji lokasaraṇo, araṇo amataṅgato [vadataṇam̄ varo, sabbasattānamuttamo (syā.)].
- 122.** “Tadāpi pabbajitvāna, sāsane tassa tādino;
Bahussutā dhammadharā, jotayim̄ jinasāsanam̄.
- 123.** “Imasmiṇyeva kappamhi, kassapo munimuttamo;
Uppajji lokasaraṇo, araṇo maraṇantagū.
- 124.** “Tassāpi naravīrassa, pabbajitvāna sāsane;
Pariyāpuṭasaddhommā, paripucchāvisāradā.
- 125.** “Susīlā lajjinī ceva, tīsu sikkhāsu kovidā;
Bahum̄ dhammakatham̄ katvā, yāvajīvam̄ mahāmune.
- 126.** “Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatim̄samagacchaham̄.
- 127.** “Pacchime ca bhave dāni, giribbjapuruttame;
Jātā sethikule phīte, mahāratanaśañcaye.
- 128.** “Yadā bhikkhusahassena, parivuto lokanāyako;
Upāgami rājagaham̄, sahassakkhena vaṇṇito.
- 129.** ““Danto dantehi saha purāṇajaṭilehi, vippamutto vippamuttehi;
Siṅgīnikkhasavaṇṇo, rājagaham̄ pāvisi bhagavā’.
- 130.** “Disvā buddhānubhāvam tam, sutvāva guṇasañcayam̄;
Buddhe cittam̄ pasādetvā, pūjayim̄ tam yathābalam̄.
- 131.** “Aparena ca kālena, dhammadinnāya santike;
Agārā nikkhāmitvāna, pabbajim̄ anagāriyam̄.
- 132.** “Kesesu chijjamānesu, kilese jhāpayim̄ aham̄;
Uggahim̄ sāsanam̄ sabbam̄, pabbajitvācirenaham̄.
- 133.** “Tato dhammamadesesiṁ, mahājanasamāgame;
Dhamme desiyamānamhi, dhammābhīsamayo ahu.
- 134.** “Nekapāṇasahassānam̄, tam viditvātivimhito;

Abhippasanno me yakkho, bhamitvāna giribbajam.

135. “Kiṁ me katā rājagahe manussā, madhum pītāva acchare;
Ye sukkam na upāsanti, desentim amataṁ padam.
136. “Tañca appatiivānīyam, asecanakamojavam;
Pivanti maññe sappaññā, valāhakamivaddhagū.
137. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññānassa, vasī homi mahāmune.
138. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
139. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñānam mama mahāvīra, uppannam tava santike.
140. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
141. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
142. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ sukkā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sukkātheriyāpadānam pañcamam.

Pañcamam bhāṇavāram.

6. Abhirūpanandātherīpadānam

143. “Ekanavutito kappe, vipassī nāma nāyako;
Uppajji cārudassano, sabbadhammesu cakkhumā.
144. “Tadāhaṁ bandhumatiyam, iddhe phīte mahākule;
Jātā surūpā dayitā, pūjanīyā janassa ca.
145. “Upagantvā mahāvīram, vipassiṁ lokanāyakam;
Dhammam suṇitvā saraṇam, upesiṁ naranāyakam.
146. “Sīlesu samvutā hutvā, nibbute ca naruttame;
Dhātuthūpassa upari, soṇṇacchattamapūjayim.
147. “Muttacāgā sīlavatī, yāvajīvam tato cutā;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsūpagā aham.
148. “Tadā dasahi ṭhānehi, adhibhotvā sesake [adhibhotvā asesato (syā.)];
Rūpasaddehi gandhehi, rasehi phusanehi ca.
149. “Āyunāpi ca vaṇṇena, sukhena yasasāpi ca;
Tathevādhipateyyena, adhigayha virocaham.
150. “Pacchime ca bhave dāni, jātāhaṁ kapilavhaye;
Dhītā khemakasakkassa, nandā nāmāti vissutā.

151. “Abhirūpasampadampi [abhirupam upapadaṁ (sī.), abhirupam uppādaṁ (pī.)], ahu me kantisūcakaṁ; Yadāham yobbanappattā, rūpalāvaññabhūsitā.
152. “Tadā [tadā mamattham (sī.), idha mamatte (syā. ka.)] matthe sakyānam, vivādo sumahā ahu; Pabbājesi tato tāto, mā sakyā vinassim̄suti.
153. “Pabbajitvā tathāgatam, rūpadessim naruttamam; Sutvāna nopagacchāmi, mama rūpena gabbitā.
154. “Ovādampi na gacchāmi, buddhadassanabhīrutā; Tadā jino upāyena, upanetvā sasantikam.
155. “Tissitthiyo [tisso thīyo (sī. pī.)] nidassesi, iddhiyā maggakovido; Accharārūpasadisam, taruṇim jaritam [jarikam (syā. ka.)] mataṁ.
156. “Tāyo disvā susamviggā, virattāse kaṭevare; Aṭṭhāsim bhavanibbindā, tadā mam āha nāyako.
157. ““Āturam asuciṁ pūtim, passa nande samussayam; Uggharantam paggharantam, bālānam abhinanditam.
158. ““Asubhāya cittaṁ bhāvehi, ekaggam susamāhitam; Yathā idam tathā etam, yathā etam tathā idam.
159. ““Evametam avekkhantī, rattindivamatanditā; Tato sakāya paññāya, abhinibbijjhā vacchasi”.
160. “Tassā me appamattāya, vicarantiyā [vicarantvādha (sī.), vicinantīdha (syā. pī.)] yoniso; Yathābhūtaṁ ayam kāyo, diṭṭho santarabāhiro.
161. “Atha nibbindahaṁ kāye, ajjhattañca virajjaham; Appamattā visam̄yuttā, upasantāmhi nibbutā.
162. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā; Cetopariyaññassa, vasī homi mahāmune.
163. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam; Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
164. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca; Nāṇam mama mahāvīra, uppannam tava santike.
165. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
166. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
167. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam abhirūpanandā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Abhirūpanandātheriyāpadānam chaṭṭham.

7. Adḍhakāsitherīapadānam

- 168.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatām varo.
- 169.** “Tadāham pabbajitvāna, tassa buddhassa sāsane;
Samvutā pātimokkhamhi, indriyesu ca pañcasu.
- 170.** “Mattaññunī ca asane, yuttā jāgariyepi ca;
Vasantī yuttayogāham, bhikkhuniṃ vigatāsavām.
- 171.** “Akkosim duṭṭhacittāham, gaṇiketi bhanīm tadā;
Tena pāpena kammena, nirayamhi apaccisaṃ.
- 172.** “Tena kammāvasesena, ajāyim gaṇikākule;
Bahuṣova parādhīnā, pacchimāya ca jātiyām.
- 173.** “Kāśisu sethikulajā, brahmačārībalenaham;
- Accharā viya devesu, ahosiṃ rūpasampadā.
- 174.** “Disvāna dassanīyam mām, giribbajapuruttame;
Gaṇikatte nivesesum, akkosanabalena me.
- 175.** “Sāham sutvāna saddhammaṃ, buddhaseṭṭhena desitaṃ;
Pubbavāsanasampannā, pabbajim anagāriyam.
- 176.** “Tadūpasampadatthāya, gacchantī jinasantikam;
Magge dhitte ṭhite sutvā, labhim dūtopasampadām.
- 177.** “Sabbakammam parikkhīṇam, puññam pāpam tatheva ca;
Sabbasam̄sāramuttiṇṇā, gaṇikattānca khepitam.
- 178.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññāpassa, vasī homi mahāmune.
- 179.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
- Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 180.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñāṇam mama mahāvīra, uppannaṃ tava santike.
- 181.** “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
- 182.** “Svāgataṃ vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
- 183.** “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanaṃ”.
Itthaṃ sudam adḍhakāsi bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Adḍhakāsitheriyāpadānam sattamam.

8. Puṇṇikātherīapadānam

- 184.** “Vipassino bhagavato, sikhino vessabhussa ca;
Kakusandhassa munino, koṇāgamanatādino.
- 185.** “Kassapassa ca buddhassa, pabbajitvāna sāsane;

Bhikkhunī sīlasampannā, nipakā samvutindriyā.

186. “Bahussutā dhammadharā, dhammatthapaṭipucchikā;
Uggahetā ca dhammānam, sotā payirupāsitā.
187. “Desentī janamajjhēham, ahosim jinasāsane;
Bāhusaccena tenāham, pesalā atimaññisam.
188. “Pacchime ca bhave dāni, sāvatthiyam puruttame;
Anāthapiṇḍino gehe, jātāham kumbhadāsiyā.
189. “Gatā udakahāriyam, sotthiyam dijamaddasam;
Sītaṭṭam toyamajjhāmhi, tam disvā idamabravim.
190. ““Udahārī aham sīte, sadā udakamotarim;
Ayyānam daṇḍabhayabhītā, vācādosabhayaṭṭitā [vācārosabhayaṭṭitā (syā.)].
191. ““Kassa brāhmaṇa tvam bhīto, sadā udakamotari;
Vedhamānehi gattehi, sītam vedayase bhusam’.
192. ““Jānantī vata maṃ bhoti, puṇṇike paripucchasi;
Karontam kusalam kammaṃ, rundhantam [niddhantam (sī. pī.), nudantam (syā.)]
katapāpakaṃ.
193. ““Yo ce vuḍḍho daharo vā, pāpakammam pakubbati;
Dakābhisiñcanā sopi [bhoti (sī. ka.) therīgā. 239], pāpakammā pamuccati’.
194. “Uttarantassa akkhāsim, dhammatthasamhitam padam;
Tañca sutvā sa samviggo [susamviggo (syā.)], pabbajitvārahā ahu.
195. “Pūrentī ūnakasataṃ, jātā dāsikule yato;
Tato puṇṇati nāmaṃ me, bhujissam maṃ akāmsu te.
196. “Seṭṭhim tatonujānetvā [tato anumodetvā (sī. syā.), tato anumānetvā (pī.)], pabbajim
anagāriyam;
Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.
197. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.
198. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
199. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñāṇam me vimalaṃ suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.
200. “Bhāvanāya mahāpaññā, suteneva sutāvinī;
Mānena nīcakulajā, na hi kammaṃ vinassati [panassati (syā.)].
201. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
202. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
203. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam puṇṇikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Puṇṇikātheriyāpadānam aṭṭhamam.

9. Ambapālitherīapadānam

204. “Yo raṁsiphusitāveļo, phusso nāma mahāmuni;
Tassāham bhaginī āsiṁ, ajāyim khattiye kule.
 205. “Tassa dhammadam suṇitvāham, vippasannena cetasā;
Mahādānam dadityāna, patthayim rūpasampadam.
 206. “Ekatimse ito kappe, sikhī lokagganāyako;
Uppanno lokapajjoto, tilokasaraṇo jino.
 207. “Tadāruṇapure ramme, brāhmaññakulasambhavā;
Vimuttacittam kūpitā, bhikkhuniṁ abhisāpayim.
 208. “Vesikāva anācārā, jinasāsanadūsikā;
Evaṁ akkosayitvāna, tena pāpena kammunā.
 209. “Dāruṇam nirayam gantvā, mahādukkhasamappitā;
Tato cutā manussesu, upapannā tapassini.
 210. “Dasajātisahassāni, gaṇikattamakārayim;
Tamhā pāpā na muccissam, bhutvā duṭṭhavisam yathā.
 211. “Brahmacariyamasevissam [brahmavesamasevissam (syā.), brahmaceramasevissam (pī.)],
kassape jinasāsane;
Tena kammavipākena, ajāyim tidase pure.
 212. “Pacchime bhave sampatte, ahosiṁ opapātikā;
Ambasākhantare jātā, ambapālīti tenam.
 213. “Parivutā pāṇakotīhi, pabbajim jinasāsane;
Pattāham acalam ṭhānam, dhītā buddhassa orasā.
 214. “Iddhīsu ca vasī homi, sotadhātuvisuddhiyā;
Cetopariyaññassa, vasī homi mahāmune.
 215. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
 216. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñāṇam me vimalaṁ suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.
 217. “Kilesā jhāpitā mayham...pe... viharāmi anāsavā.
 218. “Svāgatam vata me āsi...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
 219. “Paṭisambhidā catasso...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.
- Ittham sudam ambapāli bhikkhunī imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Ambapālitheriyāpadānam navamam.

10. Pesalātherīapadānam

220. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
Kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
221. “Sāvatthiyam pure vare, upāsakakule aham;
Pasūtā tam [nam (syā.)] jinavaram, disvā sutvā ca desanam.
222. “Tam vīram saraṇam gantvā, sīlāni ca samādiyim;
Kadaci so mahāvīro, mahājanasamāgame.
223. “Attano abhisambodhim, pakāsesi narāsabho;
Ananussutadhammesu, pubbe dukkhādikesu ca.
224. “Cakkhu ñāṇañca paññā ca, vijjāloko ca āsi me;
Tam sutvā uggahetvāna, paripucchiñca bhikkhavo.
225. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
Jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
226. “Pacchime ca bhave dāni, jātā setṭhimahākule;
Upecca buddham saddhammam, sutvā saccūpasamhitam.
227. “Pabbajitvācireneva, saccatthāni [sabbatthāni (syā. ka.)] vicintayam;
Khepetvā āsave sabbe, arahattamapāpuṇim.
228. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
Cetopariyaññānassa, vasī homi mahāmune.
229. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
Sabbāsavaparikkhīñā, natthi dāni punabbhavo.
230. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
Ñāṇam me vimalam suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.
231. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
Nāgīva bandhanam chetvā, viharāmi anāsavā.
232. “Svāgatam vata me āsi, mama buddhassa santike;
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
233. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
Chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam pesalā [selā (syā. pī.)] bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pesalātheriyāpadānam dasamam.

Khattiyāvaggo catuttho.

Tassuddānam –

Khattiyā brāhmaṇī ceva, tathā uppala dāyikā;
Siṅgālamātā sukkā ca, abhirūpā adḍhakāsikā.

Puṇṇā ca ambapālī ca, pesalāti ca tā dasa;
Gāthāyo dvisatānettha, dvicattālīsa cuttari.

Atha vagguddānam –

Sumedhā ekūposathā, kuṇḍalakesī khattiyā;
Sahassam tisatā gāthā, sattatālīsa piṇḍitā.

Saha uddānagāthāhi, gaṇitāyo vibhāvibhi;
Sahassam tisatam gāthā, sattapaññāsameva cāti.

Therikāpadānam samattam.

Apadānapāli samattā.